

AGENDA VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR OMGEVINGSDIENST VELUWE

11 september 2025, Gemeentehuis Epe, 9.30 uur

Deelnemers: dhr. K. Castelein (Hattem), dhr. M. van Dam (secretaris), dhr. J. Groothuis (Nunspeet), dhr. D. Huizer (Apeldoorn), dhr. P. Inberg (voorzitter, Brummen), dhr. E. 't Jong (Putten), mw. A. van Loon (Epe), mw. B. Morsink (bestuurs- en directieadviseur), dhr. S. Nienhuis (Heerde), dhr. M. Pijnenburg (Harderwijk), dhr. K. Ruitenbergh (provincie Gelderland), dhr. R. van Veen (Ermelo), dhr. L. Oosterloo (Elburg), dhr. H. van Zeijts (Voorst), dhr. B. Bergkamp (Oldebroek); dhr. J. Kok (controller)

Notulist: mw. C. Quist

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
1. Opening en vaststelling agenda				
1.1.	Ter vaststelling	Vaststellen agendavoorstel.	-	Vaststellen van de agenda.
2. Mededelingen, ingekomen stukken en vaststellen vorige besluitenlijst				
2.1.	Ter vaststelling	Besluitenlijst AB ODVeluwe d.d. 26 juni 2025.	2.1.a Concept besluitenlijst AB ODVeluwe 26-06-2025	Vaststellen van het verslag.
2.2	Ter kennisname	Voortgangsrapportage Robuustheid (dec 2024 – mei 2025). We hebben een 2 ^e conceptbeoordeling ontvangen. ODVeluwe ligt op koers om per 1 april 2026 aan de robuustheidscriteria te voldoen.	2.2.a Conceptbeoordeling voortgangsrapportage monitoring robuuste omgevingsdiensten 2.2.b Conceptbeoordeling 2e voortgangsrapportage ODVeluwe	Kennis te nemen van de conceptbeoordeling.
2.3	Ter kennisname	Vereniging van omgevingsdiensten (ODNL). De voorzitter geeft aan tafel een toelichting op de inhoud van de brief.	2.3.a Vereniging van omgevingsdiensten (ODNL)	Kennis te nemen van de brief Vereniging van omgevingsdiensten (ODNL)
3. Bedrijfsvoering				
3.1	Ter kennisname	Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het DB heeft nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld voor ODVeluwe. Het beleid schetst duidelijke kaders om met professioneel opdrachtgeverschap de markt te benaderen. Ook sluit het beleid aan bij geldende wet- en regelgeving en benadrukt transparantie, gelijkheid en proportionaliteit. Het beleid beschrijft binnen welke financiële kaders wordt ingekocht of aanbesteed.	3.1.a AB-voorstel Inkoop- en aanbestedingsbeleid 3.1.a.I AB-besluit Inkoop- en aanbestedingsbeleid 3.1.b Inkoop-en aanbestedingsbeleid ODVeluwe 3.1.b.I Algemene inkoopvoorwaarden Omgevingsdienst Veluwe voor levering en diensten 3.1.b.II GIBIT 2023 3.1.b.III Toelichting per artikel GIBIT 2023 3.1.b.IV Organisatorische uitgangspunten ODVeluwe 3.1.b.V Klachtenprocedure aanbestedingen	Gevraagd besluit: Kennis te nemen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe.
3.2	Ter kennisname	U&H strategie ODVeluwe. In 2024 is in opdracht van het Opdrachtgeversoverleg (OGO) gewerkt aan de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie ODVeluwe, in nauwe samenwerking met gemeenten, provincie en ketenpartners. Het resultaat is de bijgevoegde U&H-strategie. Het is een bevoegdheid van de deelnemers	3.2.a AB-voorstel UHS ODVeluwe 3.2.a.I AB-besluit UHS ODVeluwe 3.2.b UHS ODVeluwe	Gevraagd besluit: Kennis te nemen van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie ODVeluwe en deze ter vaststelling aan alle

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
		om deze uitvoerings- en handhavingsstrategie zelf vast te stellen.		colleges van B&W en het college van GS aan te bieden.
3.3	Ter kennisname	Huisvesting. In het AB van juni 2025 is een presentatie gegeven over de ontwikkeling en bouw van het veiligheidshuis in Apeldoorn waar de VNOG en brandweer hun intrek zullen nemen. ODVeluwe is gevraagd naar interesse om de vierde verdieping in dit nieuw te bouwen pand te huren. In bijgevoegde memo “Kostenschatting Veiligheidshuis ODVeluwe” geven we meer inzicht in de te verwachten kosten en argumenten voor doorontwikkeling in huisvesting. De overgang naar deze nieuwe huisvesting wordt als kostenneutraal ingeschat.	3.3.a AB-voorstel kostenschatting veiligheidshuis 3.3.a.I AB-besluit kostenschatting veiligheidshuis 3.3.b Memo Kostenschatting veiligheidshuis ODVeluwe	Gevraagd besluit: Kennis te nemen van de memo “Kostenschatting veiligheidshuis ODVeluwe”.
3.4	Ter kennisname	Project Los. Vanuit ODVeluwe zijn we volop in ontwikkeling naar meer eigenaarschap over onze applicaties en data en duidelijkheid over de afbakening van applicaties en systemen. Op dit moment draaien wij mee in de omgeving van Apeldoorn; we zijn verweven met systemen en applicaties. Om te kunnen blijven doorontwikkelen en toekomstbestendig te zijn, is het noodzakelijk om die verwevenheid op te heffen. Hiervoor is een project gestart, genaamd “LOS”. Tijdens de vergadering wordt een presentatie gegeven over dit project.	3.4.a Presentatie project LOS	Gevraagd besluit: Kennis te nemen van de presentatie van het project LOS.
4. Financiën				
4.1.	Ter vaststelling	Programmabegroting 2026. De ontwerp-Programmabegroting 2026 is na bespreking in het AB aangepast en daarna voorgelegd aan de raden en staten, waarbij slechts enkele gemeenten een zienswijze indienden. De inhoud blijft ongewijzigd vastgesteld, met als aanvulling de opname van effectkengetallen (KPI's) in bijlage 4. De gemeenten worden per brief geïnformeerd en de	4.1.a AB-voorstel Vaststelling Programmabegroting 2026 4.1.a.I AB-besluit Vaststelling Programmabegroting 2026 4.1.b Programmabegroting 2026 ODVeluwe 4.1.c Zienswijze Ontwerpbegr. 26 - Gemeente Apeldoorn 4.1.c.I Zienswijze Ontwerpbegr. 26 - Gemeente Harderwijk 4.1.c.II Zienswijze Ontwerpbegr. 26 - Gemeente Hattem 4.1.c.III Zienswijze Ontwerpbegr. 26 - Gemeente Voorst	Gevraagd besluit: 1) Kennis te nemen van de door gemeenten ingediende zienswijzen; 2) De gemeenten Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst per bijgaande brief

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
		definitieve Programmabegroting 2026 wordt, inclusief meerjarenperspectief en KPI's, ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur.	4.1.c.IV Zienswijze Ontwerpbeogr. 26 - Gemeente Elburg 4.1.d Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 - Gem. Apeldoorn 4.1.d.I Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 - Gem. Harderwijk 4.1.d.II Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 - Gem. Hattem 4.1.d.III Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 - Gem. Voorst 4.1.d.IV Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 - Gem. Elburg	informerende over de wijze waarop de betreffende zienswijze is betrokken bij uw besluitvorming; 3) De Programmabegroting 2026 (inclusief het meerjarenperspectief 2026-2029) vast te stellen en te autoriseren; 4) De Programmabegroting 2026 toe te zenden aan de gemeenteraden en provinciale staten.
4.2	Ter vaststelling	Accountantsverslag. Voorgesteld wordt het Accountantsverslag 2024 openbaar te maken. Het verslag bevat geen persoonsherleidbare informatie en is daarmee geschikt voor openbaarmaking.	4.2.a AB-voorstel Verzoek Accountantsverslag 2024 4.2.a.I AB-besluit Verzoek Accountantsverslag 2024 4.2.b Accountantsverslag 2024 ODVeluwe	Gevraagd besluit: 1) Het Accountantsverslag 2024 openbaar te maken en derhalve te publiceren op de website van ODVeluwe; 2) Het verslag toe te zenden aan de gemeenteraad van Elburg.
4.3	Ter vaststelling	Halfjaarrapportage 2025. De halfjaarrapportage 2025 geeft inzicht in de realisatie van de begroting over de eerste zes maanden en heeft een informerend karakter zonder directe budgettaire gevolgen. Eventuele afwijkingen worden niet tussentijds aangepast, maar bij de vaststelling van de jaarrekening 2025 ter autorisatie aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.	4.3.a AB-voorstel Halfjaarrapportage 2025 4.3.a.I AB-besluit Halfjaarrapportage 2025 4.3.b Halfjaarrapportage 2025 ODVeluwe	Gevraagd besluit: 1) Vaststellen van de Halfjaarrapportage 2025; 2) In te stemmen met de daarin vermelde uitgangspunten en budgettaire afwijkingen als zodanig te autoriseren bij de vaststelling van de Jaarrekening 2025.
4.4	Ter vaststelling	Controleprotocol ODVeluwe 2025. In ons Controleprotocol 2024 zijn de reikwijdte van de accountantscontrole en de daarbij geldende normstellingen	4.4.a AB-voorstel Controleprotocol 2025 4.4.a.I AB-besluit Controleprotocol 2025 4.4.b Controleprotocol ODVeluwe 2025	Gevraagd besluit:

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
		zijn vastgelegd. Vanwege wetswijzigingen is aanpassing van het protocol nodig. Belangrijkste wijziging is de aanpassing van de goedkeuringstolerantie van 1% (inclusief reserves) naar 2% (exclusief reserves).		1) Het Controleprotocol ODVeluwe 2024 per 1 januari 2025 in te trekken; 2) Het Controleprotocol ODVeluwe 2025 met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast te stellen.
4.5	Ter vaststelling	Benoeming accountant. Voorgesteld wordt om De Jong & Laan Controle B.V., wederom te benoemen voor de controle van de jaarrekening 2025 van ODVeluwe. De grote accountantskantoren tonen geen interesse in kleinere organisaties zoals ODVeluwe, waardoor het aantal geschikte partijen beperkt is en De Jong & Laan de benodigde specifieke kennis en capaciteit bezit. De aangeboden prijs van €36.383 exclusief BTW is concurrerend en past binnen het begrote budget.	4.5.a AB-voorstel Benoeming accountant 4.5.a.I AB-besluit Benoeming accountant 4.5.b Offerte De Jong & Laan B.V.	Gevraagd besluit: De Jong & Laan Controle B.V. als accountant te benoemen voor de controle van de jaarrekening 2025 van de ODVeluwe.
5. Personeel				
		-	-	-
6. Stelsel				
6.1	Ter kennisname	Ontwikkelingen Gelders Stelsel. De secretaris brengt verslag uit over de recente ontwikkelingen in het Gelders stelsel.	-	-
7. Overig				
		-	-	-
8. Rondvraag				
		-	-	-

Komende vergaderingen					
Vergadering voor	Datum		Tijd		Locatie
	Dag	Datum	Van	Tot	
DB	donderdag	27-11-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Harderwijk
AB	donderdag	13-12-2025	9.30	11.00	Gemeentehuis Epe

BESLUITENLIJST VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR OMGEVINGSDIENST VELUWE

26 juni 2025, Kantoor ODVeluwe Apeldoorn, 9.30 uur – 11.00 uur

Deelnemers: dhr. K. Castelein (Hattem), dhr. J. Groothuis (Nunspeet), dhr. D. Huizer (Apeldoorn), dhr. P. Inberg (voorzitter, Brummen), dhr. E. 't Jong (Putten), mw. A. van Loon (Epe), dhr. S. Nienhuis (Heerde), dhr. K. Ruitenbergh (provincie Gelderland), dhr. R. van Veen (Ermelo), dhr. L. Oosterloo (Elburg), dhr. H. van Zeijts (Voorst), dhr. M. van Dam (secretaris), mw. B. Morsink (bestuurs- en directieadviseur), dhr. J. Kok (controller).

Afwezig: dhr. M. Pijnenburg (Harderwijk), deelnemer (Oldebroek)

Genodigden: W. Kramer – Bos (Portefeuillemanager Vastgoed) en M. Tulk (Programmamanager) voor agendapunt 3.1 (presentatie huisvesting).

Notulist: mw. C. Quist

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
1. Opening en vaststelling agenda		
1.1.	Vaststellen agendavoorstel.	Het bestuur stelt de agenda vast.
2. Mededelingen, ingekomen stukken en vaststellen vorige besluitenlijst		
2.1.	Besluitenlijst AB ODVeluwe d.d. 17 april 2025.	Het bestuur stelt het verslag ongewijzigd vast.
2.2	Brief gemeente Apeldoorn inzake Bezuinigingen subsidies en budgetten. De gemeente Apeldoorn werkt aan een besparingsopgave die vier sporen omvat, waaronder het besparen op subsidies en budgetten. Belanghebbenden kunnen op 26 juni inspreken tijdens een raadsvergadering.	Het bestuur neemt kennis van de brief van de gemeente Apeldoorn.
2.3	Brief Provincie Gelderland aanpak indirecte lozingen. De provincie Gelderland heeft onderzoek gedaan naar indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater en de impact daarvan op de waterkwaliteit en de KRW-doelen. Er wordt een programma opgezet met betrokken partijen zoals gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten om de vergunningen KRW-proof te maken. Dit programma zal in twee fasen worden uitgevoerd, te beginnen met het ophalen van behoeften via een enquête en het vormen van een kernteam. ODVeluwe heeft zelf al een aanpak geformuleerd (memo KRW) in samenspraak met het waterschap. De complexiteit van het onderwerp vraagt om een evaluatiemoment welke in het najaar opnieuw geagendeerd zal worden. Gevraagd wordt hoe gemeenten omgaan met afkoppelen van hemelwater. Dhr. Groothuis zegt toe de werkwijze van de gemeente Nunspeet collegiaal te zullen delen.	Het bestuur neemt kennis van de brief van de Provincie Gelderland.
2.4	Informerende Statenbrief versterking VTH-stelsel in Gelderland. Voor een toekomstbestendig VTH-stelsel in Gelderland heeft GS de voorkeur voor de vorming van één omgevingsdienst. Niet alle gemeentelijke bestuurders kunnen zich hierin vinden. Zij hebben met name zorgen over de bestuurbaarheid, regionale verschillen en nabijheid. De provincie heeft hiernaar een verkennen onderzoek uitgevoerd en een rapport op laten stellen. Gezien de beweging die in het Stelsel is te zien, zet de provincie in op gefaseerd opschalen van de omgevingsdiensten. Het rapport bevat enkele feitelijke onjuistheden over de beoordeling robuustheid van ODVeluwe. In een brief aan de Provincie wordt hier aandacht voor gevraagd.	Het bestuur neemt kennis van de brief van de Provincie Gelderland.

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
3. Bedrijfsvoering		
3.1	Huisvesting presentatie. De plannen voor het nieuw te bouwen Veiligheidscentrum in Apeldoorn zijn gepresenteerd door mw. W. Kramer – Bos, Portefeuillemanager Vastgoed en dhr. M. Tulk, Programmamanager van de gemeente Apeldoorn. Desgevraagd geeft de secretaris aan dat verhuizing/vestiging naar verwachting kostenneutraal plaats zal vinden. Ook zal vanuit breder perspectief naar het onderwerp huisvesting gekeken worden. Insteek is dat in Apeldoorn door ODVeluwe gebruik wordt gemaakt van een volledig gefaciliteerd hoofdkantoor en daarnaast nog aanlandplekken worden geregeld, mogelijk binnen bestaande huisvestingsmogelijkheden van onze deelnemers. In het najaar zal vanuit de gemeente Apeldoorn een concreet voorstel voor het Veiligheidscentrum worden voorgelegd aan het bestuur.	Het bestuur neemt kennis van de presentatie over het Veiligheidscentrum.
4. Financiën		
4.1.	Update jaarstukken en ontwerp-programmabegroting. Het bestuur bespreekt hoe voornoemde stukken door de deelnemers zijn ontvangen. Het algehele beeld is positief, waarbij wel ook voor de komende jaren gevraagd wordt kritisch te kijken naar bezuinigingsmogelijkheden. Daarnaast wordt gesproken over het verzoek vanuit de gemeenteraad van Elburg om het accountantsverslag te delen. Formeel gezien is het accountantsverslag een stuk van het Dagelijks Bestuur en wordt het niet gedeeld met het Algemeen Bestuur. Sommige omgevingsdiensten publiceren het verslag wel openbaar. ODVeluwe heeft hierover contact gehad met de accountant, die adviseert om een publieksversie op te stellen: een toegankelijk, leesbaar verslag dat geschikt is voor bredere verspreiding. Afgesproken wordt dit onderwerp voor de eerstvolgende bestuursvergadering opnieuw te agenderen. De secretaris zorgt ervoor dat er dan een concreet, onderbouwd voorstel ligt.	Het bestuur geeft de secretaris opdracht een onderbouwd conceptbesluit voor te bereiden over de openbaarheid van het accountantsverslag.
5. Personeel		
	-	-
6. Stelsel		
6.1	Ontwikkelingen Gelders Stelsel. De secretaris licht ter vergadering de laatste ontwikkelingen toe. De Provincie Gelderland wil toewerken naar één omgevingsdienst voor de hele provincie. Deze ontwikkeling roept vragen op over de haalbaarheid, organisatievorm, regionale verbondenheid en de fasering van een mogelijke samenvoeging. Tijdens de vergadering wordt gesproken over de mogelijke toekomst van ODVeluwe; verder groeien op schaalgrootte van de veiligheidsregio. Er vinden gesprekken plaats met de ODA. Vanuit het bestuur wordt hier genuanceerd naar gekeken. Het is van belang oog te houden voor de toekomst van ODVeluwe en ondertussen ook voldoende tijd te nemen de recente fusie goed te laden landen. Daarnaast is het van belang aandacht te houden voor de financiën. De voorzitter geeft aan dat ook in de komende bestuursvergaderingen dit ook geagendeerd zal worden.	-

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
7. Overig		
7.1	Vacature Dagelijks Bestuur. Binnen het Dagelijks Bestuur is vanwege het aftreden van wethouder B. Engberts een vacature ontstaan. Conform art. 15, lid 3, van de GR ODVeluwe " wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan". In goed overleg wordt besloten dhr. K. Castelein te benoemen als lid van het Dagelijks Bestuur.	Het bestuur besluit dhr. K. Castelein aangesteld wordt als DB-lid.
7.2	Update stikstof. ODVeluwe geeft een update over de laatste ontwikkelingen in het stikstofdossier naar aanleiding van o.m. nieuwe informatie vanuit het Rijk en provincie Gelderland. De update bevat aanvullingen op een eerdere memo van februari '25. De ingebrachte memo wordt positief gewaardeerd. Dhr. Ruitenbergh geeft aan dat er op dit moment nog niet duidelijk is per wanneer vergunningverlening weer van start gaat.	Het bestuur besluit kennis te nemen van de memo Update Stikstof mei 2025.
8. Rondvraag		
	-	

Komende vergaderingen					
Vergadering voor	Datum		Tijd		Locatie
	Dag	Datum	Van	Tot	
DB	donderdag	27-11-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Harderwijk
AB	donderdag	13-12-2025	9.30	11.00	Gemeentehuis Epe

Beste voorzitter en secretaris van het algemeen bestuur van de ODV,

Eind juni 2025 heeft u de tweede voortgangsrapportage ingediend waarin u de voortgang aangeeft in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst voor 1 april 2026. De voortgangsrapportage beslaat de periode 1 december 2024 – 31 mei 2025.

Met ondersteuning van Ambient hebben wij de door u aangeleverde informatie geanalyseerd.

Op basis van de ingediende voortgangsrapportage komen wij tot een (bijgestelde) inschatting van de haalbaarheid. In de bijlage treft u deze inschatting aan met daarbij een toelichting. Onderstaand treft u een aantal aandachtspunten uit de voortgangsrapportage aan, waarop ik u verzoek nader in te gaan.

Algehele taxatie	Toelichting taxatie o.b.v. 2e voortgangsrapportage	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD o.b.v. 2e voortgangsrapportage
Ig	Het is aannemelijk dat ODV per 1 april 2026 zal voldoen aan de robuustheidscriteria.	Niet alle basistaken zijn overgedragen omdat de provincie haar basistaken bij de ODRN en ODRA belegt. Vanwege de beperkte invloed die de ODV heeft op de overdracht van provinciale basistaken, telt het rode vlak op deze randvoorwaarde niet mee bij de algehele taxatie. In de programmabegroting voor 2026 is onvoldoende duidelijk hoe ODV onderscheid maakt in basistaken, milieugerelateerde plustaken en niet-milieugerelateerde plustaken. ODV zal verder voor het einde van dit jaar een systeem inkopen om de mate waarin de organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria vast te leggen en hieraan een her- en bijscholingsplan te koppelen. Onduidelijk is, mede in het licht van de bij de 1e voortgangsrapportage aangekondigde analyse van het gehele personeelsbestand, of het totale personeelsbestand voldoet aan de vigerende kwaliteitscriteria 3.0. Tot slot is onvoldoende duidelijk welke afspraken in de GR gemaakt zijn over het terugnemen van de milieugerelateerde plustaken en of deze toereikend zijn.

Wij schatten, net als naar aanleiding van de 1e voortgangsrapportage, nog altijd in dat u per 1 april 2026 voldoet aan alle robuustheidscriteria. U voldoet momenteel aan 9 randvoorwaarden/kpi's en van 3 randvoorwaarden/kpi's is aannemelijk dat u per 1 april 2026 voldoet. Er zijn 3 kpi's waarvan het de vraag

is of u per 1 april 2026 voldoet. Eén randvoorwaarde voldoet niet. Dit gaat over de overdracht van provinciale basistaken. Omdat u hier weinig invloed op heeft, telt dit oordeel niet mee bij de algehele taxatie.

Een aantal aannames liggen ten grondslag aan het inschatten dat de volgende randvoorwaarden/kpi's voldoen. Wij vernemen graag of onze aannames juist zijn:

- Kpi 1 (normomzet). Op basis van de bij de 2^e voortgangsrapportage aangeleverde ontwerpbegroting 2026 kunnen wij niet opmaken wat de omzet is voor enkel de basistaken (deze zijn zowel milieu als niet-milieugerelateerd) en milieugerelateerde plustaken. Wij nemen aan met een omzet van 18,2 mln op de meegeleverde begroting dat het deel wat zich richt tot de basistaken en milieugerelateerde plustaken voldoet aan de norm van 16,5 mln.
- Kpi 3 (innovatie-budget). Op basis van de meegeleverde ontwerpbegroting 2026 hebben we zelf berekend dat het opgenomen innovatiebudget > 1 % van de begroting betreft. Omdat u ook op basis van de zelftoets aan dit criterium voldoet, nemen we aan dat u nu voldoet, ondanks dat de begroting voor 2026 nog moet worden vastgesteld.
- Kpi 4 (uitbreiding niet-milieugerelateerde plustaken). U geeft dat er t.o.v. de vorige rapportages geen wijzigingen zich hebben voorgedaan. U zou o.b.v. de zelftoets al voldoen. Een toelichting over de wijze waarop u voldoet ontbreekt echter. Wij gaan ervan uit dat u niet alleen de mogelijkheid biedt tot uitbreiding van niet-milieugerelateerde plustaken, maar ook bij de deelnemers zicht heeft op de behoefte tot uitbreiding.
- Kpi 5 (BI-strategie). In de 1e voortgangsrapportage gaf u aan dat er een medewerker was aangenomen om een BI-strategie op te stellen. Deze zou in Q3 2025 gereed zijn. In deze voortgangsrapportage geeft u aan dat er geen wijzigingen zich hebben voorgedaan. Wij nemen aan dat de voortgang naar wens verloopt en dat er per 1 april 2026 een BI-strategie ligt die voldoet aan de voorwaarden zoals opgenomen in de toelichting van deze kpi in het format rapportageformulier.
- Kpi 5 (BI > 3fte). U voldeed volgens de zelftoets. Een toelichting ontbreekt. Wij nemen aan dat u minstens 3 fte heeft op BI.
- Kpi 6 (congruentie). U voldeed volgens de zelftoets van 2023. Inmiddels bent u gefuseerd. Wij nemen aan dat u ook als gefuseerde dienst voldoet.

Er zijn daarnaast een aantal randvoorwaarden/kpi's waar informatie ontbreekt om vast te stellen of u per 1 april 2026 zal voldoen. Het gaat om de volgende informatie:

- Randvoorwaarde 5 (onderscheid taken). Op basis van de bij de 2^e voortgangsrapportage aangeleverde ontwerpbegroting 2026 kunnen wij niet opmaken of u vanaf 2026 op uw begroting onderscheid maakt in basistaken (deze zijn zowel milieu als niet-milieugerelateerd), milieugerelateerde plustaken en niet-milieugerelateerde plustaken. Wij kunnen de categorisering in werkzaamheden op deze begroting niet relateren aan het hiervoor genoemde onderscheid in taken.

- Kpi 2 (kwaliteitscriteria). In de 1^e voortgangsrapportage melde u dat er een analyse uitgevoerd werd van het bestaande personeelsbestand. U komt in de 2^e voortgangsrapportage niet terug op de resultaten van deze analyse. Hierdoor is het moeilijk in te schatten hoeveel inspanning u moet leveren om te voldoen aan de op 1 januari 2025 geldende kwaliteitscriteria 3.0. Dit ondanks het systeem dat u dit jaar gaat afronden.
- Kpi 3 (innovatie-agenda). In het Plan van Aanpak is aangekondigd dat in 2024 een meerjarige innovatie-agenda ontwikkeld zou worden. In zowel de 1^e als de 2^e voortgangsrapportage geeft u geen update over de stand van zaken. Het is voor ons niet in te schatten of de agenda al gereed is of dat deze per 1 april 2026 gereed zal zijn.
- Kpi 4 (terugnemen milieugerelateerde plustaken). In het PvA is destijds vermeld dat er afspraken zijn gemaakt over het terugnemen van taken in de GR. Ook geeft ODV aan dat als alle niet-milieugerelateerde plustaken worden teruggenomen de dienst niet langer robuust zal zijn. Dat doet ons afvragen of de afspraken dan wel toereikend zijn. Omdat er geen informatie is aangeleverd in de 2^e voortgangsrapportage kunnen wij niet inschatten of u robuust bent op dit punt of anders per 1 april 2026 zal zijn.

Voor een gedetailleerde analyse verwijzen we u naar de bijlage waarin u per randvoorwaarde/kpi onze concept-inschatting kan lezen. Voel u vrij om aanvullende informatie aan te leveren als naar uw oordeel wij een verkeerde inschatting gemaakt hebben van de haalbaarheid.

Graag wil ik u in de gelegenheid stellen om na te gaan of in deze toelichting feitelijke onjuistheden staan.

Als dit zo is, wil ik u verzoeken binnen vijf werkdagen (uiterlijk dinsdag 12 augustus 2025) met een schriftelijke onderbouwing aan te geven waar de feitelijke onjuistheden uit bestaan. Het gaat hierbij om de informatie uit de periode tot 31 mei. Eventuele ontwikkelingen die daarna hebben plaatsgevonden, worden betrokken bij de volgende voortgangsrapportage.

Indien een reactie uitblijft, ga ik ervan uit dat deze toelichting geen feitelijke onjuistheden bevat.

Met vriendelijke groet,

Emmie van Poelgeest

Van: Elise van Leest <evanleest@omgevingsdienst.nl>

Datum: 21 juli 2025 om 18:55:25 CEST

Aan: "Inberg, Pouwel" <P.Inberg@brummen.nl>

Kopie: "Dam, Menno van (m.vandam@ovij.nl)" <m.vandam@ovij.nl>, "Morsink, BJD (Barbara)" <B.Morsink@ovij.nl>, Henrice Wittenhorst <hwittenhorst@omgevingsdienst.nl>

Onderwerp: Vervolgstappen vereniging van omgevingsdiensten – overleg met landsdelen -regio's

U ontvangt niet vaak e-mail van evanleest@omgevingsdienst.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte voorzitter, geachte heer Inberg, beste Pouwel,

Op 28 maart jl. is het zogenoemde voorzittersoverleg van de omgevingsdiensten bijeengewoest in Nieuwegein om met elkaar te spreken over de vorming van een vereniging van omgevingsdiensten. Tijdens deze bijeenkomst was er unaniem steun voor de omvorming van de 'Vereniging van directeuren van Omgevingsdiensten' naar een 'Vereniging van Omgevingsdiensten'. Afsproken is om het proces in gang te zetten voor deze omzetting en dat de voorzitters van de omgevingsdiensten zitting nemen in de Algemene Ledenvergadering (ALV). De directeuren zullen zitting nemen in het (dagelijkse) bestuur van de nieuwe vereniging.

Er is een Begeleidingscommissie voor de omzetting naar de nieuwe rechtsvorm van Omgevingsdienst NL, waarin vertegenwoordigers van VNG (mevrouw Astrid van de Klift), IPO (de heer Dick van der Velde), beide voorzitters (de heer Patrick Welman en de heer Meindert Stolk) en Omgevingsdienst NL (de heer Ruben Vlaander, de heer Jan Lenssen en mevrouw Henrice Wittenhorst en) zitting hebben.

Voorzittersoverleg op landsdelenniveau

Daarnaast kwam tijdens het voorzittersoverleg aan de orde dat de bestuurders van de omgevingsdiensten, als verantwoordelijke van hun eigen dienst, veel meer betrokken moeten worden bij de besluitvorming over de diensten.

Daarom wordt op advies van de huidige vereniging Omgevingsdienst NL als aanvullende stap een voorzittersoverleg op zes landsdelenniveau c.q. regio's georganiseerd. Dit overleg heeft als doel:

1. informeren en extra draagvlak te creëren voor de omvorming van Vereniging van directeuren van Omgevingsdiensten naar een Vereniging van Omgevingsdiensten;
2. een goede landing van de inhoudelijke stukken te faciliteren bij de Algemene en Dagelijkse Besturen van de omgevingsdiensten, alsmede in Provinciale Staten en gemeenteraden;
3. én een eerste invulling te geven aan de toekomstige rol van de voorzitters binnen de nieuwe vereniging als leden van de ALV.

Door het overleg op landsdeel te organiseren, biedt dit ruimte voor maatwerk per regio, passend bij de bestaande structuren en dynamiek. Binnen elk

landsdeel is gezamenlijk bepaald wie namens het landsdeel als vertegenwoordiger aan dit overleg deelneemt, naast ondergetekenden:

1. Zuid Nederland: dhr. Danny Hendrix (Voorzitter Omgevingsdienst Zuid-Limburg, Wethouder Stein)
2. Noord-Brabant: dhr. Kees van Rooij (Voorzitter Omgevingsdienst Brabant-Noord, Burgemeester Meierijstad)
3. Oost Nederland: dhr. Joost van Oostrum (Voorzitter Omgevingsdienst Achterhoek, Burgemeester Berkelland)
4. Zuid Holland: dhr. Meindert Stolk (Voorzitter DCMR en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Gedeputeerde provincie Zuid-Holland)
5. Noord-Holland: dhr. Sjors Fröhlich (Voorzitter Omgevingsdienst Regio Utrecht, Burgemeester Vijfheerenlanden)
6. Noord-Nederland: pm.

Omgevingsdienst NL bepaalt samen met voorzitter inhoud landsdeelloverleg

Van de voorzitter wordt verwacht dat hij of zij signalen, vragen en eventuele zorgen uit het landsdeel ophaalt en inbrengt, zodat deze een plek kunnen krijgen in het verdere proces. Het bureau van Omgevingsdienst NL draagt zorg voor de verspreiding van alle stukken en faciliteert de organisatie van het landsdeelloverleg indien gewenst. Hoe het overleg binnen het landsdeel wordt ingericht, laten we bewust aan de voorzitters zelf over. Zij bepalen samen hoe zij dit vormgeven.

Planning en vervolgstappen

1. Kort na de zomer vinden de overleggen met de vertegenwoordigers van de landsdelen plaats, waarna de Begeleidingscommissie opnieuw wordt geconsulteerd.
2. We laten het aan de vertegenwoordigers van de landsdelen over om Omgevingsdienst NL te vragen hen te ondersteunen voor het overleg binnen hun landsdeel.
3. Wij houden er op dit moment rekening mee dat de definitieve stukken niet eerder dan oktober/november 2025 aan de Algemene en Dagelijkse Besturen worden voorgelegd.

De conceptstukken die als basis dienen voor het overleg op landsdelenniveau zijn inmiddels gereed. Deze zijn tot stand gekomen met input van IPO, VNG en de directiesecretarissen van de omgevingsdiensten. Deze stukken ontvangt u binnenkort.

Vragen of opmerkingen

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen of toelichting kunt u uiteraard contact opnemen met ondergetekenden.

Met vriendelijke groet, namens,

Patrick Welman
Voorzitter Omgevingsdienst Twente

Meindert Stolk
Voorzitter DCMR Milieudienst Rijnmond en Omgevingsdienst Zuid-Holland

*Voorzitters van het informele voorzittersoverleg van de 28 voorzitters van de
Algemene Besturen van Omgevingsdiensten.*

Elise van Leest
Bestuursondersteuner a.i.

E. evanleest@omgevingsdienst.nl

M. 06 41 12 07 28

W. [omgevingsdienst.nl](https://www.omgevingsdienst.nl)

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor:	AB vergadering d.d. 11 september 2025
Agendapunt:	3.1
Onderwerp:	Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Datum:	4 september 2025
Bijlagen:	3.1.a.I AB-besluit Inkoop- en aanbestedingsbeleid 3.1.b Inkoop-en aanbestedingsbeleid ODVeluwe 3.1.b.I Algemene inkoopvoorwaarden Omgevingsdienst Veluwe voor levering en diensten 3.1.b.II GIBIT 2023 3.1.b.III Toelichting per artikel GIBIT 2023 3.1.b.IV Organisatorische uitgangspunten ODVeluwe 3.1.b.V Klachtenprocedure aanbestedingen

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

Kennis te nemen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe.

Toelichting:

Sinds ODVeluwe per 1 januari 2024 van start is gegaan, werd het inkoop- en aanbestedingsbeleid uitgevoerd conform de spelregels die binnen OVIJ waren opgesteld en vastgesteld.

ODVeluwe heeft de behoefte de markt met heldere kaders en doelstellingen tegemoet te treden. Het nieuwe Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit aan bij deze behoefte en de wens dit beleid (op)nieuw vast te laten stellen door het Dagelijks bestuur van ODVeluwe. Daarbij streeft ODVeluwe naar professioneel opdrachtgeverschap. Naast aanbestedingsrechtelijke uitgangspunten als gelijkheid, objectiviteit, zorgvuldigheid en transparantie in aanbestedingsprocedures, wordt ook waarde gehecht aan de eigen organisatie (standaardprocessen, contract- en leveranciersmanagement en contractbeheer).

Uitgangspunt tijdens aanbestedingen is dat ODVeluwe naast de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, de aanbestedingsrechtelijke beginselen van non-discriminatie, gelijkheid, transparantie en proportionaliteit te allen tijde respecteert. Daarbij baseert ODVeluwe zich op de voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving.

Op 4 september jl. heeft het Dagelijks Bestuur het Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe vastgesteld.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe

1: INLEIDING

Omgevingsdienst Veluwe (hierna: ODVeluwe) is per 1 januari 2024 gestart en is een gemeenschappelijke regeling tussen twaalf gemeenten en de provincie Gelderland. ODVeluwe geeft invulling aan advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu. Het doel is om risico's te beperken en zo de leefbaarheid van de regio te vergroten. ODVeluwe is gevestigd in Apeldoorn.

ODVeluwe voert aanbestedingen/inkopen uit en heeft de behoefte de markt met heldere kaders en doelstellingen tegemoet te treden. Daarbij streeft ODVeluwe naar professioneel opdrachtgeverschap. Naast aanbestedingsrechtelijke uitgangspunten als gelijkheid, objectiviteit, zorgvuldigheid en transparantie in aanbestedingsprocedures, wordt ook waarde gehecht aan de eigen organisatie (standaardprocessen, contract- en leveranciersmanagement en contractbeheer).

2: WET- EN REGELGEVING

Uitgangspunt tijdens aanbestedingen is dat ODVeluwe naast de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, de aanbestedingsrechtelijke beginselen van non-discriminatie, gelijkheid, transparantie en proportionaliteit te allen tijde respecteert. De voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- de Aanbestedingswet 2012 (Aw2012);
- het Aanbestedingsreglement Werken (ARW);
- het Burgerlijk Wetboek (BW);
- het Uniform Europees Aanbestedingsreglement;
- de Gids Proportionaliteit;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob);
- de Financiële verordening Omgevingsdienst Veluwe 2024.

3: ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

ODVeluwe hanteert de volgende uitgangspunten:

1. een opdracht moet Europees worden aanbesteed indien sprake is van een overheidsopdracht in de zin van artikel 1.1 Aw2012 en de geraamde waarde van die opdracht het toepasselijke Europese drempelbedrag overschrijdt;
2. met dit beleid wordt beoogd de naleving van aanbestedingswet- en regelgeving te waarborgen en risico's van (schade)claims en gerechtelijke procedures zoveel mogelijk te beperken;
3. met dit beleid wordt beoogd aan elke potentiële opdrachtnemer – indien vereist - een passende mate van openbaarheid te garanderen;
4. de integriteit bij aanbestedingen, zowel intern als extern, wordt gewaarborgd;
5. de verantwoording van de gevolgde aanbestedingsprocedures wordt gewaarborgd;
6. met dit beleid wordt gestreefd naar optimale aanwending van de (financiële) middelen die worden ingezet bij de uitvoering van taken en beleid, waarbij onder optimaal wordt verstaan dat de prijs en de kwaliteit van het werk, de levering of de dienst in de beste verhouding tot elkaar staan;
7. ook voor het verlenen van opdrachten met een waarde die onder het Europese drempelbedrag ligt, worden de beginselen van proportionaliteit, non-discriminatie, transparantie en gelijke behandeling in acht genomen;
8. er wordt zoveel mogelijk rekening houden met criteria van social return, regionale economie, innovatie, duurzaamheid en doelmatigheid en rekening houdend met de footprint;
9. Alle inkopen en aanbestedingen worden op proportionele, gelijke, non-discriminatoire en transparante wijze uitgevoerd. De algemene beginselen van het aanbestedingsrecht worden hierbij in acht genomen. Verder zijn de Gedragscode integriteit voor ambtenaren en de Gedragscode Integriteit voor bestuurders van toepassing
10. indien ODVeluwe in samenwerking met andere organisaties inkoopt, dient dit passend te zijn bij de uitgangspunten van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van ODVeluwe.

4: GELDIGHEID

Dit beleid is van toepassing op alle inkoop en aanbestedingen door de Omgevingsdienst Veluwe.

5: AFWIJKEN

De directeur van Omgevingsdienst Veluwe kan gemotiveerd afwijken van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid, voor zover dit niet in strijd is met de Aanbestedingswet- en regelgeving. Het voorstel om af te wijken gaat altijd vergezeld van een advies van een adviseur.

6: OPENBAARHEID

Bij elke aanbestedingsprocedure (met uitzondering van enkelvoudig onderhandse aanbestedingen) wordt een passende mate van openbaarheid in acht genomen en voldoende concurrentie gewaarborgd. Hierbij wordt onder andere gelet op de aard en omvang van de opdracht, het karakter van de markt en de omstandigheden waarbinnen een uitvraag wordt gedaan. Aan deze openbaarheid kan – afhankelijk van de soort aanbesteding worden voldaan door publicatie via een daarvoor bedoeld aanbestedingsplatform zoals TenderNed (Europees).

7: TOTSTANDKOMING OVEREENKOMST

De mededeling van de gunningsbeslissing houdt geen aanvaarding van het aanbod van de leverancier in als bedoeld in artikel 6:217 lid 1 BW. De opdracht is pas definitief en de overeenkomst komt aldus pas tot stand na ondertekening van de overeenkomst door ODVeluwe en contractant (zie ook algemene inkoopvoorwaarden).

8: ALGEMENE INKOOPVOORWAARDEN

Bij iedere opdracht tot levering of dienst worden in de aanbestedingsstukken de algemene inkoopvoorwaarden ODVeluwe van toepassing verklaard (**zie bijlage 1**). Voor specifieke ICT inkopen gelden de gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) (**zie bijlage 2a**), inclusief de toelichting daarop (**zie bijlage 2b**). Daarnaast gelden voor leveranciers van IT-middelen (hardware, applicaties en diensten) de volgende aanvullingen:

- a. Afhankelijk van de omvang van de overeenkomst worden afspraken over de te leveren prestaties en de te voeren governance vastgelegd in een SLA en DAP. De omvang van de overeenkomst wordt met name bepaald door de financiële waarde en de mate waarin de inkoop / aanbesteding is gerelateerd aan de primaire (core) diensten van ODVeluwe.
- b. Indien de inkoop / aanbesteding een applicatie betreft, zal hiervan de BIV-classificatie worden bepaald. Afhankelijk van de uitkomst kunnen aanvullende afspraken nodig zijn.

ODVeluwe volgt de actuele (landelijke) GIBIT-voorwaarden die gelden op het moment van de publicatie van de aanbesteding.

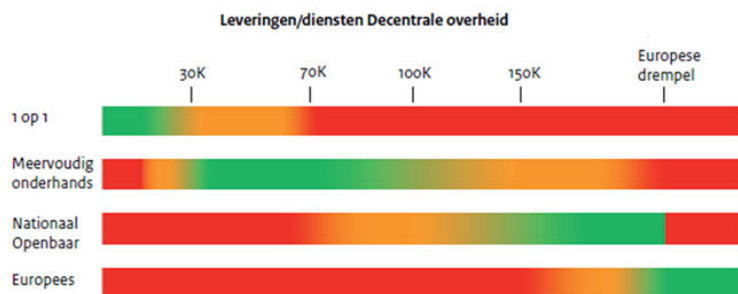
Voor aanbestedingen van werken geldt het Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016). Voor de uitvoering van werken gelden, afhankelijk van de aard van de opdracht, de UAV 2012 of de UAV-GC met uitzondering van het arbitraal geding. In de aanbestedingsstukken wordt separaat vermeld welke voorwaarden (UAV of UAV-GC) op de uitvoering van werken van toepassing zijn.

9: DREMPELBEDRAGEN

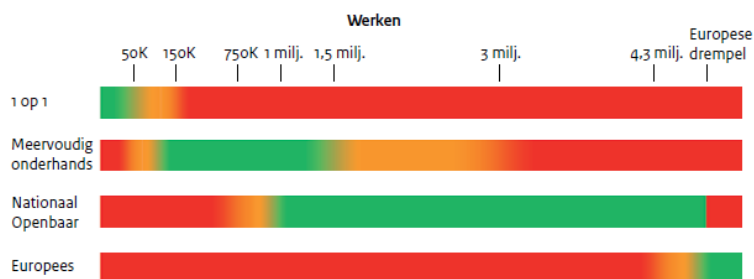
De Gids Proportionaliteit voor de decentrale overheid (klassieke sectoren) wordt gevolgd om te bepalen welke aanbestedingsprocedure toegepast wordt. Hierbij wordt allereerst gekeken of de geraamde waarde van de opdracht de Europese drempelbedragen overschrijdt.

De geraamde waarde wordt berekend door het totale bedrag te nemen dat met de uitvoering van de opdracht gemoeid gaat, inclusief opties en mogelijke verlengingen. Indien dit bedrag op voorhand niet vaststaat, wordt door ODVeluwe een zorgvuldige raming opgesteld (dit kan mogelijk via een marktorientatie).

ODVeluwe past conform de Gids Proportionaliteit de volgende richtlijnen (aanbestedingsprocedures) voor diensten en leveringen toe:

Voor werken worden de volgende richtlijnen gevolgd:

De Europese drempelbedragen voor 2025 zijn:

Klassieke sectoren (Richtlijn 2014/24):

- de drempel voor werken bedraagt € 5.382.000 exclusief btw;
- de drempel voor leveringen en diensten voor decentrale overheid bedraagt € 221.000 exclusief btw.

De drempel voor concessieovereenkomsten voor (openbare) werken bedraagt € 5.382.000 exclusief btw; dit drempelbedrag geldt ook voor dienstenconcessies (artikel 8, lid 1, van de Richtlijn 2014/23).

NB.: De Europese drempelbedragen wijzigen elke 2 jaar. ODVeluwe volgt de actuele wet- en regelgeving en past de bedragen aan als de regelgeving wijzigt.

Gelet op de toelichting in de Gids Proportionaliteit is een-op-een gunning toegestaan voor opdrachten voor diensten en leveringen tot een geraamde waarde van € 50.000, -- exclusief btw. Bij opdrachten voor werken mag tot een geraamde waarde van € 160.000, -- een-op-een gegund worden.

In paragraaf 3.4 van de Gids Proportionaliteit is nader uiteengezet op welke wijze de keuze voor een geschikte procedure kan worden gemaakt en aan welke objectieve criteria daarbij kan worden gedacht. Voorschrift 3.4A van de Gids Proportionaliteit bepaalt:

“De aanbestedende dienst beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is, daarbij slaat hij in ieder geval acht op de volgende aspecten:

- *omvang van de opdracht;*
- *transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;*
- *aantal potentiële inschrijvers;*
- *gewenst eindresultaat;*
- *complexiteit van de opdracht;*
- *type van de opdracht en het karakter van de markt.”*

Afwijking van (de voorschriften van) de Gids Proportionaliteit is mogelijk, indien dit deugdelijk door ODVeluwe gemotiveerd wordt ('comply or explain'). De directeur dient akkoord te geven op de redenen waarom afgeweken wordt.

10: EUROPESE AANBESTEDING

Wanneer de geraamde waarde van de opdracht het Europese drempelbedrag overschrijdt, dan is ODVeluwe verplicht deze opdracht Europees aan te besteden. ODVeluwe past in beginsel een Europees openbare of niet-openbare procedure toe.

Wanneer aan de in de Aw2012 gestelde voorwaarden wordt voldaan, kan van een Europees openbare of niet openbare procedure worden afgeweken en kan ODVeluwe kiezen voor een andere procedure of bijzondere aanbestedingsprocedure (bijvoorbeeld de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging, mededingingsprocedure met onderhandeling, concurrentiegericht dialog, innovatiepartnerschap of bijvoorbeeld een prijsvraag).

Uitzonderingen:

Voor de categorie overheidsopdrachten voor sociale en andere specifieke diensten geldt in afwijking van de reguliere drempelbedragen voor Europese aanbestedingen een drempelbedrag van € 750.000, - over de contractperiode exclusief btw.

11: STANDAARD AANBESTEDINGSPROCEDURE LEVERINGEN EN DIENSTEN

Als uitgangspunt worden de berekende bedragen door ODVeluwe gehanteerd bij het bepalen van de te volgen aanbestedingsprocedure (een-op-een, meervoudig onderhands, nationaal openbaar of Europees). De uitgaven aan een levering, dienst of werk bepalen welke procedure gevolgd moet worden. De berekenwijze is:

- Voor Raamovereenkomsten (indien de totaalafname niet bepaald kan worden):
een maandbedrag x 48 maanden; dit geeft het drempelbedrag. Een overeenkomst mag niet langer worden aangegaan dan 48 maanden)
- Voor overheidsopdrachten (waar de totaalafname wel bepaald kan worden)
Het maandbedrag x de duur van de af te sluiten overeenkomst (=aantal maanden looptijd)
- 1:1 gunningen worden per opdracht bepaald; dit kan tot een bedrag van 50.000, - (exclusief btw).

Geraamde waarde (bedragen excl. Btw)		procedure
	≤50.000	Enkelvoudig onderhands, Maximaal 3 offertes
>50.000	≤221.000	Meervoudig onderhands Minimaal 3, maximaal 5 offertes
>221.000		Europees
Let op uitzonderingen	>750.000	Specifieke en andere sociale diensten

NB. Bij Enkelvoudig onderhandse, meervoudig onderhandse aanbestedingen of bij een specifieke of andere sociale diensten streeft ODVeluwe ernaar om leveranciers uit het regionale bedrijfsleven uit te nodigen. Bij een enkelvoudige onderhandse procedure gaat de voorkeur ook uit naar een regionale partij.

12: AANBESTEDINGSSTRATEGIE

ODVeluwe wil haar inkoopdoelstellingen bereiken door flexibiliteit en maatwerk en door een expliciete afweging aan de voorkant te maken voor wat betreft de aanbestedingsstrategie. Hierbij maakt ODVeluwe een afweging tussen werkzaamheden niet aan te besteden maar in eigen beheer te houden of quasi inbesteden of zelf uitvoeren van de aanbesteding; dan wel het uitbesteden van de inkoopwerkzaamheden aan een derde of samen met een andere overheidsdienst de aanbesteding uitvoeren.

De door ODVeluwe gehanteerde organisatorische uitgangspunten zijn schematisch weergegeven in **bijlage 3**.

13: LOOPTIJD OVEREENKOMSTEN

Uitgangspunt voor de looptijd van een reguliere overeenkomst (overheidsopdracht) afgesloten door ODVeluwe, is maximaal 8 jaar (96 maanden - incl. opties/verlengingen). Alleen in uitzonderlijke gevallen mag de overeenkomst langer duren. Dit kan alleen voor IT-applicaties dan wel financiële systemen en na akkoord directeur van Omgevingsdienst Veluwe.

Een af te sluiten raamovereenkomst duurt maximaal 48 maanden, dit is inclusief opties/verlengingen. Van deze maximale duur wordt slechts met een deugdelijke motivering afgeweken. Een raamovereenkomst wordt alleen gebruikt indien de afname aantallen niet vooraf bekend zijn.

14: KLACHTEN

Klachten over een aanbestedingsprocedure worden afgehandeld op de wijze zoals beschreven staat in de Klachtenprocedure aanbestedingen. Zie **bijlage 4**.

15: DOSSIER

Bij elke aanbestedingsprocedure wordt een aanbestedingsdossier opgebouwd. Na definitieve gunning van een opdracht wordt het dossier centraal gearchiveerd.

16: TOETSING

In het kader van de rechtmatigheid wordt getoetst of de inkopen en aanbestedingen in overeenstemming zijn met de nationale en Europese Aanbestedingswet- en regelgeving. Deze regelgeving is het toetsingskader bij de accountantscontrole. In het normenkader zal het Inkoop- en aanbestedingsbeleid niet worden meegenomen. Bij een interne controle kan het Inkoop- en aanbestedingsbeleid wel worden getoetst.

17: INWERKINGTREDING

1. Dit beleid treedt in werking een dag na publicatie.
2. Dit beleid wordt bekend gemaakt door plaatsing op de website van ODVeluwe.
3. Dit beleid wordt aangehaald als Inkoop- en aanbestedingsbeleid Omgevingsdienst Veluwe 2025.

Bijlagen welke onderdeel zijn van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid:

Bijlage 1	Algemene inkoopvoorwaarden Omgevingsdienst Veluwe
Bijlage 2a	GIBIT 2023
Bijlage 2b	Toelichting per artikel GIBIT 2023
Bijlage 3	Organisatorische uitgangspunten ODVeluwe (schematisch weergegeven)
Bijlage 4	Klachtenprocedure aanbestedingen

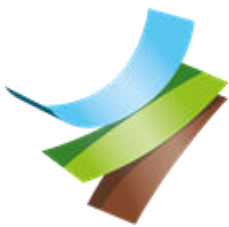

Algemene inkoopvoorwaarden Omgevingsdienst Veluwe voor levering en diensten

Inhoudsopgave

I	Algemeen	3
	Artikel 1 Definities	3
	Artikel 2 Toepasselijkheid	3
	Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming overeenkomst	3
II	Uitvoering overeenkomst	4
	Artikel 4 Algemene verplichtingen contractant	4
	Artikel 5 Algemene verplichtingen Omgevingsdienst Veluwe	4
	Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie	4
	Artikel 7 Geheimhouding	5
	Artikel 8 Intellectueel eigendom	5
	Artikel 9 Wijziging overeenkomst	6
	Artikel 10 Uitrusting materialen	6
	Artikel 11 Tijdstip van nakoming	6
	Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming	6
	Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming	6
	Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering	6
	Artikel 15 Boete	7
	Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen	7
III	Financiële bepalingen	7
	Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk	7
	Artikel 18 Facturering en betaling	7
IV	Bepalingen betreffende de leveringen van goederen	7
	Artikel 19 Leveringen	7
	Artikel 20 Verpakking en transport	8
	Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico	8
V	Bepalingen betreffende het verrichten van diensten	8
	Artikel 22 Diensten	8
	Artikel 23 Personeel van contractant	8
VI	Einde overeenkomst	9
	Artikel 24 Opzegging	9
	Artikel 25 Ontbinding	9
	Artikel 26 Vernietiging	9

I Algemeen

Artikel 1. Definities

Aflevering: het verschaffen van het bezit van de Goederen aan Omgevingsdienst Veluwe.

Contractant: de in de Overeenkomst genoemde wederpartij van Omgevingsdienst Veluwe.

Diensten (Dienst): de door de Contractant te verrichten werkzaamheden ten behoeve van een specifieke behoefte van Omgevingsdienst Veluwe, niet zijnde werken of leveringen.

Goederen: alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek.

Levering(en): de door de Contractant op basis van Overeenkomst ten behoeve van Omgevingsdienst Veluwe te leveren goederen.

Offerte: een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Offerte aanvraag: een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van Omgevingsdienst Veluwe voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU.

Omgevingsdienst Veluwe: Omgevingsdienst Veluwe, zetelend te Apeldoorn.

Overeenkomst: al hetgeen tussen Omgevingsdienst Veluwe en contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen.

Partijen/Partij: Omgevingsdienst Veluwe en/of de contractant dan wel personeel van contractant: de door de contractant voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die krachtens de overeenkomst onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zullen zijn.

Prestatie: de te verrichten leveringen en/of diensten.

Schriftelijk: geschreven documenten, fax, of emailcommunicatie, alsmede andere door de wet daarmee gelijk gestemde vormen van communicatie

Werkdag: kalenderdagen behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 lid 1 Algemene termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door Omgevingsdienst Veluwe aangewezen bruggen.

Artikel 2. Toepasselijkheid

2.1 Deze algemene inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op de offerteaanvraag en overeenkomsten met betrekking tot leveringen en diensten.

2.2 Van deze algemene inkoopvoorwaarden kan slechts worden afgeweken, indien partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.

2.3 Indien een bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen onverkort en volledig van kracht. Partijen treden in onderling overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen. Hierbij worden zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht genomen.

2.4 Door het indienen van de offerte wijst de contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn algemene voorwaarden af.

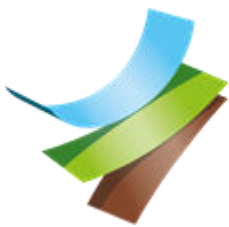
2.5 Indien onderdelen van de overeenkomst en de daarbij behorende bijlage(n) in strijd zijn met deze algemene inkoopvoorwaarden is de hiërarchie, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, als volgt: ten eerste de overeenkomst, ten tweede de bijlagen en ten derde de algemene inkoopvoorwaarden.

2.6 De Algemene voorwaarden voor levering en diensten Omgevingsdienst Veluwe treden in werking één dag na bekendmaking.

Artikel 3. Offerte, opdracht en totstandkoming overeenkomst

3.1 Omgevingsdienst Veluwe kan een offerteaanvraag intrekken of wijzigen voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. Omgevingsdienst Veluwe zal geen kosten of schade vergoeden die hiermee samenhangen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

3.2 De offerte van contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de offerteaanvraag.

3.3 Een overeenkomst komt tot stand nadat Omgevingsdienst Veluwe een expliciete schriftelijke aanvaarding van de offerte van contractant heeft verzonden aan contractant.

3.4 De aanvaarding is ondertekend door de voorzitter of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 57d, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen de vertegenwoordiging van Omgevingsdienst Veluwe is opgedragen.

3.5 Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.

3.6 Alle handelingen die de contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst zijn voor rekening en risico van de contractant.

II Uitvoering overeenkomst

Artikel 4. Algemene verplichtingen contractant

4.1 De contractant zal zijn verplichtingen voortvloeiend uit de overeenkomst in nauwe samenwerking met Omgevingsdienst Veluwe nakomen, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de contractant.

4.2 De contractant zal Omgevingsdienst Veluwe op de hoogte houden van de uitvoering van de overeenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De contractant is onder meer, doch niet uitsluitend, verplicht om Omgevingsdienst Veluwe direct schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de overeenkomst geen rekening is gehouden.

4.3 Slechts in overleg en met voorafgaande schriftelijke toestemming van Omgevingsdienst Veluwe, kan contractant de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden. Omgevingsdienst Veluwe kan een toestemming niet op onredelijke gronden weigeren en kan aan een toestemming nadere voorwaarden verbinden.

4.4 De contractant garandeert ter zake van de overeenkomst dat de contractant of personeel van contractant of een met de contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder: (1) prijsvorming, (2) het afstemmen van Offerten, en/of (3) verdeling van werkzaamheden.

4.5 De contractant vrijwaart Omgevingsdienst Veluwe voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de overeenkomst en die contractant of Omgevingsdienst Veluwe krijgt opgelegd. Indien de contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de contractant dit eerst ter goedkeuring voorleggen aan Omgevingsdienst Veluwe.

4.6 De contractant zal bij de uitvoering van de overeenkomst alle van toepassing zijnde voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven. De contractant zal de overeenkomsten die Omgevingsdienst Veluwe met derden heeft gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de contractant, in acht nemen. Als de Contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de Contractant dit eerst voorleggen aan Omgevingsdienst Veluwe.

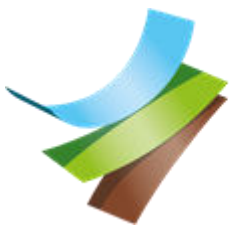
4.7 De contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door hem ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen contractant en Omgevingsdienst Veluwe bij de uitvoering van de overeenkomst.

4.8 Slechts voor zover contractant expliciet en schriftelijk is gemachtigd door Omgevingsdienst Veluwe zal de contractant optreden als gemachtigde van de Omgevingsdienst Veluwe. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van contractant.

Artikel 5. Algemene verplichtingen Omgevingsdienst Veluwe

5.1 Omgevingsdienst Veluwe zal op verzoek van contractant alle inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de overeenkomst naar behoren uit te voeren.

5.2 Omgevingsdienst Veluwe zal zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zal zich indien nodig inspannen om haar medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 6. Kwaliteit, Keuring en garantie

6.1 De contractant garandeert dat de geleverde prestaties voldoen aan de overeenkomst, aan de algemeen geldende normen en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.

6.2 Omgevingsdienst Veluwe is gerechtigd om de prestaties te keuren en de contractant verleent waar nodig zijn medewerking. Indien Omgevingsdienst Veluwe bepaalde prestaties schriftelijk heeft goedgekeurd, vervalt het recht zoals genoemd in de voorgaande zin ten aanzien van die prestaties.

6.3 Levering van de goederen geldt niet als acceptatie van Omgevingsdienst Veluwe.

6.4 Binnen dertig (30) dagen na levering zal Omgevingsdienst Veluwe de goederen inspecteren met betrekking tot de aard, staat, kwaliteit en hoeveelheid en bovendien om vast te stellen of de goederen voldoen aan hetgeen tussen partijen is overeengekomen.

6.5 De inspectie kan het testen en/of het nemen van monsters van goederen inhouden.

6.6 Indien de Goederen door Omgevingsdienst Veluwe in voorraad worden opgeslagen of niet direct worden gebruikt en daardoor inspectie redelijkerwijs niet mogelijk is, dan begint de in artikel 6.4 genoemde termijn te lopen op het moment dat Omgevingsdienst Veluwe deze goederen feitelijk in gebruik neemt.

6.7 Omgevingsdienst Veluwe zal contractant met inachtneming van artikel 6.4 t/m 6.6, binnen redelijke termijn schriftelijk informeren of de goederen zijn geaccepteerd. In het geval dat de Omgevingsdienst Veluwe de contractant niet binnen dertig (30) dagen schriftelijk over de acceptatie heeft geïnformeerd, wordt Omgevingsdienst Veluwe geacht de goederen te hebben geaccepteerd, tenzij sprake is van omstandigheden zoals genoemd in artikel 6.6.

6.8 In het geval dat Omgevingsdienst Veluwe de goederen afkeurt, dan zal hij contractant daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen. Daarbij zal Omgevingsdienst Veluwe zijn klachten voldoende duidelijk maken. Omgevingsdienst Veluwe heeft in dit geval het recht om de geleverde goederen inclusief de goederen die zijn getest of waarvan monsters zijn genomen, terug te zenden naar de contractant. De kosten en het risico hiervoor komen voor rekening van de contractant. Indien terugzending redelijkerwijs niet mogelijk is, dan zal Omgevingsdienst Veluwe de goederen voor rekening en risico van de contractant onder zich houden.

6.9 Omgevingsdienst Veluwe beoordeelt de resultaten van de diensten binnen een termijn van dertig (30) werkdagen na levering. Indien Omgevingsdienst Veluwe de resultaten als voldoende beoordeelt, accepteert hij deze via een kennisgeving aan de contractant.

6.10 Indien Omgevingsdienst Veluwe de resultaten van de diensten als onvoldoende beoordeelt, stelt hij contractant schriftelijk op de hoogte.

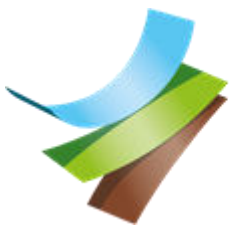
6.11 Omgevingsdienst Veluwe kan de resultaten van de diensten door derden laten beoordelen. Indien Omgevingsdienst Veluwe dat noodzakelijk acht, kan hij na kennisgeving aan contractant de acceptatietermijn verlengen met tien (10) werkdagen.

6.12 Als Omgevingsdienst Veluwe zich niet binnen een termijn van dertig (30) werkdagen na levering dan wel na de verlengde termijn zoals opgenomen in artikel 6.11, over de beoordeling heeft uitgelaten, worden de resultaten van de diensten geacht te zijn geaccepteerd.

6.13 Vervanging van personen die zijn belast met de uitvoering van de diensten, kan door slechts plaatsvinden in overleg met en schriftelijke toestemming van Omgevingsdienst Veluwe.

6.14 Contractant kan personen die zijn belast met de uitvoering van de diensten niet zonder voorafgaande toestemming van Omgevingsdienst Veluwe tijdelijk of definitief vervangen. Omgevingsdienst Veluwe weigert zijn toestemming niet op onredelijke gronden en kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden. De voor de oorspronkelijke personen geldende tarieven kunnen bij vervanging niet worden verhoogd. Uitgangspunt bij vervanging is dat personen binnen ten hoogste twee weken beschikbaar worden gesteld en dat deze een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de offerteaanvraag). Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging komen voor rekening van contractant.

6.15 Als Omgevingsdienst Veluwe vervanging verlangt van personen die zijn belast met de uitvoering van de diensten, omdat hij meent dat dit in het belang van een goede uitvoering van de overeenkomst nodig of wenselijk is, geeft de contractant hieraan gevolg. Daarbij wordt een tarief in rekening gebracht dat niet hoger is dan het tarief dat voor de persoon die wordt vervangen in de overeenkomst is vastgelegd. Bij een vervanging van personen die belast zijn met de uitvoering van de overeenkomst, stelt contractant personen beschikbaar die qua deskundigheid, opleiding en ervaring ten minste gelijkwaardig zijn aan de te vervangen personen, dan wel voldoen aan hetgeen partijen ten aanzien van deze personen zijn overeengekomen.

Artikel 7. Geheimhouding

7.1 Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de overeenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken – inclusief via kanalen van sociale media - of voor eigen doeleinden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering als na afloop van de overeenkomst.

7.2 Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.

7.3 Partijen hebben het recht om in geval van overtreding van de voorgaande leden door de andere partij en/of de voor die partij werkzame personen en/of door die partij ingeschakelde derden de overeenkomst per direct op te schorten dan wel zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling te ontbinden. Elke opschorting dan wel ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.

7.4 Contractant is verplicht om op eerste verzoek van Omgevingsdienst Veluwe personeel van contractant een geheimhoudingsverklaring te laten ondertekenen.

Artikel 8. Intellectueel eigendom

8.1 Alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit de Overeenkomst, berusten bij Omgevingsdienst Veluwe, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Contractant draagt deze (aanspraken op) IE-rechten – voor zover nodig – over aan Omgevingsdienst Veluwe. Contractant zal op eerste verzoek kosteloos meewerken aan het bewerkstelligen van de overdracht.

8.2 Onder resultaat als bedoeld in artikel 8.1, wordt verstaan al hetgeen in het kader van de overeenkomst tot stand wordt gebracht ongeacht of de contractant daarbij gebruik maakt van enige bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe en/of derden.

8.3 Contractant doet voor zover mogelijk afstand van alle eventuele persoonlijkheidsrechten op in het kader van de overeenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken.

8.4 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, behoudt of verkrijgt contractant geen gebruiksrecht met betrekking tot enig resultaat van de overeenkomst.

8.5 Omgevingsdienst Veluwe behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de overeenkomst aan contractant openbaar gemaakt werk. De contractant erkent dit voorbehoud.

8.6 In het geval dat de Omgevingsdienst Veluwe goederen aan de contractant ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst, blijven deze goederen in eigendom van Omgevingsdienst Veluwe.

8.7 De contractant retourneert de goederen binnen veertien (14) dagen nadat de overeenkomst is uitgevoerd, zonder kosten aan Omgevingsdienst Veluwe. Het is de contractant niet toegestaan een kopie hiervan te bewaren of te gebruiken.

8.8 De contractant garandeert dat de gekochte goederen en toebehoren alsmede de geleverde diensten en al hetgeen daarmee gepaard gaat of daaruit resulteert vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen die aan het vrije gebruik daarvan door Omgevingsdienst Veluwe in de weg zouden kunnen staan, zoals octrooirechten, merkrechten, modelrechten of auteursrechten en vrijwaart Omgevingsdienst Veluwe tegen alle aanspraken van derden dienaangaande.

8.9 In het geval van aanspraken van derden zal de contractant alles in het werk stellen om in overleg met Omgevingsdienst Veluwe te bewerkstelligen dat Omgevingsdienst Veluwe het ongestoorde gebruik van het geleverde zal kunnen voortzetten.

8.10 In het geval van aanspraken van derden waarvoor de hierboven genoemde vrijwaringverplichting geldt, zal de contractant alle schade van de Omgevingsdienst Veluwe vergoeden inclusief proceskosten, waaronder tevens begrepen redelijke advocaatkosten voor het voeren van gerechtelijke procedures.

Artikel 9. Wijziging overeenkomst

9.1 Omgevingsdienst Veluwe is bevoegd om de overeenkomst schriftelijk te wijzigen en/of aan te vullen, na overleg met en instemming van de contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.

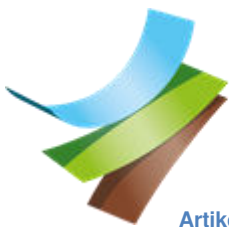
9.2 In dit kader blijven partijen binnen de grenzen van de redelijk- en billijkheid.

9.3 Indien een partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt, dient de andere partij schriftelijk in te stemmen met voortzetting van de overeenkomst.

Artikel 10. Uitrusting en materialen

10.1 De contractant zal voor eigen rekening en risico zorgdragen voor alle bij de uitvoering van de overeenkomst te gebruiken - niet van Omgevingsdienst Veluwe afkomstige - materialen en uitrusting (waaronder gereedschappen), tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

10.2 De contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de gebruikte goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 11. Tijdstip nakoming

11.1 De contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de

desbetreffende prestaties, zoals vermeld in de overeenkomst, zijn verstreken en de desbetreffende prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.

11.2 De contractant stelt Omgevingsdienst Veluwe schriftelijk tijdig en met opgave van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12. Toerekenbare tekortkoming

12.1 Als één van de partijen toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van de overeenkomst en/of deze algemene inkoopvoorwaarden, zal de andere partij een aangetekend schrijven verzenden aan de tekortkomende partij, alvorens gebruik te maken van de partij toekomstende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige partij direct in verzuim verkeert.

12.2 Er is geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming van de kant van Omgevingsdienst Veluwe indien en voor zover de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid noopt tot het niet verstrekken van inlichtingen en gegevens respectievelijk tot het niet verlenen van de publiekrechtelijke medewerking die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de overeenkomst.

12.3 Ieder der partijen is gerechtigd de overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding -gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim- in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.

Artikel 13. Niet toerekenbare tekortkoming

13.1 De contractant kan zich naar Omgevingsdienst Veluwe toe enkel op overmacht beroepen, indien de contractant Omgevingsdienst Veluwe zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, schriftelijk van het beroep op overmacht in kennis stelt.

13.2 Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: onvoldoende beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel, ziekte van personeel, stakingen, verlate aanlevering of ongeschiktheid van materialen, apparatuur, hulpmiddelen of van de programmatuur, voor zover deze omstandigheden zich voordoen aan de zijde dan wel door toedoen van de contractant.

13.3 Voorts wordt niet onder overmacht begrepen het niet nakomen dan wel tekortschieten om welke reden dan ook van door contractant ingeschakelde derden, en/of liquiditeit- dan wel solvabiliteitsproblemen aan de zijde van contractant of de door hem ingeschakelde derden.

Artikel 14. Aansprakelijkheid en verzekering

14.1 De contractant vrijwaart Omgevingsdienst Veluwe tegen eventuele aanspraken van derden ter zake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de contractant van de overeenkomst en het gebruik of toepassing van de geleverde goederen of diensten van de contractant.

14.2 De contractant zal vanaf het aangaan van de overeenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de overeenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de overeenkomst.

14.3 De contractant zal het verzekerd bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de overeenkomst niet ten nadele van Omgevingsdienst Veluwe wijzigen, tenzij Omgevingsdienst Veluwe hiervoor zijn expliciete en schriftelijke toestemming heeft gegeven.

14.4 Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de overeenkomst en waarover de contractant nog niet beschikt, zal de contractant afsluiten tenminste voor de periode van de uitvoering van de overeenkomst.

Artikel 15. Boete

15.1 Als een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.

15.2 De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van Omgevingsdienst Veluwe tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 16. Toepasselijk recht en geschillen

16.1 Op deze algemene inkoopvoorwaarden en de overeenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.

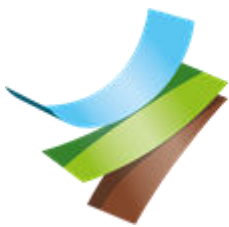
16.2 De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

16.3 Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de offerteaanvraag, de totstandkoming van de overeenkomst of de uitvoering van de overeenkomst, dan is elk der partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement waar Omgevingsdienst Veluwe gevestigd is.

III Financiële bepalingen

Artikel 17. Prijzen, meerwerk en minderwerk

17.1 De contractant zal de overeenkomst uitvoeren tegen de in zijn offerte genoemde prijzen in euro's voor de gehele duur van de overeenkomst, inclusief verlengingen.

17.2 Niet redelijkerwijs in de overeenkomst inbegrepen extra prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan Omgevingsdienst Veluwe is toe te rekenen.

17.3 Meerwerk zal door contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en het budget schriftelijk zijn overeengekomen met Omgevingsdienst Veluwe.

17.4 Verrekening van meerwerk of minderwerk vindt plaats tegen maximaal de tarieven zoals opgenomen in de offerte, tenzij schriftelijk

anders is overeengekomen.

17.5 Voor zover prijzen en tarieven van meerwerk of minderwerk niet in de offerte zijn opgenomen, verplicht contractant zich ertoe voor meerwerk en minderwerk uitsluitend marktconforme tarieven aan te bieden. Deze tarieven kunnen enkel worden toegepast, na schriftelijke goedkeuring van Omgevingsdienst Veluwe.

Artikel 18. Facturering en betaling

18.1 Op de factuur vermeldt de contractant:

- de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen;
- naam, adres, postcode, woonplaats, bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
- het factuuradres van de contractant;
- het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW; en
- eventuele nadere eisen in overleg met Omgevingsdienst Veluwe, zoals routecode.

18.2 De contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na de ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen partijen in de overeenkomst. Omgevingsdienst Veluwe zal binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van contractant betalen.

18.3 Facturen dienen gemaild te worden naar facturen@ODVeluwe.nl en op naam van Omgevingsdienst Veluwe te staan.

18.4 Indien de goederen of diensten niet beantwoorden aan de overeenkomst is Omgevingsdienst Veluwe bevoegd om de betaling naar rato van de tekortkoming geheel of gedeeltelijk op te schorten.

18.5 De contractant zal handelen volgens de aanwijzingen van Omgevingsdienst Veluwe.

18.6 Kredietbeperkingstoelagen van contractant worden door Omgevingsdienst Veluwe niet aanvaard.

18.7 Betaling door Omgevingsdienst Veluwe houdt op geen enkele wijze afstand van enig recht in.

18.8 Omgevingsdienst Veluwe is steeds bevoegd, al hetgeen de omgevingsdienst schuldig is aan de contractant, te verrekenen met hetgeen de contractant of de aan de contractant gelieerde vennootschappen, al dan niet opeisbaar, onder voorwaarden of tijdsbepaling aan de omgevingsdienst schuldig is/zijn. De contractant is tot enige verrekening slechts bevoegd na schriftelijke toestemming van Omgevingsdienst Veluwe.

IV Bepalingen betreffende de leveringen van goederen

Artikel 19. Leveringen

19.1 De contractant levert de goederen conform Delivered Duty Paid (DDP), volgens Incoterms 2020, zoals vastgesteld door de Internationale Kamer van Koophandel (ICC).

19.2 De contractant is gehouden om de goederen in de overeengekomen vorm, hoeveelheid en kwaliteit op de overeengekomen datum van Levering te leveren.

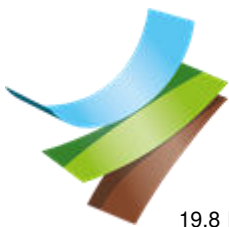
19.3 Deelleveringen zijn behoudens een schriftelijke toestemming van Omgevingsdienst Veluwe niet toegestaan.

19.4 Tenzij schriftelijk een andere tijd of plaats is overeengekomen, geschiedt aflevering uitsluitend op werkdagen tijdens de openingstijden van de Omgevingsdienst Veluwe te Apeldoorn. Het in ontvangst nemen van goederen en hiervoor tekenen, is geen goedkeuring van de goederen, maar slechts een bevestiging van ontvangst van de goederen. De contractant dient zijn vervoerder hiervan op de hoogte te stellen.

19.5 Als Omgevingsdienst Veluwe de goederen gemotiveerd afkeurt, zal contractant op zijn eigen kosten de goederen ophalen.

19.6 De goederen worden geacht te zijn goedgekeurd vanaf het moment van volledige operationele ingebruikname door Omgevingsdienst Veluwe, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen of bepaalde omstandigheden nopen tot schriftelijke goedkeuring van Omgevingsdienst Veluwe.

19.7 De contractant verleent tenminste een garantie voor de goederen van twaalf maanden vanaf het moment dat Omgevingsdienst Veluwe de goederen heeft goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Deze garantie laat onverlet de aansprakelijkheid van de contractant.

19.8 De contractant garandeert dat voor een periode van tenminste vijf jaar of een termijn die schriftelijk is overeengekomen na aflevering van de goederen, onderdelen van de goederen kunnen worden geleverd.

19.9 De contractant zal alle informatie, documentatie, inlichtingen, aanwijzingen etc., zoveel mogelijk opgesteld in de Nederlandse taal, die Omgevingsdienst Veluwe redelijkerwijs nodig heeft om optimaal gebruik te maken van de goederen kosteloos in schriftelijke vorm aan Omgevingsdienst Veluwe ter beschikking stellen.

19.10 De contractant zal voor zijn rekening en risico alle voorkomende gebreken aan de geleverde goederen na aflevering of

voltooiing binnen de door Omgevingsdienst Veluwe bij eerste aanzegging gestelde redelijke termijn wegnemen door herstel of vervanging.

Artikel 20. Verpakking en transport

20.1 De contractant draagt zorg voor een deugdelijke verpakking, alsmede voor een zodanige beveiliging en vervoer van de goederen, dat deze in een goede staat de plaats van aflevering bereiken en het lossen daar veilig kan plaatsvinden. De contractant is verantwoordelijk voor het naleven van de Nederlandse, Europese en internationale voorschriften met betrekking tot verpakkingen.

20.2 De contractant neemt alle verpakkingen kosteloos terug, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, en draagt zorg voor een milieuvriendelijke verwerking.

Artikel 21. Overdracht van eigendom en risico

21.1 De eigendom van de geleverde goederen gaat over op het moment van goedkeuring aflevering, waar nodig na eventuele installatiewerkzaamheden die daarmee gepaard gaan. Het risico gaat over op Omgevingsdienst Veluwe na acceptatie van de goederen door Omgevingsdienst Veluwe.

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

Artikel 22. Diensten

22.1 De contractant zal de diensten in de vorm, hoeveelheid en kwaliteit uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de overeenkomst.

22.2 De contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen prestaties, prestaties van personeel van contractant alsmede prestaties van de door contractant ingeschakelde derden.

22.3 De contractant zal alle informatie, documentatie, inlichtingen, aanwijzingen etc., zoveel mogelijk opgesteld in de Nederlandse taal, die Omgevingsdienst Veluwe redelijkerwijs nodig heeft om optimaal gebruik te maken van de diensten, kosteloos in schriftelijke vorm aan Omgevingsdienst Veluwe ter beschikking stellen.

Artikel 23. Personeel van Contractant

23.1 Voor zover diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van Omgevingsdienst Veluwe, zijn contractant, personeel van contractant en de door contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die openbare ruimte na te leven.

23.2 De contractant staat ervoor in dat het personeel van contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel diensten te verrichten.

23.3 De contractant is verantwoordelijk voor en aansprakelijk voor de nakoming van de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen uit de belastingwetgeving en de sociale zekerheidswetgeving, waaronder begrepen verplichtingen die verband houden met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De contractant vrijwaart Omgevingsdienst Veluwe tegen alle aanspraken ter zake. Indien Omgevingsdienst Veluwe geconfronteerd wordt met een naheffing, worden deze kosten één-op-één verhaald op de contractant.

23.4 Omgevingsdienst Veluwe accepteert een concurrentiebeding in de bepalingen van de aanbidding van contractant, tussen contractant en Omgevingsdienst Veluwe dan wel tussen contractant en personeel van contractant ingezet bij het verrichten van diensten voor Omgevingsdienst Veluwe, niet. Als een concurrentiebeding om specifieke redenen toch noodzakelijk is, dan behoudt Omgevingsdienst Veluwe zich het recht voor hierover specifieke afspraken in een contract op te nemen. Partijen treden hierover in overleg op initiatief van contractant. Het oordeel over het wel of niet opnemen van specifieke afspraken in een contract rust bij Omgevingsdienst Veluwe.

VI Einde overeenkomst

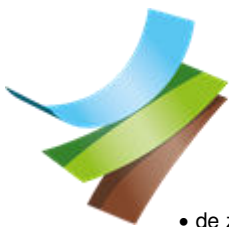
Artikel 24. Opzegging

24.1 Omgevingsdienst Veluwe is gerechtigd de overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de overeenkomst. Indien geen opzegtermijn in de overeenkomst is opgenomen, kan Omgevingsdienst Veluwe de overeenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, mede gelet op de duur van de overeenkomst.

Artikel 25. Ontbinding

25.1 Ieder der partijen heeft het recht de overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:

- artikel 4.4 van deze Algemene inkoopvoorwaarden wordt geschonden;
- de andere partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;

- de zeggenschap van de andere partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze overeenkomst;
- ten aanzien van de andere partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
- de andere partij in een situatie van overmacht verkeert gedurende meer dan tien dagen;
- de andere partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding – gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim – in strijd zou zijn met de redelijk- en billijkheid.

25.2 Elke ontbinding als bedoeld in artikel 25.1 dient terstond door middel van een aangetekend brief te geschieden.

25.3 Ingeval van ontbinding door Omgevingsdienst Veluwe als bedoeld in artikel 25.1 is Omgevingsdienst Veluwe geen vergoeding verschuldigd aan de contractant voor de prestaties die niet door contractant zijn verricht. Eventuele aan contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de contractant terug aan de Omgevingsdienst Veluwe, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.

Artikel 26. Vernietiging

26.1 Indien één van de partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe van XXX

De voorzitter,

De secretaris,

Omgevingsdienst
Veluwe

Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023

Artikelen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

www.gibit.nl

5 december 2023

Inhoud

I. Algemeen deel	4
Artikel 1. Begrippen	4
Artikel 2. Toepasselijkheid	6
Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst	7
Artikel 4. Uitvoering overeenkomst	7
Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten	8
Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie	8
Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen	9
Artikel 8. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden	10
Artikel 9. Acceptatie	10
Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning	12
Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling	14
Artikel 12. Garanties	15
Artikel 13. Algoritmische toepassingen	15
Artikel 14. Documentatie en informatie	16
Artikel 15. Productmanagement	16
Artikel 16. Aansprakelijkheid	17
Artikel 17. Verzekering	17
Artikel 18. Geheimhouding	18
Artikel 19. Overmacht	18
Artikel 20. Intellectuele eigendom	18
Artikel 21. Toegang tot data en autorisaties	20
Artikel 22. Derdenprogrammatuur	20
Artikel 23. Vervanging personeel	21
Artikel 24. Opschorting, opzegging en ontbinding	21
Artikel 25. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever	23
Artikel 26. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik	24
Artikel 27. Toepasselijk recht en geschillen	25
 II. Privacy, beveiliging en archivering	 26
Artikel 28. Verwerkersrelatie	26
Artikel 29. Informatiebeveiliging	26
Artikel 30. Archivering	26
 III. Dienstverlening op Afstand	 28
Artikel 31. Algemeen	28
Artikel 32. Acceptatieprocedure	28
Artikel 33. Opgeslagen gegevens	28
Artikel 34. Onderhoud en Beschikbaarheid	28
Artikel 35. Periodieke derdenverklaring	29
Artikel 36. Waarborgen continuïteit	29

I. Algemeen deel

Artikel 1. Begrippen

Deze Inkoopvoorwaarden maken onderdeel uit van de GIBIT 2023. In deze voorwaarden worden de navolgende begrippen met een (begin)hoofdletter gebruikt (begrippen kunnen zowel in enkelvoud als in meervoud worden gebruikt):

- 1.1 **Acceptatie:** de formele goedkeuring van (onderdelen van) de ICT Prestatie, afzonderlijk en in samenhang met elkaar, door middel van een succesvol uitgevoerde (integrale) Acceptatieprocedure dan wel op grond van het bepaalde in artikel 9.10.
- 1.2 **Acceptatieprocedure:** de testprocedure waarmee kan worden aangetoond dat de ICT Prestatie geen Gebrek(en) bevat.
- 1.3 **Aflevering:** de bezorging door Leverancier van de tot de ICT Prestatie behorende Producten op de bij de Overeenkomst bepaalde wijze, blijkend uit een door Opdrachtgever afgegeven bewijs van ontvangst daarvan.
- 1.4 **Algoritmische toepassing:** een ICT Prestatie die (mede) bestaat of zal gaan bestaan uit – al dan niet nog te ontwikkelen – software waarmee op geautomatiseerde wijze voorspellingen worden gedaan, beslissingen worden genomen en/of adviezen worden gegeven door gebruik te maken van data-analyse, statistiek en/of zelflerende logica.
- 1.5 **Applicatielandschap:** het geheel van interne en externe systemen, software, databanken, koppelingen, apparatuur, ICT-infrastructuur en hulpmiddelen die voor de Opdrachtgever de geautomatiseerde informatievoorziening vormt waarbinnen de ICT Prestatie ingepast wordt.
- 1.6 **Beschikbaarheid:** de mate waarin de ICT Prestatie daadwerkelijk beschikbaar is voor Opdrachtgever en gebruikt kan worden.
- 1.7 **Bestek:** de aan Leverancier ter beschikking gestelde documenten (incl. nadere toelichtingen en wijzigingen) waarin de organisatie van Opdrachtgever, de ICT Prestatie en het door Opdrachtgever beoogde gebruik daarvan alsmede de aanbestedingsprocedure zijn beschreven en toegelicht.
- 1.8 **Conversie:** het converteren en migreren van gegevensbestanden van Opdrachtgever van het oude systeem naar de nieuwe ICT Prestatie, zonder daarbij de volledigheid, de integriteit en de metadata van de gegevens aan te tasten.
- 1.9 **Correctief Onderhoud:** het opsporen en herstellen door Leverancier van Gebreken die Opdrachtgever hem heeft gemeld of die Leverancier anderszins bekend zijn geworden.
- 1.10 **Derdenprogrammatuur:** Programmatuur waarvan zowel (a) de intellectuele eigendomsrechten geheel niet bij Leverancier en/of een aan Leverancier gelieerde vennootschap rusten als (b) waarbij Leverancier niet in staat is bepaalde ontwikkelingen aan / wijzigingen in die programmatuur af te dwingen.
- 1.11 **Dienstverlening op Afstand:** het door Leverancier door middel van technieken voor communicatie op afstand aan Opdrachtgever ter beschikking stellen van de ICT Prestatie (zoals cloud, ASP, SaaS, PaaS).
- 1.12 **Documentatie:** de documentatie als bedoeld in artikel 14.
- 1.13 **Functiehersteltijd:** de periode gelegen tussen het moment waarop een Gebrek bij Leverancier wordt gemeld en het moment waarop dit is verholpen.
- 1.14 **Gebrek:** Het niet of niet volledig voldoen van de ICT Prestatie aan het Overeengekomen gebruik.
- 1.15 **Gebruiksrecht:** het recht op grond waarvan Opdrachtgever bevoegd is tot het gebruik van de ICT Prestatie binnen de kaders als gesteld in de Overeenkomst.
- 1.16 **Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen:** het door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en VNG Realisatie op www.gibit.nl gepubliceerde en van tijd tot tijd bijgewerkte document met een gebundelde verzameling van normen en standaarden voor ICT-producten en -diensten.

- 1.17 **GIBIT 2023:** de Gemeentelijke Inkoop bij IT Toolbox, bestaande uit de Inkoopvoorwaarden, de toelichting op die voorwaarden, de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen en diverse tools voor gemeenten, een en ander zoals gepubliceerd op www.gibit.nl.
- 1.18 **ICT Prestatie:** alle door Leverancier op grond van de Overeenkomst te leveren goederen, waaronder Producten, Gebruiksrechten en diensten.
- 1.19 **Implementatie:** het geheel van handelingen en activiteiten dat nodig is om alle onderdelen van de ICT Prestatie, afzonderlijk en in onderlinge samenhang, in gebruik te kunnen nemen in de organisatie van Opdrachtgever, zodanig dat alle gebruikers van Opdrachtgever ermee kunnen werken overeenkomstig het Overeengekomen gebruik. Tot de Implementatie behoort tevens de Conversie, het realiseren van de voor het Overeengekomen gebruik noodzakelijke Koppelingen en het uitvoeren van de Acceptatieprocedure.
- 1.20 **Implementatieplan:** het plan van aanpak voor de Implementatie, waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de door de betrokken partijen in dit kader te verrichten activiteiten, de te implementeren en/ of te ontwikkelen ICT Prestatie, de verantwoordelijkheden van Leverancier en Opdrachtgever en de tijdsplanning.
- 1.21 **Inkoopvoorwaarden:** de onderhavige inkoopvoorwaarden, zoals vastgesteld door de VNG
- 1.22 **Innovatief Onderhoud:** het beschikbaar stellen door Leverancier aan Opdrachtgever van Upgrades van de ICT Prestatie.
- 1.23 **Interoperabiliteitseisen:** de in de Overeenkomst opgenomen eisen die aan de ICT Prestatie worden gesteld om gegevens uit te kunnen wisselen met of anderszins samen te kunnen werken met andere onderdelen van het Applicatielandschap.
- 1.24 **Jaarvergoeding:** de gemiddelde jaarlijkse vergoeding, te berekenen door de Vergoeding te delen door de initieel beoogde looptijd van de Overeenkomst in jaren. Voor Overeenkomsten zonder looptijd, of met een looptijd korter dan 1 jaar, staat de Jaarvergoeding gelijk aan de Vergoeding.
- 1.25 **Koppeling:** de systematiek voor uitwisseling van gegevens tussen enerzijds de ICT Prestatie en anderzijds (onderdelen van) het Applicatielandschap.
- 1.26 **Leverancier:** de partij waarmee Opdrachtgever een Overeenkomst gesloten heeft.
- 1.27 **Maatwerkprogrammatuur:** specifiek ten behoeve van Opdrachtgever te ontwikkelen of ontwikkelde (i) Programmatuur of (ii) aanpassingen in of inrichtingen van Standaardprogrammatuur.
- 1.28 **Onderhoud:** Correctief Onderhoud, Preventief Onderhoud, Innovatief Onderhoud en gebruikersondersteuning, een en ander voor zover overeengekomen en zoals nader uitgewerkt in de Inkoopvoorwaarden, de Overeenkomst en de (eventuele) SLA.
- 1.29 **Opdrachtgever:** de partij ten behoeve waarvan de Overeenkomst wordt gesloten.
- 1.30 **Overeengekomen gebruik:** het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de ICT Prestatie zoals dat ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst voor Leverancier (al dan niet op basis van de offerteaanvraag of andere aan de Overeenkomst voorafgaande documenten) bekend was of op grond van artikel 3 voor Leverancier bekend behoorde te zijn, een en ander voor zover dat gebruik in de Overeenkomst niet uitdrukkelijk is uitgesloten of beperkt.
- 1.31 **Overeenkomst:** de afspraken tussen Opdrachtgever en Leverancier met betrekking tot de levering van de ICT Prestatie, waarvan de Inkoopvoorwaarden onderdeel uitmaken.
- 1.32 **Personeel:** de door partijen bij de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden en/of hulppersonen.
- 1.33 **Preventief Onderhoud:** het treffen van maatregelen door Leverancier ter voorkoming van Gebreken en andere technische problemen en andere daarmee verband houdende vormen van dienstverlening, al dan niet door het ter beschikking stellen van Updates.
- 1.34 **Product:** de zaak die Leverancier op basis van de Overeenkomst aan Opdrachtgever levert.
- 1.35 **Programmatuur:** het geheel van de door Leverancier te leveren programmatuur (software). Programmatuur kan worden onderscheiden in Standaard-, Derden- of Maatwerkprogrammatuur en Koppelingen.
- 1.36 **Reactietijd:** de tijd waarbinnen Leverancier op een melding door Opdrachtgever van een Gebrek en andere verzoeken van Opdrachtgever om dienstverlening adequaat moet reageren.

- 1.37 **Service Levels:** ten aanzien van Onderhoud en andere overeengekomen vormen van dienstverlening in de Overeenkomst opgenomen eisen en prestatienormen zoals normen omtrent Beschikbaarheid en Reactie- en Functiehersteltijden.
- 1.38 **Service Level Agreement (SLA):** de nadere overeenkomst met betrekking tot het Onderhoud, waaronder begrepen het soort Onderhoud dat wordt verleend en de daarop toepasselijke Service Levels.
- 1.39 **Standaardprogrammatuur:** voor algemeen gebruik ontwikkelde Programmatuur die niet exclusief aan Opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld.
- 1.40 **Update(s):** een opvolgende versie (ongeacht naamgeving of nummering) van de ICT Prestatie waarin Gebreken zijn hersteld en/of de werking van de ICT Prestatie anderszins is verbeterd.
- 1.41 **Upgrade(s):** een opvolgende versie (ongeacht naamgeving of nummering) van de ICT Prestatie met in overwegende mate nieuwe of gewijzigde functionaliteiten.
- 1.42 **Vergoeding:** de in totaal voor de ICT Prestatie overeengekomen dan wel (indien dit hoger is) feitelijk betaalde prijs, waaronder begrepen de begroting van de werkzaamheden waarvoor geen (vaste) prijs is overeengekomen (alles excl. BTW), voor de overeengekomen dan wel (indien dit langer is) feitelijke looptijd.
- 1.43 **Verwerkersovereenkomst:** de bij de Overeenkomst gevoegde verwerkersovereenkomst, althans bij gebreke daarvan de ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) tot standaard verklaarde Standaard Verwerkersovereenkomst, zoals beheerd door de Beheergroep VWO van de VNG.

Artikel 2. Toepasselijkheid

- 2.1 Tenzij anders overeengekomen zijn de Inkoopvoorwaarden van toepassing op en maken de Inkoopvoorwaarden deel uit van alle aanvragen, offertes, aanbiedingen, opdrachtbevestigingen, bestellingen, overeenkomsten en alle andere rechtshandelingen tussen Opdrachtgever en Leverancier die betrekking hebben op de in de Overeenkomst gespecificeerde en daarmee samenhangende ICT Prestatie.
- 2.2 De Inkoopvoorwaarden bestaan uit drie hoofdstukken:
 - i. hoofdstuk I (dat altijd van toepassing is); en
 - ii. hoofdstuk II inzake privacy, beveiliging en archiefbeheer (dat aanvullend van toepassing is indien met de ICT Prestatie gegevens van Opdrachtgever worden verwerkt); en
 - iii. hoofdstuk III inzake Dienstverlening op Afstand (dat aanvullend van toepassing is bij het verlenen van Dienstverlening op Afstand).
- 2.3 De toepasselijkheid van enige algemene of specifieke voorwaarden of bedingen van Leverancier, onder welke benaming ook, wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Dit geldt ook wanneer er later naar dergelijke voorwaarden wordt verwezen.
- 2.4 Mocht enige bepaling van de Inkoopvoorwaarden nietig zijn of vernietigd worden, of mocht enige bepaling van de Inkoopvoorwaarden naar het oordeel van de rechter niet van toepassing of ongeldig zijn, dan zal slechts de betreffende bepaling als niet geschreven worden beschouwd, maar zullen de Inkoopvoorwaarden voor het overige volledig van kracht blijven. Partijen zullen in overleg treden om de betreffende niet toepasselijke of ongeldige bepaling te vervangen door een nieuwe bepaling, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de eerdere bepaling in acht zal worden genomen.
- 2.5 In geval van strijdigheid tussen het bepaalde in de Inkoopvoorwaarden en het bepaalde in de Overeenkomst of een ander document, geldt de volgende rangorde (bij tegenstrijdigheid prevaleert het document hoger in rangorde; bij strijdigheid tussen documenten van gelijke rang prevaleert het meest recente document):
 - i. Licentie- en onderhoudsvoorwaarden voor Derdenprogrammatuur, doch louter voor zover het de Derdenprogrammatuur betreft, en mits is voldaan aan de informatie-verplichtingen als bedoeld in artikel 22.1;
 - ii. nadere overeenkomsten en bijlagen bij de Overeenkomst, zoals het Implementatieplan, de SLA, de Verwerkersovereenkomst of het exit-plan;

- iii. de Overeenkomst;
 - iv. de Inkoopvoorwaarden, waarbij de hoofdstukken II en III in voorkomend geval prevaleren op het bepaalde in hoofdstuk I.
- 2.6 Tenzij in de Overeenkomst of de Inkoopvoorwaarden uitdrukkelijk anders bepaald is het regelend recht uit de wet onverkort (aanvullend) van toepassing.
- 2.7 Wijzigingen van en aanvullingen op de Inkoopvoorwaarden gelden slechts indien deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen. De wijziging en/of aanvulling geldt slechts voor de in artikel 2.1 bedoelde Overeenkomst.

Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst

- 3.1 Een aanvraag voor een offerte of een andere uitnodiging tot het doen van een aanbod bindt Opdrachtgever niet.
- 3.2 Alvorens een aanbod aan Opdrachtgever te doen heeft Leverancier zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van:
- i. de doelstellingen, in verband waarmee Opdrachtgever de Overeenkomst wil aangaan;
 - ii. de organisatie en het Applicatielandschap van Opdrachtgever, voor zover van belang voor de aanvraag of het aanbod.
- 3.3 Indien en voor zover Leverancier beschikt over onvoldoende informatie om aan de in het vorige lid bedoelde verplichting te voldoen, dient zij hieromtrent navraag te doen bij Opdrachtgever. Opdrachtgever zal alle in redelijkheid verlangde informatie aan Leverancier verstrekken (tenzij deze vertrouwelijk van aard is en in redelijkheid ook niet onder een geheimhoudingsovereenkomst verstrekt kan worden).
- 3.4 Bij het doen van een aanbod zal Leverancier:
- i. rekening houden met de in de vorige twee leden bedoelde informatie; en
 - ii. de uit die informatie voortvloeiende risico's en de in dat kader benodigde beheersmaatregelen in het aanbod adresseren ("risicoanalyse"), behoudens het bepaalde in artikel 4.3;
 - iii. overige risico's die hij voorziet benoemen;
 - iv. voldoen aan artikel 22.1;
 - v. voor zover het aanbod ziet op Producten: specificeren of de producten nieuw, refurbished of tweedehands zijn.
- 3.5 In geval van een aanbesteding in de zin van de Aanbestedingswet worden de in de leden 2 t/m 4 bedoelde verplichtingen begrensd door de inhoud, aard en omvang van het Bestek.
- 3.6 Een overeenkomst komt eerst tot stand nadat hetzij (1) Opdrachtgever een schriftelijk aanbod van Leverancier schriftelijk heeft aanvaard, (2) partijen een schriftelijk opgemaakte overeenkomst hebben ondertekend of (3) Leverancier uitvoering geeft aan een schriftelijke opdracht van Opdrachtgever.

Artikel 4. Uitvoering overeenkomst

- 4.1 Overeengekomen termijnen gelden alleen als vast en fataal indien zulks uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen.
- 4.2 De volgende termijnen zijn – in afwijking van het vorige lid – in alle gevallen fataal:
- i. een in de Overeenkomst of het Implementatieplan opgenomen specifieke einddatum voor de Implementatie (waarbij daarmee verband houdende tussentijdse opleverdata niet fataal zijn);
 - ii. indien het Overeengekomen gebruik omvat dat de Implementatie of de levering van Updates en/of Upgrades tijdig voor de inwerkingtreding van (een wijziging in) Wet- en regelgeving is afgerond: de ingangsdatum van die (gewijzigde) Wet- en regelgeving.

- 4.3 De in artikel 3.4ii) bedoelde risicoanalyse kan ook – behoudens bij een aanbesteding als bedoeld in artikel 3.5 – eerst na totstandkoming van de Overeenkomst, doch voorafgaand aan de Implementatie, worden uitgevoerd. Indien het voorstel van Leverancier over de wijze waarop met gesignaleerde risico's wordt omgegaan voor Opdrachtgever niet aanvaardbaar is, is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst per direct te ontbinden, zonder schadeplichtig te zijn, doch tegen vergoeding van de tot dan toe door Leverancier gemaakte kosten (waaronder de kosten voor het uitvoeren van de risicoanalyse).
- 4.4 Opdrachtgever zal zijn verplichtingen uit de Overeenkomst en de daarmee samenhangende nadere overeenkomsten (Implementatieplan, SLA, etc.) nakomen en steeds de daartoe redelijkerwijs vereiste medewerking verlenen.

Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten

- 5.1 Leverancier verricht de Aflevering in één keer, tenzij anders overeengekomen.
- 5.2 Partijen controleren bij Aflevering van Producten visueel op hoeveelheid en aan de buitenkant waarneembare beschadiging. Bij een geconstateerde beschadiging hoeft Opdrachtgever het Product niet in ontvangst te nemen. Dit laat de verplichting van Leverancier tot tijdige Aflevering onverlet.
- 5.3 Opdrachtgever verstrekt Leverancier een bewijs van ontvangst voor de in ontvangst genomen Producten. Dit bewijs laat de rechten van Opdrachtgever uit hoofde van de Overeenkomst onverlet.
- 5.4 Leverancier maakt zoveel mogelijk gebruik van duurzame verpakkingsmiddelen en draagt zorg voor een milieuvriendelijke afvoer daarvan.
- 5.5 Het risico van beschadiging of verlies van Producten gaat bij Aflevering over op Opdrachtgever.
- 5.6 Voor zover de Overeenkomst strekt tot eigendomsoverdracht, vindt deze overdracht plaats bij Acceptatie door Opdrachtgever. Leverancier staat er alsdan voor in dat het Product hem in volledige eigendom toebehoort, daarop geen eigendomsvoorbehoud, beperkt recht of beslag van een derde rust en vrij is van andere lasten en beperkingen.

Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie

- 6.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, of de ICT Prestatie naar zijn aard niet geïmplementeerd kan worden, zal Leverancier zorgdragen voor de Implementatie van de ICT Prestatie in de organisatie van Opdrachtgever, overeenkomstig het (voor zover van toepassing) hieromtrent bepaalde in de Overeenkomst en het Implementatieplan.
- 6.2 Indien er ten tijde van ondertekening van de Overeenkomst nog geen Implementatieplan is opgesteld, zal dit op eerste verzoek van een der partijen binnen redelijke termijn alsnog in onderling overleg tussen partijen worden opgesteld. Leverancier is penvoerder van het Implementatieplan. De kosten voor het opstellen van het Implementatieplan liggen besloten in de Vergoeding.
- 6.3 Indien wordt overgegaan tot het opstellen van een Implementatieplan, zal dit plan het navolgende vermelden (steeds voor zover van toepassing):
 - i. Gedetailleerde beschrijving van de doelstellingen van het project om te komen tot de Implementatie van de ICT Prestatie alsmede de randvoorwaarden en de geldende kaders en normen, mede in het licht van de uitgevoerde risicoanalyse;
 - ii. De projectorganisatie inclusief de wijze van verslaglegging en de wijze van projectmanagement;
 - iii. De werkverdeling en verdeling van verantwoordelijkheden, waaronder de van Opdrachtgever verlangde inzet en beschikbaarheid;
 - iv. Een overzicht van de benodigde Koppelingen, de functionele specificaties daarvan en de eventuele medewerking van derde partijen die voor het aanleggen daarvan vereist is;

- v. De relatie tussen de ICT Prestatie en de andere onderdelen van het Applicatielandschap en de eventuele medewerking van derde partijen die gelet op die relatie voor de Implementatie vereist is;
 - vi. De deelleveringen ('milestones') van het project en de functionele specificaties voor de deelleveringen waaraan moet worden voldaan (in relatie tot het Overeengekomen gebruik);
 - vii. Het tijdschema van de Implementatie (inclusief de deelleveringen), overeenkomstig de eisen die in de Overeenkomst aan de planning zijn gesteld;
 - viii. De wijze waarop iedere deellevering wordt opgeleverd;
 - ix. De wijze waarop de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd;
 - x. De wijze waarop de Conversie zal plaatsvinden;
 - xi. De wijze waarop Opdrachtgever middels opleidingen/trainingen vertrouwd zal worden gemaakt met het gebruik en het (technisch en functioneel) beheer van de ICT Prestatie, voor zover overeengekomen.
- 6.4 Omtrent de voor Implementatie eventueel vereiste medewerking en afhankelijkheid van derde partijen is het bepaalde in Artikel 7 van toepassing.
- 6.5 Indien tijdens de Implementatie blijkt dat aanpassingen aan het Applicatielandschap noodzakelijk zijn die Leverancier niet heeft voorzien in het aanbod en/of de in artikel 3.4ii) bedoelde risicoanalyse, doch wel had behoren te voorzien, komen de kosten voor de betreffende aanpassingen voor rekening van Leverancier.
- 6.6 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid en in staat om na afloop van de (initiële) Implementatie, op verzoek van Opdrachtgever, gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Implementatie gerelateerde of anderszins aan de ICT Prestatie verwante aanvullende werkzaamheden te verrichten. Op het tot stand komen van dergelijke nadere afspraken is het bepaalde in artikel 3 van overeenkomstige toepassing. Tenzij anders overeengekomen is op deze werkzaamheden het bepaalde in de al bestaande Overeenkomst van toepassing.

Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen

- 7.1 Omtrent de voor eender welke werkzaamheden eventueel noodzakelijke medewerking van derde partijen, niet zijnde hulppersonen van een Partij, geldt het bepaalde in dit artikel.
- 7.2 De verantwoordelijkheid voor het tijdig vaststellen en aan de andere Partij melden dat medewerking van derde partijen als bedoeld in lid 1 noodzakelijk is rust, tenzij anders overeengekomen, op de volgende Partij:
- i. in het geval van Dienstverlening op afstand: bij Leverancier;
 - ii. bij andere ICT Prestaties dan Dienstverlening op afstand: bij Opdrachtgever.
- 7.3 Zodra is vastgesteld dat de medewerking van derde partijen noodzakelijk is, zullen hiertoe op eerste verzoek van een der Partijen binnen redelijke termijn nadere afspraken worden gemaakt over:
- i. de identiteit van die derde partijen;
 - ii. de van die derde partijen verlangde medewerking (mede indachtig hun rol bij de betreffende onderdelen van het (beoogde) Applicatielandschap of eventuele Koppelingen in kwestie);
 - iii. de rol van iedere Partij in de aansturing van die derde partijen;
 - iv. de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de verschillende betrokken derde partijen;
 - v. eventuele (al dan niet beperkte) volmachten om de andere Partij jegens die derde partijen te vertegenwoordigen;
 - vi. de door die derde partijen te maken kosten en de verdeling daarvan tussen Partijen;
 - vii. de kosten voor de werkzaamheden in verband met de coördinatie van die derde partijen en de verdeling daarvan tussen Partijen.
- 7.4 De in lid 3 bedoelde nadere afspraken kunnen worden vastgelegd in (een nieuwe versie van) een bestaand document (zoals een Implementatieplan of een exit-plan) dan wel in een separaat document.

- 7.5 Partijen zullen de betreffende derde partijen bij het maken van de in lid 3 bedoelde nadere afspraken zo veel mogelijk op voorhand betrekken en, waar mogelijk, onderdeel laten uitmaken van de nadere afspraken of hen deze nadere afspraken laten onderschrijven.
- 7.6 Indien bij afhankelijkheid van derde partijen als bedoeld in dit artikel een Acceptatieprocedure of ketentest niet slaagt, en Leverancier aantoont dat dit niet aan hem toerekenbaar is, dan:
- i. wordt voor wat betreft het betreffende onderdeel van de Acceptatieprocedure of de ketentest er geacht geen sprake te zijn van een Gebrek; en
 - ii. wordt de ketentest of Acceptatieprocedure voor het overige vervolgd; en
 - iii. zal een overleg plaatsvinden met alle betrokken partijen teneinde nadere afspraken te maken om te komen tot een passende oplossing. Het initiatief voor dit overleg wordt genomen door de in lid 2 aangewezen Partij. Zodra partijen overeenstemming hebben bereikt over de passende oplossing, zullen zij deze vastleggen in een (gewijzigd of aanvullend) Implementatieplan. artikel 6 is van overeenkomstige toepassing op het opstellen/wijzigen van dit plan. Voor zover het uitvoeren van dit plan leidt tot meerwerk, zal dit niet aanvangen dan na uitdrukkelijke instemming van Opdrachtgever.

Artikel 8. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden

- 8.1 Tot het Overeengekomen gebruik behoort dat de ICT Prestatie voldoet aan de:
- i. ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst voor de functie en het werkingsgebied van de betreffende ICT Prestatie in de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen voorgeschreven Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden;
 - ii. in de Overeenkomst (nader) gespecificeerde overige Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden.
- 8.2 Leverancier voert voorafgaand aan de Implementatie de preventieve testen uit die in voornoemde normen, eisen en standaarden zijn voorgeschreven. Deze testen worden uitgevoerd op een omgeving die niet voor productieve doeleinden van Opdrachtgever wordt gebruikt. Leverancier overlegt op eerste verzoek het testrapport waaruit blijkt dat de ICT Prestatie aan voornoemde norm(en) voldoet
- 8.3 Leverancier is niet verplicht de in het vorige lid bedoelde preventieve testen uit te voeren indien hij een rapportage kan overleggen of naar een openbare vindplaats voor een dergelijke publicatie kan verwijzen waaruit blijkt dat voornoemde testen reeds in positieve zin zijn afgerond op exact dezelfde versie van de ICT Prestatie en met vergelijkbaar Overeengekomen gebruik.
- 8.4 Gedurende de Acceptatieprocedure zal worden getoetst in hoeverre de ICT Prestatie na Implementatie bij Opdrachtgever daadwerkelijk voldoet aan hetgeen in lid 1 is benoemd.
- 8.5 Indien en voor zover de ICT Prestatie mede bestaat uit Koppelingen, zal – als onderdeel van de Acceptatieprocedure – een ketentest worden uitgevoerd. Daarbij wordt getoetst of de Koppelingen voldoen aan de Interoperabiliteitseisen en of het Applicatielandschap na Implementatie nog correct zal functioneren.

Artikel 9. Acceptatie

- 9.1 Indien er geen Implementatieplan is opgesteld, of dit plan geen beschrijving bevat van de wijze waarop de Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd, zal op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in een schriftelijk testprotocol worden vastgelegd op welke wijze de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd. Artikelen 6.2 en 6.3 zijn van overeenkomstige toepassing op het opstellen van dit testprotocol.

- 9.2 Tenzij in de Overeenkomst, het Implementatieplan of het in het vorige lid bedoelde testprotocol anders is bepaald, is de Acceptatieprocedure als volgt:
- i. Na iedere levering van (delen van) de ICT Prestatie, wordt de betreffende levering door Opdrachtgever getest op Gebreken. Door partijen wordt daarbij een testverslag opgemaakt en ondertekend. In dit testverslag zal worden vastgelegd of de ICT Prestatie Gebreken vertoont en voorts of de ICT Prestatie (deels) is goedgekeurd, dan wel afgekeurd;
 - ii. Binnen een redelijke termijn, althans de daartoe in de Overeenkomst gespecificeerde termijn, na de datum van de ondertekening van het testverslag, zal Leverancier een planning afgeven waarbinnen de in het testverslag vastgelegde Gebreken voor rekening van Leverancier worden verholpen;
 - iii. Leverancier zal na afloop van de in het vorige lid bedoelde termijn (het gedeelte van) de bijgewerkte ICT Prestatie opnieuw ter Acceptatie middels de Acceptatieprocedure voorleggen.
- 9.3 De in het kader van de Acceptatieprocedure gehanteerde termijnen en (bijgestelde) planningen dienen te passen in de algehele planning van de Overeenkomst of het Implementatieplan en mogen niet tot vertraging leiden. Het behoort het tot de zorgplicht van Leverancier de termijnen en de (voortgang van) de Implementatie en Acceptatieprocedure te bewaken en zo nodig Opdrachtgever te waarschuwen of (vanwege de medewerkingsverplichting) aan te manen.
- 9.4 Indien en voor zover tijdens de Acceptatieprocedure sprake is van medewerking en afhankelijkheid van derde partijen, is het bepaalde in artikel 7 van toepassing.
- 9.5 Indien (delen van) de ICT Prestatie bij het voor de tweede maal doorlopen van de (integrale) Acceptatieprocedure op Gebreken wordt/worden afgekeurd, is Opdrachtgever gerechtigd om:
- i. de Overeenkomst – geheel of gedeeltelijk – zonder nadere ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, waarbij geldt dat Leverancier dan tevens binnen de kaders van artikel 16 aansprakelijk is voor de door Opdrachtgever geleden en te lijden schade; of
 - ii. onverminderd zijn recht op vergoeding (binnen de kaders van artikel 16) van de reeds geleden schade Leverancier toe te staan de Gebreken alsnog voor diens rekening te herstellen; of
 - iii. de ICT Prestatie onder een nader overeen te komen voorwaarde voorwaardelijk te accepteren, waarbij geldt dat indien Leverancier niet tijdig aan de bij de voorwaardelijke acceptatie gestelde voorwaarden voldoet, het bepaalde onder i van toepassing is.
- 9.6 Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing indien Leverancier aantoonbaar dat Acceptatie wordt onthouden als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij het voor de eerste maal doorlopen van de Acceptatieprocedure had moeten constateren.
- 9.7 Voor Gebreken die niet binnen de overeengekomen planning kunnen worden opgelost, kan met wederzijds goedvinden worden besloten om tijdelijk een acceptabele workaround aan te brengen en/of om hiervoor later een oplossing te vinden.
- 9.8 Gebreken die (individueel noch gezamenlijk) niet in de weg staan aan het gebruik voor productieve doeleinden van (het betreffende onderdeel van) de ICT Prestatie, kunnen geen grond vormen voor niet-Acceptatie, onverminderd de verplichting van Leverancier om die op korte termijn te herstellen.
- 9.9 Indien de ICT Prestatie in deelleveringen wordt geleverd, vindt na iedere levering een Acceptatieprocedure plaats en vindt na Acceptatie van het laatste deel van de ICT Prestatie vervolgens een integrale Acceptatieprocedure plaats, waarbij de gehele ICT Prestatie alsmede de samenhang van deelleveringen ('som der delen') op Gebreken wordt getoetst. Er is pas sprake van Acceptatie na het succesvol doorlopen van de integrale Acceptatieprocedure.
- 9.10 Acceptatie wordt geacht te hebben plaatsgevonden indien Opdrachtgever de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik heeft genomen binnen zijn organisatie, tenzij de ingebruikname van de ICT Prestatie voor productieve doeleinden verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier.

Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning

Algemeen

- 10.1 Tenzij anders overeengekomen, verricht Leverancier Onderhoud aan de ICT Prestatie tegen de in de Overeenkomst beschreven vergoeding. Het Onderhoud gaat in vanaf de Acceptatie van (het betreffende deel van) de ICT Prestatie.
- 10.2 De hierna te beschrijven voorwaarden gelden als (minimum) voorwaarden voor Onderhoud, tenzij hiervan in de Overeenkomst/SLA is afgeweken.
- 10.3 Het Onderhoud omvat, tenzij anders overeengekomen, ten minste de volgende diensten:
 - i. Correctief Onderhoud;
 - ii. Preventief Onderhoud;
 - iii. Innovatief Onderhoud;
 - iv. Gebruikersondersteuning.
- 10.4 Uitgangspunt bij Onderhoud is dat dit op zodanige wijze plaatsvindt dat dit minst verstorend is voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever. Onderhoud dat verstorend is of kan werken voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever wordt bovendien zo mogelijk tijdig vooraf aangekondigd.

Bereikbaarheid, melden storingen en Gebreken

- 10.5 Leverancier is in het kader van Onderhoud in ieder geval bereikbaar op werkdagen tussen 09.00-17.00 uur.
- 10.6 Bij Leverancier kunnen zowel Gebreken als andere storingen worden gemeld.
- 10.7 Onder gebruikersondersteuning wordt in ieder geval verstaan het beantwoorden van vragen in verband met het Overeengekomen gebruik.
- 10.8 Indien en voor zover Leverancier bewijst dat een storing of Gebrek niet aan hem toerekenbaar is, is hij niet verplicht tot herstel daarvan. Indien Opdrachtgever niettemin opdracht geeft tot het pogen tot voornoemd herstel, is Leverancier gerechtigd de kosten gemoeid met het herstel separaat door te berekenen.

Service Level Agreement

- 10.9 Leverancier verklaart zich bereid om – indien en voor zover zulks niet reeds geregeld is in de Overeenkomst – op eerste verzoek van Opdrachtgever een of meer Service Level Agreements (SLA's) te sluiten, waarin concrete Service Levels ter zake van het in lid 3 bedoelde Onderhoud worden vastgelegd en waarin maatregelen zijn opgenomen ter zake van het al dan niet halen van de afgesproken Service Levels.
- 10.10 De gevolgen van het niet halen van Service Levels worden in de Overeenkomst/ SLA geregeld, met dien verstande dat bij:
 - i. het niet halen van dezelfde Service Levels gedurende meerdere achtereenvolgende meetperiodes; of
 - ii. het gedurende een periode van 6 aaneengesloten meetperiodes 3x niet halen van dezelfde Service LevelsOpdrachtgever gerechtigd is:
 - i. van Leverancier een verbeterplan te verlangen waarmee deze binnen een meetperiode alsnog conform de overeengekomen Service Levels zal presteren; of
 - ii. een overleg op directieniveau te eisen van Leverancier.Indien de Leverancier dergelijk overleg weigert, of indien Opdrachtgever de uitkomst van dergelijk overleg onbevredigend acht, is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst en/of de SLA('s) (gedeeltelijk) te ontbinden.
- 10.11 Een verbeterplan als bedoeld in het vorige lid en/of eventueel in de SLA bedongen maatregelen laten de overige rechten van Opdrachtgever onverlet, waaronder begrepen het recht om naast de maatregel de door hem geleden schade te verhalen. Betaalde sancties (als onderdeel van de afgesproken maatregelen) worden in mindering gebracht op de eventueel te betalen schadevergoeding.

Preventief en Innovatief Onderhoud

- 10.12 In het kader van Preventief en/of Innovatief Onderhoud garandeert Leverancier ten minste:
- i. dat de ICT Prestatie steeds tijdig zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving;
 - ii. dat de ICT Prestatie steeds tijdig geschikt zal blijven voor gegevensuitwisseling met de overige relevante onderdelen van het Applicatielandschap (voor zover bekend bij Leverancier) en in dat kader aan de overeengekomen Interoperabiliteitseisen zal blijven voldoen;
 - iii. dat eventuele door de NCSC of anderszins publiekelijk uitgebrachte veiligheidsadviezen die (mede) zien op de ICT Prestatie zo spoedig mogelijk worden opgevolgd en het risico op misbruik door het tijdig uitbrengen van Updates en/of Upgrades of anderszins zo spoedig mogelijk zal worden gemitigeerd;
 - iv. dat de ICT Prestatie door middel van het tijdig uitbrengen van Updates en/of Upgrades steeds tijdig zal blijven voldoen aan nieuwe versies van normen die in de Overeenkomst als vereiste normen zijn gespecificeerd;
 - v. dat bij het uitbrengen van Updates en/of Upgrades de performance van de ICT Prestatie ten minste gelijk blijft en dat de ICT Prestatie blijft voldoen aan het Overeengekomen gebruik.
- 10.13 Op verzoek van Opdrachtgever verzorgt Leverancier de Implementatie van Updates en Upgrades. De bepalingen omtrent Implementatie en Acceptatie zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat bij Implementatie van een Update in beginsel geen Acceptatieprocedure zal plaatsvinden.
- 10.14 Opdrachtgever is – behoudens in de situatie als bedoeld in artikel 34.3 (generieke Dienstverlening op Afstand) – gerechtigd het gebruik en/of de Implementatie van Updates en Upgrades te weigeren, zonder dat dit afbreuk doet aan het door Leverancier te verlenen Onderhoud, met dien verstande dat:
- i. er geen sprake is van een tekortkoming van Leverancier in het kader van Onderhoud indien een bepaald Gebrek in een Update en/of Upgrade is verholpen en Opdrachtgever de ingebruikname van die Update of Upgrade weigert;
 - ii. Opdrachtgever maximaal 18 maanden mag achterlopen in het in gebruik nemen van Update en/of Upgrade, bij gebreke waarvan Leverancier na het verstrijken van die periode gerechtigd is de aantoonbare meerkosten voor het blijvend moeten verlenen van Onderhoud op (het betreffende onderdeel van) de door Opdrachtgever gebruikte ICT Prestatie in rekening te brengen.

Rapportage en controle

- 10.15 Leverancier zal periodiek aan Opdrachtgever rapporteren over de mate waarin de overeengekomen Service Levels zijn nagekomen en over het niveau van de diensten, waaronder in ieder geval begrepen de Beschikbaarheid en het Onderhoud. De inhoud en frequentie van deze rapportage kan nader omschreven zijn in de Overeenkomst of SLA.
- 10.16 Na ontvangst van het rapport kan door Opdrachtgever worden vastgesteld of Leverancier zijn verplichtingen uit hoofde van het Onderhoud, waaronder de door hem gegarandeerde Service Levels, heeft gehaald, al dan niet door inschakeling van een derde overeenkomstig artikel 25.

Onderhoud Derdenprogrammatuur

- 10.17 Op het Onderhoud van Derdenprogrammatuur zijn in afwijking van de voorgaande leden van dit artikel de eventueel overeenkomstig artikel 22 kenbaar gemaakte voorwaarden van toepassing.

Latere SLA

- 10.18 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid om, voor zover oorspronkelijk is overeengekomen dat Leverancier geen of slechts onderdelen van het in lid 3 bedoelde Onderhoud verricht, op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in overleg te treden om te komen tot een Service Level Agreement (SLA).

Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling

- 11.1 De door Opdrachtgever ten behoeve van de ICT Prestatie aan Leverancier te betalen vergoedingen zijn vastgelegd in de Overeenkomst.
- 11.2 De facturering van de vergoedingen vindt, tenzij anders overeengekomen, als volgt plaats. Van eenmalige vergoedingen is 30% eerst opeisbaar na integrale Acceptatie. Periodieke vergoedingen zijn bij vooruitbetaling verschuldigd, doch 30% van de vergoedingen is eerst opeisbaar na integrale Acceptatie. Voor Derdenprogrammatuur is 100% verschuldigd bij levering. Het bepaalde omtrent uitgestelde opeisbaarheid is niet van toepassing indien voor de ICT Prestatie geen Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. Voor de resterende 70% van de eenmalige en periodieke vergoedingen worden in de Overeenkomst afspraken gemaakt.
- 11.3 Indien Leverancier aantoonbaar dat de op grond van artikel 10.12 te verrichten werkzaamheden redelijkerwijs niet te voorzien waren of disproportioneel in omvang zijn, is hij gerechtigd dat onvoorziene en/of disproportionele deel van de werkzaamheden als meerwerk in rekening te brengen, mits daarvoor vooraf toestemming is verkregen van Opdrachtgever. Het uitblijven van toestemming ontslaat Leverancier van de plicht tot het verrichten van het meerwerk.
- 11.4 Meerwerk wordt tijdig aan Opdrachtgever gemeld, steeds apart gefactureerd en komt niet voor vergoeding in aanmerking dan na instemming van Opdrachtgever. Meerwerk wordt verricht tegen de in de Overeenkomst daartoe vermelde tarieven dan wel, bij gebreke daarvan, tegen de reguliere tarieven van Leverancier.
- 11.5 Een factuur dient te voldoen aan de wettelijke eisen alsmede de eisen die in de Overeenkomst worden gesteld. Facturen dienen uiterlijk binnen drie maanden nadat de betreffende werkzaamheden opeisbaar zijn geworden te worden verstuurd. Alle werkzaamheden die voor een jaarwisseling zijn verricht dienen uiterlijk op 6 januari te zijn gefactureerd, tenzij anders overeengekomen.
- 11.6 De betalingstermijn bedraagt 30 dagen na ontvangst factuur, tenzij anders overeengekomen.
- 11.7 Leverancier verzendt de factuur elektronisch overeenkomstig de geldende eisen voor facturatie zoals opgenomen in de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, tenzij anders overeengekomen.
- 11.8 Jaarlijks per 1 januari kunnen de overeengekomen (jaar)tarieven en doorlopende vergoedingen door Leverancier worden aangepast, mits deze aanpassing minimaal één maand voorafgaand is aangekondigd. Een stijging is gelimiteerd tot maximaal de (eventuele) stijging van het op het moment van aankondiging laatst door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde definitieve prijsindexcijfer [dienstenprizen commerciële dienstverlening en transport \(index 2015=100\)](#), althans de opvolger daarvan, voor groep J62, althans J6202, over het gehele jaar in vergelijking met het prijsindexcijfer van het jaar daarvoor van diezelfde index.
- 11.9 Leverancier is voorts gerechtigd de aantoonbare prijsstijging van Derden-programmatuur door te belasten, mits deze prijsstijging ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar was. Indien de prijzen van Derdenprogrammatuur gedurende de looptijd van de Overeenkomst dalen, zal Leverancier voor Derdenprogrammatuur steeds slechts de actuele (verlaagde) prijs in rekening brengen.
- 11.10 Indien Leverancier zich overigens geconfronteerd ziet met omstandigheden die niet voorzien, voorzienbaar noch toerekenbaar zijn en die leiden tot een aanzienlijke verhoging van de kosten van de ICT Prestatie ($\geq 10\%$ van de Vergoeding), zal hij Opdrachtgever daarover informeren. Alsdan zullen Partijen op korte termijn in overleg treden omtrent de vraag of voornoemde situatie zich inderdaad voordoet en zo ja, in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid zal worden vergoed. Opdrachtgever is gerechtigd om in plaats van toe te stemmen in het vergoeden van de kostenverhoging de ICT Prestatie te beperken of de Overeenkomst te beëindigen. Bij een beëindiging is het bepaalde in artikel 24.6, aanhef en onder (i) van overeenkomstige toepassing.

- 11.11 Indien en voor zover de vergoeding en/of het aantal Gebruiksrechten voor het gebruik van de ICT Prestatie afhankelijk is gesteld van een aan Opdrachtgever gerelateerd getal dat aan wijziging onderhevig is (zoals inwoneraantal, oppervlakte werkgebied, etc.), en in de Overeenkomst geen moment is bepaald voor vaststelling van dat getal (en daarmee de wijziging van de vergoeding), dan zal dit éénmaal per jaar en wel per 1 januari worden gedaan.
- 11.12 Het bepaalde in dit artikel omtrent Derdenprogrammatuur geldt alleen voor zover Leverancier heeft voldaan aan het bepaalde in artikel 22.1.

Artikel 12. Garanties

- 12.1 Leverancier garandeert dat:
- de ICT Prestatie de overeengekomen eigenschappen zal bevatten en voldoet aan het Overeengekomen gebruik;
 - hij alleen Personeel inzet dat beschikt over de overeengekomen dan wel voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde vaardigheden en kwalificaties, rekening houdend met de aard van de te leveren ICT Prestatie en de wijze waarop Leverancier zich als deskundige heeft gepresenteerd. Hij garandeert tevens dat het door hem ingezette Personeel voldoet aan de eisen die dienaangaande aan een vergelijkbare dienstverlener als redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mogen worden gesteld;
 - indien de fabrikant van een aan Opdrachtgever verkocht Product omwille van de veiligheid van het Product een modificatie daarvan voorschrijft, Leverancier ervoor zorgt dat die modificatie zo spoedig mogelijk kosteloos hetzij door hemzelf hetzij door de fabrikant van het Product wordt uitgevoerd.
 - hij tot ten minste tot 2 jaar na datum van Acceptatie Onderhoud kan plegen op de ICT Prestatie.
 - de ICT Prestatie voldoet en bij Onderhoud zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving.
- 12.2 Indien Opdrachtgever tijdens de looptijd van de Overeenkomst op enig tijdstip constateert dat de ICT Prestatie of delen daarvan niet voldoen aan voornoemde garanties, zal Opdrachtgever Leverancier hiervan schriftelijk of per e-mail en in spoedgevallen ook telefonisch op de hoogte stellen. Indien Leverancier van mening is dat Opdrachtgever geen beroep kan doen op de garantiebepalingen, omdat de afwezigheid van een Gebrek niet behoort tot de gegarandeerde eigenschappen of de aanwezigheid van het Gebrek terug te voeren is op niet aan Leverancier toe te rekenen oorzaken of op niet door Leverancier geleverde of geadviseerde Programmatuur of apparatuur, rust de bewijslast terzake op Leverancier.
- 12.3 Met een 'garantie' of 'garanderen' wordt in deze Inkoopvoorwaarden een resultaatsverbintenis bedoeld met de bewijslastverdeling als bedoeld in het vorige lid.

Artikel 13. Algoritmische toepassingen

- 13.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 12 garandeert Leverancier bij een Algoritmische toepassing dat:
- de onderliggende verwerking van data (waaronder begrepen de op basis daarvan getrokken conclusies) rechtmatig is;
 - data volgens een gestructureerde aanpak wordt verwerkt teneinde onder meer sociaal geconstrueerde vertekening, onnauwkeurigheden, fouten, vergissingen en "bias" (ongewenste vooringenomenheid) in deze data zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen;
 - de Algoritmische toepassing nauwkeurig is.

- 13.2 Leverancier zal van Opdrachtgever ontvangen data niet voor eigen doeleinden verwerken. Leverancier is evenwel gerechtigd om de Algoritmische toepassing te verrijken met van de betreffende data afgeleide gegevens, mits deze verrijking op geen enkele wijze te herleiden is tot Opdrachtgever en – voor zover de data persoonsgegevens betreffen – dit geschiedt overeenkomstig de Verwerkersovereenkomst. Leverancier is tevens gerechtigd om haar processen te optimaliseren met behulp van de van de betreffende data afgeleide gegevens, mits deze handelingen op geen enkele wijze te herleiden zijn tot Opdrachtgever en – voor zover de data persoonsgegevens betreffen – dit geschiedt overeenkomstig de Verwerkersovereenkomst.
- 13.3 Leverancier zal op eerste verzoek van Opdrachtgever en zonder daarvoor (extra) kosten in rekening te brengen:
 - i. betekenisvolle kwantitatieve en kwalitatieve informatie verschaffen over de bij de Algoritmische toepassing gebruikte data, gebruikte (statistische) modellen en eventuele visualisaties, alsmede alle andere informatie verschaffen die redelijkerwijs vereist is om de werking van de Algoritmische toepassing in algemene zin te kunnen verantwoorden;
 - ii. in een specifieke situatie op individueel niveau uitleggen waarom de Algoritmische toepassing tot een bepaalde conclusie of beslissing is gekomen, in zodanige mate van detail dat de conclusie/beslissing zo nodig in rechte kan worden getoetst.
- 13.4 Opdrachtgever is gerechtigd de in het vorige lid bedoelde informatie met derden te delen.
- 13.5 Het controlerecht van artikel 25 strekt zich mede uit tot controle op de correcte werking van voornoemde voorspellings- of beslismodellen/-algoritmes, alsmede van de juistheid van de daaraan ten grondslag liggende data.

Artikel 14. Documentatie en informatie

- 14.1 Leverancier zal Opdrachtgever voorzien van voldoende en begrijpelijke Documentatie.
- 14.2 De Documentatie voor eindgebruikers is in de Nederlandse taal opgesteld, overige documentatie mag ook in het Engels zijn gesteld (tenzij anders overeengekomen).
- 14.3 De Documentatie zal zodanig zijn en blijven:
 - i. dat zij een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving geeft van de door Leverancier te leveren ICT Prestatie, alsmede de functies daarvan;
 - ii. dat zij een juiste en volledige beschrijving geeft van de door de Leverancier in het kader van de Implementatie of het Onderhoud gemaakte instellingen/parametriseringen;
 - iii. dat gebruikers van alle mogelijkheden van de ICT Prestatie gebruik kunnen maken en de werking ervan goed kunnen begrijpen;
 - iv. dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie te kunnen testen in het kader van een Acceptatieprocedure;
 - v. dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie adequaat te kunnen beheren en te kunnen inpassen in het Applicatielandschap overeenkomstig de documentatie-eisen over inpasbaarheid uit de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen.
- 14.4 Zodra blijkt dat de Documentatie niet of niet langer juist of volledig is, zal Leverancier de Documentatie zo spoedig mogelijk en op zijn kosten actualiseren.

Artikel 15. Productmanagement

- 15.1 Onverminderd het eventueel overeengekomen Onderhoud zal Leverancier Opdrachtgever periodiek en tijdig informeren over de planning en beoogde functionaliteiten voor Upgrades (soms 'roadmap' genoemd).
- 15.2 Voor zover Leverancier een generiek (fysiek of virtueel) orgaan of platform faciliteert ten behoeve van (een deel van) zijn klanten voor het delen van kennis en ervaring over de ICT Prestatie en/of het bespreken van de (te verwachten) ontwikkelingen van de ICT Prestatie, zal Leverancier Opdrachtgever daar kosteloos en zonder beperkingen toegang toe verlenen.

Artikel 16. Aansprakelijkheid

- 16.1 De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen, of jegens de ander onrechtmatig handelt, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door deze aldus geleden en/of te lijden schade.
- 16.2 Voor zover nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, of de verbintenis voortvloeit uit onrechtmatige daad of strekt tot schadevergoeding, vindt lid 1 slechts toepassing met inachtneming van het bepaalde in artikel 24.9 omtrent verzuim.
- 16.3 De in lid 1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, is beperkt tot een bedrag van € 1.250.000,- per gebeurtenis. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 16.4 De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot twee maal de Jaarvergoeding per gebeurtenis. De totale aansprakelijkheid per jaar bedraagt evenwel nooit meer dan vier maal de Jaarvergoeding (ongeacht het aantal gebeurtenissen). Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 16.5 De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid zijn niet van toepassing:
- i. in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel en/of;
 - ii. indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de andere partij of diens Personeel; en/of
 - iii. in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 20;
 - iv. ten aanzien van door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes:
 1. voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en
 2. onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier:
 - a. onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over en het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en
 - b. Leverancier volledig betreft bij het voeren van verweer tegen die boete althans het aan Leverancier toe te rekenen deel van die boete.
- 16.6 Alle verplichtingen met betrekking tot Personeel van Leverancier krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en sociale verzekeringswetgeving komen ten laste van Leverancier. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt. Op deze vrijwaring zijn de voorgaande beperkingen van aansprakelijkheid niet van toepassing.

Artikel 17. Verzekering

- 17.1 Leverancier heeft zich op een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke wijze verzekerd en houdt zich zodanig verzekerd tegen alle aansprakelijkheid voortvloeiende uit de Overeenkomst en de onderhavige voorwaarden, waaronder in ieder geval begrepen beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid, althans biedt anderszins aantoonbaar voldoende waarborgen ter dekking van eventuele aansprakelijkheid.
- 17.2 De in het vorige lid bedoelde verzekering/waARBORG biedt dekking voor ten minste twee gebeurtenissen als bedoeld in artikel 16.3 en 16.4 per kalenderjaar.

Artikel 18. Geheimhouding

- 18.1 Partijen maken hetgeen hun bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt, en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs kunnen vermoeden, op geen enkele wijze verder bekend behalve voor zover enig wettelijk voorschrift, onderzoek door een bevoegde toezichthouder of uitspraak van de rechter of een door partijen aangewezen geschillenbeslechter hen tot bekendmaking daarvan verplicht, of voor zover bekendmaking noodzakelijk is voor uitvoering van de overeenkomst of voor intern beraad.
- 18.2 De in het vorige lid bedoelde verplichting duurt voort tot twee jaar na afloop van de Overeenkomst.
- 18.3 Partijen verplichten hun Personeel om de geheimhoudingsverplichting opgenomen in de vorige leden na te komen.
- 18.4 De inhoud van de onder de Inkoopvoorwaarden gesloten Overeenkomst(en) als zodanig mag/mogen met andere gemeenten, aan gemeenten gelieerde rechtspersonen en gemeentelijke samenwerkingsverbanden worden gedeeld.
- 18.5 Partijen geven alle gegevens die zij van elkaar hebben ontvangen en die vertrouwelijk van aard zijn op eerste verzoek terug.
- 18.6 De partij die in dit artikel opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 10.000,- per overtreding. Samenhangende overtredingen worden daarbij aangemerkt als één overtreding. Het bepaalde in dit artikel is onverminderd het recht de daadwerkelijk geleden schade te verhalen (met inachtneming van artikel 16), waarbij betaalde boetes in mindering worden gebracht op de schadevergoeding.

Artikel 19. Overmacht

- 19.1 Een tekortkoming in de nakoming van de Overeenkomst, die niet te wijten is aan schuld van een partij en evenmin krachtens, wet, rechtshandeling of in het maatschappelijk rechtsverkeer geldende opvatting voor rekening van de betreffende partij komt, levert overmacht op.
- 19.2 Onder overmacht aan de zijde van Leverancier wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan Personeel, stakingen, ziekte van Personeel (m.u.v. pandemie), verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde goederen dan wel liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Een aantoonbare storing van nuts-/ telecomvoorzieningen wordt wel als overmacht beschouwd, tenzij deze veroorzaakt is door Leverancier of de ICT Prestatie juist ziet op het beschikbaar houden van voornoemde voorzieningen.
- 19.3 Indien Leverancier terzake van een tekortkoming als bedoeld in lid 1 aanspraak kan maken op enig voordeel dat hij bij behoorlijke nakoming van de Overeenkomst niet zou hebben gehad, vergoedt Leverancier de door Opdrachtgever als gevolg van die tekortkoming geleden schade tot maximaal de waarde van het in de vorige volzin bedoelde voordeel, met dien verstande dat de vergoeding de overeengekomen beperking van aansprakelijkheid niet mag overstijgen.

Artikel 20. Intellectuele eigendom

- 20.1 Tenzij anders overeengekomen, berusten alle rechten van intellectuele eigendom op de krachtens de Overeenkomst door Leverancier ter beschikking gestelde ICT Prestatie uitsluitend bij Leverancier of diens licentiegever(s).
- 20.2 Alle rechten op de met de ICT Prestatie van Opdrachtgever afkomstige verwerkte gegevens (blijven) rusten bij Opdrachtgever, ongeacht waar deze gegevens staan opgeslagen en ongeacht of de gegevens na initiële ontvangst zijn bewerkt of niet.

- 20.3 Leverancier verleent, behoudens andersluidende afspraken in de Overeenkomst, een Gebruiksrecht op de ICT Prestatie. Indien voor het Gebruiksrecht periodiek een vergoeding verschuldigd is, is de duur van het Gebruiksrecht gelijk aan de looptijd van de Overeenkomst. In overige gevallen is het Gebruiksrecht eeuwigdurend en onherroepelijk. Het Gebruiksrecht omvat in ieder geval het recht de ICT Prestatie (en alle daarin besloten liggende informatie/kennis) te gebruiken voor het Overeengekomen gebruik, alsmede voor testdoeleinden, met inbegrip van alle daarvoor redelijkerwijs noodzakelijke al dan niet tijdelijke verveelvoudigingen en openbaarmakingen. Het Gebruiksrecht omvat niet het recht zelf exploitatiehandelingen te verrichten (waaronder sub-licenties verstrekken, overdragen), tenzij anders overeengekomen.
- 20.4 De rechten van intellectuele eigendom op Maatwerkprogrammatuur berusten bij Opdrachtgever. Deze rechten worden hierbij overgedragen door Leverancier aan Opdrachtgever, die deze overdracht hierbij aanvaardt. Deze overdracht ziet op alle huidige en toekomstige rechten in de meest ruime zin van het woord. Leverancier doet voorts – voor zover de wet dat toestaat – onherroepelijk afstand van eventuele persoonlijkheidsrechten op de Maatwerkprogrammatuur. Leverancier zal alle broncodes van de betreffende Maatwerkprogrammatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stellen. De eenmalige koopprijs voor deze overdracht wordt geacht besloten te hebben gelegen in de daarvoor overeengekomen prijs. De overdracht en de levering van de rechten en eerder genoemde broncode vindt plaats onder de opschortende voorwaarde van betaling van de betreffende daarvoor overeengekomen prijs.
- 20.5 Leverancier garandeert dat de door hem aan Opdrachtgever verstrekte ICT Prestatie geen inbreuk maken op enige intellectuele eigendomsrechten of andere rechten, waaronder persoonlijkheidsrechten, van derden. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever en stelt Opdrachtgever schadeloos voor alle aanspraken van derden gebaseerd op de stelling dat door Leverancier aan Opdrachtgever ter beschikking gestelde ICT Prestatie, inbreuk maken op bedoelde rechten van die derden, onder voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de aanspraak en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Leverancier. Opdrachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking verlenen, zodat Leverancier zich effectief tegen deze aanspraken kan verweren.
- 20.6 Indien Opdrachtgever door een derde het recht tot gebruik van de ICT Prestatie of delen daarvan wordt ontzegd (of een dergelijke situatie dreigt), zal (of kan) Leverancier voor zijn rekening en te harer keuze onverwijld hetzij:
- i. zorgen dat Opdrachtgever alsnog het recht verkrijgt het gebruik voort te zetten;
 - ii. het inbreuk makende onderdeel vervangen door een ander onderdeel dat geen inbreuk maakt op dergelijke rechten van derden;
 - iii. het inbreuk makende onderdeel zodanig wijzigen dat de inbreuk wordt opgeheven.
- 20.7 Bij vervanging of wijziging als onder (ii) en (iii) bedoeld, zal de functionaliteit van de vervangende onderdelen minimaal gelijkwaardig zijn aan de vervangen onderdelen en zullen de garanties van artikel 12 en, voor zover van toepassing, artikel 13 volledig intact blijven.
- 20.8 In het geval derden Opdrachtgever ter zake van een beweerdelijke schending van intellectuele eigendomsrechten aansprakelijk stellen, is Opdrachtgever – onverminderd het voorgaande – gerechtigd om de Overeenkomst schriftelijk, buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Een dergelijke ontbinding laat de overige rechten van Opdrachtgever onverlet.
- 20.9 Het bepaalde in lid 5 t/m lid 8 is niet van toepassing indien de verweten inbreuk verband houdt met door Opdrachtgever ter gebruik, bewerking, verwerking of onderhoud aan Leverancier ter beschikking gestelde Programmatuur of andere materialen, dan wel met wijzigingen die Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Leverancier aan de ICT Prestatie heeft aangebracht.

Artikel 21. Toegang tot data en autorisaties

- 21.1 Onverminderd het Overeengekomen gebruik van de ICT Prestatie, stelt Leverancier Opdrachtgever gedurende de looptijd van de Overeenkomst in staat om tijdens normale kantoor tijden dan wel overeengekomen beschikbaarheidstijden toegang te krijgen tot de met de ICT Prestatie specifiek ten behoeve van Opdrachtgever verwerkte gegevens, alsmede de daarbij specifiek ingestelde (instellingen met betrekking tot) autorisaties en de specifiek voor Opdrachtgever gemaakte instellingen (bedrijfsregels, macro's, etc).
- 21.2 Leverancier kan aan de in het vorige lid beschreven verplichting onder meer voldoen door:
- het aanleveren van de in de ICT Prestatie opgeslagen gegevens in een duurzaam en origineel bestandsformaat (inclusief metadata), althans conform de norm voor dataportabiliteit die deel uitmaakt van de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen (indien van toepassing);
 - aan Opdrachtgever Koppelingen ter beschikking te stellen en de daarbij horende Documentatie, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen de gegevens/autorisaties middels de Koppelingen op te vragen;
 - aan Opdrachtgever Documentatie te verstrekken met een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving van de aan de ICT Prestatie ten grondslag liggende datamodellen, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen de gegevens zelf te ontsluiten.
- 21.3 Indien en voor zover door het verlenen van toegang tot de opgeslagen gegevens een bepaalde beveiliging (waaronder begrepen autorisaties) wordt omzeild, zal Leverancier Opdrachtgever daarover informeren en uitdrukkelijk waarschuwen.
- 21.4 Opdrachtgever is zelf aansprakelijk voor het gebruik van de op grond van dit artikel verkregen gegevens. Opdrachtgever vrijwaart Leverancier voor eventuele aanspraken van derden die uit dit gebruik voortvloeien.

Artikel 22. Derdenprogrammatuur

- 22.1 Indien de ICT Prestatie (geheel of gedeeltelijk) bestaat uit Derdenprogrammatuur, zal Leverancier in of bij het aanbod (al dan niet door verwijzing naar de Documentatie of een voor Opdrachtgever toegankelijke vindplaats):
- specificeren welk deel van de ICT Prestatie daaruit bestaat;
 - de eventueel toepasselijke (licentie- en onderhouds)voorwaarden ter beschikking stellen;
 - slechts indien dit verzocht is: specificeren in hoeverre het mogelijk is de betreffende Derdenprogrammatuur elders te betrekken en in hoeverre de keuze daartoe over te gaan consequenties heeft voor het aanbod van Leverancier;
 - voor zover er sprake is van afhankelijkheid tussen de Derdenprogrammatuur en de overige delen van de ICT Prestatie, duidelijk kenbaar maken waar die afhankelijkheid in is gelegen en welke effecten die afhankelijkheid heeft voor (de kwaliteit van) de door Leverancier te verlenen ICT Prestatie.
- 22.2 Leverancier zal in het kader van Onderhoud tijdig Updates en Upgrades uitbrengen teneinde de compatibiliteit met Derdenprogrammatuur waarvan de ICT Prestatie afhankelijk is te blijven garanderen.
- 22.3 Indien en voor zover Leverancier bewijst dat een Gebrek in de ICT Prestatie wordt veroorzaakt door een fout in Derdenprogrammatuur, wordt het betreffende Gebrek niet als Gebrek beschouwd, tenzij Leverancier de betreffende fout in de Derdenprogrammatuur had behoren te kennen en het effect van de betreffende fout in de eigen ICT Prestatie redelijkerwijs vermeden had kunnen worden.

- 22.4 Het in het vorige lid bepaalde laat onverlet dat Leverancier in voorkomend geval binnen de kaders van het Onderhoud alle redelijke inspanningen zal betrachten om zo spoedig mogelijk het Gebrek alsnog op te lossen, bijvoorbeeld door de fout in de Derden-programmatuur in de eigen ICT Prestatie te omzeilen en/of door Opdrachtgever zo spoedig mogelijk te voorzien van Updates en/of Upgrades op de ICT Prestatie en/of de Derdenprogrammatuur.
- 22.5 De op grond van lid 1 meegeleverde licentie- en onderhoudsvoorwaarden prevaleren boven hetgeen in de Overeenkomst is bepaald, doch louter voor zover het betreft de Derdenprogrammatuur.
- 22.6 Het bepaalde in lid 3 en lid 5 is uitsluitend van toepassing indien Leverancier heeft voldaan aan de in lid 1 bedoelde informatieverplichtingen.
- 22.7 Het bepaalde in dit artikel is alleen van toepassing op Derdenprogrammatuur die door Opdrachtgever wordt verveelvoudigd in de zin van de Auteurswet of anderszins door Opdrachtgever wordt gebruikt, tenzij anders overeengekomen.

Artikel 23. Vervanging personeel

- 23.1 Opdrachtgever kan vervanging verlangen van Personeel, indien hij de inzet daarvan om redenen in de persoon gelegen niet langer wenselijk acht.
- 23.2 Bij vervanging van Personeel brengt Leverancier geen daarmee verband houdende kosten aan Opdrachtgever in rekening, tenzij Leverancier aantoont dat het verzoek tot vervanging geen redelijke grondslag had.
- 23.3 Bij vervanging van Personeel stelt Leverancier tegen hetzelfde tarief Personeel beschikbaar dat qua deskundigheid, opleiding en ervaring ten minste gelijkwaardig is aan het oorspronkelijk ingezette Personeel dan wel voldoet aan hetgeen partijen daarover zijn overeengekomen.

Artikel 24. Opschorting, opzegging en ontbinding

Opschorting

- 24.1 Leverancier is niet gerechtigd zijn verplichtingen op te schorten dan na het sturen van een ingebrekestelling, waarin aan Opdrachtgever een redelijke termijn van minimaal 30 dagen wordt geboden om alsnog aan de verplichtingen te voldoen en waarin uitdrukkelijk wordt gewezen op de gevolgen van een mogelijk beroep op opschorting.

Opzegging

- 24.2 Overeenkomsten voor bepaalde tijd kunnen – behoudens de specifieke opzeggingsgronden in de Inkoopvoorwaarden of de Overeenkomst – niet tussentijds worden opgezegd (artikel 7:408 lid 1 BW is niet van toepassing). Overeenkomsten voor onbepaalde tijd kunnen worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van respectievelijk drie (3) maanden voor Opdrachtgever en achttien (18) maanden voor Leverancier.
- 24.3 Ook als meerdere Overeenkomsten onderlinge samenhang vertonen (bijv. een licentie- en een onderhoudsovereenkomst), is Opdrachtgever niettemin gerechtigd slechts een deel van de Overeenkomsten (selectief) op te zeggen tegen het einde van de dan actuele looptijd en met inachtneming van een opzegtermijn van drie (3) maanden. Een dergelijke opzegging heeft overigens geen effect op de overige samenhangende Overeenkomsten.
- 24.4 Opdrachtgever is voorts bevoegd de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, op te zeggen tegen de datum:
 - i. dat de rechten en verplichtingen van Opdrachtgever onder algemene titel overgaan op een andere partij (bijv. vanwege een gemeentelijke herindeling); of
 - ii. dat de betreffende activiteiten van Opdrachtgever worden uitbesteed aan een gemeenschappelijke regeling of soortgelijke andere entiteit met een publieke functie.

- 24.5 Indien Opdrachtgever op grond van ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar gewijzigd landelijk beleid gehouden is om tegen een bepaalde datum over te stappen op een landelijke voorziening die een (gedeeltelijk) functioneel alternatief vormt voor het met de ICT Prestatie Overeengekomen gebruik, is Opdrachtgever gerechtigd, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten (voor dat deel) op te zeggen tegen voornoemde datum.
- 24.6 In geval van opzegging op grond van lid 4 of lid 5 vindt tussen Opdrachtgever en Leverancier afrekening plaats op basis van de door Leverancier:
- ter uitvoering van de Overeenkomst ten tijde van de opzegging reeds verrichte werkzaamheden; en
 - in redelijkheid gemaakte kosten; en
 - in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen; en
 - gederfde winst.
- 24.7 Bij de berekening van de in het vorige lid bedoelde afrekening wordt steeds gecorrigeerd voor de voorzienbare en/of redelijkerwijs te verwachten herinzet van productiefactoren door Leverancier.
- 24.8 Voor zover partijen over de hoogte van het in het vorige lid bedoelde bedrag geen overeenstemming weten te bereiken, wordt dit bedrag op basis van algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes vastgesteld door een door beide partijen gezamenlijk te benoemen onafhankelijke en ter zake deskundige derde.

Ontbinding

- 24.9 Indien een partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, kan de andere partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. Blijft nakoming ook dan uit dan is de nalatige partij in verzuim. Ingebrekestelling is niet nodig wanneer voor de nakoming een fatale termijn geldt, nakoming blijvend onmogelijk is, indien uit een mededeling dan wel de houding van de andere partij moet worden afgeleid dat deze in de nakoming van haar verplichting zal tekortschieten.
- 24.10 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is vastgelegd, of uit de wet voortvloeit, kan elk van de partijen de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden indien de andere partij in verzuim is dan wel een van de overige situaties bedoeld in lid 9 zich voordoet.
- 24.11 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, en onverminderd hetgeen overigens in de wet is bepaald, kan Opdrachtgever de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten middels een aangetekend schrijven ontbinden binnen twaalf (12) maanden nadat Opdrachtgever constateert dat:
- Leverancier (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt; of
 - Leverancier zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard; of
 - de onderneming van Leverancier wordt ontbonden; of
 - Leverancier zijn onderneming staakt; of
 - sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van Leverancier die maakt dat het in alle redelijkheid niet van de opdrachtgever kan worden verwacht dat zij de Overeenkomst in stand houdt; of
 - op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Leverancier beslag wordt gelegd (anders dan door Opdrachtgever); of
 - het Bureau BIBOB een negatief advies heeft uitgebracht over de organisatie van Leverancier; of
 - voor zover de Overeenkomst door middel van een aanbestedingsprocedure als bedoeld in de Aanbestedingswet tot stand is gekomen, zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Leverancier uitsluitingsgronden voordoen als bedoeld in artikel 2.86 Aanbestedingswet; of

- ix. voor zover de Overeenkomst door middel van een aanbestedingsprocedure als bedoeld in de Aanbestedingswet tot stand is gekomen: zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Leverancier een in het Bestek van toepassing verklaarde facultatieve uitsluitingsgrond voordoet als bedoeld in artikel 2.87 Aanbestedingswet; of
 - x. het voortzetten van de Overeenkomst in strijd komt met wetgeving, zoals sanctiewetgeving; of
 - xi. het voortzetten van de Overeenkomst, mede gelet op de bijzondere (publieke) positie van Opdrachtgever en het respect voor grondrechten en de rechtsstaat dat dientengevolge van Opdrachtgever mag worden verwacht, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.
- 24.12 Opdrachtgever kan de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten ook ontbinden indien hij op goede gronden aanneemt dat de rechter op een daartoe strekkende vordering op grond van de Aanbestedingswet de overeenkomst zal vernietigen. De leden 6 t/m 8 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de onrechtmatigheid (mede) aan Leverancier toerekenbaar is.
- 24.13 Indien de overmachtstoestand zestig (60) aaneengesloten dagen of gedurende in totaal meer dan negentig (90) dagen binnen een kalenderjaar heeft geduurd, of zodra duidelijk is dat de overmachtstoestand langer dan dergelijke termijn zal duren, is de wederpartij van degene die zich op overmacht beroept, gerechtigd deze Overeenkomst tussentijds met onmiddellijke ingang (gedeeltelijk) te ontbinden.

Gevolgen van beëindiging

- 24.14 Onverminderd het bepaalde in artikel 26 (exit), retourneert of verwijdt Leverancier bij het, op welke grond dan ook, eindigen van de Overeenkomst(en) op eerste verzoek en om niet alle hem door Opdrachtgever ter hand gestelde documenten, boeken, bescheiden en andere zaken (waaronder begrepen gegevens- en informatiedragers). Bij vroegtijdige beëindiging geldt het voorgaande wederkerig.

Artikel 25. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever

Controlerecht

- 25.1 Opdrachtgever is gerechtigd de naleving door Leverancier van de wezenlijke verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst, de Inkoopvoorwaarden en de daarmee samenhangende overeenkomsten (SLA, verwerkersovereenkomst, etc.), alsmede de juistheid van toegezonden facturen, binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke ter zake deskundige aan geheimhouding gebonden derde te laten controleren.
- 25.2 Opdrachtgever zal alvorens een controle te doen verrichten eerst Leverancier om de op grond van het vorige lid noodzakelijke informatie vragen en daarbij de aanleiding voor het betreffende verzoek kenbaar maken, althans bij generieke Dienstverlening op Afstand eerst vragen om de in artikel 35 bedoelde verklaring.
- 25.3 De controle zal alleen plaatsvinden indien Opdrachtgever – ook na beantwoording van het in het vorige lid bedoelde verzoek om informatie – gerede twijfel heeft over de nakoming van de verplichtingen door Leverancier, of indien Opdrachtgever anderszins een gerechtvaardigd belang bij de controle heeft (o.m. wettelijke plicht, instructie toezichthouder). Opdrachtgever zal vooraf de aanleiding voor de controle kenbaar maken.
- 25.4 Leverancier zal alle redelijkerwijs te verwachten medewerking verlenen aan een dergelijke controle. Leverancier zal in dat kader ten minste inzage verlenen in alle relevante gegevens en achtergrondinformatie die relevant kan zijn in het kader van voornoemde controle. Ook zal Leverancier voor zover redelijkerwijs mogelijk toegang verlenen tot de locatie waar de diensten worden verleend.

- 25.5 Opdrachtgever staat er voor in dat de in het eerste lid bedoelde derde eventueel door Leverancier gehanteerde voorschriften zal opvolgen. Indien de controle niet (volledig) kan worden uitgevoerd vanwege voornoemde voorschriften, dan komt dit evenwel voor risico van Leverancier.
- 25.6 De kosten voor deze controle worden gedragen door Opdrachtgever (zowel eigen kosten als kosten van Leverancier), tenzij de derde één of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van Leverancier constateert die ten nadele zijn van Opdrachtgever.
- 25.7 Medewerking audits bij Opdrachtgever.
- 25.8 Voor zover Opdrachtgever afhankelijk is van Leverancier voor de uitvoering van (wettelijke verplichte) audits, zal Leverancier alle noodzakelijke medewerking verlenen aan de uitvoering van deze audits. De kosten voor deze medewerking worden gedragen door Opdrachtgever.

Artikel 26. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik

Exit-plan (algemeen)

- 26.1 Op eerste verzoek van Opdrachtgever zullen Partijen een exit-plan opstellen, dan wel een bestaand exit-plan bijwerken. In het exit-plan wordt vastgelegd wat er dient te gebeuren ter voorbereiding op en uitvoering van de in dit artikel beschreven werkzaamheden. Artikel 6.2 en 6.3 zijn van overeenkomstige toepassing op het exit-plan.
- 26.2 De in dit artikel bedoelde werkzaamheden – te weten overstap (artikel 26.5 e.v.), beperkte voortzetting (artikel 26.8 e.v.), overdracht (artikel 26.10) en beperkte verlenging (artikel 26.11) – zullen worden verricht overeenkomstig het bepaalde in de volgende documenten (bij tegenstrijdigheid prevaleert het document hoger in rangorde):
 - i. het exit-plan (indien opgesteld); en
 - ii. de Overeenkomst (voor zover deze voorziet in de gevolgen van beëindiging van de Overeenkomst); en
 - iii. de Inkoopvoorwaarden.
- 26.3 Op eerste verzoek van Opdrachtgever zullen Partijen het exit-plan tussentijds evalueren. Onderdeel van de evaluatie kan zijn het geheel of gedeeltelijk simuleren of daadwerkelijk verrichten van de in het plan beschreven werkzaamheden.
- 26.4 De werkzaamheden in verband met het exit-plan zullen worden verricht tegen de in de Overeenkomst dan wel in het exit-plan daartoe bepaalde vergoeding, althans, bij gebreke daarvan, tegen de dan reguliere tarieven van Leverancier.

Overstap naar soortgelijke ICT Prestatie

- 26.5 Leverancier doet bij het, op welke grond ook beëindigen van de Overeenkomst(en), op eerste verzoek van Opdrachtgever datgene wat redelijkerwijs noodzakelijk is om er voor te zorgen dat een nieuwe leverancier of Opdrachtgever zelf zonder belemmeringen een soortgelijke ICT Prestatie ten behoeve van Opdrachtgever kan verrichten (zulks met uitzondering van de afgifte van de broncode van de Programmatuur).
- 26.6 Opdrachtgever kan in het kader van de in het vorige lid bedoelde redelijke maatregelen in ieder geval de keuze maken uit (een en ander verder uit te werken in het exit-plan):
 - i. het door Leverancier alsnog aan de verplichtingen uit artikel 21 voldoen;
 - ii. het door Leverancier vernietigen van de gegevens waarvoor Opdrachtgever verantwoordelijk is (tegen afgifte van bewijs van vernietiging);
 - iii. het door Leverancier technisch ontvlechten en ontmantelen van (een deel van) de ICT Prestatie.
- 26.7 In afwijking van het bepaalde in lid 4 worden voornoemde diensten kosteloos verricht indien de Overeenkomst wordt beëindigd wegens toerekenbaar tekortschieten door Leverancier. De onder lid 6 sub ii) bedoelde werkzaamheden worden op verzoek hoe dan ook kosteloos verricht.

Beperkte voortzetting van ICT Prestatie

- 26.8 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid bij beëindiging van de Overeenkomst(en) – op welke grond dan ook – op eerste verzoek van Opdrachtgever:
- i. een nieuwe ICT Prestatie of beperkte voortzetting van de bestaande ICT Prestatie te leveren waarmee Opdrachtgever in staat blijft de met de huidige ICT Prestatie opgeslagen gegevens te raadplegen; en
 - ii. een beperkte vorm van Onderhoud te (blijven) verlenen op de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie (namelijk binnen de kaders van de in het vorige lid bedoelde beperkte functionaliteit).
- 26.9 Voor de duur, kosten en voorwaarden voor de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie geldt dat:
- i. de duur ten minste een zodanige duur is dat Opdrachtgever aan de wettelijke administratieplichten kan voldoen;
 - ii. de kosten in redelijke verhouding staan tot de oorspronkelijke kosten voor de gehele ICT Prestatie (naar rato van de verminderde functionaliteit), met dien verstande dat noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast;
 - iii. de voorwaarden behoudens het bepaalde in het vorige lid gelijk zijn aan die van de Overeenkomst.

Overdracht van ICT Prestatie

- 26.10 Opdrachtgever is gerechtigd de ICT Prestatie geheel of gedeeltelijk, inclusief alle daarbij behorende Gebruiksrechten en alle aanspraken in het kader van Onderhoud, onder gelijkblijvende voorwaarden (waaronder begrepen gelijkblijvende omvang Gebruiksrechten) over te dragen aan een gemeenschappelijke regeling of andere entiteit met een publieke functie in het kader van een uitbesteding van een deel van de activiteiten van Opdrachtgever. Leverancier zal alle noodzakelijke medewerking verlenen aan voornoemde overdracht. Leverancier is niet gerechtigd voor de overgang als zodanig kosten in rekening te brengen, wel voor eventueel aanvullend te verrichten werkzaamheden. Derdenprogrammatuur is alleen overdraagbaar voor zover de wet of de toepasselijke licentievoorwaarden daaraan niet in de weg staan (vgl. artikel 22.5).

Verlengd gebruik

- 26.11 Leverancier verklaart zich voorts bereid om Opdrachtgever desgewenst toe te staan het gebruik van de ICT Prestatie na de beëindigingsdatum voor een redelijke periode te verlengen, indien de werkzaamheden overeenkomstig het Exit-plan niet tijdig zijn afgerond. Hiervoor zal een vergoeding in rekening worden gebracht naar rato van de laatst geldende gebruiksvergoedingen (waarbij noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast), tenzij de niet-tijdige afronding van de Exit-werkzaamheden toerekenbaar is aan Leverancier (de verlenging is dan kosteloos).

Artikel 27. Toepasselijk recht en geschillen

- 27.1 Op de Overeenkomst en alle daarmee verband houdende overeenkomsten, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- 27.2 De eenvormige wetten, opgesteld door de in 1964 te 's-Gravenhage gehouden diplomatieke Conferentie betreffende de unificatie van het internationale kooprecht ('LUF' en 'LUVI') en het Weens Koopverdrag, zijn niet van toepassing.
- 27.3 Alle geschillen (daaronder begrepen geschillen die slechts één van de partijen als zodanig beschouwt) die naar aanleiding van de Overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan, zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter bij het arrondissement van Opdrachtgever.

II. Privacy, beveiliging en archivering

Artikel 28. Verwerkersrelatie

- 28.1 Voor zover Leverancier in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever in de hoedanigheid van verwerker in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming verwerkt, is op die verwerking de Verwerkersovereenkomst van toepassing

Artikel 29. Informatiebeveiliging

- 29.1 Leverancier staat er voor in dat met de ICT Prestatie door Opdrachtgever kan worden voldaan aan de in de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen opgenomen normen voor informatiebeveiliging (voor zover relevant voor de ICT Prestatie), althans een andere overeengekomen norm voor informatiebeveiliging.
- 29.2 Indien de ICT Prestatie (gedeeltelijk) door Leverancier beheerd wordt (bijv. bij Dienstverlening op Afstand), of dienstverlening betreft die door Leverancier verricht wordt, past Leverancier ook op andere gegevens dan persoonsgegevens de beveiliging toe overeenkomstig de norm in de Verwerkersovereenkomst, althans de in lid 1 bedoelde norm voor informatiebeveiliging, althans een andere overeengekomen norm.
- 29.3 Leverancier staat er voor in dat al het door hem ingeschakelde Personeel zal werken overeenkomstig de overeengekomen normen voor informatiebeveiliging, althans normen van gelijkwaardig of beter niveau.
- 29.4 Leverancier zal periodiek back-ups maken van de verwerkte gegevens, zodanig dat de gegevens bij een calamiteit met minimaal dataverlies kunnen worden hersteld. Tenzij anders overeengekomen bedraagt het maximale dataverlies (RPO) 24 uur en de maximale hersteltijd (RTO) 16 werkuren.
- 29.5 Leverancier zal rapporteren over incidenten in verband met informatiebeveiliging. Het bepaalde in artikel 10.15 e.v. is van overeenkomstige toepassing.
- 29.6 Informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen wordt als vertrouwelijke informatie als bedoeld in artikel 18 beschouwd, niettegenstaande het recht van Leverancier om informatie over de door haar getroffen generieke beveiligingsprotocollen tevens te delen met haar andere opdrachtgevers en andere bij de beveiliging betrokken derden.

Artikel 30. Archivering

- 30.1 Tenzij anders overeengekomen, dient Leverancier zorg te dragen voor het aantoonbaar beheren en beschermen van beheerde gegevens door beveiligingsmaatregelen, conserveringsmaatregelen en controles ten aanzien van archivering, conform de vereisten uit de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen.
- 30.2 Leverancier zal de door hem ten behoeve van Opdrachtgever verwerkte gegevens waarop op grond van de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen althans de Overeenkomst een bewaartermijn van toepassing is gedurende de looptijd van de Overeenkomst (i) aantoonbaar voor de duur van die bewaartermijn bewaren en (ii) niet verwijderen dan na toestemming van Opdrachtgever.
- 30.3 Leverancier is in staat archiefbescheiden te migreren naar archiefsystemen van Opdrachtgever conform de vereisten in de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen. Leverancier verricht de werkzaamheden voor het daadwerkelijk migreren van archiefbescheiden tegen de in de Overeenkomst bepaalde tarieven en condities, of bij gebreke daarvan tegen de reguliere tarieven van Leverancier en nader overeen te komen condities.

- 30.4 Indien op het moment van opschorting, opzegging of ontbinding van de Overeenkomst Leverancier archiefbescheiden van Opdrachtgever onder zich heeft die vanwege de plaatsing en inrichting van de ICT Prestatie niet tevens berusten onder de Opdrachtgever als zorgdrager, dan verplicht Leverancier zich te handelen als zou hij een kennisgeving hebben ontvangen onder artikel 11 lid 1 Archiefwet 1995 (ongeacht of de betreffende archiefbescheiden zijn opgenomen in Derdenprogrammatuur).

III. Dienstverlening op Afstand

Artikel 31. Algemeen

- 31.1 Leverancier zal alle gegevens, zoals URLs en inloggegevens, aan Opdrachtgever ter beschikking stellen die noodzakelijk zijn om daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van de ICT Prestatie.
- 31.2 Indien voor gebruik van de ICT Prestatie een webbrowser is vereist, dan dient de ICT Prestatie correct te functioneren in de (i) meest recente en (ii) nog ondersteunde versie van alle gangbare browsers (als Chrome, Edge, Firefox en Safari) zonder dat daarbij nadere plug-ins zijn vereist of andere eisen aan het Applicatielandschap worden gesteld.
- 31.3 Leverancier richt de ICT Prestatie zodanig in dat incidenten bij andere klanten van Leverancier geen nadelige invloed (kunnen) hebben op de ICT Prestatie.
- 31.4 Leverancier is niet gerechtigd de Dienstverlening op Afstand op te schorten, behalve voor zover voortzetting redelijkerwijs niet gevergd kan worden. De enkele eenmalige niet-betaling rechtvaardigt dit niet.

Artikel 32. Acceptatieprocedure

- 32.1 Tenzij anders overeengekomen vindt de Acceptatieprocedure in een afzonderlijke omgeving plaats die is afgescheiden van de omgeving die voor productieve doeleinden wordt gebruikt.
- 32.2 De acceptatieomgeving kent dezelfde eigenschappen als de productieomgeving, behoudens voor zover die eigenschappen niet noodzakelijk zijn voor de Acceptatieprocedure of voor andere testdoeleinden.
- 32.3 Gedurende de Acceptatieprocedure wordt, voor zover dit noodzakelijk is voor de Acceptatieprocedure, reeds Correctief Onderhoud en Preventief Onderhoud op de acceptatieomgeving verricht. De daarmee gemoeide kosten worden geacht besloten te liggen in de vergoeding voor de Implementatie.

Artikel 33. Opgeslagen gegevens

- 33.1 Opdrachtgever is zelf te allen tijde volledig verantwoordelijk voor het gebruik dat zij maakt van de Dienstverlening op Afstand en voor de gegevens die zij met behulp van de Dienstverlening op Afstand opslaat, opvraagt, verspreidt en anderszins gebruikt.
- 33.2 Indien en voor zover er aanwijzingen of vermoedens bestaan dat de middels de Dienstverlening op Afstand verwerkte gegevens onrechtmatig jegens derden zijn, zal Leverancier Opdrachtgever daarover zo spoedig mogelijk informeren.
- 33.3 Leverancier zal de betreffende gegevens niet zonder voorafgaand overleg met Opdrachtgever verwijderen, tenzij de gegevens zodanig evident onrechtmatig zijn en de spoedeisendheid van het geval maakt dat voorafgaand overleg met Opdrachtgever niet kan worden afgewacht.

Artikel 34. Onderhoud en Beschikbaarheid

- 34.1 Tenzij anders overeengekomen zijn vanaf het moment van Acceptatie van de ICT Prestatie de specifieke afspraken omtrent het Onderhoud (ook) op de Dienstverlening op Afstand van toepassing (zoals de gegarandeerde Service levels en de overeengekomen Beschikbaarheid).
- 34.2 Indien en voor zover in de Overeenkomst geen Service Levels ten aanzien van de Beschikbaarheid van de Dienstverlening op Afstand zijn afgesproken, geldt een Service Level van 98% Beschikbaarheid per maand op werkdagen tussen 09.00-17.00 uur.

- 34.3 Leverancier verzorgt – in afwijking van het bepaalde in artikel 10.13 – bij Dienstverlening op Afstand de installatie van Updates en Upgrades.
- 34.4 Het bepaalde in artikel 10.14 is niet van toepassing bij generieke Dienstverlening op Afstand die door Leverancier aan meerdere klanten wordt aangeboden, tenzij anders overeengekomen. Leverancier zal de Updates en Upgrades die downtime veroorzaken of invloed hebben op het gebruik van de ICT Prestatie wel steeds tijdig vooraf expliciet aankondigen. Leverancier stelt voorts steeds over alle Updates en Upgrades actuele Documentatie beschikbaar (al dan niet via online portals of op andere gebruikelijke vindplaatsen).

Artikel 35. Periodieke derdenverklaring

- 35.1 Leverancier zal bij generieke Dienstverlening op Afstand die door Leverancier aan meerdere klanten wordt aangeboden jaarlijks, uiterlijk in het tweede kwartaal van ieder kalenderjaar, een derdenverklaring (TPM) of geldige (ISO) certificering of beschrijving van vergelijkbaar kwaliteitssysteem overleggen van een register EDP-auditor of andere ter zake onafhankelijke geaccrediteerde deskundige ter zake van de kwaliteit van de processen bij Leverancier. De TPM dient te beschrijven of de maatregelen om beveiliging van de verwerkte gegevens alsmede de betrouwbaarheid en continuïteit van de te leveren diensten te waarborgen voldoende zijn geïmplementeerd, met inachtneming van de normen en standaarden die Leverancier voor de betreffende ICT Prestatie generiek hanteert.
- 35.2 De in het vorige lid bedoelde derdenverklaring ziet uitdrukkelijk niet op de eventuele specifieke afspraken die Opdrachtgever met Leverancier heeft gemaakt in aanvulling op of afwijking van de generieke normen en standaarden die Leverancier hanteert. Het bepaalde in artikel 25 blijft evenwel van toepassing voor die specifieke afspraken.
- 35.3 De kosten voor het overleggen van de TPM of certificering als bedoeld in lid 1 komen voor rekening van Leverancier.
- 35.4 Mocht er uit de in lid 1 bedoelde TPM of certificering door de auditor als kritisch (hoge prioriteit) aangemerkte bevindingen blijken, dan zal Leverancier binnen 3 maanden een verbeterplan ter beschikking stellen aan Opdrachtgever en dit verbeterplan ook daadwerkelijk uitvoeren. Het verbeterplan dient maatregelen te beschrijven die de betreffende uit de TPM of certificering blijkende bezwaren wegnemen. De kosten voor uitvoering van het verbeterplan zijn voor Leverancier, tenzij anders overeengekomen. Het bepaalde in dit artikel tast de overige rechten van Opdrachtgever niet aan.

Artikel 36. Waarborgen continuïteit

- 36.1 Gelet op de grote afhankelijkheid van Leverancier alsmede het continuïteitsrisico bij incidenten en calamiteiten (zoals faillissement) die er bij Dienstverlening op Afstand bestaat, verklaart Leverancier zich reeds nu voor alsdan bereid aanvullende afspraken met Opdrachtgever te maken teneinde voornoemde risico's te verkleinen.
- 36.2 De in het vorige lid bedoelde aanvullende afspraken kunnen onder meer bestaan uit (allen tegen een redelijke vergoeding):
 - i. het maken van afspraken over het periodiek terug of aan een derde partij leveren van de door Leverancier verwerkte gegevens ('data-escrow'); en/of
 - ii. het met een derde partij sluiten van een overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij zich hoofdelijk verbindt tot of borg staat voor de nakoming van de Overeenkomst; en/of
 - iii. het met een derde partij sluiten van een (tripartite) overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij (voortdurend) over alle benodigde gegevens komt te beschikken om in voorkomend geval (een deel van) de ICT Prestatie uit de Overeenkomst – al dan niet op basis van een nieuwe overeenkomst – in plaats van Leverancier te kunnen (gaan) verrichten.

GIBIT 2023

Toelichting per artikel

VNG Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

www.gibit.nl

19 februari 2024

Inhoud

I. Algemeen deel.....	4
Artikel 1. Begrippen	5
Artikel 2. Toepasselijkheid.....	7
Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst	9
Artikel 4. Uitvoering overeenkomst.....	11
Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten	12
Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie	12
Artikel 7. Afhangelijkheid van en afstemming met derde partijen	13
Artikel 8. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden.....	14
Artikel 9. Acceptatie	16
Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning	19
Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling	22
Artikel 12. Garanties	26
Artikel 13. Algoritmische toepassingen	27
Artikel 14. Documentatie en informatie	28
Artikel 15. Productmanagement	28
Artikel 16. Aansprakelijkheid	29
Artikel 17. Verzekering	31
Artikel 18. Geheimhouding	31
Artikel 19. Overmacht.....	32
Artikel 20. Intellectuele eigendom	33
Artikel 21. Toegang tot data en autorisaties.....	34
Artikel 22. Derdenprogrammatuur	35
Artikel 23. Vervanging personeel	37
Artikel 24. Vervanging personeel Opschorting, opzegging en ontbinding	37
Artikel 25. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever	39
Artikel 26. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik	40
Artikel 27. Toepasselijk recht en geschillen	42
II. Privacy, beveiliging en archivering.....	43
Artikel 28. Verwerkersrelatie	43
Artikel 29. Informatiebeveiliging	43
Artikel 30. Archivering	44
III. Dienstverlening op Afstand	45
Artikel 31. Algemeen	45

Artikel 32. Acceptatieprocedure	45
Artikel 33. Opgeslagen gegevens	46
Artikel 34. Onderhoud en Beschikbaarheid	46
Artikel 35. Periodieke derdenverklaring	47
Artikel 36. Waarborgen continuïteit	47

** Een eerste versie van deze toelichting was gepubliceerd op 5 december 2023. In onderhavige versie is een aanpassing opgenomen in de toelichting bij artikel 11.8. De aangepaste toelichting verduidelijkt dat het bij indexatie gaat over het laatst bekende jaarcijfer, niet over het laatst bekende (kwartaal)cijfer.*

I. Algemeen deel

Artikel 1. Begrippen

In dit artikel zijn de diverse centrale begrippen uit de GIBIT gedefinieerd. Deze begrippen worden niet afzonderlijk toegelicht, doch worden besproken bij de verschillende artikelen waar ze worden gebruikt.

In algemene zin kan worden opgemerkt dat gepoogd is de begrippen abstract en beschrijvend te houden en zeer terughoudend te zijn met het opnemen van inhoudelijke keuzes in de begrippen. De GIBIT-voorwaarden blijven generiek, abstract van karakter. Ze moeten immers op een veelheid aan situaties van toepassing kunnen zijn.

Er is overwogen het begrip ‘kosten’ toe te voegen (bijvoorbeeld om helder te hebben wat het tarief is bij meerwerk). Uiteindelijk is daar toch niet voor gekozen, aangezien in de praktijk veelal afspraken daarover zullen zijn gemaakt in de Overeenkomst. En bij gebreke van die afspraken zullen onder de kosten de reguliere commerciële tarieven worden verstaan (gelijk zo de wet). Een definitie voegt dan niets toe.

In de GIBIT wordt om de wederpartij van de leverancier aangeduid als “Opdrachtgever”. Hiervoor is gekozen omdat de GIBIT behalve door gemeenten zelf, ook gebruikt kan worden door gemeentelijke samenwerkingsverbanden of andere (al dan niet aan de gemeente gelieerde) instanties. In deze toelichting wordt daarom ook steeds over “Opdrachtgever” gesproken.

De wijzigingen in de begrippen van de GIBIT-versie 2023 ten opzichte van de versie 2020 zijn de volgende:

- Acceptatie: Aan het artikel is een verwijzing naar artikel 9.10 (over impliciete acceptatie) toegevoegd. Dit is gebeurd in reactie op feedback van leveranciers.
- Aflevering: Het begrip Aflevering is toegevoegd. Dit komt terug in het eveneens nieuw toegevoegde artikel 5 over transport, eigendom en risico van Producten. Hiervoor is gekozen omdat de GIBIT tot op heden niet zo veel aandacht had voor fysieke producten. Het begrip is overgenomen uit de ARBIT.
- Algoritmische toepassing: Het begrip Algoritmische toepassing is toegevoegd. Dit komt terug in het eveneens nieuw toegevoegde artikel 13 over dergelijke toepassingen. Zie de toelichting aldaar.
- Bestek: Het begrip Bestek is toegevoegd. Het is een in aanbestedingsprocedures veel gebruikt begrip. Het gebruik van het begrip vergroot de herkenbaarheid en uniformiteit van documenten. Het begrip is overgenomen uit de ARBIT.

- Dienstverlening op Afstand: Het oude begrip Hosting is hernoemd tot het begrip Dienstverlening op Afstand. Ter verheldering zijn er ook de woorden “(zoals cloud, ASP, SaaS, PaaS)” aan toegevoegd. Inhoudelijk gezien is er geen sprake van een wijziging; alle vormen van cloud, ASP, SaaS en PaaS zouden immers al onder de oude definitie van Hosting hebben gevallen. Op Dienstverlening op Afstand (voorheen: Hosting) is het bepaalde in hoofdstuk III van toepassing.
- GIBIT 2023: De definitie van GIBIT 2023 is toegevoegd. Het doel is vooral te verhelderen dat met het begrip GIBIT voortaan altijd de gehele toolbox wordt bedoeld, niet slechts de inkoopvoorwaarden. Het is bekend dat dit begrip verder niet terugkomt in de tekst.
- ICT Prestatie: Het woord zaken is door Producten veranderd in de definitie van ICT Prestatie. Inhoudelijk gezien is geen wijziging beoogd. De praktijk leerde evenwel dat de juridische begrippen “zaken” en “goederen” bij menig lezer tot verwarring leidde.
- Inkoopvoorwaarden: Het begrip Inkoopvoorwaarden is toegevoegd, parallel aan het toevoegen van het begrip GIBIT 2023.
- Maatwerkprogrammatuur: De definitie van Maatwerkprogrammatuur is iets verfijnd. Door de introductie van de nummers (i) en (ii) wordt het onderscheid tussen een zelfstandig programma enerzijds en aanpassingen of configuraties van Standaardprogrammatuur anderzijds wat zuiverder gemaakt. Verder is toegevoegd dat ook configuraties onder het begrip Maatwerkprogrammatuur kunnen vallen.
- Product: Het begrip Product is toegevoegd. Overal waar “zaak” stond is dit vervangen door Product. Inhoudelijk gezien is daarmee geen wijziging beoogd (nu het Product immers gedefinieerd is als een zaak). De ervaring leerde echter dat het juridische begrip ‘zaak’ bij niet-juristen wel eens tot verwarring leidden. Het begrip is overgenomen uit de ARBIT.
- Programmatuur: Aan de definitie van Programmatuur is toegevoegd dat daaronder ook is te verstaan de te leveren Koppelingen.
- Service Levels: Aan het begrip Service Levels is bij de vermelding van de voorbeelden toegevoegd een norm voor Beschikbaarheid. Materieel gezien is dit geen wijziging, nu het een niet-limitatieve opsomming is en was.
- Update: Aan de definitie van Update is toegevoegd dat de naamgeving of nummering niet relevant is voor de vraag of sprake is van een Update. Materieel gezien is dat geen wijziging, nu ook onder de oude definitie naamgeving of nummering niet relevant was. Het benadrukt evenwel dat leveranciers niet van afspraken over toekomstig onderhoud kunnen afwijken louter op grond van andere naamgeving of nummering.
- Vergoeding: Het begrip Vergoeding is iets verruimd. In de nieuwe definitie kan daaronder ofwel de overeengekomen prijs, ofwel de feitelijk betaalde prijs worden verstaan. Dit is met name ingegeven door de praktijk, waarbij initieel kleine opdrachten soms uitgroeien tot grotere opdrachten. Het is dan niet onredelijk dat de aansprakelijkheid – waarbij het begrip Vergoeding

wordt gebruikt – als het ware ‘mee-ademt’ met de feitelijke omvang van de opdracht.

Artikel 2. Toepasselijkheid

Dit artikel geeft enkele algemene regels omtrent de toepasselijkheid van de GIBIT. Daarbij wordt onder ICT Prestatie verstaan de totale leveringsomvang van te leveren producten en diensten en gebruiksrechten.

Artikel 2.1 bepaalt dat de GIBIT niet alleen van toepassing is op de ICT Prestaties uit de Overeenkomst, maar ook op daarmee – eventueel in de toekomst overeen te komen – samenhangende ICT Prestaties. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat op latere, aanvullende, overeenkomsten opeens een andere set voorwaarden van toepassing zou zijn. Hiervan kan uiteraard worden afgeweken; de voorwaarden zijn een vangnet.

Let wel: er is niet beoogd leveranciers voor alle toekomstige opdrachten bij voorbaat aan de GIBIT te binden. Het beding heeft alleen betrekking op overeenkomsten die samenhangen met een overeenkomst waarbij de toepasselijkheid van de GIBIT reeds bedongen is. Een voorbeeld is dat op een later moment alsnog een onderhoudsovereenkomst wordt afgesloten terwijl die oorspronkelijk niet tot de overeenkomst behoorde. Deze betreffende onderhoudsovereenkomst valt dan onder de voorwaarden van de GIBIT. Opdrachtgevers dienen er dus op bedacht te zijn voorafgaand aan het sluiten van een overeenkomst – dus al in de fase van een offerteaanvraag/aanbesteding – de GIBIT van toepassing te verklaren. Zodoende wordt geborgd dat vanaf het begin de GIBIT als voorwaarden geldt, ook voor aanvullende overeenkomsten die op een later moment worden afgesloten.

Artikel 2.2 ziet op de indeling van de GIBIT in drie hoofdstukken. Het algemene hoofdstuk I is altijd van toepassing; de overige hoofdstukken met bepalingen over privacy, beveiliging, archiefbeheer en Dienstverlening op Afstand zijn van toepassing naar gelang de aard van de te leveren producten/diensten (aanvullend).

Artikel 2.3 is opgenomen om algemene voorwaarden van leveranciers van de hand te wijzen, ook wanneer daar later naar verwezen wordt. Doel van deze bepaling is te voorkomen dat de GIBIT niet van toepassing is in het geval leveranciers eigen voorwaarden van toepassing verklaren. De bepaling hangt samen met het bepaalde in artikel 6:225 lid 3 BW. Daarin staat – in de kern – dat de algemene voorwaarden die als eerste van toepassing zijn verklaard van toepassing blijven, tenzij bij het van toepassing verklaren van een tweede set algemene voorwaarden de eerste set *uitdrukkelijk* van de hand is gewezen. Het is overigens de vraag of het bepaalde in dit artikel voldoet aan het uitdrukkelijkheidsvereiste als bedoeld in artikel 6:225 lid 3 BW. Opdrachtgevers dienen er dus altijd alert op te zijn dat leveranciers in het aanbod geen eigen voorwaarden van toepassing verklaren.

Artikel 2.4 is opgenomen om bij eventuele ongeldigheid van een bepaling uit de GIBIT:

1. te voorkomen dat dit effect heeft op de overige bepalingen van de GIBIT; en
2. partijen te verplichten nieuwe afspraken te maken waarbij doel en strekking van de oorspronkelijke bepaling in acht worden genomen.

Artikel 2.5 bepaalt dat de overeenkomst prevaleert op hetgeen in de GIBIT is bepaald, terwijl de nadere overeenkomst en eventuele voorwaarden voor Derdenprogrammatuur dan weer prevaleren op deze documenten. Het is een zeer belangrijke bepaling. Dit hangt samen met het abstracte karakter van de GIBIT en het feit dat de GIBIT een vangnet is. Voor de goede orde: in de overeenkomst tussen Opdrachtgever en Leverancier kan van iedere bepaling in de GIBIT worden afgeweken. Dat in de GIBIT bij sommige bepalingen uitdrukkelijk wordt verwezen naar de overeenkomst en in andere bepalingen niet, is hiervoor niet relevant. De verwijzingen naar de overeenkomst zijn in voorkomend geval louter opgenomen om extra aandacht te vestigen op de mogelijkheid om af te wijken. Ten opzichte van 2020 is in de versie 2023 duidelijk gemaakt dat bij eventuele innerlijke tegenstrijdigheid in de Inkoopvoorwaarden, de specifieke hoofdstukken (II en III) prevaleren op het algemene hoofdstuk (hoofdstuk I).

Artikel 2.6 bepaalt dat de wet als vangnet van toepassing is. Het contractenrecht is in de kern nagenoeg volledig regelend recht. De wet geeft aldus de 'default', tenzij partijen anders overeenkomen. In de rechtspraak blijkt evenwel verschillend geoordeeld te worden over wat het bestaan van een contract betekent voor die aspecten van het regelend recht waar partijen geen expliciete keuze hebben gemaakt: blijft dan de genoemde 'default' van kracht, of geldt juist slechts het contract? Om aan die onduidelijkheid een einde te maken bepalen de Inkoopvoorwaarden dat het regelend recht in beginsel van toepassing blijft.

Artikel 2.7 bepaalt ten slotte dat wijzigingen op de GIBIT schriftelijk overeengekomen moeten zijn. Ook is bepaald dat wijzigingen slechts voor de in artikel 2.1 bedoelde overeenkomst gelden. De gedachte is dat voor ieder project opnieuw moet worden bezien welke bepalingen al dan niet relevant zijn.

Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst

In dit artikel komt de zorgplicht van de leverancier duidelijk naar voren. Deze zorgplicht voor leveranciers geldt hoe dan ook op grond van de wet en de rechtspraak (vgl. artikel 7:17 lid 5 BW in het kader van koop, artikel 7:401 BW bij opdrachten, de mededelingsplichten op grond van 6:228 BW, etc.). Vaak is echter niet duidelijk wat precies onder deze abstracte zorgplicht wordt verstaan. Die wordt daarom hier in artikel 3 nader ingevuld.

Zoals hierna nader zal worden toegelicht, probeert de GIBIT met de regeling omtrent de risicoanalyse een genuanceerde balans te zoeken in de belangen van partijen. De regeling voorkomt dat partijen hun heil moeten zoeken in niet heel scherp afgebakende begrippen als “zorgplichten” en geeft juist een heldere regeling met een in beginsel voorzienbaar risico.

De GIBIT vult de zorgplicht voor wat betreft de voorfase van contracteren nader in. De leverancier moet zich namelijk niet alleen goed op de hoogte stellen van relevante informatie over Opdrachtgever en het voorgenomen project (artikel 3.2/3.3), maar daar vervolgens ook wat mee doen door deze informatie te vertalen in het aanbod en de risicoanalyse (artikel 3.4/3.5). Van de leverancier wordt in feite verwacht dat hij voldoet aan het “ken uw klant” en “ken uw product” principe. Doordat de Leverancier de Opdrachtgever moet waarschuwen voor eventueel gesignaleerde risico's, wordt bovendien bewerkstelligd dat Opdrachtgever vooraf weet met welke risico's rekening gehouden moet worden.

Aan artikel 3.4, dat gaat over het aanbod van de Leverancier, is toegevoegd dat de leverancier ook risico's die hij voorziet benoemt en bij Producten specificeert of deze nieuw, refurbished of tweedehands zijn. Het eerste is niets meer dan een ‘spreekplicht’ (vrij vertaald: “indien u iets weet, zeg het dan”). Het gaat uitdrukkelijk niet om een nader onderzoek of iets dergelijks (het gaat om reeds voorziene risico's). De tweede toevoeging kan worden gezien als een specificatieplicht. In een tijd waarin ICT-producten steeds vaker gerecycled worden – hetgeen vanuit milieuoverwegingen in beginsel alleen maar toe te juichen is – is het voor gemeenten wel van belang te weten wat ze inkoopt.

De gedachte is dat de inventarisatie van risico's zo meer naar voren wordt gehaald en beide partijen beter weten waar ze aan beginnen en vroegtijdig maatregelen kunnen treffen.

De aard en omvang van de risicoanalyse zal per opdracht verschillen. Bij kleine opdrachten of projecten is denkbaar dat de inventarisatie nauwelijks iets om het lijf heeft en bij wijze van spreken beperkt blijft tot het door de leverancier uitdrukkelijk

wijzen op de systeemeisen en navraag doen naar gebruik van bij de leverancier bekende incompatibele combinaties van hard- en software; bij grote opdrachten en projecten zal hier meer van beide partijen geleverd worden. Het is niet per se noodzakelijk dat er onderzoek bij Opdrachtgever op locatie plaatsvindt. Een leverancier die zijn eigen product kent en ervaring heeft met het implementeren daarvan, weet welke informatie vereist is voor het kunnen doen van een goed aanbod en welke valkuilen in dat aanbod dienen te worden geadresseerd (althans behoort dit te weten).

Bij zeer risicovolle en complexe projecten ligt het voor de hand separaat advies in te winnen over de risico's, hetzij bij de leverancier zelf als afzonderlijke (deel)opdracht, hetzij bij een derde partij.

Steeds moet worden bedacht dat de risicoanalyse een invulling is van de precontractuele zorgplicht. Deze analyse gaat dus ook niet verder dan wat er redelijkerwijs precontractueel van een leverancier mag worden verwacht. Juist een leverancier die zijn eigen product kent, kan in voorkomend geval er tijdig voor waarschuwen (en ook goed uitleggen) dat een goede risicoanalyse dusdanig veel tijd en moeite kost dat het in dat specifieke geval niet redelijk is dit te beschouwen als onderdeel van de offertefase.

Hierbij moet ook benadrukt worden dat Opdrachtgever gehouden is om medewerking te verlenen aan de risicoanalyse, door redelijkerwijs gevraagde informatie aan te leveren (artikel 3.3). Laat Opdrachtgever dit na, dan komt zij voor die verplichting in (schuldeisers)verzuim. Dat zou overigens ook zonder expliciete tekst in de GIBIT het geval zijn geweest. Bij een dergelijk gebrek aan medewerking door Opdrachtgever kan van de leverancier niet meer worden verwacht dan dat deze zijn aanbod doet op basis van de wel beschikbare informatie. Leveranciers doen er zodoende goed aan te documenteren, en liefst te expliciteren, op basis van welke informatie zij hun aanbod doen. Dit maakt voor beide partijen duidelijk wat de basis voor de samenwerking vormt. Het belangrijkste gevolg van de schending van voornoemde "ken uw klant"- en "ken uw product"-principes is dat Opdrachtgever aanspraak kan maken op vergoeding van de tijdens de implementatie noodzakelijke, maar niet vooraf kenbaar gemaakte aanpassingen aan de eigen ICT-omgeving.

In theorie zou een gemeente de Overeenkomst ook kunnen ontbinden zodra blijkt dat de leverancier te kort is geschoten in het doen van een passend aanbod. Juist omdat de GIBIT al de hiervoor beschreven oplossing voor die situatie bevat, gericht op voortgang van het project, en Opdrachtgevers bij het uitoefenen van bevoegdheden ook steeds de redelijkheid en billijkheid in acht dienen te nemen, ligt ontbinding in die situatie echter niet voor de hand. Dit maakt de regeling in de GIBIT ook genuanceerd en zeker niet alleen in het belang van Opdrachtgevers.

Afhankelijk van de waarde van de opdracht en/of het eigen beleid van gemeenten kan het zijn dat een opdracht aanbesteed wordt. De aanbestedingswetgeving

beperkt de ruimte voor leveranciers om zelf bij Opdrachtgevers tijdens het aanbestedingsproces navraag te doen. Dit wordt erkend in artikel 3.5 van de GIBIT.

Met “*schriftelijk*” in artikel 3.6 is wordt bedoeld “*geschreven*”, niet “*op papier*”. Elektronische communicatie is dus ook toegestaan.

Artikel 4. Uitvoering overeenkomst

Uitgangspunt van GIBIT is dat termijnen niet fataal zijn, behoudens:

- a) overeengekomen einddata voor de primaire Implementatie; en
- b) overeengekomen data voor Implementatie of levering van Updates/Upgrades in verband met de inwerkingtreding van wijzigingen in wet- en regelgeving.

Met de wijziging wordt beter aangesloten bij de systematiek van de wet. Ook wordt zo onderkend dat het op voorhand aannemen dat alle termijnen fataal zijn veelal een juridische fictie is waar in de praktijk niet aan wordt vastgehouden (maar die, omdat het is afgesproken, wel tot onzekerheid leidt).

Artikel 4.3 biedt de ruimte om de in artikel 3 bedoelde risicoanalyse op een later moment uit te voeren. Dit geeft leveranciers de ruimte om niet al in de offertefase veel energie in de risicoanalyse te hoeven steken. Het risico dat in deze latere fase onacceptabele risico's naar voren komen, wordt afgedekt door het recht van Opdrachtgever om in die situatie (tegen vergoeding van gemaakte kosten) de overeenkomst te ontbinden. Leveranciers hebben dit recht niet. Hier is expliciet voor gekozen: immers, van een leverancier mag verwacht worden dat hij reeds bij de eerste aanbieding (voordat de risicoanalyse is uitgevoerd) een goed beeld heeft van de risico's aan zijn kant ten aanzien van het leveren van de ICT Prestatie.

In artikel 4.4 is uitdrukkelijk bepaald dat Opdrachtgever alle verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien zal naleven. Strikt genomen is de bepaling overbodig, omdat dit ook al uit de wet en de overeenkomst voortvloeit. De bepaling heeft vooral een belangrijke signaalfunctie, zowel richting gemeenten als leveranciers. Voor gemeenten is van belang dat zij zich terdege realiseren dat het van belang is dat de – bijvoorbeeld in het Implementatieplan – gemaakte afspraken over de te verrichten werkzaamheden ook (tijdig) worden nagekomen.

Wij wijzen er volledigheidshalve op dat bij schending van deze medewerkingsplicht leveranciers zich (ook eerst achteraf) kunnen beroepen op opschorting. In dit geval komt Opdrachtgever in schuldeisersverzuim en kan de leverancier (dus) niet meer zelf in verzuim geraken. Adequate medewerking verlenen door Opdrachtgever is dus van cruciaal belang. Wel is het zo dat gelet op de wettelijke zorgplicht die op leveranciers rust, waarschijnlijk van leveranciers mag worden verwacht dat zij Opdrachtgever waar nodig tijdig aansporen tot het nakomen van de (medewerkings)verplichtingen.

Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten

De versie 2020 bevatte slechts één artikel over transport, eigendom en risico van Producten: artikel 4.4 (oud) over het transportrisico. Vandaar dat artikel 5 is toegevoegd. Dit zijn veelal procedurele afspraken die voor zich spreken, de inhoud is grotendeels overgenomen van artikel 6 en 7 ARBIT.

In artikel 5.5 komt het oude artikel 4.4 terug (in andere bewoordingen): het risico gaat eerst bij Aflevering over op de Opdrachtgever.

In artikel 5.6 is bewust afgeweken van de ARBIT: waar de ARBIT veronderstelt dat sprake is van eigendomsoverdracht, geeft GIBIT slechts randvoorwaarden voor het geval eigendomsoverdracht is overeengekomen. Dit aangezien in de praktijk Producten steeds vaker niet worden verkocht, maar onder een andere titel ter beschikking worden gesteld.

Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie

De GIBIT gaat ervan uit dat de leverancier de implementatie verzorgt. De implementatie is daarbij bewust ruim gedefinieerd (zie artikel 1) en gaat uit van het beheerst en projectmatig inrichten en in gebruik nemen van de ICT Prestatie in de organisatie en het inpassen ervan binnen de bestaande informatievoorziening. Dit laatste uiteraard binnen de kaders van het Overeengekomen gebruik. De implementatie leidt dus niet tot wijzigingen van de gemaakte afspraken over de te leveren functionaliteit.

Het maakt hierbij – in abstracto – niet uit of sprake is van de implementatie van een *on premise*- of een SaaS-prestatie. In beide gevallen zullen immers – in meer of mindere mate – stappen moeten worden gezet om tot ingebruikname van de ICT Prestatie te (kunnen) komen. De aard van de implementatiewerkzaamheden zal uiteraard wel verschillen.

In artikel 6 komt het vroegtijdig adresseren van risico's aan de orde. Artikel 6.1 bepaalt dat de implementatie overeenkomstig het implementatieplan plaatsvindt en artikel 6.2 bepaalt dat het opstellen van een dergelijk plan altijd verlangd kan worden. Artikel 6.3 geeft bovendien aan welke onderwerpen in een dergelijk plan opgenomen moeten worden. Het idee is dat het in belang van beide partijen is vooraf – en niet pas gaandeweg het project – goed na te denken over al datgene dat noodzakelijk is om de implementatie tot een succes te maken. Overigens zullen in de praktijk niet alle in het artikel 6.3 genoemde onderwerpen voor ieder project van belang zijn. Om die reden staat tussen haakjes vermeld “*steeds voor zover van toepassing*”.

Artikel 6.4 geeft een regeling over de afhankelijkheid van derde partijen bij de ketentesten en bepaalt dat de regelingen over het tijdig betrekken van derde partijen van overeenkomstige toepassing voor de gehele implementatie.

In artikel 6.5 komt de in artikel 3 en 4 bedoelde risicoanalyse terug. Hierin is opgenomen dat aanpassingen aan het Applicatielandschap van Opdrachtgever die noodzakelijk zijn maar vooraf niet-voorzien waren, doch gelet op de zorgplicht van leverancier achteraf wel voorzienbaar waren geweest, voor rekening van de leverancier komen. Het artikel vormt in zoverre de “*proof of the pudding*” van (de kwaliteit van) de eerdergenoemde risicoanalyse ten aanzien van de inpasbaarheid van de aangeboden oplossing bij Opdrachtgever. Het artikel is alleen van toepassing op aanpassingen aan het Applicatielandschap die de leverancier had kunnen of behoren te voorzien. Het artikel probeert in zoverre te voorkomen dat leveranciers die willens en wetens een onvolledig of ondoordacht aanbod doen bij de gunning voordeel halen en later “beloond” worden met meerwerkopdrachten.

Het artikel is bovendien alleen van toepassing op aanpassingen aan het Applicatielandschap die voor de Implementatie (en daarmee dus voor het Overeengekomen gebruik) noodzakelijk zijn. Het artikel vormt dus ook zeker geen vrijbrief voor gemeenten om op kosten van leveranciers allerlei niet aan de Implementatie gerelateerde onderdelen van het Applicatielandschap te laten upgraden, of om verderstreckende verbeteringen te verlangen dan die noodzakelijk zijn voor de Implementatie. Voor verdergaande aanpassingen maakt Opdrachtgever nieuwe/separate afspraken. Indien in de praktijk blijkt dat het voor gemeenten aantrekkelijk is om bij de aanpassing in het Applicatielandschap verder te gaan dan het voor de Overeenkomst strikt noodzakelijke, dan ligt het voor de hand dat partijen daarover separate afspraken maken (bijv. een afzonderlijk upgrade project met een korting).

Artikel 6.6 ziet op de bereidheid van de leverancier om later alsnog of nogmaals aan de implementatie gerelateerde werkzaamheden te verrichten. Te denken valt hierbij aan een na inbedrijfsstelling of livegang alsnog uit te voeren conversie, het na livegang alsnog aanleggen van extra koppelingen of het na livegang alsnog verzorgen van (aanvullende) trainingen. Dit artikel is versimpeld ten opzichte van 2020. Waar voorheen op voorhand al vastlag tegen welke tarieven meerwerk wordt verricht, en bovendien verondersteld werd dat er altijd een (implementatie)plan opgesteld moet worden voor dat meerwerk, worden nog slechts enige (proces)afspraken vastgelegd over het tot stand komen van afspraken over dergelijk meerwerk. Bij aanbestede opdrachten is het overigens zaak te toetsen of een dergelijke aanvullende opdracht niet leidt tot een wezenlijke wijziging van de opdracht.

Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen

In artikel 7 zijn de reeds bestaande regelingen over de afhankelijkheid van derde partijen verder uitgewerkt. Het artikel ziet op de afhankelijkheid van derde partijen die geen hulppersoon zijn van een van de Partijen (artikel 7.1). Partijen zijn immers zelf verantwoordelijk voor de door hen betrokken hulppersonen. Het gaat in dit artikel juist om van Partijen onafhankelijke derden, zoals leveranciers van andere ICT Prestaties die gekoppeld moeten worden aan de onderhavige ICT Prestatie of

van eigenaren van gebouwen indien apparatuur daar geïnstalleerd moet worden (om twee uiteenlopende voorbeelden te noemen).

In artikel 7.2 wordt vastgelegd welke partij in de basis moet vaststellen en aan de andere partij moet melden ('aan de bel moet trekken') indien van dergelijke afhankelijkheid sprake is. Meer dan een signaleringsplicht is dit niet. De gedachte is dat bij Dienstverlening op Afstand het de Leverancier is die bij uitstek weet of sprake is van dergelijke afhankelijkheid, terwijl bij overige dienstverlening het meer voor de hand ligt die taak bij de gemeente te leggen nu de gemeente het eigen Applicatielandschap het best zal (behoren te) kennen. Dit laatste laat de plicht voor een leverancier tot het in het primaire aanbod signaleren van risico's onverlet (zie artikel 3.4).

In artikel 7.3 ligt vervolgens vast dat over een aantal genoemde onderwerpen nadere afspraken moeten worden gemaakt. Het doel van de bepaling is vooral om die afspraken zo vroegtijdig mogelijk te maken en verrassingen achteraf te voorkomen. Zie in dat kader ook artikel 7.5: uitgangspunt is dat de derde partij ook op voorhand al bij het overleg worden betrokken en dat ook met hen op voorhand al afspraken worden gemaakt.

Artikel 7.6 bevat een genuanceerde regeling over hoe om te gaan met blokkerende doch niet aan leverancier maar aan een derde partij toerekenbare kwesties. In de kern ziet dit artikel op (i) een overlegplicht indien zich kwestie voordoen waarbij de ICT Prestatie niet conform werkt, terwijl de oorzaak daarvoor niet bij leverancier ligt (maar bij derde partijen, of de gemeente zelf); en (ii) de erkenning dat Leverancier in een dergelijke situatie gewoon recht heeft op datgene dat is afgesproken omtrent de gevolgen van Acceptatie (in de praktijk veelal: betaling). Dit gaat in tegenstelling tot de versie 2020 niet langer alleen om een ketentest, maar ook om een Acceptatieprocedure. Onder sub i) stond voorheen dat Acceptatie geacht werd plaatsgevonden te hebben, er staat nu dat er geacht wordt geen sprake te zijn van een Gebrek. Hiervoor is gekozen om meer de nadruk te leggen op de betreffende blokkerende situatie (die dan dus niet kwalificeert als Gebrek). Dit in de gedachte: 'het Gebrek moet worden opgelost, we zoeken in onderling overleg wel uit wie daarvoor wat moet doen en wie ervoor betaalt.'

Artikel 8. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden

Een van de doelen van de GIBIT is te komen tot een hogere kwaliteit van de informatievoorziening van gemeenten en van de ICT-producten en diensten die daar deel van uitmaken. Ook wenst de GIBIT gestandaardiseerde gegevensuitwisseling te stimuleren zodat informatie goed, veilig en betrouwbaar gedeeld kan worden en processen ketengericht kunnen worden uitgevoerd. Dit komt terug in artikel 8.

Artikel 8 schrijft voor dat de ICT Prestatie moet voldoen aan Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen (het document met verplichte normen) alsmede de aanvullend voorgeschreven normen.

VNG Realisatie geeft aan voor bepaalde soorten/types applicaties of ICT producten/diensten welke normen gelden. Het verplichtende karakter van die normen komt terug in artikel 8.1 onder i. Ondanks de genoemde verplichting is het aan te raden om te implementeren normen en standaarden specifiek te benoemen in de uitvraag. Dit geldt zeker waar (juiste) implementatie van een norm of standaard belangrijk is voor het slagen van een verwervingstraject. Zowel Opdrachtgevers – die zo wordt gedwongen na te denken over (het belang van) normen en standaarden voor een specifiek project, en leveranciers – die specifiek wordt gewezen op het belang daarvan, zijn hierbij gebaat.

De set van verplichte normen en standaarden wordt periodiek door VNG/VNG Realisatie gepubliceerd. Binnen de set vallen alleen normen en standaarden die verplicht zijn binnen het werkingsgebied van gemeenten, van gemeentelijke samenwerkingsverbanden of voor ketens waarin gemeenten opereren. Het betreft open standaarden en normen waarbij leveranciers bij de vaststelling zijn betrokken.

Verplicht zijn normen en standaarden die een wettelijk kader hebben en standaarden op de lijst van open standaarden zoals vastgesteld en gepubliceerd door het bureau Forum Standaardisatie (ook wel de gangbare standaarden en/of standaarden op de pas-toe-of-leg-uit lijst) en standaarden die als landelijke gemeentelijke standaard of norm door VNG/VNG Realisatie zijn vastgesteld. Het betreft normen en standaarden die de volgende ICT-kwaliteitsgebieden afdekken (tussen haakjes staan ter verduidelijking voorbeelden van betreffende normen en standaarden):

- Architectuur (GEMMA);
- Interoperabiliteit (NEN3610, Stuf, SUWIML, Digikoppeling, iWMO);
- Beveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten);
- Dataportabiliteit;
- Metadatering (TMLO);
- Toegankelijkheid (Webrichtlijnen);
- Archivering (NEN-ISO 15489-1 NL);
- Infrastructuur (Generieke Digitale Infrastructuur, aansluiten op Stelsel van Basisregistraties);
- Documentatie;
- E-facturering.

Standaarden of versies van standaarden die nog in ontwikkeling zijn, vallen buiten de GIBIT. De standaarden en/of nieuwe versies dienen formeel te zijn vastgesteld en een status te hebben van “in gebruik” of een soortgelijke betekenis. De set van toe te passen normen zal op www.gibit.nl worden vermeld. Artikel 8.1 onder ii) geeft Opdrachtgever de ruimte om ook aan andere normen als eis op te nemen. Deze

eisen dienen dan in bijvoorbeeld een Programma van Eisen of offerteaanvraag gespecificeerd te worden.

Veel normen en standaarden schrijven voor dat bepaalde preventieve testen worden uitgevoerd zodat aangetoond wordt dat aan de betreffende norm wordt voldaan. Artikel 8.2 bepaalt dat deze testen moeten worden uitgevoerd voorafgaand aan de implementatie. In tegenstelling tot de versie 2020 hoeven deze preventieve testen niet langer op een omgeving van Leverancier te worden uitgevoerd, doch slechts op een omgeving die niet voor productieve doeleinden van de gemeente wordt gebruikt. Dit geeft ruimte de preventieve testen elders te doen, zelfs bij de gemeente zelf of bij een andere gemeente. De gedachte is dat het tot een goed ontwikkelproces behoort dat de leverancier zijn eigen product grondig test op de kwaliteitsaspecten (o.a. technische inpasbaarheid en interoperabiliteit) die voor de klant niet goed te beoordelen zijn, alvorens het product aan klanten ter beschikking te stellen. Tevens bepaalt artikel 8.2 dat de leverancier op verzoek moet aantonen dat de ICT Prestatie aan de normen voldoet middels het overleggen van of verwijzen naar een positief testrapport.

Op grond van artikel 8.3 is het opnieuw preventief testen niet noodzakelijk indien de testen onder vergelijkbare omstandigheden op dezelfde versie van het product, van de norm en van de testset al eens succesvol zijn doorlopen. Dit maakt dat het artikel over de preventieve testen met name bij nieuwe producten, nieuwe versies van producten of producten die nog niet in een vergelijkbare context zijn gebruikt relevant is.

Artikel 8.4 benoemt (volledigheidshalve) dat gedurende de Acceptatieprocedure wordt getoetst in hoeverre de ICT Prestatie aan de normen voldoet. Strikt genomen volgt dit al uit het gegeven dat het voldoen aan de normen tot het “Overeengekomen gebruik” hoort.

Artikel 8.5 bepaalt dat eventuele koppelingen met andere systemen gedurende de Acceptatieprocedure moeten worden getest op correcte interoperabiliteit. Veel applicaties werken immers alleen goed in de context van koppelingen met andere applicaties. Dat is voor de eindgebruiker echter vaak niet goed zichtbaar, maar wel essentieel voor veilige en betrouwbare informatieketens.

Artikel 9. Acceptatie

In artikel 9 is de acceptatieprocedure beschreven.

Het is in het belang van beide partijen dat vooraf helder is op welke wijze de acceptatieprocedure zal verlopen. Vandaar ook dat reeds in artikel 6.3 ix) is bepaald dat, als onderdeel van het Implementatieplan, moet worden vastgelegd op welke wijze de acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. Er zal echter niet altijd een implementatieplan zijn. Ook is denkbaar dat het implementatieplan ten aanzien van de acceptatietest geen of onvoldoende uitgewerkte afspraken bevat. Vandaar dat artikel 9.1 bepaalt dat op verzoek van Opdrachtgever alsnog een schriftelijk

testprotocol wordt opgesteld. De verwijzing naar artikel 6.2 is bedoeld om aan te geven dat de leverancier penvoerder is van het plan (als meest deskundige) en voor het opstellen van het plan geen afzonderlijke vergoeding in rekening mag brengen.

De overige bepalingen van artikel 9 moeten worden gezien zijn “vangnetbepalingen”. Deze artikelen geven de kaders voor zover er in de Overeenkomst of in een ander bovenliggend document geen meer specifieke afspraken over de Acceptatieprocedure zijn gemaakt. Het geheel van deze bepalingen beschrijft de Acceptatieprocedure.

Artikel 9.2 geeft in de kern aan wat er tijdens testen gebeurt. We lichten de elementen puntsgewijs toe:

- Er wordt getest op Gebreken, dus op het niet voldoen aan het *Overeengekomen gebruik*. Er wordt uitdrukkelijk niet getest op aspecten van de ICT Prestatie die niet overeengekomen zijn (dat zou immers ook niet toerekenbaar zijn aan leverancier). Wel wordt getest op het begrip *Overeengekomen gebruik* welke ruimer is dan sec datgene wat in een programma van eisen staat (o.a. vanwege de in artikel 3 verwoorde zorgplicht);
- De resultaten van de Acceptatieprocedure worden schriftelijk vastgelegd in een testverslag. Dit verslag zal door partijen worden ondertekend. De gedachte is dat discussie achteraf over de uitkomsten van de acceptatietest op deze wijze tot een minimum wordt beperkt;
- Leverancier dient een planning af te geven voor het herstel van geconstateerde Gebreken. Die planning dient conform artikel 9.3 te passen binnen de algehele planning van het project;
- Na het herstel van de Gebreken legt de leverancier de ICT Prestatie opnieuw ter Acceptatie voor. Er volgt dan wederom een acceptatieprocedure conform de hiervoor beschreven uitgangspunten.

Artikel 9.3 is hiervoor al kort aangestipt. Het artikel bepaalt dat herstel van tijdens het testen geconstateerde Gebreken niet mag leiden tot vertraging. Het is dus aan de leverancier – mede gelet op zijn rol als penvoerder van het aanbod (artikel 3), het implementatieplan (artikel 6) en/of het testprotocol (artikel 9.1) – om op voorhand een realistische planning te hanteren met voldoende ruimte voor herstel van eventueel geconstateerde Gebreken. Daarnaast is ten opzichte van de versie 2020 aan dit artikel toegevoegd dat het tot de zorgplicht van Leverancier behoort de voortgang van de implementatie te bewaken en zo nodig de gemeente te waarschuwen of zelfs aan te manen. Deze zorgplicht is gebaseerd op bestaande rechtspraak (vgl. o.m. ECLI:NL:GHSHE:2015:4428, r/o 3.8.4).

Artikel 9.4 verklaart de eerdergenoemde genuanceerde regeling bij afhankelijkheid van derde partijen van overeenkomstige toepassing.

In artikel 9.5 staan de verschillende scenario's bij het niet slagen van de acceptatieprocedure vermeld:

- (1) ontbinding van de Overeenkomst; of
- (2) het alsnog kosteloos laten herstellen van de Gebreken; of
- (3) onder een nadere voorwaarde accepteren waarbij geldt dat indien niet aan de voorwaarde wordt voldaan alsnog direct kan worden ontbonden.

Deze drie smaken geven Opdrachtgevers veel flexibiliteit in hoe om te gaan met eventuele gebreken:

- (1) indien kernaspecten van de ICT Prestatie niet goed zijn dan ligt ontbinding voor de hand;
- (2) bij kleine gebreken ligt kosteloos herstel voor de hand; en
- (3) bij het niet tijdig opleveren van onderdelen van de Prestatie die voor Opdrachtgever pas in de toekomst relevant worden, ligt voorwaardelijke acceptatie voor de hand (namelijk acceptatie onder de voorwaarde dat de ICT Prestatie wel correct is geïmplementeerd op de datum dat de nu ontbrekende onderdelen voor Opdrachtgever relevant worden).

In de GIBIT is er bewust voor gekozen na twee testrondes direct te kunnen ontbinden, zonder nadere ingebrekestelling. De gedachte is dat twee kansen om de overeengekomen prestatie te leveren in beginsel voldoende moet zijn. Bovendien wordt hiermee het preventief en zorgvuldig testen gestimuleerd.

Hierbij moet worden aangetekend dat van Opdrachtgever in een acceptatieprocedure wordt verlangd dat hij zowel alle noodzakelijke medewerking verleent aan de acceptatieprocedure, als zijn eigen verplichtingen nakomt (zoals vastgelegd in het Implementatieplan en/of testprotocol). Doet Opdrachtgever dat niet, dan kan de leverancier zich op opschorting beroepen en komt Opdrachtgever in schuldeisersverzuim te verkeren. Zie ook de toelichting bij artikel 4.4. Verkeert Opdrachtgever in schuldeisersverzuim, dan komt hem uiteraard geen recht op ontbinding toe. Dit laatste volgt uit de wet en de GIBIT wijkt hier (bewust) niet vanaf.

In artikel 9.6 is bepaald dat er niet mag worden ontbonden wegens gebreken die eerst in de tweede testronde worden geconstateerd, terwijl deze ook eerder in de acceptatieprocedure geconstateerd hadden kunnen worden. Dit dwingt gemeenten om de acceptatieprocedure serieus te nemen en de aandacht te geven die deze verdient.

Artikel 9.7 geeft partijen de ruimte om eventueel overeen te komen dat bepaalde gebreken buiten de staande planning worden hersteld.

Artikel 9.8 bepaalt uitdrukkelijk dat Gebreken die niet in de weg staan aan productieve ingebruikname, geen grond kunnen vormen voor niet-Acceptatie. De gedachte van de bepaling is dat een project niet op een formaliteit zou moeten worden afgekeurd, maar alleen op gebreken die daadwerkelijk relevant/wezenlijk zijn voor Opdrachtgever. Dat laat overigens onverlet dat ook die minder relevante

gebreken alsnog moeten worden hersteld. De levering van die betreffende functionaliteit is immers wel overeengekomen.

Artikel 9.9 bepaalt dat indien er deelleveringen hebben plaatsgevonden, dat dan na de laatste deellevering er ook nog een integrale Acceptatieprocedure plaatsvindt. Hiermee wordt uitdrukkelijk erkend dat bij ICT Prestaties de delen correct kunnen functioneren (voor zover te beoordelen als losstaand onderdeel), doch de som der delen niet, terwijl het Opdrachtgever uiteraard om de som der delen (de totale ICT Prestatie) te doen is.

Artikel 9.10 geeft ten slotte een vermoeden van acceptatie aan indien de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik is genomen, tenzij die vroegtijdige ingebruikname verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier. Het is denkbaar dat een gemeente bij vertraagde levering de ICT Prestatie noodgedwongen wel in gebruik moet nemen (bijv. omdat er anders geen ICT in huis is om een nieuwe wet te ondersteunen), maar dat wil daarmee niet zeggen dat Opdrachtgever de ICT Prestatie (dus) ook geaccepteerd heeft. Als Opdrachtgever echter zelf op voorhand bewust afziet van het houden van een Acceptatieprocedure en de ICT Prestatie vervolgens voor productieve doeleinden in gebruik neemt, dan aanvaardt ze daarmee impliciet dat de ICT Prestatie bij levering mogelijk nog Gebreken bevat, die vervolgens in het kader van Onderhoud (artikel 10) geadresseerd zullen (kunnen/moeten) worden.

Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning

Uitgangspunt van de GIBIT is dat na de acceptatie de onderhoudsfase volgt. De GIBIT biedt een (abstract) kader voor de onderhoudsfase. Dit kader wordt in de praktijk veelal nader uitgewerkt in de overeenkomst of een afzonderlijke onderhoudsovereenkomst/SLA.

Vanwege het belang van blijvend goed functionerende ICT systemen is er bewust voor gekozen om standaard te bepalen dat de leverancier Onderhoud verricht (artikel 10.1) en dat dit Onderhoud standaard alle in artikel 10.3 genoemde vormen van onderhoud omvat. Uiteraard is het ook mogelijk dat in de overeenkomst juist wordt bepaald dat leverancier geen onderhoud verricht, of slechts een deel van de in artikel 10.3 genoemde vormen van onderhoud

In artikel 10.2 wordt het “vangnet” karakter van de GIBIT wederom benadrukt. De bepalingen in de GIBIT gelden als basis, maar in de Overeenkomst of SLA kan hiervan worden afgeweken. De GIBIT bevat weinig concrete normen ter zake van Onderhoud, behoudens enkele abstracte eisen (die hierna worden toegelicht). De concrete door de Leverancier na te leven normen (service levels) zullen dan ook in de Overeenkomst of SLA moeten worden opgenomen. Bovendien zullen allerlei praktische aspecten rondom het verlenen van Onderhoud nader moeten worden ingevuld (zoals hoe en waar een Gebrek gemeld moet worden). In veel gevallen is een dergelijke overeenkomst of SLA dan ook noodzakelijk.

In artikel 10.4 is het uitgangspunt benoemd dat onderhoud zo min mogelijk verstorend moet zijn voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever. Er is bewust gekozen niets te bepalen over de precieze tijden waarop onderhoud wel/niet mag plaatsvinden, aangezien dat te zeer afhankelijk is van de precieze aard van de ICT Prestatie en de processen waarin deze wordt gebruikt. Bij in bulk verricht onderhoud is afstemming immers niet altijd even goed mogelijk. In afwijking van de versie 2020 is de plicht om verstorend onderhoud vooraf aan te kondigen afgezwakt tot een inspanningsplicht dit “zo mogelijk” tijdig vooraf aan te kondigen. Dit om de ruimte te bieden spoedonderhoud zonder aankondiging te doen.

Artikel 10.5 bepaalt dat de leverancier in ieder geval bereikbaar moet zijn op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur. Dit is een minder groot tijdvak dan in de versie 2020. Er is bewust gekozen voor de term bereikbaar, zonder te specificeren welk kanaal of communicatiemiddel hierbij gebruikt moet worden. Dit laat leveranciers voldoende ruimte om dit zelf in te richten (telefoon, e-mail, chat, etc.).

Artikel 10.6 geeft aan dat alle storingen gemeld kunnen worden, ook niet-toerekenbare storingen.

Artikel 10.7 is nieuw, maar brengt materieel niets nieuws mee. Er is enkel verduidelijkt wat “gebruikersondersteuning” precies inhoudt.

Artikel 10.8 vult de hiervoor beschreven gedachte in: alle storingen (in brede zin) kunnen worden gemeld. Indien het gemelde niet kwalificeert als tekortkoming kunnen partijen in overleg gaan over eventueel als meerwerk te verrichten aanvullende werkzaamheden. Te denken valt hierbij aan de situatie dat een medewerker van Opdrachtgever in strijd met instructies van de leverancier belangrijke instellingen in de ICT Prestatie heeft gewijzigd, of dat door toedoen van een niet aan Leverancier toerekenbare virusuitbraak er allerlei herstelwerkzaamheden moeten worden verricht. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat het hier een herstelopgave betreft (nu immers sprake is van een niet aan Leverancier toerekenbare situatie).

Artikel 10.9 hangt samen met het “vangnet”-karakter van de GIBIT. Het bepaalt dat leverancier bereid moet zijn een nadere SLA te sluiten. Een specifieke eis aan die SLA is dat er service levels in kunnen worden opgenomen en dat aan het niet halen van service levels maatregelen zijn verbonden. Welke maatregelen dat zijn, zal van geval tot geval nader moeten worden ingevuld. Het is voor Opdrachtgever van belang dat de maatregel voldoende prikkel voor de leverancier geeft tot nakoming en bovendien iets oplevert waar Opdrachtgever ook iets aan heeft.

In artikel 10.10 en 10.11 is bepaald dat ontbinding van de overeenkomst(en) in ieder geval mogelijk is bij het herhaald niet halen van de service levels. Deze bepaling is opgenomen om uit de discussie te blijven of het niet halen van een service level altijd kwalificeert als tekortkoming en/of de discussie of dergelijke omissies altijd de ontbinding van de overeenkomst rechtvaardigen. Bovendien is bepaald dat bedongen maatregelen de overige rechten van gemeenten onverlet

laten. Dit om te voorkomen dat een in de SLA bedongen sanctie op grond van de wet zou gelden als gefixeerde schadevergoeding (artikel 6:92 lid 2 BW).

Ten opzichte van de versie 2020 is de bepaling enerzijds iets strenger gemaakt en anderzijds ook verlicht. Het is strenger in die zin dat is toegevoegd dat er ook ontbonden kan worden indien de Service Levels 3x niet worden gehaald in een periode van 6 aaneengesloten meetperiodes. Vrij vertaald betekent dit dat ontbonden kan worden indien een half jaar lang om de maand dezelfde Service Levels niet gehaald worden en een gesprek de zorgen van de gemeente niet wegneemt. In zo'n situatie is het serviceniveau structureel onder de maat en niet betrouwbaar, hetgeen de ontbinding rechtvaardigt.

Tegelijkertijd is het artikel ook verlicht, in die zin dat als alternatief voor ontbinding ook de optie is toegevoegd dat de gemeente om een verbeterplan kan vragen. Aangezien gemeenten bij de contracttoepassing de redelijkheid en billijkheid in acht zullen moeten nemen (vgl. o.a. artikel 6:2 BW) en zelfs uit publiekrecht voortvloeiende normen (vgl. artikel 3:14 BW), zal dit in de praktijk betekenen dat gemeenten niet altijd en 'zomaar' voor de zwaarste vorm van ontbinding zullen mogen kiezen.

In artikel 10.12 zijn enkele eisen opgenomen ten aanzien van het preventief en innovatief onderhoud. Het is voor gemeenten van groot belang dat blijvend wordt voldaan aan wet- en regelgeving, dat de interoperabiliteit gewaarborgd blijft en dat zij er niet in functionaliteit op achteruit gaat. Ook veiligheidsadviezen uitgebracht door NCSC of anderszins publiekelijk uitgebracht moeten zo spoedig mogelijk worden opgevolgd en risico's moeten zo spoedig mogelijk zullen worden gemitigeerd. De wijze waarop dit gebeurt is uitdrukkelijk aan Leverancier gelaten (zie ook woorden 'of anderszins'). Voorop staat echter dat (het gebruik van) de ICT Prestatie veilig moet zijn, hetgeen bepaald geen onredelijke eis lijkt.

Voor leveranciers is dit een zware eis, maar voor gemeenten is het een belangrijke eis. Vrijwel alle gemeentelijke producten, diensten, processen en informatieketens zijn immers op de een of andere manier gerelateerd aan het voldoen aan wet- en regelgeving. Door verdergaande digitalisering heeft dat effect op de kwaliteitseisen aan ICT-producten en diensten. De GIBIT gaat er derhalve vanuit dat de leverancier, als gespecialiseerde aanbieder van bepaalde programmatuur om bepaalde wetgeving te ondersteunen, veel beter dan Opdrachtgever in staat is (zou moeten zijn) om wijzigingen in wetgeving tijdig te vertalen naar de benodigde (technische) aanpassingen in de ICT Prestatie. Volledigheidshalve is ook bepaald dat de verplichting ziet op de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving (en dus niet alle denkbare wetgeving). De kosten voor die aanpassingen liggen in beginsel besloten in de onderhoudsvergoeding. Let op: het ondersteunen van volstrekt nieuwe wetgeving valt veelal niet onder het "Overeengekomen gebruik" (en daarmee het Onderhoud) en valt dus niet binnen de verplichting van dit artikel. Dit ligt vast in artikel 11.3, zie ook de toelichting aldaar.

Artikel 10.13 geeft het kader voor de installatie van updates en upgrades. Uitgangspunt is dat Opdrachtgever in beginsel zelf de installatie van updates en upgrades verzorgt. In het artikel is niettemin bepaald dat leverancier dit op verzoek (en tegen vergoeding) kan doen. In dat geval zijn ook de bepalingen omtrent implementatie en acceptatie van toepassing.

In artikel 10.14 is getracht een genuanceerde regeling te treffen voor het weigeren van de installatie van nieuwe Updates of Upgrades. Enerzijds heeft Opdrachtgever het recht die installatie te weigeren, anderzijds worden de verplichtingen van de leverancier in het kader van Onderhoud wat gerelativeerd indien Opdrachtgever besluit aangeboden Updates of Upgrades niet (direct) te installeren. In dit geval is Leverancier nog slechts gehouden is gebruikersondersteuning te blijven verlenen (behoudens Gebreken die nog niet zijn verholpen in Updates of Upgrades). Als Opdrachtgever 18 maanden of meer achterloopt bij het installeren van Updates of Upgrades, mag leverancier de (aantoonbare) meerkosten voor het onderhoud doorberekenen aan Opdrachtgever.

In artikel 10.15 is opgenomen dat de leverancier in beginsel standaard rapporteert over de nakoming van de service levels. Partijen kunnen hierover nadere afspraken maken. Artikel 10.16 bepaalt vervolgens dat Opdrachtgever na ontvangst van de rapportage zal beoordelen in hoeverre de leverancier de gemaakte afspraken naleeft. Eventueel kan op grond van artikel 25 hierbij een derde partij (auditor) worden ingeschakeld.

In artikel 10.17 is bepaald dat voor onderhoud van Derdenprogrammatuur afwijkende bepalingen van toepassing zijn, mits deze vooraf tijdig kenbaar zijn gemaakt. De afwijkende bepalingen zullen in veel gevallen worden bepaald door de voorwaarden van de rechthebbende op die Derdenprogrammatuur. De gedachte hierbij is dezelfde als die bij de hele regeling omtrent Derdenprogrammatuur: omdat op grond van de wet (Auteurswet) voor iedere wijziging in programmatuur (zoals bij onderhoud) de toestemming van de rechthebbende nodig is, en dus de leverancier bij gebreke van die toestemming helemaal geen onderhoud kan en mag leveren, is het niet redelijk niettemin onderhoudsverplichtingen in de GIBIT op te nemen.

Artikel 10.18 vormt het sluitstuk van het vangnetkarakter van de GIBIT inzake onderhoud. Het bepaalt namelijk dat indien er initieel geen of slechts deels Onderhoud is overeengekomen, dat leverancier dan bereid moet zijn om op verzoek later alsnog Onderhoud te gaan verrichten of de bestaande overeenkomst inzake Onderhoud uit te breiden. Uiteraard geschiedt dit alles tegen een nader overeen te komen vergoeding. Het belang voor Opdrachtgever is er met name in gelegen dat hij zeker weet dat hij altijd alsnog tot het afnemen van onderhoud kan overgaan.

Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling

In artikel 11.2 is een iets andere benadering gekozen dan de ARBIT doet. Waar de ARBIT uitgaat van volledige voorfinanciering door de leverancier, kiest de GIBIT

ervoor een deel van de betalingen achter te houden tot na acceptatie (doorgaans 30%). Over de resterende 70% moeten afspraken worden gemaakt in de Overeenkomst.

Dit in de gedachte dat het onredelijk is het gehele financiële risico van het project bij de leverancier te leggen, doch tegelijkertijd voldoende (financiële) prikkel voor de leverancier over te houden om tot correcte implementatie te komen. Tegelijkertijd is het evenmin redelijk om als gemeente al te betalen voor diensten die nog niet kunnen worden gebruikt.

Deze afspraken leiden tot de volgende verdeling:

- a) van eenmalige vergoedingen wordt 30% achtergehouden tot Acceptatie (dus bijv. 30% van de eenmalige implementatiekosten), over de overige 70% worden afspraken gemaakt;
- b) periodieke vergoedingen zijn eerst verschuldigd vanaf Acceptatie van het betreffende deel van de ICT Prestatie, doch worden vanaf dan vooruitbetaald (dus bijv. jaarlijkse abonnementsvergoedingen);
- c) de vergoeding voor Derdenprogrammatuur wordt volledig betaald bij levering, mits is voldaan aan de vereisten van artikel 22.1.

Eenmalige vergoedingen zijn alle vergoedingen die niet periodiek zijn. Een eenmalige vergoeding kan ook gespreid worden betaald. Veelal zal in de overeenkomst nader zijn uitgewerkt op welke wijze betaling van de eenmalige vergoedingen plaatsvindt. Zo kunnen partijen bijvoorbeeld een betaalschema met elkaar afspraken. De GIBIT verplicht echter niet tot een dergelijke uitwerking.

Periodieke vergoedingen zijn vergoedingen die op regelde tijden en met een zekere regelmaat verschuldigd zijn. In de overeenkomst zal zijn bepaald wat de overeengekomen betalingsfrequentie is. Te denken valt hierbij aan maandelijks, driemaandelijks of jaarlijkse vergoedingen. In de GIBIT is bepaald dat periodieke vergoedingen bij vooruitbetaling verschuldigd zijn. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij de gebruikelijke werkwijze van veel leveranciers (de GIBIT is hier dus leveranciersvriendelijk). Tegelijkertijd ligt ook vast dat de periodieke vergoeding eerst vanaf (deel)Acceptatie verschuldigd is.

De gedachte daarachter is eenvoudig: het is onredelijk om vooruit te betalen voor een prestatie terwijl nog onzeker is of deze voldoet aan de overeengekomen eisen (dan wel kan worden gebruikt). Dat zullen leveranciers wellicht als minder vriendelijk ervaren, maar dat is niet terecht. Het is immers een normaal ondernemersrisico om als leverancier eerst zelf in te kopen en later pas door eigen klanten betaald te worden.

Hierbij zij aangetekend dat artikel 9.3 (over het zonder vertraging doorlopen van de Acceptatieprocedure) voor beide partijen geldt en dat ingebruikname voor productieve doeleinden acceptatie impliceert (zie artikel 9.10). Dit zijn beide nuanceringen die de eventuele vrees van leverancier voor langdurige

voorfinanciering sterk kunnen temperen. Verder wordt aangetekend dat onderhoudsvergoedingen, die veelal periodiek zullen zijn, op grond van artikel 10.1 eerst na Acceptatie verschuldigd zijn nu het onderhoud niet eerder start.

Er wordt vooruitbetaald voor de diensten in de komende periode (niet voor de gehele contracttermijn). Dat betekent dat uiterlijk op de in de overeenkomst bepaalde datum, althans uiterlijk bij het intreden van die nieuwe periode, moet zijn betaald. Eerder kan de leverancier ook geen betaling afdwingen (vgl. artikel 6:39 BW).

De GIBIT erkent voorts dat bij Derdenprogrammatuur de leverancier veelal zelf direct moet betalen. Dat is een inkooprelatie waarbij de leverancier, naar de aard van Derdenprogrammatuur (in feite monopolies), veelal geen enkele onderhandelingspositie heeft (anders dan bij de inkoop van andere producten en diensten). Vandaar dat bij Derdenprogrammatuur geen sprake is van het achterhouden van een deel van de vergoeding maar betaling na levering geschiedt. Overigens, dit geldt enkel voor Derdenprogrammatuur die conform artikel 22 vooraf aan Opdrachtgever kenbaar is gemaakt. De gedachte daarachter is dat zodoende verrassingen worden voorkomen, nu artikel 22 tot transparantie vooraf verplicht.

Het moment van levering van Derdenprogrammatuur is hierbij overigens het moment waarop de Opdrachtgever de feitelijke macht over die Derdenprogrammatuur zou kunnen uitoefenen (vgl. het Burgerlijk Wetboek). Of wat praktischer uitgedrukt: het moment waarop Opdrachtgever van de software gebruik kan maken. Uiteraard kan in de Overeenkomst een ander moment worden overeengekomen (zoals het moment van tenaamstelling van licenties).

De uitgestelde opeisbaarheid is niet van toepassing indien er geen Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. In samenhang met de regel dat ingebruikname voor productieve doeleinden in beginsel kwalificeert als Acceptatie, geeft dit Leveranciers zo in de praktijk voldoende houvast dat er tijdig betaald wordt. Zo nodig kan Leverancier de Opdrachtgever in gebreke stellen om alsnog tot het doorlopen van de Acceptatieprocedure over te gaan.

Een belangrijke tegemoetkoming is artikel 11.3. Zoals hiervoor beschreven wordt van de leverancier als gespecialiseerde aanbieder verwacht dat zij in beginsel in staat moet zijn aan de gestelde eisen inzake het onderhoud te kunnen voldoen. Onder omstandigheden kan dit echter onbillijk uitpakken. De bewijslast hiervoor ligt bij Leverancier. Dit is een reactie op vragen over de kosten voor het verwerken van wijzigingen in wet- en regelgeving, met name in relatie tot ingrijpende stelstelwijzigingen of (te laat aangekondigde) ingrijpende wijzigingen in de eisen die aan de ICT Prestatie worden gesteld. Het komt daarbij mede aan op de vraag in hoeverre de Leverancier, als zorgvuldig en professioneel handelende partij, de wetswijzigingen had kunnen of althans behoren te voorzien. Die vraag is in abstracto in deze voorwaarden niet te beantwoorden; vandaar ook dat de GIBIT slechts een bewijsverdelingsregel bevat.

In artikel 11.4 wordt verhelderd dat de randvoorwaarden nog steeds gelden: meerwerk wordt gemeld, de Opdrachtgever moet akkoord geven, en de afgesproken tarieven gelden.

Artikel 11.5 geeft de mogelijkheid in de Overeenkomst nadere eisen te stellen ten aanzien van de factuur. Toegevoegd ten opzichte van de versie 2020 is dat facturen binnen drie maanden na het opeisbaar worden van de betreffende werkzaamheden dienen te worden verstuurd. De gedachte is dat laat factureren moet worden voorkomen; dat is in het belang van beide partijen. De termijn van drie maanden is echter niet haalbaar voor gemeentes die een fiscaal jaar moeten afsluiten. Daarom is bepaald dat alle facturen voor werkzaamheden in een bepaald jaar vóór 6 januari van het daarop volgende jaar naar de gemeente moet worden verstuurd. Aangezien dit moment niet voor alle gemeenten passend zal zijn, of een strikte vervaltermijn niet voor alle gemeenten noodzakelijk zal zijn, is nog eens benadrukt dat afwijken in de bovenliggende overeenkomst mogelijk is.

Artikel 11.6 stelt als standaard betaaltermijn 30 dagen.

Artikel 11.7 bepaalt dat er standaard elektronisch moet worden gefactureerd conform de daarvoor geldende standaard.

In artikelen 11.8 en 11.9 zijn regelingen omtrent prijsverhogingen doorgevoerd. Hoofregel is dat leveranciers gerechtigd zijn om te indexeren, doch dat zij dit één maand voor 1 januari aan dienen te kondigen. Dit principe geldt diensetgevolge ook bij overeenkomsten met afwijkende startdatum. De indexering betreft dan alleen maximaal de prijsstijging uit de dienstenprijsindex, groep J62 (althans J6202) (artikel 11.8). Waar de vorige versies van de GIBIT voor de indexatie uitgingen van het laatst bekende (kwartaal)cijfer, is in de GIBIT 2023 gekozen voor het jaarcijfer. Dit jaarcijfer wordt doorgaans bekend gemaakt op 15 mei van het opvolgende jaar. Het CBS publiceert dan de vergelijking met het jaar daarvoor (de “jaarmutatie”).

Opnieuw wordt hier de nuance gezocht ten aanzien van Derdenprogrammatuur: hier mogen niet voorzienbare prijsstijgingen aan gemeenten worden doorbelast mits deze aantoonbaar worden gemaakt. Prijsverlagingen van derden moeten ook doorgevoerd worden (artikel 11.9).

Er is in artikel 11.10 een bepaling toegevoegd over onvoorziene aanzienlijke kostprijsverhogende omstandigheden. Het artikel voorziet in een overlegverplichting en geeft daarbij op voorhand drie opties: (i) prijsverhoging betalen, (ii) ICT Prestatie beperken of (iii) Overeenkomst beëindigen tegen vergoeding van de daarmee gemoeide kosten (dat laatste gelet op de verwijzing naar artikel 24.6). Met het artikel wordt voorkomen dat bij onvoorziene omstandigheden de gang naar de rechter is vereist (vgl. artikel 6:258 BW).

De lat hierbij ligt vrij hoog; het gaat om excessen. Het gaat bij dit artikel bijvoorbeeld om dermate ingrijpende situaties dat continuïteit van dienstverlening en/of bedrijfsvoering aantoonbaar in het geding komt. Het toelaten van een grote

prijsverhoging is weliswaar een discretionaire bevoegdheid van de gemeenten (en geen verplichting), maar gelet op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur kan van een gemeente wel worden verwacht dat zij hier redelijk en behoorlijk in handelt.

Het artikel geeft bovendien op voorhand aan tot welk percentage een kostenstijging geacht wordt voor risico van leverancier te zijn (<10%); dat geeft partijen op voorhand al enige zekerheid. Het is immers niet de bedoeling om zaken als extra indexatie te regelen in dit artikel. Overigens gelden de vereisten uit de Aanbestedingswet hiervoor onverkort, en dan met name de regeling omtrent onvoorziene kosten uit artikel 2.163e Aanbestedingswet 2012. De mogelijkheid van substantiële prijsverhoging moet dan ook worden toegepast binnen de kaders die door de Aanbestedingswet worden gegeven.

Artikel 11.11 bepaalt dat vergoedingen die gerelateerd zijn aan wijzigingen onderhevige getallen die zijn gerelateerd aan Opdrachtgever, slechts éénmaal per jaar worden bijgesteld en wel op 1 januari, tenzij anders overeengekomen. De gedachte is dat hierdoor prijsschommelingen gedurende de looptijd worden beperkt. Uiteraard kan in de overeenkomst een andere afspraak worden gemaakt.

Artikel 11.12 bepaalt ten slotte dat hetgeen in dit artikel omtrent Derdenprogrammatuur is bepaald alleen geldt voor zover leverancier heeft voldaan aan hetgeen in artikel 22.1 is bepaald. Artikel 22.1 bepaalt dat leverancier de relevante Derdenprogrammatuur uitdrukkelijk in zijn aanbod moet specificeren. Met andere woorden: indien leverancier verzaakt de relevante Derdenprogrammatuur te specificeren, dan geniet hij ook niet de voordelen van genuanceerde betalingsregeling zoals verwoord in dit artikel (en wordt dus ook bij die programmatuur 70% bij ingebruikname en 30% bij integrale acceptatie betaald).

Artikel 12. Garanties

In dit artikel worden in het eerste lid diverse garanties vermeld. Het is vaste rechtspraak dat wat partijen beogen met garanties een kwestie is van uitleg. In het geval van de GIBIT is het belangrijkste beoogde gevolg vermeld in artikel 12.2, namelijk dat indien Opdrachtgever een garantie inroept, het dan aan Leverancier is om aan te tonen dat dit beroep onterecht is. Het artikel bevat in zoverre een bewijslastverdeling.

De meeste garanties spreken voor zich en zien er met name op dat de leverancier ervoor instaat dat hij levert wat is overeengekomen. Aan de lijst garanties is ten opzichte van de versie 2020 de garantie toegevoegd om voorgeschreven modificaties op Producten zo spoedig mogelijk door te voeren (in situaties van onveilige producten).

De garantie onder iv hangt samen met het belang van gemeenten om desnoods op een later moment alsnog Onderhoud af te kunnen nemen. Het is daarvoor noodzakelijk dat de geleverde ICT Prestatie daadwerkelijk nog onderhouden wordt.

In dit artikel geeft de leverancier de garantie dat dit in ieder geval twee jaar na Acceptatie nog het geval is.

Er is geen garantie meer over het inpassen in het Applicatielandschap van Opdrachtgever. Het inpassen in het Applicatielandschap komt immers reeds terug in het aanbod en de daarbij horende risicoanalyse en bij het Onderhoud. Steeds geldt dat de eis van inpasbaarheid slechts geldt voor zover de Leverancier met dat Applicatielandschap bekend is. Er rust zodoende ook een plicht op Opdrachtgever om Leverancier te informeren over wijzigingen in dat Applicatielandschap.

Naar aanleiding van diverse opmerkingen van met name leveranciers is in artikel 12.3 toegevoegd wat er in de Inkoopvoorwaarden onder een garantie is te verstaan. Dit is gedaan aangezien het vaste rechtspraak is dat wat onder een garantie is te verstaan afhangt van de partijbedoeling, terwijl die partijbedoeling regelmatig niet zal blijken bij het gebruik van de Inkoopvoorwaarden in formele inkoopprocessen als een aanbesteding. Zodoende ontstaat onzekerheid over de betekenis/interpretatie van begrippen als 'garantie' en 'garanderen'. Dat klemmt temeer nu in de juridische literatuur soms wordt gesteld dat aan de begrippen verstrekkende consequenties zijn verbonden. In de Inkoopvoorwaarden is met de begrippen slechts de resultaatsverbintenis met de genoemde bewijslastverdeling mee bedoeld, verder niets. Opnieuw een aanpassing ten faveure van de leveranciers (die bevreesd zijn voor voornoemde verstrekkende uitleg).

Artikel 13. Algoritmische toepassingen

Gemeenten zien steeds meer gebruik van algoritmen en de maatschappelijk vragen over dergelijk gebruik neemt ook toe. Er is ook allerlei (concept)wetgeving over het onderwerp in aantocht. Vandaar dat de GIBIT enkele (minimale) eisen stelt aan dergelijke toepassingen. Het is denkbaar – en onder omstandigheden ook wenselijk – dat in het bovenliggende contract de eisen nader worden uitgewerkt. De eisen beperken zich vooralsnog tot de volgende basis-/kerneisen.

In het eerste lid zijn eisen gesteld aan (de kwaliteit van) de Algoritmische toepassing: een rechtmatige dataverwerking, gestructureerde en neutrale dataverwerking en nauwkeurigheid.

In het tweede lid is een gebruiksbeperking op de verwerkte data opgenomen: geen gebruik voor eigen doeleinden, tenzij volledig geanonimiseerd. Hiermee wordt enerzijds bedrijfsvertrouwelijke en privacygevoelige informatie beschermd, doch anderzijds erkend dat een algoritme 'input' nodig heeft om verrijkt te worden.

Aangezien een algoritme in de praktijk regelmatig een 'black box' is, terwijl de gemeente als actor in een democratische rechtstaat het eigen handelen juist zal moeten kunnen verantwoorden is aan lid 3 toegevoegd dat leverancier zowel in algemene zin als in een specifiek geval moet kunnen uitleggen/verantwoorden hoe het algoritme werkt of waarom het tot een bepaalde beslissing is gekomen. Dat hoeft niet zo ver te gaan dat leverancier het algoritme prijs hoeft te geven (het

belang van bescherming van bedrijfsvertrouwelijke informatie wordt onderkend), maar wel zo ver dat in voorkomend geval de beslissing in rechte toetsbaar wordt. Dat laatste is immers een basisbeginsel van de democratische rechtstaat.

Gelet daarop is ook in lid 4 opgenomen dat de gemeente de informatie over de werking met derden (zoals de rechtbank) mag delen. Om diezelfde reden is ook in artikel 13.5 opgenomen dat het bestaande controle-/auditrecht ook van toepassing is op de Algoritmische toepassing (strikt genomen is de bepaling welhaast overbodig, want dat controlerecht zag toch al op nakoming van alle verplichtingen).

Artikel 14. Documentatie en informatie

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat leverancier documentatie dient te leveren. Ook stelt het artikel enkele eisen aan de documentatie, zowel in lid 1, lid 2 als lid 3.

Documentatie wordt hier in brede zin gebruikt: het artikel ziet zowel op het gebruik van de geleverde ICT Prestatie (sub i, sub iii), op het documenteren van de door Leverancier gemaakte instellingen (sub ii), op het kunnen uitvoeren van de acceptatietesten (sub iv) en op het beheren van de ICT Prestatie (sub v). Daarbij kan voor het nakomen van sub v de GEMMA Softwarecatalogus (www.softwarecatalogus.nl) deels worden gebruikt.

Om leveranciers voldoende flexibiliteit te geven, is bepaald dat alleen de documentatie gericht op eindgebruikers in het Nederlands gesteld dient te zijn. Overige documentatie mag ook in het Engels zijn opgesteld.

Artikel 14.4 ziet op het tijdig aanleveren van de documentatie. Het artikel bepaalt in algemene zin dat leverancier de documentatie moet updaten zodra blijkt dat deze niet langer juist is. Het initiatief tot een update kan zowel bij de Leverancier zelf liggen als bij Opdrachtgever.

Artikel 15. Productmanagement

Het is voor gemeenten van belang tijdig op de hoogte te zijn en blijven omtrent de ontwikkelingen van de ICT Prestatie. Vandaar dat in dit artikel is opgenomen dat Opdrachtgever tijdig over de roadmap wordt geïnformeerd (artikel 15.1) en toegang krijgt tot organen/platformen waar ervaringen met en informatie over de ICT Prestatie wordt uitgewisseld (artikel 15.2). Beide aspecten staan los van eventueel overeengekomen onderhoud.

De bepalingen omtrent uitbreidingen op bestaande programmatuur die op maat zijn en op kosten van een gemeente zijn ontwikkeld, zijn geschrapt. Deze regeling werd in de praktijk als te complex ervaren. Het uitgangspunt is en blijft wel dat de rechten op Maatwerk toekomen aan de Opdrachtgever. Met die rechten in de hand kunnen gemeenten voor de verschillende situaties een passende regeling treffen.

Artikel 16. Aansprakelijkheid

Het onderwerp aansprakelijkheid leidt vaak tot verhitte discussies tussen gemeenten en leveranciers. De ervaring leert echter ook dat die discussies niet altijd terecht zijn:

- a) Enerzijds dienen gemeenten zich te realiseren dat het aan hen is om een proportioneel contractueel kader te hanteren. Met de GIBIT is gepoogd hiertoe een aanzet te geven, door een aansprakelijkheidsmaximum te hanteren dat in relatie staat tot de opdrachtwaarde (idem ARBIT). Dit laat onverlet dat het in voorkomend geval passend kan zijn van dit kader af te wijken.
- b) Anderzijds dienen leveranciers zich te realiseren dat hun tekortschieten kan leiden tot grote schades bij gemeenten en dat het zodoende niet onredelijk is dat gemeenten verlangen dat leveranciers die – door hen veroorzaakte – schade te vergoeden en dat leveranciers hiervoor over passende verzekeringen beschikken. Ook mag van leveranciers worden verwacht dat zij hun bedrijfsvoering zo hebben ingericht dat een incident niet direct tot disproportioneel grote schades of schades onder een groot deel of alle klanten van die leveranciers leidt.
- c) Beide partijen dienen zich verder te realiseren dat naast de bepalingen in de GIBIT het Burgerlijk Wetboek (en andere wetgeving) onverkort van toepassing is, tenzij daar in de GIBIT uitdrukkelijk van is afgeweken. Dit houdt o.m. in dat de regels uit boek 6 titel 1 afdeling 10 (over schadevergoeding) van toepassing zijn, waaronder begrepen de daarin opgenomen regels omtrent schadebegroting, causaliteit, eigen schuld, etc. Zo kan Opdrachtgever pas schade claimen als er sprake is van een tekortkoming of onrechtmatig handelen van de leverancier en geen schade claimen voor zover zij daar zelf debet aan is of voor zover de schade in onvoldoende causaal verband staat tot de tekortkoming van de leverancier. Anders dan dus wel eens wordt geroepen in onderhandelingen is van onbeperkte aansprakelijkheid zeker geen sprake (maar beperkt door de kaders van het BW).

In de aansprakelijkheidsclausule wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds persoons- en zaakschade en anderzijds overige schade. Het onderscheid tussen deze twee schadesoorten sluit aan bij verzekeringen die in de markt worden aangeboden. Er wordt zodoende uitdrukkelijk ook geen onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte schade. Dit onderscheid komt in de Nederlandse wet niet voor en het is (daarmee) vaak onduidelijk wat er precies met het onderscheid wordt bedoeld. Bij onduidelijkheid is geen van de partijen gebaat. Soms wordt met indirecte schade gedoeld op schade die in onvoldoende causaal verband staat tot de tekortkoming; de eis van causaal verband is echter al een algemene regel van Nederlands schadevergoedingsrecht (zie hiervoor).

De overige schade staat in relatie tot de omvang van de Jaarvergoeding. Het begrip Jaarvergoeding is gedefinieerd in artikel 1. Het gaat in de kern om een jaargemiddelde van de (oorspronkelijke voorziene) totale vergoeding gezien over de (oorspronkelijk beoogde) duur van het project. In de praktijk zal die totale prijs veelal deels zijn gebaseerd op eenmalige vergoedingen, periodieke vergoedingen of vergoedingen op nacalculatiebasis. Om voor beide partijen helderheid te bieden is bepaald dat de hoogte van die vergoedingen moet worden berekend aan de hand van de initieel beoogde looptijd en de initiële begrotingen. Beide partijen weten zo – voorafgaand aan het sluiten van het contract – wat de omvang van de maximale aansprakelijkheid in voorkomend geval zal zijn. Er is bewust niet gekozen voor een dynamischer definitie, aangezien dat in de praktijk alleen maar tot onzekerheid zou leiden. Partijen dienen er aldus wel op bedacht te zijn dat bij majeure wijzigingen onder een bestaande Overeenkomst (voor zover aanbestedingsrechtelijk toegestaan), het waarschijnlijk passend is het aansprakelijkheidsregime bij te stellen.

Ten opzichte van de versie 2020 is de maximale aansprakelijkheid (fors) verlaagd van tienmaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis naar tweemaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis. De maximale totale aansprakelijkheid per jaar is bovendien met dezelfde factor verlaagd van twintigmaal tot viermaal de Jaarvergoeding. Uiteraard blijft onverlet – ongeacht dit ‘vangnet’ – dat gemeenten altijd proportionele afspraken zullen moeten maken. Andere afspraken zijn dus ook denkbaar.

Veel leveranciers hebben tijdens de consultatie (uitdrukkelijk) gevraagd om naast een beperking van aansprakelijkheid per gebeurtenis, ook een algehele beperking van aansprakelijkheid op te nemen. De werkgroep heeft deze verzoeken kritisch en enigszins terughoudend beoordeeld. Dergelijke afspraken kunnen namelijk tot effect hebben dat er in bepaalde situaties voor de leverancier weinig prikkel tot nakoming meer is (bij een absoluut maximum is de leverancier immers niet meer aansprakelijk zodra door eerdere claims dat maximum al is ‘volgelopen’). Vandaar dat uiteindelijk ervoor is gekozen om de maximale aansprakelijkheid te beperken voor steeds de periode van één kalenderjaar. Het daarop volgende jaar staat de spreekwoordelijke teller weer op nul (een schone lei). Dit sluit ook aan bij de systematiek die verzekeraars hanteren. Het belang van Leveranciers is bovendien gediend met de bepaling dat samenhangende gebeurtenissen worden aangemerkt als één gebeurtenis. De werkgroep meent dat hiermee een gebalanceerde benadering is gekozen die beide belangen dient: enerzijds voor gemeenten een reëel en voldoende hoog maximum waar voldoende prikkel tot nakoming vanuit gaat en anderzijds voor leveranciers een absoluut jaarlijks maximum dat daarmee ook beter voorzienbaar en verzekerbare is.

In het vijfde lid is een genuanceerde regeling getroffen over uitzonderingen op de aansprakelijkheidsregeling, waarbij oog wordt gehouden voor de Gids Proportionaliteit. In de kern zijn hier alle gebruikelijke uitzonderingen op de beperking van aansprakelijkheid samengebracht. Het beperken voor dood of letsel (sub i) en bij opzet of grove schuld (sub ii) wordt algemeen onaanvaardbaar geacht.

Het schenden van IE-rechten (sub iii) ligt naar zijn aard volledig in de risicosfeer van de leverancier, aangezien Opdrachtgever (die slechts objectcode geleverd krijgt) niet in de positie is om te kunnen controleren of de leverancier enige rechten schendt. Daarbij komt dat de leverancier al gerechtigd is zelf in te grijpen om die schade te beperken (zie artikel 20). De uitzondering op de beperking voor de verwerking van persoonsgegevens in sub iv is genuanceerd. In de ARBIT is gekozen voor een onbeperkte aansprakelijkheid bij tekortkomingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Dat lijkt in veel gevallen echter niet proportioneel. Daarom is in de GIBIT in sub iv opgenomen dat er slechts geen beperking geldt voor boetes die ook aan verwerker hadden kunnen worden opgelegd (om zo te benadrukken dat de boete moet zien op handelingen in de risicosfeer van Leverancier liggen) en onder de voorwaarde dat Leverancier tijdig wordt geïnformeerd over onderzoek door de toezichthouder en wordt betrokken bij het voeren van verweer tegen de boete. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin leverancier een slechte beveiliging heeft en de gemeente daardoor een datalek ondervindt: de gemeente kan beboet worden voor het datalek, maar dat ligt buiten haar macht. Het is in zo'n geval onbillijk als de leverancier zich vervolgens kan beroepen op het aansprakelijkheidsmaximum.

Er staat overigens uitdrukkelijk “wordt betrokken bij” het verweer voeren tegen de boete en niet iets als “afstemmen”. Het is immers in ultimo aan Opdrachtgever zelf om te bepalen of en zo ja hoe verweer tegen een aan Opdrachtgever opgelegde boete wordt gevoerd. Tegenover die partijautonomie staat wel dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn om enerzijds wel de boete op de Leverancier te willen verhalen doch anderzijds niet diezelfde Leverancier in staat stellen verweer te voeren tegen (het aan Leverancier toe te rekenen deel van) die boete. Dat zou een soort ‘blanco cheque’-situatie zijn en dat is niet de bedoeling. In dat licht moet deze genuanceerde set aan randvoorwaarden dan ook worden gezien.

Artikel 17. Verzekering

In artikel 17 is bepaald dat leverancier voldoende zekerheid moet bieden voor verhaal, hetzij via een verzekering, hetzij anderszins. Er is bewust voor gekozen een verzekering niet dwingend voor te schrijven. Er zijn immers legio manieren denkbaar waarop het risico voor gemeenten dat de leverancier in voorkomend geval geen verhaal biedt, afgedekt kan worden (moedergarantie, bankgarantie, derdenrekening, etc.).

In het tweede lid is een minimumdekking opgenomen. Deze dekking correspondeert met de maximale aansprakelijkheid zoals dit in het vorige artikel is bepaald.

Artikel 18. Geheimhouding

Artikel 18 regelt een wederkerige geheimhoudingsverplichting. In het eerste lid is bepaald dat beide partijen alle informatie waarvan zij het vertrouwelijke karakter

(behoren te) kennen geheim zullen houden, met een (nieuwe) uitzondering voor onderaannemers, aandeelhouders, accountants, professionele adviseurs, en dergelijke. Partijen worden ook uit de geheimhouding ontheven voor zover dit noodzakelijk is op grond van een wettelijk voorschrift, onderzoek van een toezichthouder of gerechtelijke procedures.

In het tweede lid is de minimale geheimhoudingstermijn opgenomen. In voorkomend geval zal deze moeten worden verlengd, naar gelang de aard van de gegevens. Voor persoonsgegevens geldt hoe dan ook de termijn die in de verwerkersovereenkomst is opgenomen.

In het derde lid is opgenomen dat beide partijen de geheimhouding ook zullen opleggen aan door hen ingeschakeld personeel en hulppersonen.

Voor transparantie binnen de overheid is in het vierde lid toegevoegd dat de inhoud van overeenkomsten gedeeld mag worden binnen gemeenten, tussen gemeenten en met relevante samenwerkingspartners. De GIBIT is zodoende meer in lijn met bijvoorbeeld wetgeving omtrent openbaarheid van bestuur.

Artikel 18.5 bepaalt dat vertrouwelijke gegevens op verzoek moeten worden teruggeven.

Het zesde lid ten slotte stelt voor alle partijen een boete op het schenden van de geheimhoudingsplicht. Er is een boete opgenomen omdat het begroten van de schade bij schending van de geheimhouding in de praktijk veelal niet eenvoudig is. Zodoende zou iedere prikkel tot het geheim houden van vertrouwelijke informatie zonder boetebeding kunnen ontbreken (bij niet te begroten schade volgt immers toch geen schadeclaim). De boete is ten opzichte van de versie 2020 verlaagd van 4 keer de vergoeding naar € 10.000,- per overtreding. Ter voorkoming van misverstanden is in de GIBIT 2023 toegevoegd dat samenhangende overtredingen worden aangemerkt als één overtreding en dat reeds betaalde boetes in mindering worden gebracht op de uiteindelijke schadevergoeding.

Artikel 19. Overmacht

Het eerste lid van dit artikel herhaalt in feite wat er in de wet omtrent overmacht staat.

Het tweede lid expliciteert dat bepaalde omstandigheden in ieder geval niet als overmacht worden gekwalificeerd. De in dit lid genoemde omstandigheden komen dus voor risico van de leverancier.

Ten aanzien van uitval van nuts- en telecomvoorzieningen is een genuanceerde regeling getroffen. In beginsel kwalificeert uitval van dergelijke diensten als overmacht. De GIBIT erkent daarmee dat leveranciers dergelijke diensten zelf ook inkopen en daarbij veelal niet in de positie zijn om een bepaald niveau van dienstverlening af te dwingen. Van overmacht is echter geen sprake indien de storing door leverancier zelf is veroorzaakt of wanneer is overeengekomen dat

leverancier de nuts- of telecomvoorzieningen beschikbaar diende te houden. Ter illustratie van dit laatste: voor een cloud-/ASP-dienst betekent dit veelal dat het de leverancier wel kan worden aangerekend als zijn eigen verbinding naar het publieke internet toe uitvalt (dit is dan geen overmacht), maar niet indien er op het publieke internet of bij de provider van Opdrachtgever storingen zijn die maken dat er geen gebruik kan worden gemaakt van de cloud-/ASP-dienst.

In artikel 19.3 is bepaald dat leverancier enig door overmacht genoten voordeel dient te vergoeden, met inachtneming van de beperking van aansprakelijkheid. De gedachte is eenvoudig: leverancier zou niet rijker moeten worden van een overmachtssituatie. De bepaling is overgenomen uit de ARBIT.

Artikel 20. Intellectuele eigendom

De GIBIT 2023 sluit aan bij het in de markt gebruikelijke onderscheid tussen standaard en maatwerk: in beginsel rusten de rechten op standaardprestaties bij de Leverancier, en de rechten op Maatwerkprogrammatuur bij de Opdrachtgever. Bij Maatwerkprogrammatuur wordt specifiek voor Opdrachtgever iets ontwikkeld. Het ligt dan voor de hand dat Opdrachtgever ook de beschikking krijgt over de rechten en de broncodes van dat werk. Dat is dan ook in artikel 20.4 bepaald.

Voor de overige ICT Prestaties geldt dat daarop een gebruiksrecht wordt verleend. Dit komt in artikel 20.3 naar voren. De duur van de gebruiksrechten verschilt naar gelang de aard van de vergoeding: bij periodieke vergoedingen is de duur van het gebruiksrecht gelijk aan de looptijd van de overeenkomst, bij overige vergoedingen is sprake van een eeuwigdurend gebruiksrecht. De koppeling aan de duur van de overeenkomst (en niet: aan de betaalfrequentie) bij periodieke vergoedingen is bewust; voorkomen moet worden dat het niet tijdig betalen automatisch tot verval van het gebruiksrecht leidt. Deze abstracte omschrijving sluit zodoende ook aan bij een veelheid aan licentiemodellen die in de praktijk voorkomt. Welk licentiemodel in concrete gevallen wordt gehanteerd, zal volgen uit de (bovenliggende) overeenkomst die partijen sluiten. Wel ligt – mede op verzoek van leveranciers – op voorhand vast dat een licentie in principe niet het recht omvat om zelf exploitatiehandelingen te verrichten. Het woord ‘exploitatiehandelingen’ is zeer breed en is in de IE-literatuur ook gebruikelijk. Niettemin is ten opzichte van de versie 2020 zekerheidshalve nog toegevoegd dat gemeenten (dus) ook niet bevoegd zijn sub-licenties te verstrekken of rechten over te dragen (tenzij toegestaan).

In lid 6 en 7 is geborgd dat Opdrachtgever gebruik kan blijven maken van de voor hem relevante functionaliteit bij claims van derden dat de gebruikte ICT Prestatie inbreuk maakt op hun rechten. In lid 8 is bepaald dat bij een aansprakelijkstelling door de betreffende derde, Opdrachtgever de overeenkomst ook moet kunnen ontbinden. Deze laatste bepaling is met name bedoeld om de schade voor Opdrachtgever te kunnen beperken. Opdrachtgever moet een aansprakelijkstelling immers in de administratie opnemen en heeft zodoende een (boekhoudkundige)

prikkel om de (vermeende) inbreuk zo snel mogelijk te (kunnen) staken. In de praktijk zal vermoedelijk weinig een beroep worden gedaan op lid 8 en zal met name de (meer praktisch gerichte) benadering van lid 6 en 7 relevant zijn.

De mogelijkheid de overeenkomst te ontbinden na een beweerde schending van intellectuele eigendomsrechten door derden in lid 8 (zie ook 16.5) is opgenomen vanwege de potentieel grote gevolgen van zo'n claim. Opdrachtgever kan als gevolg daarvan worden geconfronteerd met onder andere beslaglegging op alle inbreukmakende zaken, waaronder computers waarop inbreukmakende software is geïnstalleerd. De (beweerde) rechthebbende kan bovendien schade claimen voor gederfde licentievergoedingen. Dat voor ontbinding een bewering volstaat, en geen in rechte vastgestelde schending het intellectueel eigendom (IE) nodig is, heeft ermee te maken dat de kosten (zie hierboven) bij een voortdurende schending van IE-rechten zeer snel kunnen oplopen, terwijl juridische procedures om de schending definitief vast te stellen zeer lang kunnen lopen.

Artikel 20.9 bepaalt ten slotte dat de garanties en vrijwaringen wegens IE-inbreuken niet van toepassing zijn indien deze betrekking hebben op werken die de gemeente aan de leverancier ter beschikking heeft gesteld of door de gemeente zelf doorgevoerde wijzigingen in de programmatuur van de leverancier.

Artikel 21. Toegang tot data en autorisaties

Het is voor Opdrachtgevers van groot belang dat zij toegang blijven houden tot de met de ICT Prestatie verwerkte data (hun eigen data). Opdrachtgevers wensen de betreffende gegevens ook buiten de door de leverancier geleverde prestatie en/of voor andere doeleinden en in andere processen en systemen te kunnen gebruiken, zoals business intelligence toepassingen of big data analyses voor managementinformatie en/of in bedrijfssystemen die deel uitmaken van de proces- en informatieketen.

Dit artikel bepaalt in lid 1 dat Leverancier Opdrachtgever in staat moet stellen die toegang te allen tijde te verkrijgen, onverminderd het Overeengekomen gebruik. Hiermee wordt verduidelijkt dat het recht op toegang tot data en instellingen los staat van de features van de ICT Prestatie. Uiteraard is denkbaar dat de ICT Prestatie zelf qua features al helemaal voorziet in de behoefte van de gemeente, in welk geval de gemeente geen belang heeft bij een beroep op dit artikel, maar als dat niet of slechts deels het geval mocht blijken te zijn dan blijft een beroep op dit artikel dus mogelijk. Wel is toegevoegd dat de op te vragen gegevens louter de specifiek voor gemeente verwerkte gegevens betreft. Dit in reactie op opmerkingen van leveranciers dat er steeds vaker in multi-tenant omgevingen wordt gewerkt.

De wijze waarop Leverancier invulling geeft aan het toegangsrecht, is open gelaten. In lid 2 zijn slechts enkele voorbeelden opgenomen. In de praktijk kan leverancier ook op andere wijzen aan de verplichting uit lid 1 voldoen.

Het laatste lid bepaalt dat het gebruik van de gegevens door Opdrachtgever voor eigen rekening en risico is. Wel moet de leverancier Opdrachtgever waarschuwen indien het verlenen van toegang ertoe leidt dat bepaalde beveiligingen worden omzeild (lid 3). Opdrachtgever kan zo een geïnformeerde keuze maken over het gebruik van de data.

Artikel 22. Derdenprogrammatuur

In de GIBIT is een afzonderlijke regeling opgenomen voor Derdenprogrammatuur. Dit begrip is gedefinieerd in artikel 1. Er wordt bedoeld op programmatuur van externe leveranciers die niet gelieerd zijn aan de leverancier en op de ontwikkeling waarvan de leverancier verder ook geen invloed heeft. Er kan worden gedacht aan programmatuur van partijen als Microsoft, Oracle, Adobe, Google, IBM, HP, SAP, etc. Overigens zou ook bepaalde open source programmatuur onder deze definitie kunnen vallen.

De regeling van artikel 22 is opgenomen omdat erkend wordt dat leveranciers veelal geen invloed hebben op de kwaliteit/functionaliteit van deze Derdenprogrammatuur, noch op de voorwaarden waaronder deze Derdenprogrammatuur op de markt wordt gebracht. Dit hangt samen met de wettelijke regeling omtrent het auteursrecht, waaruit (in de kern) volgt dat het exclusief aan de rechthebbende is om te bepalen of, en zo ja onder welke voorwaarden, software op de markt komt en onder welke voorwaarden deze software vervolgens mag worden gebruikt.

Om diezelfde reden is er uitdrukkelijk geen regeling opgenomen omtrent 'derdenapparatuur' of iets dergelijks. Het wettelijke regime bij fysieke zaken (zoals hardware) is namelijk anders dan bij software. Uitgangspunt bij de koop van roerende zaken is immers dat de verkrijger vrij is die zaken te gebruiken en weer door te verkopen, terwijl die vrijheid wettelijk gezien niet bestaat bij software. Een verkoper van gebrekkige zaken zal normaalgesproken ook de achterliggende toeleverancier daar in rechte op kunnen aanspreken (regres hebben op zijn leverancier).

In lid 1 zijn diverse informatieverplichtingen rondom Derdenprogrammatuur opgenomen. De gedachte is dat Opdrachtgever zo een geïnformeerd besluit kan nemen over het al dan niet accepteren van het gebruiken van die Derdenprogrammatuur en de daaraan verbonden die voorwaarden. Die voorwaarden prevaleren namelijk op hetgeen elders in de overeenkomst is bepaald (artikel 2.5). Er is uitdrukkelijk ruimte geboden om voor alle informatie over en in verband met Derdenprogrammatuur naar externe vindplaatsen te verwijzen (zoals de documentatie of een online vindplaats). Dit geeft de leveranciers veel meer flexibiliteit om de informatie over Derdenprogrammatuur snel, schaalbaar en flexibel te bieden.

Hoewel de ervaring leert dat veel Derdenprogrammatuur ook bij andere leveranciers te krijgen is, of wellicht al eerder door Opdrachtgever is aangeschaft,

achten we het geen onderdeel van de zorgplicht van Leverancier om Opdrachtgever actief te informeren over de mogelijkheid om Derdenprogrammatuur elders te betrekken.

Op grond van sub iv in het eerste lid moet de leverancier ook de eventuele afhankelijkheid van Derdenprogrammatuur in het aanbod specificeren. De ervaring leert dat bij discussies over bijvoorbeeld performance (te) snel wordt gewezen op programmatuur van derden. Door vooraf te worden geïnformeerd over die afhankelijkheid, kan Opdrachtgever ook op dit punt een geïnformeerde keuze maken. Bovendien wordt zo oneigenlijk gebruik van dit argument voorkomen.

In het tweede lid is bepaald dat de leverancier tijdig Updates en Upgrades moet uitbrengen teneinde de compatibiliteit met Derdenprogrammatuur te blijven borgen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat de ICT Prestatie niet meer functioneert na een update van de Derdenprogrammatuur, of de situatie dat de Derdenprogrammatuur zelf (om wat voor reden dan ook) niet langer functioneert.

Het bepaalde in lid 3 en 4 vormt het sluitstuk van de afhankelijkheid van Derdenprogrammatuur. Vrij vertaald staat hier dat een leverancier vrijuit gaat indien een gebrek in de door hemzelfde geleverde prestatie (veelal: software) wordt veroorzaakt door een fout in de Derdenprogrammatuur, tenzij hij die laatstgenoemde fout had behoren te kennen en eromheen had kunnen werken. Eventueel overeengekomen service levels e.d. gelden dus in dat geval ook niet. Wel moet de leverancier er dan alsnog zo snel mogelijk alles aan doen om het probleem zo snel mogelijk op te lossen (lid 4).

De leverancier kan niet van deze (royale) uitzondering op de onderhoudsverplichtingen profiteren indien hij niet de hiervoor gespecificeerde informatie heeft gegeven (lid 5). De leverancier schiet in dat geval in beginsel bovendien tekort in de nakoming van de betreffende verplichtingen. Dat zou in principe een ontbinding of mogelijk vernietiging (wegens dwaling) van de overeenkomst kunnen rechtvaardigen. Wel moet dan steeds van geval tot geval bezien worden hoe zwaar dat achterhouden van de betreffende informatie door de leverancier in concreto heeft meegewogen.

In het zesde lid is opgenomen dat zowel de licentie- als de onderhoudsvoorwaarden van de Derdenprogrammatuur prevaleren op overige voorwaarden, mits deze overeenkomstig de voorwaarden van artikel 22 kenbaar zijn gemaakt.

In het nieuwe artikel 22.7 wordt een uitzondering op dit regime gemaakt voor Dienstverlening op Afstand. Artikel 22 is oorspronkelijk in de versie 2016 geschreven met de *on premise*-situatie in het achterhoofd. Bij een *on premise*-situatie wordt de software geïnstalleerd op lokale apparatuur en is het uitvoeren van het programma al een auteursrechtelijk relevante handeling waarvoor een licentie is vereist (vgl. artikel 45i Auteurswet). In die situatie wordt dus zowel de software van de leverancier als de Derdenprogrammatuur (bijv. een SQL-server) geïnstalleerd en heeft de gemeente voor beide pakketten een licentie nodig. Aangezien die licentie

in de praktijk niet onderhandelbaar is (noch voor leverancier, noch voor gemeente), onderkennen artikel 22 en 2.5 dat die licentievoorwaarden dan prevaleren.

Leverancier mag deze dan direct doorzetten naar de opdrachtgever. Bovendien erkent artikel 22 dat Gebreken die worden veroorzaakt door bugs in die Derdenprogrammatuur geen (toerekenbare) Gebreken zijn, doch dat leverancier dan wel zo snel mogelijk een oplossing moet bedenken.

Bij Dienstverlening op Afstand (cloud, SaaS) is de situatie een hele andere. De software wordt dan geïnstalleerd op de server van de leverancier. Het is de leverancier die (door het uitvoeren ervan) verveelvoudigingshandelingen verricht en die (dus) een licentie nodig heeft. Waar bij de *on premise*-situatie het de gemeente zelf is die een licentie nodig heeft op die Derdenprogrammatuur (zoals een SQL-server), is het bij Dienstverlening op Afstand een interne kwestie voor de leverancier geworden om over de juiste licenties te beschikken. De gemeente koopt eenvoudigweg een totaalpakket als dienst. De gemeente ziet niet welke Derdenprogrammatuur wordt gebruikt, en gebruikt deze software zelf ook niet. Zij gebruikt immers alleen het pakket van de leverancier.

Artikel 23. Vervanging personeel

Het artikel over vervanging van personeel is nieuw ingevoegd. Het is overgenomen uit de ARBIT, met dien verstande dat het verbod om personeel te vervangen behoudens toestemming niet is overgenomen. De bepalingen zijn procedureel van aard, en spreken veelal voor zich.

Artikel 24. Opschorting, opzegging en ontbinding

De GIBIT geeft enkele aanvullende regels op de wettelijke regels omtrent opschorting, opzegging en ontbinding. De overige wettelijke regels blijven dus bestaan.

Het gaat hier om drie juridisch onderscheiden middelen/situaties, die in de kern hier op neerkomen:

- opschorten = pauzeren. De overeenkomst blijft bestaan, maar een der partijen pauzeert het eigen werk, in reactie op gedrag van de andere partij. De meest bekende situatie is die waarbij eerst de ene partij verplichtingen niet nakomt, in reactie waarop de andere partij daarmee samenhangende verplichtingen pauzeert (vgl. artikel 6:262 BW). Denk hierbij aan het pauzeren van het werk in reactie op het uitblijven van tijdige betaling.
- opzegging = stoppen. De overeenkomst wordt opgezegd en partijen gaan uit elkaar, zonder schadeclaims. Dit kan alleen tegen het einde van de looptijd. Vroegtijdige opzegging leidt tot schadeplichtigheid. Bij duurrelaties of zeer grote afhankelijkheid is het denkbaar dat een extra lange opzegtermijn in acht moet worden genomen.
- ontbinding = terugdraaien + schadevergoeding. De overeenkomst komt ten einde en de gevolgen van de overeenkomst worden zoveel mogelijk

ongedaan gemaakt. Dat betekent praktisch dat de geleverde goederen weer terug worden geleverd en dat het geld terug wordt betaald. Waar teruglevering onmogelijk is, wordt gekeken wat de waarde van de prestatie was voor de ontvanger. Die waarde kan uiteenlopen van de betaalde vergoedingen tot 0. Bij een ontbinding kan de schade die wordt geleden wegens het tekortschieten en wegens het ontbinden op de wederpartij worden verhaald. Ontbinden kan alleen indien de wederpartij tekortschiet in de nakoming of indien zich een andere ontbindingsgrond voordoet. Ontbinden kan ook gedeeltelijk.

De aanvullingen zijn opgenomen in het belang van Opdrachtgever. Zo is een beroep van de leverancier op opschorting aan banden gelegd (artikel 24.1). Opdrachtgever is immers veelal in grote mate afhankelijk van de leverancier, terwijl het normale wettelijke systeem de leverancier vrij laagdrempelig toestaat zich op opschorting te beroepen. Bij een mogelijk beroep op opschorting moet Leverancier voorafgaand waarschuwen voor de consequenties daarvan. Dit is een nadere invulling van de (toch al geldende) zorgplicht en overigens vooral ook fatsoenlijk.

In artikel 24.2 is bepaald dat overeenkomsten voor bepaalde tijd in beginsel niet tussentijds kunnen worden opgezegd en dat overeenkomsten voor onbepaalde tijd in beginsel altijd kunnen worden opgezegd met inachtneming van de vermelde opzegtermijnen. De bepaling houdt verband met het bepaalde in artikel 7:408 BW.

In artikel 24.3 is bepaald dat samenhangende overeenkomsten – ondanks die samenhang – selectief kunnen worden opgezegd tegen het einde van de actuele looptijd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het opzeggen van de onderhoudsovereenkomst, terwijl de overeenkomst voor Dienstverlening op Afstand doorloopt. De bepaling kan overigens ook worden gelezen als selectief verlengen. Het artikel is vooral bedoeld om eventuele twijfel weg te nemen over de vraag of de overeenkomsten vanwege die samenhang per se gelijktijdig verlengd dan wel opgezegd zouden moeten worden. Het artikel ziet uitdrukkelijk niet op vroegtijdige opzegging.

In de artikelen 24.4 en 24.5 is bepaald dat Opdrachtgever de overeenkomst(en) moet kunnen opzeggen bij fusie, uitbesteding en de verplichte overstap naar landelijke voorzieningen. De gedachte bij al deze bepalingen is dat Opdrachtgever zonder een dergelijke bevoegdheid in voorkomend geval niet van bestaande overeenkomsten af zou kunnen en aldus zou moeten blijven betalen voor dienstverlening die voor hem van geen waarde meer is. In artikel 24.6 is bepaald dat de leverancier gerechtigd is om – kort samengevat – de daardoor geleden schade bij Opdrachtgever in rekening te brengen. Bij die schadeberekening moet rekening worden gehouden met mogelijke hernieuwde inzet van productiemiddelen door leverancier. Dit om te voorkomen dat leverancier voor hetzelfde productiemiddel zowel een schadevergoeding van Opdrachtgever ontvangt, als (bij een andere klant) daarmee opnieuw winst realiseert.

In de artikelen 24.9-24.13 zijn de verschillende ontbindingsgronden nader uitgewerkt. Naast de wettelijke gronden voor ontbinding, zijn hier ook de gebruikelijke gronden (zoals faillissement leverancier) aan toegevoegd. Verder is voorzien in ontbinding bij een vernietiging van een overeenkomst op grond van de Aanbestedingswet en bij langdurige overmacht. Nieuwe ontbindingsgronden zijn het schenden van sanctiewetgeving en facultatieve uitsluitingsgronden in de zin van de Aanbestedingswet. Daarnaast is toegevoegd dat de overeenkomst ontbonden kan worden indien het voortzetten ervan in strijd komt met grondrechten en de rechtsstaat. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de Agenda Digitale Grondrechten en aan de uitgangspunten van MVO. Om willekeur en rechtsonzekerheid ten aanzien van de laatste ontbindingsgrond te voorkomen, ligt de bewijslast dat voortzetting van de overeenkomst onaanvaardbaar zou zijn bij de gemeente. Deze ontbindingsgrond is slechts bedoeld voor de meest extreme gevallen.

Het gaat hier stuk voor stuk om situaties waarbij het in redelijkheid niet van Opdrachtgever kan worden gevergd om de Overeenkomst voort te zetten. Uiteraard is het bij invoeren van al deze ontbindingsgronden aan Opdrachtgever om te bewijzen dat deze gronden zich daadwerkelijk voordoen. Opdrachtgevers die zich ten onrechte op ontbinding beroepen zijn bovendien aansprakelijk jegens de Leverancier. Van de door sommige Leveranciers gevreesde “gemakkelijke escape” is dan ook bepaald geen sprake.

In alle gevallen is rondom ontbinding niet afgeweken van het wettelijk uitgangspunt dat in beginsel ongedaanmaking van geleverde prestaties plaatsvindt (waaronder terugbetaling van betaalde vergoedingen). Dat is gedaan omdat diezelfde wet ook als uitgangspunt kent dat voor zover de geleverde prestaties van waarde zijn geweest, de vergoeding ter hoogte van die waarde verschuldigd blijft. De wet is zodoende al (zeer) genuanceerd. Zo zal het bijvoorbeeld bij ontbinding wegens faillissement van de leverancier bepaald niet voor de hand liggen om ook vergoedingen uit het verleden terugbetaald te krijgen, nu daar immers prestaties tegenover hebben gestaan die van waarde zullen zijn geweest.

Verder is ook niet afgeweken van het normale wettelijke uitgangspunt dat ontbinding niet mogelijk is bij schuldeisersverzuim aan de zijde van Opdrachtgever.

Artikel 25. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever

Dit artikel ziet op twee verschillende (en niet-gerelateerde) soorten controles/audits: enerzijds het door Opdrachtgever controleren van leverancier (lid 1-5) en anderzijds het medewerking verlenen van leverancier aan audits die bij Opdrachtgever worden uitgevoerd (lid 6).

Opdrachtgever is gerechtigd om een onafhankelijke derde te laten controleren of leverancier de overeengekomen verplichtingen nakomt (lid 1). Ook mag de juistheid van de factureren worden onderzocht (lid 1).

Er is in het kader van de redelijkheid toegevoegd dat de controle moet zien op de nakoming van wezenlijke verplichtingen. Om diezelfde reden is ook toegevoegd dat een controle alleen gerechtvaardigd is indien er gereede twijfel is over de nakoming door de leverancier, of indien er een ander gerechtvaardigd belang voor Opdrachtgever is. Ook moet de aanleiding voor een controle kenbaar worden gemaakt. Dit stelt leverancier in staat om informatie ter beschikking te stellen en zodoende mogelijk de aanleiding voor de controle weg te nemen. Ook is in lid 2 opgenomen dat eerst om de generieke TPM moet worden gevraagd, alvorens een controle mag plaatsvinden. Ten slotte dient de controle binnen een redelijke termijn plaats te vinden en is de auditor aan geheimhouding gebonden.

De leverancier moet aan de controle alle redelijkerwijs te verwachten medewerking verlenen (lid 3). De kosten voor de controle zijn voor Opdrachtgever, tenzij de deskundige relevante tekortkomingen van leverancier constateert (lid 4). Deze laatste regel maakt dat een gemeente terughoudend en prudent zal omspringen met het aantal uit te voeren controles. In lid 4 is ten opzichte van de versie 2020 toegevoegd dat de plicht om toegang te verlenen slechts geldt voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. Zo is het bijvoorbeeld niet zonder meer mogelijk voor de Leverancier om toegang te verlenen tot locaties van haar toeleveranciers.

Opdrachtgever zelf kan ook onderworpen zijn aan audits. Het kan in dat kader relevant zijn om meer informatie te kunnen verschaffen over de gebruikte ICT prestaties. Veelal zal Opdrachtgever die informatie zonder medewerking van de leverancier kunnen verschaffen. Er zijn echter omstandigheden denkbaar waarbij medewerking van de leverancier noodzakelijk is. Voor die omstandigheden bepaalt lid 6 dat de leverancier alle medewerking zal verlenen aan een dergelijke audit.

Artikel 26. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik

Artikel 26 vormt het sluitstuk op de “life cycle” benadering van de GIBIT. Dit artikel beschrijft diverse situaties waarbij Opdrachtgever de ICT Prestatie niet langer gebruikt en wat er (in voorbereiding daarop) in dat geval dient te gebeuren voor een soepele overstap.

In artikel 26.1 is vastgelegd dat partijen op verzoek van Opdrachtgever over zullen gaan tot het opstellen van een exit-plan, en er kan verlangd worden om een bestaand plan bij te werken. Een actueel plan is immers in het belang van beide partijen. Het artikel ziet louter op het opstellen van het plan als zodanig. In het plan kunnen één of meer van de in de volgende artikelliden beschreven opties nader worden uitgewerkt. Duidelijk is dat het bepaalde in de Inkoopvoorwaarden als vangnet is bedoeld; idealiter stellen partijen een specifiek plan op.

De eerste optie die in dit kader wordt beschreven is dat van de overstap naar een soortgelijke ICT-Prestatie (artikel 26.3-26.5). Dit scenario ziet op de overstap op een ander systeem, of de overdracht van het beheer van het bestaande systeem aan een ander. De leverancier wordt verplicht om daaraan mee te werken. Doel is

een *vendor lock-in* situatie te voorkomen. Een exit kan onder omstandigheden complex zijn. Het verdient dan aanbeveling om de exit voorafgaand eens te evalueren / testen. Dit om te voorkomen dat zodra het moment werkelijk daar is er opeens onvoorziene omstandigheden opduiken. Leverancier kan voor het evalueren vergoedingen in rekening brengen.

De tweede optie die wordt beschreven is het verkrijgen van nieuwe licenties voor beperkt gebruik (artikel 26.6-26.8). De gedachte is dat de bestaande (ruime) licenties niet langer nodig zijn, maar Opdrachtgever middels beperktere versies van (nieuwe) software of beperkte licenties op de bestaande software (bijv. alleen inzagerechten, geen gebruik van de software) in ieder geval nog een basis kan borgen om bij bepaalde data te kunnen.

In de basis geldt voor alle exit-werkzaamheden dat deze betaald worden verricht (zie artikel 26.4 en toelichting hiervoor). In afwijking daarop bepaalt dit artikel dat bij een beëindiging wegens toerekenbaar tekortschieten de diensten kosteloos worden verricht. Indien de overeenkomst is beëindigd wegens toerekenbaar tekortschieten van leverancier, staat vast dat sprake is van aansprakelijkheid van leverancier. Zodoende is deze bepaling in feite een vorm van schadevergoeding in natura. Ook de eenmalige vernietiging van gegevens dient zonder kosten te worden verricht. Dit is niet onredelijk, nu Leverancier de gegevens toch al zou moeten vernietigen. Leverancier heeft immers geen grond meer de gegevens na beëindiging onder zich te houden en zou mogelijk aansprakelijk zijn indien de gegevens wel lang worden bewaard. Beide punten stonden reeds in de versie 2020. De bewoording is wel veranderd ten gunste van Leverancier: voorheen kon al bij een toerekenbare tekortkoming dit artikel worden ingeroepen, nu moet de overeenkomst wel beëindigd zijn.

De derde optie die wordt geboden is dat de ICT Prestatie wordt overgedragen aan een gemeenschappelijke regeling of andere publieke entiteit (artikel 26.8). Dit artikel geldt in aanvulling op het bepaalde in artikel 24.4. Laatstgenoemde artikel biedt een grond om de overeenkomst op te zeggen, artikel 26.8 biedt een grond om de overeenkomst over te dragen. Aangezien bij overdracht allerlei werkzaamheden zullen moeten worden verricht is de bepaling in artikel 26 opgenomen. Dit maakt immers dat het exit-plan van artikel 26.1 van toepassing is op deze werkzaamheden.

Overdracht is niet altijd mogelijk bij Derdenprogrammatuur. Dit artikel betreft slechts een verheldering; een verbod tot overdracht staat veelal toch al in de betreffende licentievoorwaarden en die voorwaarden prevaleerden reeds boven andere afspraken.

Ten slotte wordt in algemene zin bepaald dat (kort gezegd) gedurende de uitvoering van de exit-werkzaamheden de overeenkomst van kracht blijft c.q. verlengd wordt onder gelijke voorwaarden (artikel 26.9). Dit om te voorkomen dat Opdrachtgever in een situatie terechtkomt waarbij hij tijdelijk geen enkel systeem heeft (geen oud systeem meer, maar ook nog geen nieuw systeem). Ook hier is op voorhand de

situatie rondom de verlenging van het gebruik van Derdenprogrammatuur geadresseerd.

Artikel 27. Toepasselijk recht en geschillen

In artikel 27 is bepaald dat de overeenkomst wordt beheerst door Nederlands Recht, dat het Weens Koopverdrag niet van toepassing is en dat geschillen zullen worden beslecht door de rechter in het arrondissement van de Opdrachtgever.

Er is bewust gekozen voor de overheidsrechter en niet voor arbitrage. Afwegingen hierbij zijn o.m. kosten en de openbaarheid van de zitting. Het is voor overheidsorganen van belang dat publiekelijk verantwoording wordt afgelegd over de besteding van belastinggeld. Het past in dat kader niet om geschillen standaard middels (in beginsel) geheime en veelal kostbare arbitrageprocedures af te doen.

Het is wel denkbaar dat in voorkomend geval (alsnog) voor arbitrage gekozen wordt. Partijen zullen daar dan – bij contractering of achteraf – overeenstemming over moeten zien te bereiken. Met name de specifieke deskundigheid van de arbiters kan in dat kader een relevante afweging zijn.

II. Privacy, beveiliging en archivering

In dit hoofdstuk zijn enkele specifieke artikelen opgenomen over privacy, beveiliging en archivering. Het hoofdstuk is van toepassing zodra er gegevens met de ICT Prestatie worden verwerkt. Dat zal heel vaak het geval zijn, maar zeker niet altijd (bijv. niet bij verkoop hardware).

Artikel 28. Verwerkersrelatie

De GIBIT gaat uit van de Standaardverwerkersovereenkomst voor Opdrachtgevers van de VNG, althans een tussen partijen specifiek overeengekomen verwerkersovereenkomst. Deze wordt in artikel 28 van toepassing verklaard. In de definitie van Verwerkersovereenkomst (zie artikel 1) ligt vast over welk document het gaat. De rangordebepaling van artikel 28 in de versie 2020 is geschrapt nu de Verwerkersovereenkomst in de algemene rangordebepaling is opgenomen.

Artikel 29. Informatiebeveiliging

Artikel 29 ziet specifiek op beveiliging. Het artikel heeft enerzijds het karakter van een garantie, in de zin dat leverancier er op grond van het eerste lid voor in moet staan dat de Opdrachtgever met de ICT Prestatie kan voldoen aan in de Kwaliteitsnormen opgenomen beveiligingsnorm, althans een andere overeengekomen norm van informatiebeveiliging (lid 1).

Anderzijds bevat het artikel ook een verplichting in die zin dat als de ICT Prestatie door de leverancier beheerd of verricht wordt, dat de leverancier er dan voor moet zorgen dat de ICT Prestatie feitelijk aan die norm voldoet (lid 2). Om praktische redenen is ervoor gekozen (in beginsel) dezelfde beveiligingsnorm te hanteren als die van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens.

Het derde lid bepaalt dat de leverancier er voor in staat dat ingeschakeld personeel zich aan de normen houdt. Hier is ruimte opgenomen voor het hanteren van normen van gelijkwaardig beschermingsniveau, om zodoende meer ruimte te beien voor situaties van uitbesteding.

Nieuw in de GIBIT 2023 zijn artikelen 29.4 en 29.5. Op de Leverancier rust een verplichting tot het maken van back-ups, en er is een rapportageplicht voor beveiligingsincidenten. Een dergelijke plicht bestaat reeds onder de Verwerkersovereenkomst; het is voor gemeenten echter van belang ook over andersoortige veiligheidsincidenten geïnformeerd te worden. Materieel gezien is het overigens nauwelijks een wijziging te noemen, want iedere gedegen norm voor informatiebeveiliging veronderstelt een goede rapportagestructuur en het werken conform beveiligingsnormen was reeds een eis.

In het zesde lid is uitdrukkelijk bepaald dat informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen vertrouwelijk is. Uiteraard moet dit artikel niet zo worden

gelezen dat het de Leverancier verbiedt om haar algemene beveiligingsmaatregelen kenbaar te maken aan anderen, zoals andere klanten. Hiervoor is een uitzondering gemaakt. De specifiek voor de gemeente aangebrachte beveiligingsmaatregelen vallen wel onder de geheimhoudingsplicht.

Artikel 30. Archivering

Typerend voor de overheidsmarkt is de gebondenheid aan de Archiefwet. In dit artikel zijn daarom enkele randvoorwaarden opgenomen. Het eerste lid bepaalt dat de leverancier zorg moet dragen voor het aantoonbaar beheren en beschermen van de bewaarde gegevens overeenkomstig daartoe in Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen gestelde eisen. Het tweede lid bepaalt dat de leverancier gegevens overeenkomstig de in die normen gestelde termijnen moet bewaren. Het derde lid bepaalt dat de leverancier de archiefbescheiden moet kunnen migreren naar archiefsystemen van Opdrachtgever, overeenkomstig Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen. Het artikel zal in de praktijk enige overlap (kunnen) vertonen met het in artikel 26 beschreven deel van het Exit-scenario. Het vierde lid is opgenomen omdat denkbaar is dat de leverancier de enige partij is die feitelijk over de archiefbescheiden beschikt. Het artikel stelt buiten alle twijfel dat leverancier die gegevens moet (terug)leveren aan Opdrachtgever bij opschorting, opzegging of ontbinding van de overeenkomst. Het is de leverancier dus niet toegestaan die gegevens te “gijzelen”. Ook hier geldt dat er enige overlap is met het in artikel 26 beschreven Exit-scenario.

Voor de volledigheid zij er op gewezen dat de bewaarplicht voor de Leverancier alleen geldt gedurende de looptijd van de Overeenkomst (artikel 30.2). Van Leverancier kan (en mag) immers niet gevergd worden archiefbescheiden te bewaren, zonder dat daar een overeenkomst aan ten grondslag ligt. Opdrachtgever dient er wel op bedacht te zijn dat de bewaartermijnen onder de Archiefwet mogelijk langer zijn dan de looptijd van de Overeenkomst. Zij zal dan ook tijdig vooraf, bijvoorbeeld middels het hiervoor beschreven Exit-scenario of via de regeling omtrent toegang tot data als beschreven in artikel 21, de nodige maatregelen moeten treffen om zodoende naleving van de Archiefwet te borgen. Na afloop van de looptijd van de Overeenkomst kan dat niet langer van de Leverancier worden gevergd.

III. Dienstverlening op Afstand

In dit hoofdstuk zijn enkele specifieke artikelen opgenomen voor het geval de ICT Prestatie (mede) Dienstverlening op Afstand omvat. Het begrip “Dienstverlening op Afstand” is bewust abstract en vrij breed gedefinieerd (zie artikel 1). Het omvat niet alleen de dienstverlening die klassiek onder “hosting” wordt verstaan, maar alle dienstverlening op afstand (zoals Cloud, SaaS, etc.).

Artikel 31. Algemeen

In het eerste lid is de verplichting opgenomen om alle voor Dienstverlening op Afstand noodzakelijke gegevens aan Opdrachtgever ter beschikking te stellen.

Indien voor gebruik van de ICT Prestatie een webbrowser is vereist, bepaalt artikel 31.2 dat de ICT Prestatie correct dient te functioneren in recente en nog ondersteunde versies van gangbare webbrowsers. Daarnaast moet de ICT Prestatie zo zijn ingericht dat er geen single-point-of-failure is bij meerdere klanten. Het gaat hierbij om de gevallen waarin de applicatie zo is ingericht dat er automatisch een link tussen verschillende klanten is. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarin voor meerdere klanten dezelfde server wordt gebruikt, een klant deze server overbelast, en de andere klanten hun applicatie vervolgens niet kunnen gebruiken. Dit is in reactie op situaties waarbij leverancier (veel te) lichtvaardig denken over het echt veilig en verantwoord inrichten van een multi-tenant omgeving.

In het vierde lid is het recht op opschorting verder aan banden gelegd. In artikel 24.1 is al bepaald dat opschorting eerst is toegestaan na het sturen van een ingebrekestelling. De afhankelijkheid van Opdrachtgever van de leverancier bij Dienstverlening op Afstand is veelal niettemin zo groot, dat die waarborg nog onvoldoende kan zijn. Een beroep op opschorting bij Dienstverlening op Afstand betekent immers veelal de facto het volledig frustreren van de bedrijfsvoering van Opdrachtgever (hij kan dan immers niet meer bij zijn gegevens en/of zijn software). Vandaar dat de norm voor een beroep op opschorting bij Dienstverlening op Afstand is aangescherpt.

Artikel 32. Acceptatieprocedure

Er is een nieuw artikel over de Acceptatieprocedure ingevoegd, om zo – in aanvulling op het al bestaande artikel over Acceptatie – de typische kenmerken van een acceptatieprocedure in een cloud/SaaS-omgeving te adresseren.

Lid 1 bepaalt dat de acceptatie in een van de productieomgeving afgescheiden omgeving plaatsvindt. Dat zal in veel on premise situaties overigens ook zo zijn, bij Dienstverlening op Afstand is op voorhand duidelijk dat werken met afzonderlijke omgevingen een must is.

In lid 2 wordt onderkend dat een testomgeving niet altijd volledig vergelijkbaar hoeft te zijn met de productieomgeving. Vrij vertaald: het is denkbaar dat de testomgeving ‘lichter’ is, zolang dat maar geen afbreuk doet aan het nut van de Acceptatieprocedure.

Typerend aan Dienstverlening op Afstand is dat deze via internet wordt verleend. Het is zodoende begrijpelijk dat leveranciers zich gedwongen zien bepaalde vormen van onderhoud voortdurend, en ook al tijdens de fase van Implementatie, te verrichten. Bij dienstverlening via internet zullen veiligheidsupdates e.d. immers geïnstalleerd moeten worden. In de praktijk ontstaat er dan evenwel soms ruis of daarmee dan (dus) de volledige onderhoudsfase al begonnen is of niet. Vandaar het bepaalde in het derde lid: dergelijk onderhoud dat noodzakelijk is gelet op de aard van de dienstverlening valt onder de Implementatie, niet onder het Onderhoud.

Artikel 33. Opgeslagen gegevens

Dit artikel houdt verband met de aansprakelijkheid van leverancier voor gehoste gegevens en de wettelijke vrijwaring (artikel 6:196c BW). Uit de wet zou kunnen worden afgeleid dat de leverancier gerechtigd is gehoste gegevens prompt te verwijderen indien er een claim komt dat bepaalde informatie onrechtmatig is opgeslagen. Het artikel regelt dat het uitgangspunt is dat Opdrachtgever eerst over dergelijke claims wordt geïnformeerd (lid 2) en over dergelijke claims altijd overleg met Opdrachtgever plaatsvindt, tenzij de spoedeisendheid maakt dat dergelijk overleg niet kan worden afgewacht (lid 3).

Artikel 34. Onderhoud en Beschikbaarheid

Dit artikel geeft enige aanvullende bepalingen over het onderhoud van de via Dienstverlening op Afstand aangeboden ICT Prestatie. Het artikel geeft een basis beschikbaarheidslevel van 98% per maand op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur (lid 2). In alle gevallen geldt uiteraard dat het basisniveaus zijn; de Inkoopvoorwaarden zijn immers bedoeld als vangnet. In de praktijk zullen veelal andere afspraken over bereikbaarheid en Beschikbaarheid worden gemaakt.

In lid 3 is bepaald dat bij Dienstverlening op Afstand de installatie van Upgrades en Updates door de leverancier wordt verzorgd. Dit zal bij Dienstverlening op Afstand veelal eigen zijn aan de aard van dienstverlening. Het artikel moet dan ook vooral worden gezien in samenhang met het bepaalde in artikel 10, waar juist stond dat Opdrachtgever in beginsel zelf de installatie verzorgt (hetgeen bij Dienstverlening op Afstand veelal niet mogelijk zal zijn).

In lid 4 is bepaald dat Opdrachtgever bij gestandaardiseerde Dienstverlening op Afstand niet het recht heeft de installatie van Updates en Upgrades te weigeren. Hiermee wordt erkend dat die diensten veelal op gelijke wijze voor een veelvoud aan klanten wordt aangeboden en dat het aldus noodzakelijk is steeds mee te gaan in de ontwikkelingen die voor alle klanten gelden. Aan dit artikel is de plicht toegevoegd om vooraf te informeren over Updates en Upgrades die downtime

veroorzaken. Ook is de plicht toegevoegd actuele documentatie ter beschikking te stellen bij Updates en Upgrades.

Artikel 35. Periodieke derdenverklaring

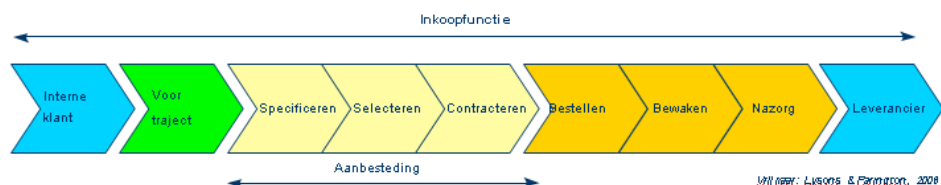
Nieuw toegevoegd is de plicht tot het verstrekken van een periodieke derdenverklaring (TPM). Die TPM ziet uitdrukkelijk slechts op de generieke aspecten van de dienstverlening, niet op klantspecifieke afspraken (zie lid 2). De Inkoopvoorwaarden sluiten met deze eis aan bij diverse normen en aanbevelingen waaruit volgt dat bij Dienstverlening op Afstand een dergelijke TPM vereist is. Dat dergelijke TPM's ook in Nederland veel voorkomen blijkt bijvoorbeeld wel uit een site als www.isae3402.nl. Een leverancier wordt niet verplicht om zowel een TPM als een certificering te overleggen.

Artikel 36. Waarborgen continuïteit

Bij Dienstverlening op Afstand gelden er specifieke continuïteitsrisico's. De via de Dienstverlening op Afstand aangeboden software en de daarmee verwerkte gegevens staan immers buiten de deur. Dat betekent dat bij faillissement van de leverancier en/of diens toeleverancier(s), Opdrachtgever zowel in juridische als in praktische zin niet (onverkort) meer bij zijn eigen data kan. Artikel 36 erkent dit risico en bepaalt dat partijen daarover preventief, dus voordat de feitelijke faillissementssituatie zich voordoet (!), aanvullende afspraken kunnen maken. Het artikel geeft enkele voorbeelden van mogelijke afspraken die in dat kader gemaakt kunnen worden. Opdrachtgevers worden er met klem op gewezen dat deze afspraken alleen zin hebben indien daar ook voor faillissement daadwerkelijk uitvoering aan wordt gegeven.

Bijlage 3: ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN ODVELUWE

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

Stap	Fase Inkoopprocedure	toelichting
Inkoopactiviteiten		
1	Voortraject	- Bepalen van de inkoopbehoefte - bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) - Bepalen van het financiële budget en opstellen raming - Keuze inkoopprocedure - Keuze inkoopstrategie - Het maken van een planning, hierbij voldoende doorlooptijd opnemen
2	Specificeren	- Opstellen van eisen en wensen - Omschrijven van de opdracht - Opstellen offerteaanvraag
3	Selecteren	- Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers - Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag - Offertes evalueren - Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) - Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	- Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant - Registreren getekende overeenkomst - Informeren afgewezen Ondernemers
bestelactiviteiten		
5	Bestellen	- Uitvoeren van de opdracht - Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	- Bewaken termijnen - Controleren nakoming afgesproken prestaties - Tijdige betaling facturen
7	nazorg	- Bewaken termijnen - Controleren nakoming afgesproken prestaties - Tijdige betaling facturen

Bijlage 4: KLACHTENPROCEDURE AANBESTEDINGEN

Inleiding

Het kan voorkomen dat tijdens een aanbestedingsprocedure ontevredenheid ontstaat tussen een ondernemer en Omgevingsdienst Veluwe (hierna: ODVeluwe) over de manier van handelen door de andere partij tijdens de aanbestedingsprocedure. Dit kan leiden tot een klacht. ODVeluwe biedt de mogelijkheid om dergelijke klachten kenbaar te maken bij ODVeluwe en zorgt voor een tijdige en zorgvuldige afhandeling van de klacht.

Wat kunnen partijen van elkaar verwachten?

Zowel ODVeluwe als ook de ondernemer mogen er van uitgaan dat de andere partij zich professioneel opstelt. Ook mogen partijen er van uitgaan dat de ander begrip heeft voor de positie en verantwoordelijkheden van de wederpartij. Van partijen mag ook verwacht worden dat zij kennis hebben van het aanbestedingsproces en dat de rechten en plichten die daaruit voortvloeien bij hen bekend zijn.

Ondernemers zullen hun best doen om klachten tijdig kenbaar te maken en zullen geen misbruik maken van deze klachtenregeling. ODVeluwe op zijn beurt zal ingediende klachten in ontvangst nemen en met voorrang behandelen. Als ODVeluwe de klacht afwijst, dan motiveert ODVeluwe dit behoorlijk. Een ondernemer die een klacht heeft ingediend kan te allen tijde alsnog naar de rechter stappen om de kwestie in kort geding te beslechten. De afhandeling van een al ingediende klacht zal in de regel door ODVeluwe worden opgeschorst tot na uitspraak van de rechter.

Het indienen van een klacht over een lopende aanbesteding zet de aanbestedingsprocedure niet automatisch stil. ODVeluwe is vrij om al dan niet te besluiten de aanbestedingsprocedure al dan niet op te schorten.

Wat zijn klachten en waarover kan geklaagd worden?

Een klacht is een schriftelijke melding van een onderneming die belang heeft bij de aanbesteding van ODVeluwe, waarin de ondernemer gemotiveerd aangeeft op welke punten hij het niet eens is met de aanbesteding. Ook brancheorganisaties en branche-gerelateerde adviescentra kunnen namens bij hen aangesloten ondernemers een klacht indienen.

Klachten moeten gaan over een concrete aanbesteding. Door het indienen van een klacht kan een ondernemer aandacht vragen voor het feit dat naar zijn oordeel ODVeluwe in strijd met wettelijke bepalingen of andere bij de aanbesteding geldende voorschriften heeft gehandeld. Ook kan geklaagd worden over optreden van de omgevingsdienst dat in strijd is met een of meer voor de aanbesteding geldende beginselen van transparantie, non-discriminatie, gelijke behandeling en proportionaliteit.

Klachten kunnen niet gaan over het inkoop- en aanbestedingsbeleid ODVeluwe in het algemeen. Heeft u een vraag of opmerking over het inkoop- en aanbestedingsbeleid van ODVeluwe, neem dan contact via inkoop@ODVeluwe.nl.

Ook kan niet bij ODVeluwe geklaagd worden over de relatie/samenwerking tussen de hoofdaannemer en onderaannemer.

Het verschil tussen een klacht en een vraag?

Een klacht is een uiting van ontevredenheid met een corrigerend of afwijzend karakter. Een vraag is een verzoek tot het verkrijgen van informatie, met een neutraal karakter en gericht op verduidelijking.

Wanneer kan een klacht worden ingediend en wanneer moet ODVeluwe daarop reageren?

Ondernemers doen er goed aan klachten in een zo vroeg mogelijk stadium in te dienen. Dat betekent dat niet gewacht hoeft te worden totdat de aanbesteding is afgerond, maar dat al tijdens een lopende aanbestedingsprocedure een klacht ingediend kan worden. Wel wordt geadviseerd eerst een vraag te stellen en pas als ODVeluwe niet bereid blijkt de procedure aan te passen eventueel een klacht in te dienen.

Van ODVeluwe mag worden verwacht dat de klacht zo spoedig mogelijk in behandeling wordt genomen en het onderzoek naar het al dan niet gegrond zijn van de klacht voortvarend oppakt. ODVeluwe houdt hierbij rekening met de belangen van de klager en andere bij de aanbesteding betrokken partijen.

Wie kan een klacht indienen?

Alleen ondernemers die belang hebben bij een specifieke aanbesteding kunnen een klacht indienen. Daaronder vallen alleen:

- geïnteresseerde ondernemers;
- (potentiële) inschrijvers en gegadigden;
- onderaannemers van (potentiële) inschrijvers en gegadigden;
- brancheorganisaties en branche-gerelateerde adviescentra van ondernemers.

Anoniem klagen kan niet. Wel kan een brancheorganisatie op eigen titel bezwaren met betrekking tot een specifieke aanbesteding, die bij een of meerdere ondernemers van de branche leven, als klacht indienen.

De procedure bij het indienen van een klacht

Klachten kunnen alleen online ingediend worden via info@ODVeluwe.nl. De ondernemer geeft hierbij aan op welke aanbesteding de klacht betrekking heeft en vanuit welke rol (zie 'Wie kan een klacht indienen') hij de klacht indient. Vervolgens formuleert de ondernemer zijn klacht in directe bewoording en voegt eventueel voor de klacht relevante aanbestedingsdocumenten toe aan de klacht. De ondernemer ontvangt per e-mail een afschrift van de door hem ingediende klacht.

De stappen van een standaard klachtafhandeling:

1. De ondernemer dient zijn klacht in via info@ODVeluwe.nl. In de klacht maakt hij duidelijk dat het over een klacht gaat en waarover hij klaagt en hoe volgens hem het knelpunt zou kunnen worden verholpen. De klacht bevat verder de dagtekening, naam en adres van de ondernemer en de aanduiding van de aanbesteding.
2. ODVeluwe bevestigt de ontvangst van de klacht.
3. ODVeluwe onderzoekt vervolgens, eventueel aan de hand van door de ondernemer en ODVeluwe aanvullend verstrekte gegevens, of de klacht terecht is. ODVeluwe begint zo spoedig mogelijk met dit onderzoek, zet dit voortvarend voort en houdt daarbij rekening met de planning van de aanbestedingsprocedure.

4. Wanneer ODVeluwe na het onderzoek tot de conclusie komt dat de klacht terecht of gedeeltelijk terecht is en corrigerende en/of preventieve maatregelen treft, dan deelt ODVeluwe dit zo spoedig mogelijk schriftelijk mee aan de ondernemer. Ook de andere (potentiële) inschrijvers/gegadigden worden op de hoogte gesteld. Afhankelijk van de fase in de aanbestedingsprocedure kan het voorkomen dat de maatregelen door de contactpersoon van de aanbesteding bij ODVeluwe aan de betrokkenen in de aanbesteding worden gecommuniceerd op hetzelfde moment als de indiener van de klacht het bericht krijgt. Dit om bevoordeling van partijen te voorkomen.
5. Wanneer ODVeluwe na het onderzoek tot de conclusie komt dat de klacht niet terecht is, dan wijst hij de klacht gemotiveerd af en bericht hij de ondernemer.
6. ODVeluwe kan op verzoek van de ondernemer of de gemeente voorstellen dat de klacht, voordat daarop door de gemeente wordt beslist, voor bemiddeling of advies wordt voorgelegd aan de landelijke Commissie van Aanbestedingsexperts.
7. Als ODVeluwe aan de ondernemer heeft laten weten hoe hij de klacht heeft beoordeeld, of als ODVeluwe nalaat om binnen een redelijke termijn op de klacht te reageren, dan kan een klager de klacht aan de landelijke Commissie van Aanbestedingsexperts voorleggen.

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Datum vergadering	:	11 september 2025
Onderwerp	:	UHS ODVeluwe
Agendapunt	:	3.2
Datum	:	19 augustus 2025
Bijlagen	:	3.2.a.I AB-besluit UHS ODVeluwe 3.2.b UHS ODVeluwe

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

Kennis te nemen van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie ODVeluwe en deze ter vaststelling aan alle colleges van B&W en het college van GS aan te bieden.

Toelichting

Het opstellen van de U&H strategie is verplicht op grond van artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit. De U&H-strategie ODVeluwe is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met alle betrokkenen. Vanuit het Opdrachtgeversoverleg (OGO), waarin de twaalf gemeenten en de provincie vertegenwoordigd zijn, is in 2024 de opdracht gegeven om de U&H-strategie op te stellen. Dit onder regie van een werkgroep met vertegenwoordigers van de gemeenten Elburg en Apeldoorn en van de omgevingsdienst.

In de afgelopen periode is er intensief overleg gevoerd met alle gemeenten afzonderlijk en gezamenlijk, met vakinhoudelijke specialisten van ODVeluwe en met vele ketenpartners (VNOG, GGD, politie, OM, waterschap, nVWA, etc.). Het resultaat is deze U&H-strategie van gemeenten, provincie en omgevingsdienst gezamenlijk. Het is een bevoegdheid van de deelnemers om deze uitvoerings- en handhavingsstrategie vast te stellen (artikel 13.5 Omgevingsbesluit).

De gemeenten en de provincie Gelderland die deelnemen in Omgevingsdienst Veluwe hebben de gezamenlijke ambitie uitgesproken om te werken aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Omgevingsdienst Veluwe vervult een belangrijke rol, als uitvoerder van wettelijke milieutaken en als adviseur bij opgaven op het snijvlak van milieu, gezondheid, natuur en economie. Met deze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2026-2029 (U&H-strategie) leggen de gemeenten en de provincie vast hoe de omgevingsdienst de komende jaren wordt ingezet voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering (VTHA). De strategie vormt de basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma van Omgevingsdienst Veluwe.

Koers en uitgangspunten

De strategie bouwt voort op de bestaande basis. Uit een recente visitatie blijkt dat de uitvoering op orde is. Tegelijkertijd zijn er nieuwe verwachtingen vanuit bestuur en samenleving. De U&H-strategie anticipeert daarop door te kiezen voor een koers die enerzijds risicogericht is (daar inzetten waar de risico's voor mens en milieu het grootst zijn) en anderzijds opgavegericht (een zichtbare bijdrage leveren aan lokale en regionale prioriteiten, zoals woningbouw en klimaatadaptatie). De uitvoering is gebaseerd op vier pijlers:

- Focus op risico's en bestuurlijke opgaven
- Transparante en consequente uitvoering
- Samenwerking met gemeenten, provincie en ketenpartners:
- Kwaliteit en robuustheid van de organisatie

Regionale prioriteiten: risico's en opgaven

De strategie benoemt vier inhoudelijke speerpunten voor de inzet van VTHA:

- Omgevingsveiligheid;
- Gezonde leefomgeving;
- Natuur en biodiversiteit;
- Verduurzaming en klimaatadaptatie

Daarnaast levert de omgevingsdienst een directe bijdrage aan vijf brede maatschappelijke opgaven: woningbouw, transitie landbouw, recreatie en toerisme, vitaal ondernemersklimaat en aanpak ondermijning.

Uitvoering

De wijze waarop de omgevingsdienst het VTH-instrumentarium inzet gebeurt als volgt: preventie, adviseren, reguleren, toezicht houden, handhaven en gedogen.

Borging en doorontwikkeling (de regionale Big 8-cyclus)

De strategie wordt jaarlijks vertaald in een uitvoeringsprogramma met concrete doelen en indicatoren. De uitvoering wordt gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Zo ontstaat een lerende cyclus, met jaarlijks een 'APK' en elke vier jaar een inhoudelijke herijking van de strategie. Kwaliteit wordt geborgd via duidelijke werkprocessen, functiescheiding, deskundigheidsbevordering en een sluitende beleids- en uitvoeringscyclus.

De omgevingsdienst blijft zich ontwikkelen als een wendbare, deskundige en samenwerkingsgerichte organisatie die zichtbaar bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving in de regio Veluwe.

Communicatie

Na vaststelling volgt een afzonderlijk communicatietraject. De U&H-strategie is één van de speerpunten in de communicatiestrategie voor de komende periode.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

- 1) Kennis te nemen van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie ODVeluwe;
- 2) Deze ter vaststelling aan alle colleges van B&W en het college van GS aan te bieden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Omgevingsdienst
Veluwe

Samen werken aan impact

Uitvoerings- en handhavingsstrategie
Omgevingsdienst Veluwe

datum	14-08-25
Versie	1.06
Status	concept

1 Voorwoord

Samen voor een duurzame, gezonde, veilige en groene Veluwe

Met trots presenteren wij u de nieuwe Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) voor de Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). Deze strategie vormt de basis voor de werkzaamheden in de komende jaren: het zorgvuldig uitvoeren van de VTHA-milieutaken en het leveren van een waardevolle bijdrage aan de ambities van alle opdrachtgevers.

Het opstellen van deze strategie was een gezamenlijke reis. Vanuit het Opdrachtgeversoverleg (OGO) is 2024 op basis van de landelijke Handreiking Regionale Beleidscyclus gestart met dit proces. Een projectgroep bestaande uit een afvaardiging vanuit het OGO (Richard Buitenhuis van gemeente Apeldoorn en Willemien Rouffaer van gemeente Elburg) en medewerkers van ODVeluwe hebben dit interactieve proces gecoördineerd.

Een belangrijk uitgangspunt was dat het een strategie moest zijn waarin alle gemeenten zich kunnen herkennen en de ambities van die gemeenten richtinggevend zijn voor de inzet van ODVeluwe: een strategie van gemeenten, provincie en omgevingsdienst!

Samen met gemeenten, provincie en ketenpartners zijn omgevingsanalyses gemaakt, ervaringen gedeeld en ambities aangescherpt. Het resultaat is een strategie die niet alleen richting geeft, maar ook voortkomt uit samenwerking en gedeeld eigenaarschap.

ODVeluwe is een jonge en energieke omgevingsdienst en sinds de fusie per 1 januari 2024 is er al veel bereikt. De komst van de Omgevingswet en de verplichting om een U&H-strategie op te stellen, hebben we aangegrepen als kans om een stevige basis te leggen. Deze strategie is daarmee niet alleen een eerste mijlpaal, maar vooral ook het startpunt voor de regionale beleidscyclus (Big 8) waarin we samen verder bouwen.

In de volgende stap worden de doelstellingen vertaald naar concrete acties in het uitvoeringsprogramma. Daarbij werken we steeds meer outcomegericht: we willen kunnen laten zien hoe ons werk bijdraagt aan een veilige, gezonde, duurzame en groene leefomgeving.

Samen zetten we koers naar een toekomst waarin veiligheid, gezondheid, groen en duurzaamheid hand in hand gaan. Dat doen we niet alleen, dat doen we samen!

Deze U&H-strategie wordt aangeboden aan ons Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur, met als doelstelling het laten vaststellen door alle colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst en het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland.

Reinout van Drunen,
Voorzitter Opdrachtgeversoverleg
Omgevingsdienst Veluwe

Menno van Dam
Directeur
Omgevingsdienst Veluwe

2 Samenvatting

Samen werken aan impact

De gemeenten en de provincie Gelderland die deelnemen in Omgevingsdienst Veluwe hebben de gezamenlijke ambitie uitgesproken om te werken aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Omgevingsdienst Veluwe vervult een belangrijke rol, als uitvoerder van wettelijke milieutaken en als adviseur bij opgaven op het snijvlak van milieu, gezondheid, natuur en economie. Met deze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2026-2029 (U&H-strategie) leggen de gemeenten en de provincie vast hoe de omgevingsdienst de komende jaren wordt ingezet voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering (VTHA). De strategie vormt de basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma van Omgevingsdienst Veluwe.

1. Koers en uitgangspunten

De strategie bouwt voort op de bestaande basis. Uit een recente visitatie blijkt dat de uitvoering op orde is. Tegelijkertijd zijn er nieuwe verwachtingen vanuit bestuur en samenleving. De U&H-strategie anticipeert daarop door te kiezen voor een koers die enerzijds risicogericht is (daar inzetten waar de risico's voor mens en milieu het grootst zijn) en anderzijds opgabegericht (een zichtbare bijdrage leveren aan lokale en regionale prioriteiten, zoals woningbouw en klimaatadaptatie). De uitvoering is gebaseerd op vier pijlers:

1. *Focus op risico's en bestuurlijke opgaven:* inzet wordt bepaald op basis van milieurisico's en het effect op brede maatschappelijke doelen.
2. *Transparante en consequente uitvoering:* regels zijn duidelijk, handhaving is proportioneel en gelijke gevallen worden gelijk behandeld.
3. *Samenwerking met gemeenten, provincie en ketenpartners:* beleid en uitvoering worden afgestemd met gemeenten, provincie, GGD, veiligheidsregio, waterschap en andere partners.
4. *Kwaliteit en robuustheid van de organisatie:* voldoende kennis, capaciteit en borging van uitvoeringskwaliteit zijn harde randvoorwaarden.

2. Regionale prioriteiten: risico's en opgaven

De strategie benoemt vier inhoudelijke speerpunten voor de inzet van VTHA:

1. *Omgevingsveiligheid:* bedrijven met risicovolle activiteiten (zoals opslag van gevaarlijke stoffen, propaantanks, of gebruik van batterijen) worden intensief begeleid, getoetst en gecontroleerd. De omgevingsdienst adviseert bij ruimtelijke keuzes om veilige afstanden te waarborgen en nieuwe risico's (zoals waterstof) te beheersen;
2. *Gezonde leefomgeving:* er wordt actief ingezet op het terugdringen van blootstelling aan luchtverontreiniging, geluid, geur en zeer zorgwekkende stoffen. De Omgevingsdienst signaleert en adresseert knelpunten in de leefomgeving die relevant zijn voor gezondheid en ondersteunt gemeenten in de beleidsuitvoering. Voor de inhoudelijke advisering over gezondheidskundige aspecten wordt samengewerkt met de GGD, die hierin de deskundigheid levert;
3. *Natuur en biodiversiteit:* de instandhouding van Natura 2000-gebieden, biodiversiteit en andere waardevolle natuur vraagt om scherpe toetsing van plannen en toezicht op emissies (zoals stikstof) en ecologische waarden zoals beschermde soorten. De omgevingsdienst levert ecologische adviezen, houdt toezicht op herstelmaatregelen en werkt mee aan recreatiezonering en recreatiedrukbeheersing;
4. *Verduurzaming en klimaatadaptatie:* Bij gebiedsontwikkeling wordt geadviseerd over klimaatbestendige inrichting (waterberging, hittestress). Daarnaast wordt toezicht gehouden op energiebesparing, rapportageverplichtingen en afvalbeheer is een groeiend onderdeel van de uitvoering.

Daarnaast levert de omgevingsdienst een directe bijdrage aan vijf brede maatschappelijke opgaven:

1. *Woningbouw*: de dienst toetst plannen op luchtkwaliteit, geluid, bodemkwaliteit en externe veiligheid. Dit ook in relatie tot de stikstofproblematiek. Bij complexe binnenstedelijke herontwikkeling speelt zij een adviserende en toetsende rol;
2. *Transitie landbouw*: Vergunningen worden zorgvuldig getoetst, toezicht is risicogericht. Gemeenten worden geadviseerd bij de planontwikkeling;
3. *Recreatie en toerisme*: bij uitbreiding van recreatievoorzieningen wordt advies gegeven over de balans tussen beleving en natuurbescherming. Handhaving is gericht op overlast en illegale activiteiten in kwetsbare gebieden;
4. *Vitaal ondernemersklimaat*: vergunningverlening is efficiënt en professioneel. De omgevingsdienst biedt ruimte aan bijvoorbeeld bedrijven die willen verduurzamen maar houdt ook strikt toezicht om een gelijk speelveld voor ondernemers te borgen;
5. *Aanpak ondermijning*: de omgevingsdienst werkt onder andere samen met de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bij het tegengaan van illegale afvalstromen, mestfraude of stropen.

3. Uitvoering

De wijze waarop de omgevingsdienst het VTH-instrumentarium inzet gebeurt als volgt:

- *Preventie*: door duidelijke regels, goede communicatie, voorlichting en participatie wil de dienst overtredingen voorkomen. Er wordt geïnvesteerd in vroegsignalering (bijvoorbeeld via schouwen of meldingen) en het versterken van het risicobewustzijn.
- *Adviseren*: gemeenten worden proactief ondersteund bij het opstellen van omgevingsvisies, -plannen en gebiedsontwikkelingen. De inbreng is integraal, beleidsgevoelig en gericht op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Interne specialistische advisering vindt plaats bij complexe vergunningaanvragen en projecten.
- *Reguleren*: vergunningverlening gebeurt risicogericht en juridisch zorgvuldig. Vooroverleg wordt gestimuleerd. Bij bedrijven met hoge risico's worden vergunningen strikter getoetst; bij lage risico's is ruimte voor proportionaliteit. Maatwerk en innovatie worden waar mogelijk ondersteund.
- *Toezicht houden*: controles zijn gebaseerd op omgevings- en risicoanalyses. Deze worden verfijnd tot risicoprofielen op bedrijfsniveau. Toezicht wordt integraal uitgevoerd, soms thematisch of projectmatig. Aandacht is er voor outcome (effectiviteit), informatiegestuurd werken en samenwerking met partners.
- *Handhaven*: optreden is in lijn met de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht Overtredingen (LHSO) worden beoordeeld op ernst, gedrag en herhaling. Afhankelijk daarvan wordt gewaarschuwd of bestuursrechtelijk/strafrechtelijk opgetreden. Transparantie en proportionaliteit staan voorop.
- *Gedogen*: Om te kunnen voldoen aan de handhavingsplicht wordt in principe niet gedoogd. Wel zijn er tijdelijke uitzonderingen op deze regel in een aantal bijzondere situaties mogelijk, mits deze voldoen aan een set specifieke voorwaarden.

4. Borging en doorontwikkeling

De strategie wordt jaarlijks vertaald in een uitvoeringsprogramma met concrete doelen en indicatoren. De uitvoering wordt gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Zo ontstaat een lerende cyclus, met jaarlijks een 'APK' en elke vier jaar een inhoudelijke herijking van de strategie. Kwaliteit wordt geborgd via duidelijke werkprocessen, functiescheiding, deskundigheidsbevordering en een sluitende beleids- en uitvoeringscyclus.

De omgevingsdienst blijft zich ontwikkelen als een wendbare, deskundige en samenwerkingsgerichte organisatie die zichtbaar bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving in de regio Veluwe.

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	2
2	SAMENVATTING	3
3	INLEIDING	6
3.1	ACHTERGROND	6
3.2	DOEL, STATUS EN REIKWIJDTE VAN DE STRATEGIE	6
3.3	INSTEEL VAN DE STRATEGIE	7
3.4	TOTSTANDKOMING	7
3.5	LEESWIJZER	8
4	TERUGBLIK EN AANDACHTSPUNTEN VOOR DE TOEKOMST	9
4.1	WAT GAAT GOED?	9
4.2	WAT KAN BETER?	9
5	BESTUURLIJKE UITGANGSPUNTEN	11
5.1	AANSLUITEN BIJ DE OMGEVINGSWET: FOCUS OP MILIEURISICO'S EN BREDERE OPGAVEN	11
5.2	EEN TRANSPARANTE EN CONSEQUENTE UITVOERINGSSTRATEGIE	12
5.3	EEN GOEDE VERBINDING MET DE GEMEENTEN, PROVINCIE EN KETENPARTNERS	12
5.4	HET BORGEN VAN DE KWALITEIT VAN DE UITVOERING EN DE HANDHAVING	13
6	PRIORITEITEN	14
6.1	SAMEN WERKEN AAN EEN VEILIGE LEEFOMGEVING	14
6.2	SAMEN WERKEN AAN EEN GEZONDE LEEFOMGEVING	16
6.3	SAMEN WERKEN AAN NATUURBEHOUD EN BIODIVERSITEIT OP DE VELUWE	18
6.4	SAMEN WERKEN AAN VERDUURZAMING	20
6.5	BIJDRAGEN AAN DE REALISATIE VAN DE BREDERE OPGAVEN	21
7	UITVOERING	24
7.1	PREVENTIE	24
7.2	ADVIES	24
7.3	REGULEREN	25
7.4	TOEZICHT HOUDEN	26
7.5	HANDHAVEN	28
7.6	GEDOGEN	29
8	ORGANISATIE EN UITVOERING	30
8.1	ORGANISATIE	30
8.2	BELEIDS- EN UITVOERINGSCYCLUS	31
9	BIJLAGEN	33
	BIJLAGE 1: BEGRIPPENLIJST	34
	BIJLAGE 2: AFKORTINGEN	35

3 Inleiding

3.1 Achtergrond

De twaalf gemeenten in de regio Veluwe, willen een regio waarin wonen, werken en recreëren in evenwicht zijn en waarin mensen zich veilig en gezond voelen. Het behoud van die balans vraagt om een hoge kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Milieu, natuur, gezondheid, veiligheid, bodem en water zijn allemaal onderdelen van dat geheel.

In de regio zijn er ca. 12.000 locaties met milieubelastende activiteiten (MBA's), van de bakker op de hoek, opslag in propaantanks tot grote logistieke ondernemingen op bedrijventerreinen. Omgevingsdienst Veluwe verleent namens de gemeenten vergunningen aan deze bedrijven, houdt toezicht op de naleving van milieuvorschriften en treedt waar nodig handhavend op¹. Daarnaast is de dienst een vraagbaak en adviseur voor gemeenten: het geven van geluid- en luchtkwaliteitsadvies bij bouwplannen, adviseren over de inrichting van de buitenruimte en ondersteunen bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen. De rol van de omgevingsdienst verschuift daarbij steeds meer van een klassieke "uitvoerder" naar een brede partner die ook bijdraagt aan woningbouw, energietransitie, klimaatadaptatie en natuurbescherming. Daarom luidt de titel van deze strategie 'Samen werken aan impact': de basis is op orde, maar we willen de lat hoger leggen en inspelen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

3.2 Doel, status en reikwijdte van de strategie

De Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) is het wettelijke kader waarmee gemeenten en provincie richting geven aan de inzet van de omgevingsdienst bij vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering. De strategie heeft vier functies:

- *Koers bepalen*: zij maakt duidelijk bij welke risico's en opgaven de komende jaren de prioriteit liggen. Daarbij gaat het om thema's als omgevingsveiligheid, gezondheid, natuur & biodiversiteit, verduurzaming en het bijdragen aan bredere opgaven zoals woningbouw, landbouwtransitie, recreatie en de aanpak van ondermijning.
- *Vertaling van wetgeving*: de strategie voldoet aan de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit, waarin staat dat voor de milieutaken van de omgevingsdienst een uniforme strategie moet worden vastgesteld.
- *Meerjarig kader*: de U&H-strategie beslaat de periode 2026-2029. Elk jaar wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin concrete doelen, maatregelen en indicatoren staan. De uitvoering wordt gemonitord en waar nodig bijgestuurd. De resultaten worden, samen met de deelnemers, geëvalueerd. Zo ontstaat een lerende cyclus, waarin we steeds kunnen zien of we op koers liggen bij het realiseren van de doelstellingen.
- *Formele verankering*: de strategie is conform art.13.5 lid van het Omgevingsbesluit vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de omgevingsdienst, de colleges van burgemeester en wethouders en door Gedeputeerde Staten. Ze is ter informatie aangeboden aan gemeenteraden en Provinciale Staten. Dit onderstreept dat de strategie de collectieve afspraken van alle deelnemers verankert.

De strategie heeft betrekking op alle milieutaken die de gemeenten bij de omgevingsdienst hebben ondergebracht – zowel de wettelijk verplichte basistaken als de vrijwillige plus-taken. Ze geldt voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op grond van de Omgevingswet en aanverwante regelgeving. Taken die gemeenten zelf blijven uitvoeren en de wettelijke milieutaken van de provincie vallen buiten deze strategie.

¹ De provincie heeft de wettelijke milieutaken ondergebracht bij de Omgevingsdienst Groene Metropool.

3.3 Insteek van de strategie

Deze strategie is van de gemeenten en de provincie. Hun ambities en opgaven bepalen het kader; de omgevingsdienst is het uitvoerend en adviserend instrument. Dit sluit aan bij de gedachte van de Omgevingswet: één integrale benadering van de fysieke leefomgeving, waarbij niet alleen risico's worden vermeden maar ook kansen worden benut. Risicogericht werken – daar waar de gevolgen voor mens en milieu het grootst zijn – wordt gecombineerd met een opgavegerichte benadering: bijdragen aan maatschappelijke doelen, zoals voldoende woningen, een vitale agrarische sector, duurzame energie, recreatie en toerisme, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en de strijd tegen ondermijning. De omgevingsdienst gaat bij de inzet uit van:

- Heldere regels, voorlichting en participatie om overtredingen te voorkomen.
- Deskundig advies bij ruimtelijke plannen en initiatieven, zodat kwaliteit vooraf wordt geborgd.
- Juridisch zorgvuldige vergunningverlening met objectieve toetsing en maatwerk waar dat kan.
- Toezicht op basis van risico- en data-analyses, thematisch en projectmatig.
- Handhaving die proportioneel is en gericht op herstel en naleving.
- Er wordt niet gedoogd. Wel zijn er tijdelijke uitzonderingen op deze regel in een aantal bijzondere situaties mogelijk, mits deze voldoen aan een set specifieke voorwaarden.

De omgevingsdienst blijft daarbij een onafhankelijke uitvoerder, maar is tegelijkertijd een partner van de gemeenten en de provincie die meedenkt over integrale oplossingen. Dat gebeurt door kennis en expertise beschikbaar te stellen, knelpunten en kansen te signaleren en door te zorgen voor een transparante en consequente uitvoering.

3.4 Totstandkoming

Deze strategie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met alle betrokkenen. Vanuit het Opdrachtgeversoverleg (OGO), waarin de twaalf gemeenten en de provincie vertegenwoordigd zijn, is in 2024 de opdracht gegeven om de U&H-strategie te actualiseren. Dit onder regie van een werkgroep met vertegenwoordigers van de gemeenten Elburg en Apeldoorn en van de omgevingsdienst. Het proces bestond uit:

1. *Uitvoeren omgevingsanalyses*: aan de hand van twee individuele gespreksrondes per gemeente en met de provincie zijn de lokale en provinciale opgaven, milieurisico's, knelpunten en ambities in kaart gebracht. Dit is de basis voor het opstellen van de gezamenlijke doelstellingen en ambities;
2. *Uitwerken contouren*: beleidsmedewerkers van gemeenten en vakspecialisten van de omgevingsdienst hebben gezamenlijk de regionale ambities en doelstellingen benoemd. Daarbij is gezocht naar de balans tussen regionale samenhang en lokale diversiteit. De ketenpartners is om inbreng gevraagd om daarmee de verbinding en gezamenlijke aanpak te versterken;
3. *Uitwerken aanpak in de uitvoering*: op basis van contouren is met de medewerkers van de omgevingsdienst bekeken wat dit betekent voor de uitvoering. Dat wil zeggen de inzet van preventie, advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving;
4. *Reflectie op het concept*: de concept U&H-strategie is ambtelijk ter consultatie voorgelegd aan alle gemeenten, de provincie en de ketenpartners. Het laatste ook om de verbinding en de gezamenlijke aanpak te versterken;
5. *Formele besluitvorming*: het definitieve concept is voorgelegd aan het dagelijks bestuur en ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur, de colleges van B&W en het college van gedeputeerde staten.

Jaarlijks wordt op basis van de strategie door Omgevingsdienst Veluwe een uitvoeringsprogramma en verslag over de voortgang opgesteld. Ook daarbij worden de gemeenten, provincie en ketenpartners nadrukkelijk betrokken. Zo blijft de U&H-strategie geen statisch document, maar een dynamisch instrument dat meebeweegt met nieuwe ontwikkelingen en ervaringen.

3.5 Leeswijzer

De U&H-strategie is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 blikt kort terug op de afgelopen jaren van de omgevingsdienst en sluit af met de aandachtspunten daaruit, voor de komende jaren. Hoofdstuk 3 beschrijft de bestuurlijke kaders waarbinnen VTHA wordt ingezet. Hoofdstuk 4 benoemt de prioriteiten in de uitvoering. Dat wil zeggen de prioriteiten wat betreft de grootste risico's en de bijdrage van VTHA aan de realisatie van regionale en lokale opgaven. De algemene uitvoeringsstrategie staat in hoofdstuk 5. Tenslotte beschrijft hoofdstuk 6 hoe de uitvoering is georganiseerd en de beleids- en uitvoeringscyclus is ingericht.

CONCEPT

4 Terugblik en aandachtspunten voor de toekomst

De recente fusie van Omgevingsdiensten Veluwe-IJssel en Noord-Veluwe is goed verlopen. Er is hard gewerkt aan het bouwen van een nieuwe, stabiele organisatie. Hoewel het jaar 2024 in het teken stond van organisatieverandering, zijn de meeste VTHA-taken gewoon uitgevoerd. En hebben alle gemeenten hun basistaken, en vanaf 2025 onder een uniform mandaat, bij de omgevingsdienst ondergebracht. Dit is een belangrijke mijlpaal. Eind 2024 is de visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL bij de omgevingsdienst langs geweest en noemt het knap dat ondanks het fusieproces de uitvoering op peil is gebleven.

4.1 Wat gaat goed?

De belangrijkste positieve ontwikkelingen in 2024 en 2025 zijn:

- *Vertrouwen en samenwerking:* Er is een groeiend vertrouwen tussen bestuur, directie, medewerkers én gemeenten. De onderlinge relaties zijn versterkt, er is sprake van een open en constructieve cultuur en de inzet van medewerkers wordt breed gewaardeerd;
- *Deskundigheid in uitvoering:* Medewerkers laten inhoudelijke deskundigheid zien, zowel op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies. De casussen die zijn ingebracht tijdens de visitatie tonen een hoge mate van vakbekwaamheid;
- *Effectieve samenwerking met ketenpartners:* Met partijen als het waterschap, ILT, politie, veiligheidsregio en de GGD is op uitvoerend niveau een goed werkende samenwerking tot stand gebracht. Dit draagt bij aan de effectiviteit van de uitvoering;
- *Ontwikkeling interne organisatie:* Er is veel geïnvesteerd in de basis van de organisatie: in jong talent, in het harmoniseren van werkprocessen, in interne overlegstructuren en in de inrichting van accountmanagement;
- *Focus op actuele thema's:* er is geïnvesteerd in specialismen zoals ecologie en duurzaamheid. Omgevingsdienst Veluwe levert daarmee een bijdrage aan actuele maatschappelijke opgaven.

4.2 Wat kan beter?

Visitatie en terugblik laten zien dat er ook nog de nodige verbeterpunten zijn. De belangrijkste zijn:

- *Eén regionale risicoanalyse maken:* Een gezamenlijke, actuele analyse voor de hele regio ontbreekt. Daardoor is het moeilijk om goed risico gestuurd te werken. Ook is de datakwaliteit nog onvoldoende. Hier ligt een duidelijke verbeteropgave;
- *Meer sturen op effecten:* Tot nu toe is vooral gerapporteerd over wat er is gedaan (output). Maar er is behoefte aan inzicht in de effecten van de inzet op de leefomgeving (outcome). Bijvoorbeeld via thema's aan de hand van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. Dit helpt bij sturing en het samenspel met de gemeenten en de provincie;
- *Cultuur en samenwerking:* De fusie bracht verschillende werkwijzen en culturen samen. Hoewel er al veel verbeterd is kan de samenwerking tussen afdelingen en coördinatoren beter;
- *Samenwerken met de ketenpartners:* De samenwerking met ketenpartners is op uitvoerend niveau goed. Maar op strategisch niveau is er behoefte aan meer afstemming, regie en gezamenlijke doelen en bestuurlijke afspraken;
- *Adviesrol en vernieuwing:* Omgevingsdienst Veluwe geeft steeds vaker advies bij complexe projecten. Dat is goed, maar de rol als strategisch adviseur kan nog sterker. Daarvoor zijn innovatieve werkwijzen nodig, zoals het werken met praktijkvoorbeelden en duidelijke analyses. Ook is voldoende budget voor vernieuwing nodig;
- *Deskundigheid en personeel:* Het aantrekken en behouden van deskundige medewerkers is een uitdaging. Er wordt geïnvesteerd in jonge medewerkers, scholing en opleiding.
-

In 2024 en 2025 is veel bereikt. De basis is gelegd, de uitvoering loopt, en het vertrouwen groeit. De volgende stap is het versterken van de organisatie en een nog betere aansluiting bij de regionale opgaven. De lessen uit het afgelopen jaar zijn een belangrijk fundament voor de nieuwe strategie.

CONCEPT

5 Bestuurlijke uitgangspunten

De juridische basis voor de uitvoering van het wettelijke deel van de VTHA-taken door de omgevingsdienst bestaat uit landelijke en lokale wet- en regelgeving. De belangrijkste zijn:

- Omgevingswet en Omgevingsbesluit;
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
- Gemeentelijke omgevingsplannen;
- Omgevingsverordening Gelderland;
- Waterschapsverordening Vallei en Veluwe.

De inzet van VTH en advies in de komende planperiode gebeurt vanuit vier uitgangspunten: 1) het aansluiten op de Omgevingswet met een focus op milieurisico's en bredere opgaven, 2) een transparante en consequente uitvoeringsstrategie, 3) een goede verbinding met de gemeenten, provincie en ketenpartners en 4) het borgen van de kwaliteit van de uitvoering en de handhaving.

5.1 Aansluiten bij de Omgevingswet: focus op milieurisico's en bredere opgaven

Bij de uitvoering werkt de omgevingsdienst enerzijds risicogestuurd. De prioriteit in de uitvoering ligt daar waar de omgevingsrisico's en eventuele bestuurlijke en financiële risico's het grootst zijn. Financiële risico's kunnen er bijvoorbeeld voor de gemeenten of de provincie zijn als een bedrijf failliet gaat en er afval op het terrein achterblijft met een negatieve restwaarde. De risico's zijn bepaald aan de hand van een risicoanalyse op basis van het principe 'effect x kans': wat is het mogelijke effect van het niet naleven van regels en wat is de kans dat die inderdaad niet nageleefd worden?² Milieubelastende activiteiten (MBA's) worden in de uitvoering geprioriteerd aan de hand van vier strategische hoofdthema's:

- Omgevingsveiligheid;
- Gezondheid en leefbaarheid;
- Natuur en biodiversiteit;
- Klimaat en duurzaamheid³.

De prioritering bepaalt hoe uitvoerig de omgevingsdienst vergunningaanvragen toetst, hoe frequent en intensief MBA's worden gecontroleerd en hoe de omgevingsdienst optreedt als voorschriften niet worden nageleefd.

Deze thema's hebben nadrukkelijk ook een plek binnen de bredere opgaven van de gemeenten en de provincie. Zoals onder andere vastgelegd in de omgevingsvisies en daarvan afgeleide omgevingsplannen en eventuele omgevingsprogramma's. Dat betekent anderzijds dat de inzet van de omgevingsdienst naast risicogestuurd ook opgavegestuurd is: de bijdrage van VTH- en advies aan de realisatie van die bredere regionale en lokale opgaven. De voor de inzet van de omgevingsdienst meest relevante bredere opgaven zijn:

- De woningbouwopgave;
- Transitie van het buitengebied;
- De ontwikkeling van recreatie en toerisme;
- Een vitaal ondernemersklimaat;
- De aanpak van ondermijning.

² De methodiek die daarvoor is gebruikt wordt de komende jaren verfijnd. Het moet uiteindelijk mogelijk worden om op het niveau van bedrijven en activiteiten een risicoscore toe te kennen. Dat maakt maatwerking in de prioriteitstelling mogelijk waarmee de effectiviteit en efficiëntie van de risicobeheersing wordt vergroot.

³ Inclusief energietransitie.

De prioriteiten bij de inzet van de omgevingsdienst zijn regionaal. Dat wil zeggen dat ze voor (vrijwel) alle gemeenten en de provincie relevant zijn. Bij de uitvoering is er echter ook aandacht voor lokale 'hot-spots': vanuit regionaal perspectief mogelijk niet de hoogste prioriteit maar lokaal juist wel. Dat kan zowel gaan om een complex knelpunt (bijvoorbeeld een overlast gevend bedrijf) maar ook om een specifieke ontwikkelopgave waar milieu één van de aandachtspunten is.

In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma worden daarbij meer operationele prioriteiten gesteld: wat moet in dat jaar worden bereikt? In hoofdstuk 4 zijn de risicogestuurde prioriteiten en de bijdrage van VTHA aan de realisatie van de bredere opgaven nader uitgewerkt.

5.2 Een transparante en consequente uitvoeringsstrategie

Bij de inzet van VTHA zijn zes principes leidend:

1. De dienstverlening is van hoge kwaliteit. De grondhouding is vanuit oplossingen werken: in lijn met de Omgevingswet is 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij' leidend. Procedures worden binnen de wettelijke termijnen afgerond en voor inwoners en ondernemers is er een eenduidig aanspreekpunt;
2. De uitvoering is in overeenstemming met de wettelijke eisen;
3. De omgevingsdienst beoordeelt en behandelt gelijke gevallen op gelijke wijze. Dat gebeurt op basis van professionele en actieve houding. Basisuitgangspunt is vertrouwen maar ook eigen verantwoordelijkheid van ondernemers en hen daarop aanspreken;
4. De omgevingsdienst biedt aan ondernemers binnen de bestaande kaders ruimte om innovatieve initiatieven mogelijk te maken;
5. De naleving van landelijke en lokale wet- en regelgeving staat daarbij niet ter discussie. Waar regels worden overtreden volgt de omgevingsdienst de Landelijk handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO);
6. De omgevingsdienst zet waar mogelijk in op preventie, dat wil zeggen het voorkomen van overtredingen en voorkomen dat handhavend optreden nodig is. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat ondernemers op de hoogte zijn van de regels en dat de regels en vergunningvoorschriften duidelijk, doelgericht en proportioneel zijn. Preventie moet ook worden bereikt door in het toezicht meer zichtbaar te zijn.

De uitvoeringsstrategie is nader uitgewerkt in hoofdstuk 5 van deze strategie.

5.3 Een goede verbinding met de gemeenten, provincie en ketenpartners

Het primaire doel van de inzet van VTHA is het behoud en waar nodig verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Dat betekent enerzijds dat de omgevingsdienst voldoende zichtbaar maakt wat de inzet feitelijk oplevert (outcome gericht). Denk hier aan bijvoorbeeld omgevingsveiligheid, leefbaarheid, biodiversiteit of duurzaamheid. En wat de bijdrage is aan de realisatie van de bredere opgaven.

Het betekent ook dat de inzet van de omgevingsdienst voldoende moet aansluiten bij die lokale en regionale opgaven. Dat vraagt om een goede verbinding en samenspel met beleidsmedewerkers en projectleiders die (lokaal) verantwoordelijk zijn voor die opgaven. Bijvoorbeeld door het vroegtijdig betrekken van de omgevingsdienst bij nieuwe plannen en projecten. De relatie tussen de omgevingsdienst en gemeenten is niet alleen die van opdrachtgever en opdrachtnemer maar ook die van partner.

Een effectieve uitvoering van de VTHA-milieutaken vraagt ook om nauwe samenwerking met de ketenpartners. De politie, het OM, de ILT, de veiligheidsregio, het waterschap, de GGD, Rijkswaterstaat, de Nederlandse arbeidsinspectie (NLA) en de Nieuwe Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA).

De veiligheidsregio, waterschap en GGD vervullen elk een essentiële rol bij het signaleren, aanpakken en voorkomen van risico's in de fysieke leefomgeving. Door informatie - over bijvoorbeeld hotspots met gezondheidsrisico's - te delen, gezamenlijke prioriteiten te stellen en acties op elkaar af te stemmen, wordt de effectiviteit van het optreden versterkt. Deze samenwerking is onmisbaar bij complexe opgaven zoals fysieke veiligheid, milieucriminaliteit, asbestverwijdering en het voorkomen van de verspreiding van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in de lucht, het water en de bodem.

5.4 Het borgen van de kwaliteit van de uitvoering en de handhaving

In lijn met de aanbevelingen uit het rapport van Van Aartsen zet de omgevingsdienst in op een effectieve en slagvaardige organisatie en uitvoering. Daarbij staan de borging van voldoende onafhankelijkheid en deskundigheid van de omgevingsdiensten én een duidelijke, effectieve verdeling van rollen, taken en bevoegdheden centraal.

De organisatie en uitvoering van de VTH-taken moeten ook voldoen aan wettelijk vastgelegde kwaliteitscriteria. Dat gaat om de beheersing van de uitvoering (beleids- en uitvoeringscyclus), de 'robuustheid' van de organisatie en het hebben van voldoende capaciteit, deskundigheid en de juiste competenties en het borgen van de financiële middelen in de begroting.

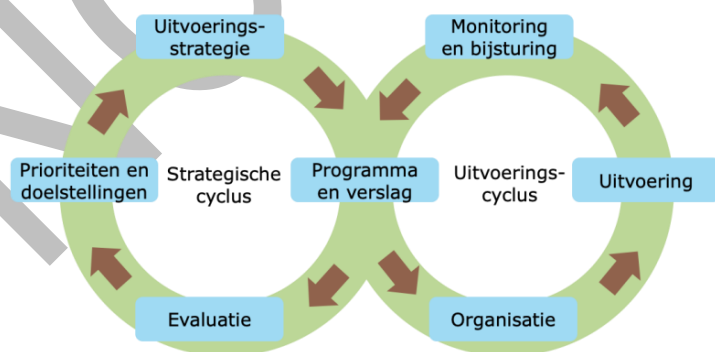
De basis voor de uitvoering door de omgevingsdienst is een omgevings- en risicoanalyse en het op basis daarvan vastleggen van prioriteiten en doelstellingen.

De omgevingsdienst stelt prioriteiten aan de hand van een risicoanalyse op basis van het eventuele effect van een incident en de kans dat zo'n incident zich voordoet. Het naleefgedrag van bedrijven wordt hierbij ook meegenomen. De inzet is om deze risicoanalyse de komende jaren dusdanig te verfijnen dat er voor elk individueel bedrijf een risicoprofiel kan worden opgesteld.

Dat wil zeggen van een algemene branche- en themagerichte bepaling van prioriteiten naar een risico-analyse op bedrijfsniveau. Die doelstellingen zullen niet in één keer gehaald kunnen worden.

In een jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma worden meer concrete doelstellingen vastgelegd: wat moet er in dat jaar gerealiseerd worden? De

uitvoering wordt gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Over de resultaten en evaluatie van de uitvoering wordt gerapporteerd aan het algemeen bestuur. De uitkomsten daarvan kunnen leiden tot de bijstelling van prioriteiten en aanpak. Maar kunnen ook voor beleid nieuwe inzichten bieden in ontwikkelingen, vraagstukken en opgaven in de regio. Dat betekent dat vanuit de uitvoering er ook een meer beleidsmatige terugkoppeling zal plaatsvinden. Zo zal de strategie jaarlijks, zeg maar, een APK-keuring krijgen vanuit monitoring en evaluatie. Om de vier jaar wordt langs de meetlat van de actuele lokale (milieu)ambities een actualisatie uitgevoerd. Insteek daarbij is niet periodiek een volledig nieuw document, maar op basis van de jaarlijkse 'APK' en de vierjaarlijkse actualisatie te komen tot een continu dynamisch, actuele U&H-strategie. De strategie wordt in hoofdstuk 6 uitgewerkt, waarin wordt beschreven hoe de omgevingsdienst de kwaliteit van de uitvoering ook de komende jaren wil borgen en waar nodig verbeteren.

6 Prioriteiten

De U&H-strategie legt vast waar de komende jaren de regionale prioriteiten en ambities met betrekking tot de omgevingskwaliteit liggen. En wat de rol en bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe is bij de realisatie daarvan. Gezien de maatschappelijke opgaven waarvoor de regio staat, zijn een gerichte, risicogestuurde en opgabe-gerichte inzet van VTH en advisering essentieel om de omgevingskwaliteit duurzaam te borgen.

Dit hoofdstuk biedt het kader voor de komende planperiode. De prioriteiten en doelstellingen worden jaarlijks geconcretiseerd in het uitvoeringsprogramma ('wat in dat jaar bereiken?') en vertaald naar Kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Deze worden gemonitord en zijn ook een belangrijke basis voor de evaluatie en waar nodig bijsturing van de uitvoering en prioriteiten.

6.1 Samen werken aan een veilige leefomgeving

In Nederland is de ruimte schaars. Mensen willen gezond en veilig leven, en het bedrijfsleven wil ruimte voor economische groei behouden. Deze blijvende zoektocht naar een optimaal gebruik van de beperkte ruimte is het onderwerp van omgevingsveiligheid.

Omgevingsveiligheid gaat over het borgen van een veilige leefomgeving door risico's te voorkomen, te beperken en te beheersen. Deze risico's kunnen bij incidenten zeer nadelige gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het gaat onder andere om risico's verbonden aan de productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen, en activiteiten waarbij bij incidenten giftige stoffen vrij kunnen komen of er schade voor de omgeving kan ontstaan door brand of explosies.

Hoewel het Veluwegebied vooral bekend is om zijn natuur en recreatie, zijn er ook diverse risicovolle activiteiten en infrastructuren. Dit kan gaan om grotere risicovolle bedrijven⁴ op bedrijfsterrinen (zoals in Apeldoorn, Harderwijk, Putten, Voorst, Brummen en Epe) uit de branche van chemie, papierverwerking of voedingsmiddelenindustrie. Maar ook om kleine bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen zoals garagebedrijven, drukkerijen, bakkerijen, zwembaden en soms zelfs detailhandel. Bijvoorbeeld door opslag van reinigingsmiddelen. Of om de vele propaantanks in het buitengebied (met mogelijk risico van natuurbranden), defensieterrinen of het vervoer van gevaarlijke stoffen in en door de regio via (spoorweg), water of buisleidingen. Zaken waarmee in de ruimtelijke ontwikkelingen rekening moet worden gehouden.

De klimaatverandering vergroot bestaande omgevingsveiligheidsrisico's, bijvoorbeeld door een hogere kans op overstromingen en natuurbranden. Dit kan leiden tot uitval van vitale infrastructuur tijdens hitte of storm. Daarnaast ontstaan nieuwe risico's, zoals bij de opslag en toepassing van duurzame energiedragers als waterstof en batterijen, die vragen om aangepaste veiligheidsmaatregelen en ruimtelijke keuzes

De omgevingsdienst draagt, samen met de veiligheidsregio, bij aan het minimaliseren van de kans op incidenten en het beperken van de gevolgen van eventuele calamiteiten. Dit gebeurt niet alleen bij de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving, maar ook door advisering van gemeenten. Bijvoorbeeld bij de aandacht voor omgevingsveiligheid in de omgevingsplannen (aandachtsgebieden), bij de transformatie van bedrijfsterrinen of de energietransitie.

⁴ Vijf inrichtingen in de regio (in Apeldoorn, Voorst en Putten) behoren tot de hoogste risicocategorie, de zogenaamde 'Seveso-inrichtingen'. Hiervoor is de provincie bevoegd gezag. De uitvoering van de VTH-taken bij deze inrichtingen is belegd bij Omgevingsdienst Groene Metropool. De uitvoering gebeurt samen met onder andere de veiligheidsregio, de arbeidsinspectie en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Gezamenlijke ambities en de bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe

Gemeenten in de regio en de provincie streven naar een veilige en gezonde leefomgeving waarin nieuwe ontwikkelingen verantwoord worden ingepast. Omgevingsdienst Veluwe ondersteunt deze ambitie door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering gericht in te zetten op het beperken van risico's voor mens en milieu. Via risicogerichte inzet draagt de omgevingsdienst bij aan de omgevingsveiligheid, het voorkomen van nieuwe risico's en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.

Gemeentelijke en provinciale ambities	Bijdrage Omgevingsdienst Veluwe
1.1. Het borgen van de omgevingsveiligheid bij de ruimtelijke ontwikkeling	1.1.1. Samen met de veiligheidsregio gemeenten adviseren over een veilige ruimtelijke inrichting in omgevingsplannen; het zo borgen dat er veilige afstanden zijn tussen risicobronnen (aandachtsgebieden) en (zeer) kwetsbare functies zoals woningen, scholen en zorginstellingen én tussen risicobronnen onderling. Waar dat niet kan, wordt bekeken met welke maatregelen toch voldoende veiligheid kan worden geborgd.
1.2. Het borgen van de omgevingsveiligheid op het niveau van individuele bedrijven en milieubelastende activiteiten.	1.2.1. Gemeenten bij de ruimtelijke afweging over de vestiging van een nieuw bedrijf en de beoordeling van de aanvraag van bouwactiviteiten door bedrijven adviseren over een veilige inrichting en risicobeperking; 1.2.2. Alle vergunningaanvragen waar omgevingsveiligheid een rol speelt integraal toetsen aan actuele wet- en regelgeving; 1.2.3. Het jaarlijks controleren en waar nodig handhaven van bedrijven met de meest risicovolle activiteiten, vooral waar het gaat om de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen; 1.2.4. Adviseren van gemeenten bij geconstateerd strijdig gebruik met risico's voor de omgevingsveiligheid; 1.2.5. Het versterken van de samenwerking met veiligheidsregio en de lokale crisisbeheersingsorganisaties.
1.3. Het voorkomen van het ontstaan van nieuwe risico's door de energietransitie (bijvoorbeeld opslag en transport, batterijen) en de transitie naar een circulaire economie (bijvoorbeeld ZZS in secundaire bouwstoffen).	1.3.1. Adviseren over potentiële omgevingsrisico's ten gevolge van de transitie naar een circulaire economie en de energietransitie; 1.3.2. In samenwerking met gemeenten en veiligheidsregio uitwerken van scenario's voor de beheersing van nieuwe risico's zoals opslag van waterstof of batterij-energieopslagsystemen, kennisdelen en adviseren over veilige toepassing; 1.3.3. Het zorgen voor actuele vergunningen, het houden van toezicht en het handhaven van de voorschriften waar het gaat om ZZS-emissies; 1.3.4. Gemeenten adviseren waar het gaat om een milieu-hygiënische toepassing van secundaire bouwstoffen.

6.2 Samen werken aan een gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving is een omgeving die als prettig wordt ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Dit kan een natuurlijke omgeving zijn met groen en water, die helpt om hitte en wateroverlast tegen te gaan en bijdraagt aan klimaatbestendigheid.

Een gezonde leefomgeving is essentieel voor het welzijn van inwoners en de aantrekkelijkheid van de regio. Die kan onder druk staan door allerlei oorzaken. Denk aan verminderde luchtkwaliteit, geluidhinder, geurbelasting, bodemkwaliteit en hittestress. Ook stikstofemissies dragen indirect bij aan gezondheidsrisico's, onder meer via omzetting in fijnstof (secundair aerosol) of door effecten op de stedelijke groenstructuur. Deels gaat het in de regio om bestaande lokale knelpunten ('hotspots') die om een oplossing vragen. En deels om nieuwe ontwikkelingen, zoals woningbouw of nieuwe bedrijfsterrinen, die om zorgvuldige afweging van ambities en gezondheidsrisico's vragen.

Bij het werken aan een gezonde leefomgeving staat de regio de komende jaren voor een aantal uitdagingen:

- Het verbeteren van de luchtkwaliteit. De Europese raad nam op 14 oktober 2024 een nieuwe richtlijn voor luchtkwaliteit aan. Vanaf 2030 gaan er strengere eisen gelden voor bijvoorbeeld fijnstof en stikstofdioxide. De luchtkwaliteit kan nu al onder druk staan door verkeer en industriële emissies maar ook door het stoken van hout in kachels. Daarbij is er maatschappelijk ook een toenemende aandacht en zorg over de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in de lucht, het water en in de bodem. Gemeente Brummen, Putten en Harderwijk hebben het *Schone Lucht Akkoord* ondertekend;
- Geluidsoverlast speelt bij veel gemeenten in de regio. Door bedrijfsactiviteiten, transportbedrijven, horeca (binnensteden), verkeer, spoorwegen en defensie (Oldebroek, Elburg, Epe en Heerde);
- Geurhinder in onder andere Putten, Elburg, Harderwijk, Brummen en Apeldoorn. Veroorzaakt door bijvoorbeeld voedselverwerking, afvalverwerking, agrarische bedrijven of papierfabrieken;
- Asbestverwijdering. Vooral in de oudere wijken en voormalige bedrijfslocaties wordt nog regelmatig asbest aangetroffen bij sloopactiviteiten;
- Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater zijn een significante bron van waterverontreiniging: dat levert risico's op voor de kwaliteit van het drinkwater, de gezondheid en ecosystemen. De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die streeft naar een goede waterkwaliteit van zowel oppervlaktewater als grondwater. Indirecte lozingen, zoals afvalwater van bedrijven dat via het riool op het oppervlaktewater terechtkomt, spelen een belangrijke rol in het behalen van de KRW-doelen.;
- Bodemverontreiniging op voormalige bedrijfslocaties;
- Toename van hittestress in stedelijke gebieden maar ook de bebouwde omgeving van kleinere gemeenten;
- Het voorkomen van een achteruitgang van de biodiversiteit.

Klimaatverandering versterkt deze risico's, bijvoorbeeld een verslechtering van de luchtkwaliteit tijdens droge en warme perioden of risico's van vervuiling als hoogwater bedrijven of opslagen bereikt.

Gezamenlijke ambities en de bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe

Gemeenten in de regio en de provincie streven naar een veilige en gezonde leefomgeving waarin nieuwe ontwikkelingen verantwoord worden ingepast. Omgevingsdienst Veluwe ondersteunt deze ambitie door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering gericht in te zetten op het beperken van risico's voor mens en milieu. Via risicogerichte inzet draagt de omgevingsdienst bij aan de omgevingsveiligheid, het voorkomen van nieuwe risico's en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.

Gemeentelijke en provinciale ambities	Bijdrage Omgevingsdienst Veluwe
2.1. Gezondheid en leefomgevingskwaliteit structureel meenemen in het omgevingsplan, de ruimtelijke ontwikkeling, beleid en inrichting van de openbare ruimte	2.1.2. Het samen met de GGD de gemeenten integraal adviseren over een gezondheid-bevorderende inrichting van de leefomgeving (positieve gezondheid); 2.1.2. Toetsen van woningbouw- en bedrijfsterreinprojecten aan relevante risico's wat betreft luchtkwaliteit, geluid, geur en emissies van ZZS (bodem, water, lucht, afval); 1.2.3. Signaleren van mogelijke gezondheidsrisico's en zo nodig de inhoudelijke expertise van de GGD betrekken bij onderzoek en duiding; 1.2.4. Gezamenlijke (beleids)kaders ontwikkelen voor het maken van afwegingen, zoals het monitoren van de Basisgeluidemissie (BGE). Ook met inbreng van de GGD.
2.2. Voldoende inzicht hebben van de druk op de gezondheid in de leefomgeving.	2.2.1. Structureel borgen van de kennisdeling tussen GGD, omgevingsdienst en gemeenten; 2.2.2. Het structureel verbeteren van de informatiepositie door gebruik bestaande informatie (RIVM, GGD), het inventariseren en op kaart zetten van risicobronnen en het verkennen van de mogelijkheden tot het uitvoeren van milieumetingen (bijvoorbeeld waar het gaat om hittestress of luchtkwaliteit);
2.3. Bedrijven voldoen minimaal aan de gezondheidseisen die in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan van een gemeente zijn gesteld. Meer specifiek waar het gaat om geur, geluid, luchtkwaliteit, (de emissie van) zeer zorgwekkende stoffen, bodem en water.	2.3.1. Bij bedrijven met milieubelastende activiteiten die een verhoogd risico met zich meebrengen voor de gezondheid en de leefbaarheid worden vergunningaanvragen uitvoerig getoetst, gecontroleerd en waar nodig gehandhaafd. De prioriteit ligt bij de chemie en metaalbedrijven, intensieve veehouderijen, voedingsmiddelenindustrie, logistiek en distributie, afvalverwerking en automotive; 2.3.2. Het toezien op de informatie en reductieverplichting van bedrijven waar het gaat om de emissies van ZZS; 2.3.3. Investeren in kennis over indirecte lozingen en het waar nodig actualiseren van vergunningen, het opleggen van maatwerkvoorschriften en het intensiveren van het toezicht daarop.
2.4. De 'hotspots' met structurele gezondheidsrisico's en/of waar de leefbaarheid onder druk staat worden aangepakt.	2.4.1. Samen met de gemeenten een integrale (projectmatige) aanpak opzetten waarbij de omgevingsdienst vooral een bijdrage levert door toezicht en handhaving op MBA's die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid en leefbaarheid; 2.4.2. Stimuleren van het verwijderen van asbest i.v.m. calamiteiten.

6.3 Samen werken aan natuurbehoud en biodiversiteit op de Veluwe

De Veluwe is een van de grootste en meest waardevolle aaneengesloten natuurgebieden van Noordwest-Europa. Binnen de regio liggen diverse gebieden die vallen onder Natura 2000-gebied De Veluwe. Daaronder de noordwestelijke Veluwe (rond Ermelo, Heerde, Harderwijk en Nunspeet), de Veluweflank bij Putten, natte natuur zoals het Wisselse Veen bij Epe en het Hulshorsterzand tussen Harderwijk en Nunspeet. Deze gebieden herbergen een rijkdom aan diersoorten, zoals edelherten, dassen, zandhagedissen, wolven en talloze bijzondere vogelsoorten (zoals de Ijsvogel en de wespendif). De Veluwe combineert hoge ecologische waarden met functies voor recreatie, landbouw en wonen, waardoor het gebied ook economisch en maatschappelijk van groot belang is.

Daarnaast ligt een aantal gemeenten op de overgangszone tussen de Veluwe en IJssel. Dit gebied ligt op de overgang van de droge zandgronden op de oostelijke flank van de Veluwe naar het vochtige rivierkleigebied van het IJsseldal. Deze overgangszone wordt o.a. gekenmerkt door natuurgebieden zoals de Empese en Tondese heide, landgoederen(zone) en uiterwaarden met specifieke natuurwaarde. Deze gebieden vallen deels onder Natura 2000.

De natuur op de Veluwe en de overgangszone naar de IJssel staat door verschillende factoren onder druk. Veel van de kwetsbare natuurtypen op de Veluwe en in de overgangszone maken deel uit van het Europees beschermde Natura 2000-netwerk, en vereisen instandhouding en herstel. Stikstofdepositie, onder meer afkomstig van agrarische activiteiten, industrie en verkeer, bedreigt deze habitats, waaronder de heidevelden bij Ermelo, Putten en Nunspeet, en beperkt de ontwikkelruimte voor andere functies in de regio.

Verdroging vormt een risico voor gebieden met natte natuur, zoals het Wisselse Veen bij Epe en de bossen van Leuvenum bij Harderwijk. Grondwateronttrekking door industrie en klimaatverandering zijn oorzaken van verdroging. Klimaatverandering kan ook gevolgen hebben voor de biodiversiteit in het gebied.

Ook de toenemende druk door defensieactiviteiten raakt deze beschermde gebieden. De instandhouding van natte natuur en veenrestanten – veelal Natura 2000-habitats – is sterk afhankelijk van voldoende en schoon grond- en oppervlaktewater. Verdroging en vermessing vormen daarmee directe risico's voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen onder Natura 2000 én voor de bredere ecologische doelen van de Kaderrichtlijn Water.

Versnippering van natuur door infrastructuur, zoals de A28 en spoorlijnen, beperkt de uitwisseling tussen leefgebieden, wat nadelig is voor soorten als het edelhert en de das. Recreatiedruk, vooral in populaire delen van het Natura 2000-gebied, zoals het Hulshorsterzand en de bossen rond Apeldoorn en Epe, kan leiden tot verstoring van rustgebieden voor kwetsbare fauna. Maar ook evenementen in of nabij natuurgebieden kunnen tot verstoring leiden. Bijvoorbeeld in het broedseizoen.

Een aantal belangrijke uitdagingen in het natuurbehoud op de Veluwe zijn de komende jaren:

- Herstel en behoud van natuurkwaliteit, binnen Natura 2000-gebieden Veluwe en Veluwerandmeren maar ook daarbuiten;
- Vermindering van stikstofbelasting, in aansluiting op gebiedsgerichte stikstofaanpak die onder meer in samenwerking met de provincie Gelderland worden ontwikkeld;
- Versterking van ecologische verbindingen, zoals via bestaande faunapassages bij Nunspeet en Harderwijk;
- Beheersing van recreatiedruk, onder andere via zonering en voorlichting in samenwerking met terreineigenaren en recreatieondernemers;
- Voorkomen en beheersen van natuurbranden, samen met de veiligheidsregio en terreinbeheerders.

Via actieve deelname aan programma's als de Regio Deal Veluwe (gericht op natuurbehoud en -herstel, recreatiezonering en verduurzaming) draagt de omgevingsdienst samen met de partners bij aan het realiseren van deze opgaven.

Gezamenlijke ambities en de bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe

Gemeenten en provincie werken samen met landschapsbeheerders, natuurorganisaties (zoals natuurmonumenten en Staatsbosbeheer), de veiligheidsregio en het waterschap Vallei en Veluwe actief aan het beschermen en versterken van de natuur en de biodiversiteit. Omgevingsdienst Veluwe kan deze ambitie vooral ondersteunen vanuit haar adviestaak, door de rol die de groene boa's hebben en deels door de inzet van VTH waar deze natuurbelangen raakt.

Gemeentelijke en provinciale ambities	Bijdrage Omgevingsdienst Veluwe
3.1. Behouden en versterken van natuurwaarden en biodiversiteit	3.1.1. Het adviseren bij en beoordelen van ruimtelijke plannen (omgevingsvisies, omgevingsplan, herinrichtingsplan) op effecten voor beschermde soorten en natuurwaarden; 3.1.2. Het inbrengen van ecologische kennis bij gebiedsprocessen en bij de afweging tussen natuur, recreatie en andere functies; vooral bij gemeenten die deze kennis zelf niet hebben; 3.1.3. Het adviseren over natuur-inclusieve ontwikkeling binnen gemeentelijke plannen en projecten (woningbouw, bedrijfsterreinen, recreatieve voorzieningen) 3.1.4. Bijdragen aan herstelmaatregelen in Natura 2000-gebieden (vergunningverlening, toezicht, ecologische kennis inbrengen, etc.); 3.1.5. Toezicht op de uitvoering van herstelmaatregelen in natte natuurgebieden zoals het Wisselse Veen en Leuvenumse Bossen; 3.1.6. Voorlichting en advies aan gemeenten over bijvoorbeeld het mogelijk verblijven van vleermuizen in spouwmuren bij het verstrekken van subsidies voor muurisolatie; 3.1.7 Toezicht op soortenbescherming bij sloop/asbest sanering.
3.2. Beperken van de stikstofbelasting in kwetsbare natuurgebieden	3.2.1. Uitvoeren van toezicht en projecten gericht op stikstofreductie bij agrarische en recreatieve activiteiten. Bijvoorbeeld met de NVWA en het waterschap in het kader Gebiedsgericht Handhaven waar het gaat om mest.
3.3. Zorgdragen voor een goede waterkwaliteit in het gebied, ook met het oog op de biodiversiteit.	3.3.1. Het in kaart brengen van indirecte lozingen en het houden van toezicht daarop.
3.4. Het beheersen van de recreatiedruk en het beschermen van rustgebieden	3.4.1. Advies uitbrengen over recreatieve voorzieningen en activiteiten (evenementen) nabij kwetsbare natuur; 3.4.2. Toezicht (surveillance) en handhaving door de Groene boa's.
3.5. Voorbereid zijn op de effecten van klimaatverandering op natuur (overstroming en droogte)	3.5.1. Inbrengen van klimaat-robuste maatregelen in vergunningverlening en advisering (in afstemming met het waterschap); 3.5.2. Adviseren over herstelmaatregelen gericht op vergroting van veerkracht van natuurgebieden.

6.4 Samen werken aan verduurzaming

De Veluwe en de IJsselvallei zijn niet alleen een waardevol natuurgebied, maar ook een regio waar klimaatverandering steeds nadrukkelijker invloed heeft op de leefomgeving. In de regio zijn de gevolgen van klimaatverandering al merkbaar: langere perioden van droogte, intensievere buien met wateroverlast, hittegolven en toenemende druk op de beschikbaarheid van water en energie.

Nederland stelde het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie vast. Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel om wateroverlast, droogte, hittestress en de gevolgen van overstromingen te beperken. Het uiteindelijke doel is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig, CO₂ neutraal en water-robuust is ingericht. Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk werken samen aan dit programma. Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie werkt vanuit zeven ambities, en doet dat in een cyclisch proces.

Daarnaast blijft er maatschappelijke urgentie om de transitie naar een duurzame samenleving te versnellen. Energiebesparing, verduurzaming van mobiliteit en landbouw, circulaire economie en klimaatadaptatie zijn thema's die in de regio steeds belangrijker worden. Bij circulaire economie is de ambitie van het kabinet om het gebruik van primaire abiotische grondstoffen in 2030 te halveren. Belangrijk is het Circulair Materiaalplan (CMP) dat eind 2025 in werking moet treden. Dit is een uniform (wettelijk) kader voor de transitie naar een circulaire economie. Dit geldt zowel voor bedrijven als voor overheden.

De gemeenten en de provincie zetten in op verduurzaming. Dit omvat het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen, het bevorderen van hernieuwbare energiebronnen en grondstoffen, het verbeteren van energie-efficiëntie, en het stimuleren van een circulaire economie. Daarbij is klimaatadaptatie een belangrijk aandachtspunt. Dat wil zeggen het nemen van maatregelen om de regio weerbaarder te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme weersomstandigheden.

Langere perioden van droogte, meer piekbuien en druk op de drinkwatervoorziening vragen om een klimaatbestendige omgang met water. Waterberging, infiltratie en zuinig watergebruik zijn cruciale opgaven bij gebiedsontwikkeling en verduurzaming van stedelijk en landelijk gebied.

De energietransitie brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee: het inpassen van zonnevelden en windenergie moet zorgvuldig gebeuren om natuur, landschap en leefomgeving niet onnodig te belasten. Daarnaast zijn er problemen met de netcapaciteit en met netcongestie. Tegelijkertijd vraagt de circulaire economie om het beperken van afval en het sluiten van grondstoffenkringen, een opgave waarin ook het bedrijfsleven in de regio een belangrijke rol speelt.

Gezamenlijke ambities en de bijdrage van Omgevingsdienst Veluwe

Met zijn inzet ondersteunt Omgevingsdienst Veluwe de overgang naar een duurzame, klimaatbestendige regio en de transitie naar een circulaire economie. Onder andere door energietoezicht bij bedrijven, afvalstromen te toetsen aan het CMP en ruimte te bieden aan innovatieve oplossingen. En door gemeenten bijvoorbeeld te adviseren bij de planontwikkeling, het opzetten van warmtenetten, het omgaan met hittestress en circulair bouwen.

Gemeentelijke en provinciale ambities	Bijdrage Omgevingsdienst Veluwe
4.1. Een duurzame en klimaat-adaptieve gebiedsontwikkeling	4.1.1. Adviseren over integrale duurzame gebiedsontwikkeling bij ruimtelijke plannen, bijvoorbeeld over CO₂-vrije wijken, klimaatadaptatie, circulaire economie en duurzame mobiliteit; 4.1.2. Adviseren over klimaatadaptatiemaatregelen zoals vergroening, waterberging en hittebestendigheid binnen projecten, omgevingsplannen en specifieke programma's gericht op waterbeheer.
4.2. Het in 2050 CO ₂ -neutraal zijn en het daartoe versnellen van de energietransitie en verduurzaming bij bedrijven	4.2.1. Actief benutten van milieuvergunningen en maatwerkbesluiten om energiebesparings- en verduurzamingsmaatregelen bij bedrijven te borgen; 4.2.2. Stimuleren van duurzame innovaties via vergunningverlening en advisering; 4.2.3. Toezichtprojecten gericht op energiebesparing en circulaire bedrijfsvoering; uitvoeren van energiecontroles en handhaving op naleving van de energiebesparingsplicht; 4.2.4. Toezicht op de rapportageverplichting in verband met werkgebonden personenmobiliteit.
4.3. Bijdragen aan een circulaire economie (landelijke doelstelling 100% circulair in 2050) en een reductie van afvalstromen	4.3.1. Stimuleren van circulaire bedrijfsvoering door toezicht op afvalbeheer, sluiten van kringlopen en advisering over circulaire principes in vergunningverlening; 4.3.2. In vergunningen ruimte bieden voor innovatieve oplossingen; 4.3.3. Adviseren gemeenten waar het gaat om het toepassen van secundaire grondstoffen bij (ver)bouw en renovatie; 4.3.4. Toezicht op het scheiden van bouwafval; 4.3.5. Het samen met de gemeenten en provincie regionaal voorsorteren op en implementeren van het Circulair Materialen Plan (CMP).
4.4. Ondersteunen van de uitvoering van het Klimaatakkoord en het Regionale programma energievoorziening.	4.4.1. Actieve deelname aan regionale overleggen; adviseren en bijdragen aan uitvoering van het programma, inclusief deelname aan duurzame energieprojecten en integratie van klimaat- en energiedoelen in omgevingsvisies.

6.5 Bijdragen aan de realisatie van de bredere opgaven

De gemeenten in de regio staan voor samenhangende opgaven op het gebied van woningbouw, energietransitie, landbouw, natuur en leefomgeving. Deze opgaven overstijgen vaak gemeentegrenzen en vragen om een integrale benadering. Gemeenten werken hierbij samen in verschillende regionale en thematische verbanden, zoals de Regio Noord-Veluwe, de G40 (Apeldoorn), Stedendriehoek, Foodvalley en binnen de gebiedsgerichte stikstofaanpak van de provincie Gelderland. Ook programma's zoals de Regio Deal Veluwe en de uitvoering van de Regionale Energie Strategie (RES) vragen om afstemming tussen beleidsvelden en bestuurslagen. De inzet van Omgevingsdienst Veluwe op omgevingskwaliteit – via vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering – draagt bij aan het realiseren van deze opgaven en sluit daarbij waar nodig aan bij de bredere samenwerking.

Woningbouw: Gezonde groei in een veilige leefomgeving

De woningbouwopgave in gemeenten als Apeldoorn, Harderwijk en Putten, maar ook in de kleinere landelijke gemeenten is aanzienlijk. Projecten zoals bijvoorbeeld de woningbouwontwikkelingen in Apeldoorn-Zuid, Harderweide en Waterfront in Harderwijk en De Bosrande in Putten dragen bij aan het opvangen van de woningvraag én de verduurzamingsdoelstellingen en het natuurinclusief bouwen. Tegelijkertijd vereist bouwen in het algemeen in de nabijheid van wegen, spoorlijnen of bedrijven extra aandacht voor luchtkwaliteit, geluid en omgevingsveiligheid. En staat de realisatie van de woningbouw onder druk door de stikstofproblematiek.

In de regio liggen verschillende woningbouwopgaven in gebieden met een industriële of bedrijfsmatige historie, zoals bij transformatielocaties in Apeldoorn (Spoor- en Kanaalzone), Harderwijk-Waterfront, Hattem ('t Veen) of Putten. Op dit soort locaties spelen vaak meerdere omgevingsaspecten tegelijk: bodemverontreiniging met ZKS zoals Pfas en lood, blootstelling aan geur, fijnstof en geluidsbelasting of risico's door de nabijheid van de opslag of het gebruik van gevaarlijke stoffen (aandachtsgebieden). Een zorgvuldige afweging van deze cumulatieve milieubelasting is essentieel voor het realiseren van een gezonde en veilige woonomgeving. Op dit punt is het daarom ook zeer belangrijk dat er in omgevingsplannen voldoende aandacht is voor milieurisico's en dat er een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) plaatsvindt.

Op veel locaties is woningbouw alleen mogelijk als stikstofeffecten zorgvuldig worden beoordeeld en beperkt, bijvoorbeeld via salderen of natuurcompensatie. Dit vraagt om nauwe samenwerking tussen de gemeenten, de provincie, de omgevingsdienst en de initiatiefnemers.

Omgevingsdienst Veluwe draagt bij aan de omgevingskwaliteit van (her)ontwikkelingslocaties voor woningbouw door te toetsen op aspecten als luchtkwaliteit, geluidbelasting, bodemveiligheid en risicobronnen in de omgeving. Daarnaast adviseren we over klimaat-adaptieve en natuur-inclusieve inrichting. Bijvoorbeeld over de aanleg van groen om hittestress tegen te gaan, het integreren van verblijfsplaatsen voor beschermde soorten, soortenmanagementplannen en natuurvriendelijk isoleren. De omgevingsdienst controleert actief op het naleven van milieueisen, bijvoorbeeld rond fijnstofreductie en bodembescherming. Daarnaast adviseert de omgevingsdienst desgevraagd gemeenten over een natuur-inclusieve werkwijze voor het beleid en beheer van de buitenruimte. De omgevingsdienst heeft naast een adviserende rol ook een taak in het toezicht op daadwerkelijk realiseren van kwaliteitseisen.

Transitie landbouw: Naar een duurzame en toekomstbestendige sector

In de hele regio, van Putten tot Oldebroek en Hattem tot Brummen, bevinden zich veel agrarische bedrijven. Deze sector staat voor de uitdaging om stikstofemissies te reduceren, natuurinclusief te werken en in te spelen op veranderende marktvraag. De stikstofopgave dwingt tot herinrichting van het buitengebied waarbij agrarische bedrijvigheid, natuurontwikkeling en andere functies beter in balans worden gebracht. De landbouwtransitie krijgt vorm via onder meer de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof (extensivering, vervlechten natuur en landbouw) en verduurzaming.

Omgevingsdienst Veluwe ondersteunt deze omschakeling door vergunningaanvragen zorgvuldig te toetsen op effecten voor milieu, natuur en gezondheid. Voor de gezondheidskundige beoordeling van een agrarische bedrijfsaanpassing wordt daarbij de expertise van de GGD ingeschakeld. Door toezicht wordt de werking van maatregelen zoals luchtwassers en de opslag van meststoffen gecontroleerd. Waar nodig treedt de omgevingsdienst handhavend op. Bij bedrijven die niet meer operationeel zijn worden, na het verstrijken van de wettelijke termijn, de vergunning ingetrokken. Voor het intrekken van de stikstofrechten zoekt de omgevingsdienst samenwerking met de provincie als bevoegd gezag. Daarnaast adviseert de omgevingsdienst agrarische ondernemers over mogelijkheden om hun bedrijfsvoering duurzamer en natuur-inclusiever vorm te geven.

Ontwikkeling recreatie en toerisme: Versterken van balans tussen beleving en bescherming

De Veluwe en de Randmeren zijn dé recreatieve hot-spot van Nederland, en gemeenten als Nunspeet, Harderwijk, Ermelo en Elburg trekken jaarlijks vele bezoekers. Initiatieven zoals nieuwe vakantieparken, uitbreiding van bestaande campings en de aanleg van extra recreatieve routes vergroten de toegankelijkheid en de economische betekenis van toerisme. Tegelijkertijd ontstaan er spanningen rondom natuurbehoud, afvalproblematiek en verkeersdruk.

Omgevingsdienst Veluwe adviseert gemeenten over nieuwe recreatie-ontwikkelingen kritisch op hun effecten op natuur, milieu en gezondheid. Bij het toezicht op recreatiezonering wordt gelet op het overtreden van toegankelijkheid, geluidshinder, afvalstromen en de bescherming van natuurwaarden. Waar nodig wordt handhavend opgetreden. Denk hierbij aan illegale recreatie, zoals crossen, in kwetsbare natuurgebieden als het Hulshorsterzand tussen Harderwijk en Nunspeet en de bossen rond Nunspeet en Ermelo. Daarnaast adviseert en toetst Omgevingsdienst Veluwe bij evenementen over een natuur-inclusieve werkwijze.

Vitaal ondernemersklimaat: Duurzaam ondernemen stimuleren

Bedrijven staan voor de uitdaging om te verduurzamen in het kader van de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie. Dat vraagt om flinke investeringen. Omgevingsdienst Veluwe ondersteunt een vitaal maar vooral ook duurzaam ondernemersklimaat door snelle en zorgvuldige vergunningverlening en actief toezicht op milieu- en energiereggeving. Bedrijven worden begeleid bij het treffen van energiebesparende maatregelen en het veilig omgaan met gevaarlijke stoffen. Er is aandacht voor innovatieve ontwikkelingen, zoals opslag van waterstof of batterijtechnologie, zowel vanuit een oogpunt van verduurzaming als vanuit een oogpunt van veiligheid. In samenwerking met gemeenten adviseert de omgevingsdienst over de duurzame herstructurering en vergroening van bedrijventerreinen en helpen we ondernemers milieugevolgen te minimaliseren. Daarbij gaat het ook om de balans tussen economie, verduurzaming en voldoen aan de eisen wat betreft veiligheid, gezondheid en natuur. Naast het stimuleren van verduurzaming draagt de omgevingsdienst ook bij aan een gelijk speelveld voor ondernemers: door toezicht te houden en te handhaven daar waar bedrijven milieuregels overtreden.

Aanpak milieucriminaliteit en ondermijning

Milieucriminaliteit omvat illegale activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu, zoals het illegaal dumpen van afval, het lozen van gevaarlijke stoffen, en het moedwillig overtreden van milieuwetten en -regels. Deze activiteiten kunnen ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid, de kwaliteit van de leefomgeving en de biodiversiteit. Denk aan bodemverontreiniging, het lozen of uitstoten van schadelijke stoffen, het op schadelijke wijze verwerken van afval (niet alleen in de regio maar ook buiten de landsgrenzen) verontreinigde grond of fraude met mestverwerking. Het bestrijden van milieucriminaliteit is essentieel om een schone, veilige en duurzame leefomgeving te waarborgen.

Omgevingsdienst Veluwe draagt door samenwerking met gemeenten, politie, de ILT, het RIEC en het OM bij aan de aanpak van (milieu)criminaliteit. De omgevingsdienst doet dat door bij het toezicht ook prioriteit te leggen bij branches met een verhoogd risico op ondermijning, door bestuurlijk en strafrechtelijk op te treden, door signalen die mogelijk wijzen op ondermijning te delen ('oor- en oogfunctie')⁵ en door samen met de handhavingspartners en gemeenten integrale controles en projecten uit te voeren op bedrijfsterreinen en in het buitengebied. Bij het laatste zijn vanuit de omgevingsdienst de groene boa's betrokken.

⁵ Dergelijke signalen worden elk kwartaal ook ingebracht tijdens het Strafrechtelijk overleg tussen de Gelderse- en Overijsselse Omgevingsdiensten, politie en OM.

7 Uitvoering

De uitvoering gebeurt op basis van de volgende (wettelijke) taken en bevoegdheden:

- Preventie
- Adviseren
- Reguleren
- Toezichthouden
- Handhaven
- Gedogen

Voor de uitvoering worden in het uitvoeringsprogramma KPI's opgesteld om de realisatie van de uitvoeringsstrategie te kunnen monitoren en waar nodig bij te sturen. In de kern is de strategie die Omgevingsdienst Veluwe volgt bij de inzet van VTH als volgt.

7.1 Preventie

Het streven is hoge spontane naleving van voorschriften en het zo min mogelijk corrigerend te hoeven optreden door de omgevingsdienst. Daarom wordt veel aandacht besteed aan preventie. Preventie gebeurt door:

- Voorlichting gericht op bekendheid met de regels (procedures, normen, consequenties van niet naleven), het vergroten van het risicobewustzijn (milieurisico's, brandveiligheid, ondermijning) en gedragsbeïnvloeding;
- Het bevorderen van participatie, dat wil zeggen dat een initiatiefnemer ook de omgeving betreft bij voorgenomen activiteiten;
- Het goed organiseren van de 'oor en oog' functie, ook van en voor de brandweer en gemeenten. Dat kan door breed te kijken of periodiek een 'schouw' te houden, bijvoorbeeld op bedrijfsterreinen; vroegsignalering is belangrijk om te voorkomen dat schade kan ontstaan of er handhavend moet worden opgetreden;
- Samenwerking zoeken, bijvoorbeeld op bedrijfsterreinen waar het gaat om de omgevingsveiligheid of de aanpak van ondermijning.

Voorlichting gebeurt met algemene informatie via de website, folders of voorlichtingsavonden. Maar ook door open te staan voor vragen, het geven van voorlichting aan een initiatiefnemer of het benaderen van specifieke doelgroepen als milieu-adviesbureaus, brancheorganisaties of bedrijfsverenigingen.

In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt vastgelegd hoe in dat jaar concreet wordt ingezet op preventie en wat daarmee moet worden bereikt.

7.2 Advies

De omgevingsdienst heeft een belangrijke interne en externe adviestaak. De interne adviestaak is gericht op advisering bij vergunningverlening en toezicht. Specifiek waar het gaat om specialistische kennis op het gebied van geluid, omgevingsveiligheid, ecologie, bodem, energie en duurzaamheid. De belangrijkste externe adviestaak is richting gemeenten. Dat wil zeggen bij:

- Het opstellen van omgevingsvisies en het actualiseren van omgevingsplannen (advisering waar het gaat om milieuwwaarden);
- Planadvies bij concrete ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld waar het gaat om toetsing aan gezondheid, bodem, geluid, natuur en luchtkwaliteit; waar het gaat om gezondheid in de planvorming wordt ook de GGD betrokken;
- Beleids- en gebiedsontwikkeling, bijvoorbeeld waar het gaat om verduurzaming, klimaatadaptie of natuurinclusief bouwen.

De omgevingsdienst is geen directe adviseur van bedrijven. Vooral om belangenverstrengeling te voorkomen. Dit neemt niet weg dat bij de vergunningverlening of het toezicht aan een bedrijf wel voorlichting wordt gegeven, suggesties worden gedaan of wordt doorverwezen.

Bij de advisering door de omgevingsdienst zijn de volgende uitgangspunten leidend:

- Is afgestemd op de (bredere) beleidsopgaven van de gemeenten en provincie;
- Inbreng is tijdig en pro-actief in de plan- en beleidsprocessen van de gemeenten en provincie;
- Vanuit een dienstverlenende opstelling en in samenspel met de gemeenten en provincie;
- Onafhankelijk en deskundig;
- Adviezen zijn helder, uitvoerbaar en handhaafbaar;
- Integraal en laten de bredere samenhang zien;
- Gebaseerd op gevalideerde kennis en informatie en gemotiveerd.

7.3 Reguleren

Aan milieubelastende activiteiten worden eisen gesteld. Via algemene regels of in de omgevingsvergunning. Omgevingsdienst Veluwe heeft de volgende taken als het gaat om regulering:

- Het verlenen, weigeren, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een vergunning;
- Het (ambtshalve) actualiseren van vergunningen;
- Het behandelen van meldingen en informatieplichten (b.v. met betrekking tot ZZS-emissies);
- Het verlenen van ontheffingen;
- Het besluiten over maatwerkvoorschriften en/of gelijkwaardigheid;
- Het toetsen van de m.e.r.-(beoordelings)plicht.

Vergunningverlening levert een bijdrage aan het verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en het naleven van de regels die van toepassing zijn. Voor het bepalen van de acceptabele kwaliteit moeten de verschillende belangen tussen de voorgenomen activiteiten en de gevolgen voor de fysieke leefomgeving zorgvuldig zijn afgewogen. De belangrijkste toetsingskaders voor milieu zijn het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), de provinciale omgevingsverordening Gelderland, de waterschapsverordening Vallei en Veluwe en de omgevingsplannen van de gemeenten.

Vergunningen en besluiten over initiatieven moeten kwalitatief op orde zijn. Dat houdt enerzijds in dat ze voldoende ruimte bieden aan een te nemen initiatief en de omgevingskwaliteit borgen. Anderzijds moet een vergunning de initiatiefnemer de handvatten bieden om de gestelde regels na te leven en moet de vergunning handhaafbaar zijn. Het beoordelen van en besluiten over een aanvraag voor een omgevingsvergunning, gebeurt:

- In overeenstemming met de (landelijke, provinciale en lokale) wet- en regelgeving;
- Risicogestuurd;
- In de geest van de Omgevingswet ("ja, mits" i.p.v. "nee, tenzij");
- Vanuit een dienstverlenende opstelling: klantgericht en zakelijk;
- Integraal;
- Op transparante wijze en juridisch correct.

Voor de vergunning zelf geldt dat die:

- Uitgaat van het volgen van de best beschikbare technieken (BBT) en een algemene zorgplicht van de ondernemer;
- Is geschreven in duidelijke en begrijpelijke juridische correcte taal;
- Doelmatig en specifiek is (geen overbodige voorschriften);
- Handhaafbaar en uitvoerbaar is.

De omgevingsdienst biedt altijd de mogelijkheid aan tot vooroverleg; daarin wijst de omgevingsdienst ook op het belang van het betrekken van de omgeving met het oog op de participatieplicht die een initiatiefnemer heeft. Het vooroverleg is nuttig om te bepalen of de voorgenomen milieubelastende activiteit binnen de geldende regelgeving past en om voorlichting te geven inhoud en procedure rond de aanvraag. Het kan ook helpen om de communicatie te vergemakkelijken en om tijd en kosten te besparen bij de formele aanvraag.

Het algemene uitgangspunt is dat de initiatiefnemer een eigen verantwoordelijkheid heeft in het aanleveren van een volledige en integrale (ontvankelijke) aanvraag. In het kader van de preventiestrategie zal de omgevingsdienst daarom zorgen dat regels voldoende duidelijk zijn.

Financiële zekerheidsstelling

Als een bedrijf failliet gaat en er op het terrein bijvoorbeeld nog afvalstoffen aanwezig zijn met een negatieve restwaarde, is de kans groot dat de overheid opdraait voor de verwerkingskosten daarvan. Om die reden is met het in werking treden van de Omgevingswet het instrument Financiële zekerheidsstelling geïntroduceerd. Voor risicovolle bedrijven is zo'n zekerheidsstelling wettelijk verplicht. Bij afvalbedrijven geldt dat het bevoegd gezag zo'n verplichting kan opleggen. Omgevingsdienst Veluwe zal in overleg met de gemeenten bepalen bij welke bedrijven zo'n zekerheid zal worden gevraagd.

Bij de beoordeling van vergunningaanvragen hanteert de omgevingsdienst een toetsprotocol. Daarbij wordt de diepgang van de toetsing bepaald door de potentiële milieurisico's. Daarbij worden ook de locatie van de activiteit en eerder vertoond naleefgedrag meegenomen. Bij milieubelastende activiteiten met een laag risico vindt alleen toetsing van uitgangspunten van de aanvraag plaats. Bij activiteiten met een hoog risico wordt integraal getoetst.

Bibob

In voorkomende gevallen kan de omgevingsdienst een gemeente adviseren om een Bibob-toets uit te (laten) voeren. Dat wil zeggen vooral bij milieubelastende activiteiten die gevoelig zijn voor ondermijning (zoals afvalverwerking en grondverzet) en/of als er signalen zijn dat de vergunning mogelijk gebruikt wordt om criminele of illegale activiteiten mogelijk te maken. Harmonisatie van het Bibob-beleid van de gemeenten is hier een aandachtspunt.

7.4 Toezicht houden

Toezicht is belangrijk om zicht te houden op de naleving van wet- en regelgeving en om waar nodig (handhavend) op te treden. Het draagt bij aan het kunnen beoordelen van de effectiviteit van de uitvoering, kan de basis zijn voor een heroverweging van prioriteiten en geeft bij beleidsontwikkeling zicht op ontwikkelingen op bijvoorbeeld bedrijfsterreinen of in het buitengebied. Toezicht heeft daarnaast een belangrijke oor- en oogfunctie voor partners als politie (ondermijning), NVWA (dierenwelzijn), NLA of ILT (afvalstoffen) en voor gemeenten (bouw, RO of natuur). Goed naleefgedrag wordt beloond door betrouwbare bedrijven minder intensief te controleren en meer vertrouwen te geven, zodat zij zich kunnen blijven richten op verantwoord en duurzaam ondernemen.

De uitvoering van het toezicht vindt op verschillende momenten en manieren plaats:

- Volgend op de verleende vergunning of ingediende melding;
- Programmatisch;
- Thematisch of projectmatig;
- Ad hoc controles naar aanleiding van meldingen, klachten, handavingsverzoeken;
- Als vervolg op een eerdere controle of handavingsbesluit;
- In de vorm van ketentoezicht;
- Als surveillance (vrije-veld toezicht);
- Toezicht met gebruik van nieuwe technieken zoals (drones) en kunstmatige intelligentie;
- Administratief.

In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma staat hoe het toezicht concreet wordt ingevuld. Controles kunnen integraal zijn of gericht op één of meerdere aspecten. Uitgangspunt van preventieve controles is dat deze integraal zijn. Bij de grote bedrijven kan het zijn dat een integrale controle over meerdere controlemomenten worden uitgesmeerd. Aspectcontroles kunnen bijvoorbeeld aan de orde zijn bij hercontroles of thematische controles. Daarnaast kunnen controles op locatie worden uitgevoerd, op afstand/administratief of door middel van ketentoezicht. Bijvoorbeeld ook waar gebruik gemaakt kan worden van meetgegevens. De dienst zal ook bekijken waar innovatie in het toezicht mogelijk is en loont. Bijvoorbeeld door de inzet van AI of drones.

De uitgangspunten bij het toezicht zijn samengevat als volgt:

- *Inzetten op preventie*: het geven van voorlichting, vroegtijdige signalering en het zichtbaar zijn bij het uitvoeren van toezicht;
- *Risicogestuurd*: de hoogste prioriteit qua controlefrequenties en diepgang van de controles ligt bij activiteiten met een hoog milieurisico. Daarbij worden factoren als eerder naleefgedrag, ligging, klachten, laatste controlebezoek meegewogen;
- *Informatiegestuurd*: analyse van toezichtresultaten gekoppeld aan overige bronnen worden gebruikt om beter zicht te krijgen op risico's en trends (outcome gericht). Dat inzicht draagt bij aan een verdere verfijning van een risicogestuurde aanpak;
- *Uniform en transparant*: controles worden uitgevoerd aan de hand van vaste protocollen en kwaliteitseisen en gelijke vallen worden ook gelijk behandeld;
- *Samenhangend en samenwerkend*: het toezicht gebeurt in samenhang met de andere taken van de omgevingsdienst en in samenwerking met de ketenpartners, gemeenten en provincie.

Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor de naleving in eerste instantie bij de ondernemer ligt. Die zal dan ook altijd worden aangesproken op het naleefgedrag en het nakomen van de zorgplicht.

Controles worden in principe altijd aangekondigd. Dit in verband met het aanwezig zijn van de juiste personen (leiding, milieucoördinator etc.) en documenten. Het aankondigen heeft ook een zekere preventieve werking omdat het bedrijven prikkelt zaken voor het controlebezoek op orde te hebben. Sommige controles zijn altijd onaangekondigd. Bijvoorbeeld hercontroles in het kader van een handhavingstraject of controles die betrekking hebben op een vermoeden van criminele handelingen⁶ (lozingen etc.).

De prioriteiten in het toezicht (hoe vaak en hoe diepgaand controleren?) worden bepaald op basis van een omgevings- en risicoanalyse. Die gaat uit van potentiële milieurisico's, naleefgedrag, ligging, klachten, laatste controle etc.. Deze wordt de komende jaren doorontwikkeld en verfijnd zodat uiteindelijk op locatieniveau een risicoprofiel kan worden opgesteld.

De prioriteiten worden jaarlijks in het uitvoeringsprogramma gespecificeerd of bijgesteld. Bijvoorbeeld op basis van nieuwe inzichten, ontwikkelingen (beleid, wetgeving, samenleving) of ervaringen uit het toezicht in het jaar ervoor. Bij een controle wordt getoetst aan:

1. Algemene wettelijke kaders;
2. Vergunningen en maatwerkvoorschriften;
3. Algemene zorgplicht;
4. Specifieke milieuthema's (afhankelijk van het type bedrijf of activiteit);
5. Administratieve verplichtingen;
6. Naleefgedrag en historie;

⁶ In zo'n geval zal een controle in de regel samen met de politie en OOV worden uitgevoerd.

Bij een overtreding weegt de toezichthouder de ernst van de overtreding én de reden van de overtreding af. Niet of onvoldoende naleven kan een bewuste keuze zijn van degene die wordt gecontroleerd, maar kan ook een gevolg zijn van het onvoldoende kennen van de regels. Het uitvoeren van een controle is een gelegenheid om waar nodig aanvullende voorlichting te geven. Waar mogelijk wordt erop aangestuurd dat de overtreding vrijwillig ongedaan gemaakt wordt.

7.5 Handhaven

Waar het laatste niet geval is volgt Omgevingsdienst Veluwe volgt na een overtreding de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Het uitgangspunt is dat de overtreding ongedaan wordt gemaakt en eventuele schade aan de fysieke leefomgeving wordt hersteld.

De omgevingsdienst heeft daarbij verschillende juridische instrumenten tot zijn beschikking. Bestuursrechtelijk zijn dat een last onder dwangsom (LOD), een last onder bestuursdwang (LOB), het opleggen van een bestuurlijke boete, sluiting, het tijdelijk stilleggen, het schorsen of intrekken van vergunningen of het uitoefenen van verscherpt toezicht. Bij een dreigende overtreding of een dreigende illegale situatie kan de omgevingsdienst, in bepaalde situaties waarin de overtreding zeer waarschijnlijk gaat plaatsvinden, een preventieve last onder dwangsom of bestuursdwang opleggen. Strafrechtelijk kunnen de boea's van de omgevingsdienst een Proces-Verbaal (PV) opmaken of een Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm) opleggen. De interventiematrix uit het LHSO geeft daarbij (samengevat) de volgende richtlijn bij de inzet van deze instrumenten.

Mogelijke gevolgen	Aanzienlijk of onomkeerbaar	Strafrechtelijk: BSBm, PV, Bestuurlijk: bestuurlijke boete, LOB/LOD, verscherpt toezicht	Strafrechtelijk: BSBm, PV, Bestuurlijk: bestuurlijke boete, LOB/LOD, verscherpt toezicht	Strafrechtelijk: BSBm, PV, nader strafrechtelijk onderzoek (politie/OM) Bestuurlijk: schorsen, intrekken, sluiten, bestuurlijke boete, LOB/LOD	Strafrechtelijk: Nader strafrechtelijk onderzoek (politie/OM) Bestuurlijk: sluiting, schorsen, intrekken, sluiten, LOB/LOD
	Relevant	Strafrechtelijk: BSBm, PV, Bestuurlijk: bestuurlijke boete, bestuurlijk gesprek waarschuwing	Strafrechtelijk: BSBm, PV, Bestuurlijk: Bestuurlijke boete, LOB/LOD, verscherpt toezicht	Strafrechtelijk: BSBm, PV, nader strafrechtelijk onderzoek Bestuurlijk: Bestuurlijke boete, LOB/LOD, verscherpt toezicht	Strafrechtelijk: PV, nader strafrechtelijk onderzoek Bestuurlijk: bestuurlijke boete, intrekken, LOB/LOD
	Beperkt	Bestuurlijk: Aanspreken, informeren	Strafrechtelijk: BSBm, PV Bestuurlijk: Waarschuwen	Strafrechtelijk: BSBm, PV Bestuurlijk: LOB/LOD, verscherpt toezicht	Strafrechtelijk: BSBm, PV Bestuurlijk: LOB/LOD, verscherpt toezicht
	Vrijwel nihil	Bestuurlijk: Aanspreken, informeren	Bestuurlijk: Aanspreken, informeren	Strafrechtelijk: BSBm, PV Bestuurlijk: Waarschuwen, bestuurlijke boete	Strafrechtelijk: PV Bestuurlijk: Waarschuwen, bestuurlijke boete
		Goedwillend	Onverschillig	Calulerend	Notoir overtreder/ crimineel
Gedrag overtreder					

Het handhavend optreden conform de LHSO bestaat uit een aantal stappen.

1. Het kwalificeren van een overtredingssituatie: de ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving én de typering van de overtreder (van 'goedwillend' tot 'crimineel'), op basis van het gedrag van de overtreder en het effect van de overtreding. Daarbij worden ook eventuele verzwarende aspecten meegewogen zoals de onomkeerbaarheid van de situatie, herhaalde overtredingen (recidive), financieel gewin door de overtreder, of andere strafbare feiten. De interventiematrix uit de LHSO is hierin leidend;
2. Het bepalen van de interventie: van 'aanspreken' of informeren tot inzet van bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen. Hierbij geldt het uitgangspunt van subsidiariteit en proportionaliteit: de lichtste maatregel die effectief is, wordt ingezet. Daarbij wordt ook steeds beoordeeld of sprake is van bijzondere omstandigheden die eventueel maatwerk rechtvaardigen, mits dit voldoende gemotiveerd is;
3. Het bepalen of afstemming nodig is: het met het oog op een gecoördineerde aanpak waar nodig afstemmen van de interventie met andere handhavingspartners en instanties, zoals politie, OM, ILT, waterschap, NLA, NWWA of gemeenten en provincie;
4. Optreden en vastleggen: het vastleggen van de doorlopen stappen en besluiten. Dat wil zeggen van waarschuwingsbrief tot (het voornemen tot) het opleggen van de sanctie opleggen sanctie). Dit inclusief de motivering van de keuzes en maatregelen, conform het uitgangspunt van transparantie en rechtsgelijkheid.

Bij het opleggen van een sanctie volgt de omgevingsdienst de landelijke leidraad voor het bepalen van de hoogte van dwangsommen en begunstigingstermijnen.

De omgevingsdienst stelt prioriteiten in de handhaving. In lijn met de toetsingskaders voor de vergunningverlening en het toezicht heeft handhaving van ernstige risico's of (onherstelbare) schade hoge prioriteit. Een lage prioriteit wordt gegeven aan administratieve overtredingen en overtredingen met zeer klein risico of zeer beperkte schade. Verzwarende omstandigheden kunnen wel zijn het hebben begaan van overtredingen in het verleden, en klachten en/of handhavingsverzoeken.

Als een overheid(sdienst) in overtreding is wordt dezelfde lijn gevolgd als hiervoor beschreven.

7.6 Gedogen

Om te kunnen voldoen aan de handhavingsplicht wordt in principe niet gedoogd. Wel zijn er tijdelijke uitzonderingen op deze regel in een aantal bijzondere situaties mogelijk, mits deze voldoen aan een set specifieke voorwaarden.

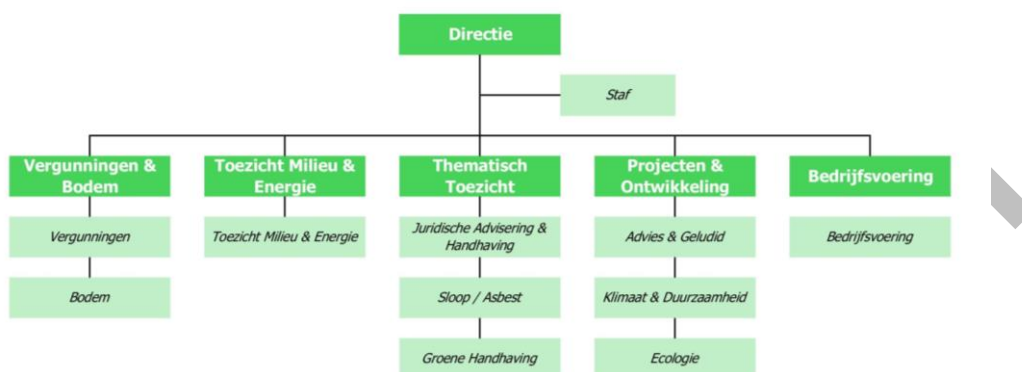

8 Organisatie en uitvoering

Het is belangrijk de kwaliteit van de organisatie en uitvoering van de VTH-taken en de advisering is geborgd. In dit hoofdstuk staat samengevat hoe de organisatie en kwaliteitsborging eruitzien.

8.1 Organisatie

Omgevingsdienst Veluwe heeft **ca. 150** medewerkers in dienst en is als volgt georganiseerd.

Kwaliteitsborging

De organisatie is erop ingericht dat een goede uitvoering is geborgd. De belangrijkste daarin zijn:

- Een gesloten beleids- en uitvoeringscyclus (met ook een terugkoppeling naar en met de gemeenten, provincie en ketenpartners);
- Voldoende structurele personele en financiële middelen voor het uitvoeringsprogramma;
- De aanwezigheid van de vereiste deskundigheid conform de kwaliteitscriteria 3.0 en het op peil houden van expertise door training en opleiding;
- Een duidelijke functiescheiding tussen advies, vergunningverlening en toezicht en handhaving, rotatie van toezichthouders en toepassing van het vier-ogen-principe;
- Een beschrijving van de werkprocessen, procedures en informatievoorziening en een uitvoering conform deze beschrijving;
- Interne en externe kwaliteitscontroles.

Financiële middelen

De financiële middelen voor de uitvoering zijn geborgd in de meerjarenbegroting. Voor de periode 2026-2029 is de begroting als volgt. Deze begroting wordt jaarlijks opgesteld en aangepast.

	2026	2027	2028	2029
Personele lasten primair proces	€ 12.035.900	€ 12.517.400	€ 13.018.100	€ 13.538.900
Materiële lasten primair proces	€ 850.300	€ 868.800	€ 887.900	€ 907.400
Materiële lasten specifieke deelnemer	€ 112.900	€ 117.400	€ 122.100	€ 127.000
Samenwerking omgevingsdiensten	€ 175.300	€ 182.300	€ 189.600	€ 197.100
Personele lasten overhead	€ 2.219.000	€ 2.082.500	€ 2.165.800	€ 2.252.500
Materiële lasten overhead	€ 1.943.200	€ 2.003.700	€ 2.069.500	€ 2.137.500

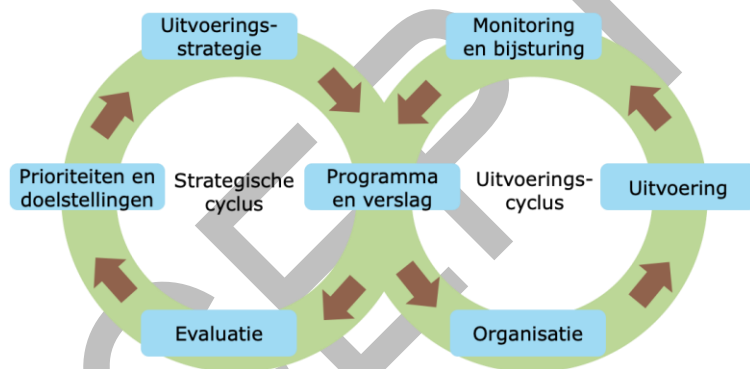

Overige lasten	€ 227.300	€ 233.700	€ 242.500	€ 251.700
Totaal	€ 17.563.900	€ 18.005.800	€ 18.695.500	€ 19.412.100

In de begroting is conform de financiële robuustheidscriteria 3% van de loonsom opgenomen voor vorming en opleiding. De dienst voldoet ook aan de robuustheidseis dat de begroting van een omgevingsdienst voor de uitvoering van de VTH-milieu minimaal € 15 mln bedraagt. In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat de deelnemers er te allen tijde zorg voor dragen dat Omgevingsdienst Veluwe over voldoende middelen beschikt om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

8.2 Beleids- en uitvoeringscyclus

De uitvoering wordt geborgd via de VTHA-beleids- en uitvoeringscyclus. De voorliggende U&H-strategie is daarbij het kader voor de periode 2026-2029. De prioriteiten en doelstellingen worden jaarlijks vertaald in een uitvoeringsprogramma met een meerjaren-doorkijk en met nadere concretisering van de doelstellingen voor dat jaar: wat moet in dat jaar worden bereikt of gerealiseerd? Daarbij wordt ook steeds gekeken of risico's veranderd zijn of dat er voor de inzet van VTH belangrijke ontwikkelingen zijn. De prioriteiten in de uitvoering worden daarbij afgestemd op de beschikbare en benodigde capaciteit en deskundigheid.

Monitoring, evaluatie en bijsturing

De uitvoering wordt gemonitord. Op basis daarvan wordt de uitvoering geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De inzet is om naast de uitvoering ook de realisatie van de (jaarlijkse) doelstellingen te monitoren. Voor de ambities uit U&H-strategie en de concrete doelstellingen in het uitvoeringsprogramma worden indicatoren ontwikkeld en waar nodig periodiek geactualiseerd. Het jaarverslag gaat daarbij nadrukkelijk in op wat is bereikt met de uitvoering en in hoeverre de doelstellingen en ambities uit de strategie worden gerealiseerd. Daarnaast wordt jaarlijks samen met de gemeenten en de provincie de realisatie van de strategische doelstellingen geëvalueerd. Dit wordt ook meegenomen in het jaarverslag en is de basis voor een eventuele bijstelling van prioriteiten of inzet én voor de terugkoppeling naar het lokale beleid. Voor de uitvoeringsstrategie en operationele doelen in het uitvoeringsprogramma worden KPI's opgesteld om te kunnen sturen op prestaties.

Bestuurlijke terugkoppeling

De monitoring vindt niet alleen plaats op bedrijfsvoering (inzet, kwaliteit diensten en uitvoering) maar ook op de resultaten, mede in het licht van de doelstellingen (outcome gericht). Hierover wordt jaarlijks (jaarverslag) en tussentijds, inclusief bijzonderheden, gerapporteerd aan het algemeen bestuur, de colleges en gemeenteraden/Provinciale Staten. Het jaarverslag en het uitvoeringsprogramma sluiten qua opzet aan bij de U&H-strategie.

CONCEPT

9 BIJLAGEN

CONCEPT

Bijlage 1: begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Basistaken	Wettelijk verplichte milieutaken die gemeenten en provincies hebben ondergebracht bij de omgevingsdiensten, zoals vastgelegd in het Omgevingsbesluit.
Bibob-toets	Onderzoek op grond van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om te beoordelen of een vergunning of beschikking kan worden misbruikt voor criminele activiteiten.
ETFAL	Evenwichtige toedeling van functies aan locaties; kernbegrip uit de Omgevingswet voor het zorgvuldig afwegen van belangen bij ruimtelijke toedeling van functies.
Financiële zekerheidsstelling	Wettelijk instrument waarmee het bevoegd gezag kan verplichten dat een afvalbedrijf financiële middelen reserveert voor het opruimen van milieuschade bij faillissement of beëindiging van activiteiten.
Gedogen	Het in uitzonderlijke gevallen tijdelijk toestaan van een overtreding, onder strikte voorwaarden en met uitzicht op legalisatie, conform het landelijk gedoogbeleid.
Ketenpartners	Organisaties waarmee de omgevingsdienst samenwerkt in de uitvoering van VTHA-taken, zoals politie, OM, ILT, waterschap, veiligheidsregio en GGD.
Kritische prestatie-indicatoren (KPI's)	Meetbare prestatie-eenheden die worden gebruikt om de voortgang van de uitvoering te volgen en te evalueren.
Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO)	Landelijk vastgesteld kader dat handhavingsinstanties helpt bij het uniform en proportioneel optreden bij overtredingen van het omgevingsrecht.
Milieubelastende activiteit (MBA)	Activiteit die nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu en waarvoor regels gelden op grond van de Omgevingswet en het Bal.
Natura 2000-gebied	Gebied dat deel uitmaakt van een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden, gericht op het behoud van specifieke habitattypen en soorten.
Omgevingsveiligheid	Het geheel van maatregelen, voorschriften en activiteiten gericht op het voorkomen en beperken van risico's voor mens en milieu door gevaarlijke stoffen, installaties en activiteiten.
Opgavegericht werken	Benadering waarbij de inzet van VTHA wordt afgestemd op bredere maatschappelijke en bestuurlijke opgaven, zoals woningbouw, energietransitie of natuurherstel.
Outcomegericht werken	Sturen en evalueren op de feitelijke effecten en resultaten van beleid en uitvoering voor de leefomgeving, in plaats van alleen op de uitgevoerde activiteiten (output).
Plustaken	Vrijwillig door gemeenten of provincies aan de omgevingsdiensten overgedragen milieutaken die aanvullend zijn op de basistaken.
Risicogericht werken	Werkwijze waarbij de inzet van capaciteit en middelen wordt bepaald op basis van een analyse van milieurisico's, kans op overtreding en mogelijke gevolgen voor mens en milieu.
Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	Stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu vanwege eigenschappen zoals kankerverwekkendheid, mutageniteit of persistentie, en waarvoor minimalisatie- en informatieverplichtingen gelden.

Bijlage 2: afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
B&W	College van Burgemeester en Wethouders
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BGE	Basisgeluidemissie
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
CMP	Circulair Materialen Plan
DPRA	Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GS	College van Gedeputeerde Staten
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
KPI	Kritische prestatie-indicator
KRW	Kaderrichtlijn Water
LHSO	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht
LOD	Last onder dwangsom
LOB	Last onder bestuursdwang
MBA	Milieubelastende activiteit
m.e.r.	Milieueffectrapportage
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OD	Omgevingsdienst
OGO	Opdrachtgeversoverleg
OM	Openbaar Ministerie
Pfas	Poly- en perfluoralkylstoffen
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VTHA	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving en Advisering
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Datum vergadering	:	11 september 2025
Onderwerp	:	Kostenschatting Veiligheidshuis
Agendapunt	:	3.3
Datum	:	4 september 2025
Bijlagen	:	3.3.a.I AB-besluit kostenschatting veiligheidshuis 3.3.b Memo Kostenschatting veiligheidshuis ODVeluwe

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

Kennis te nemen van de memo "Kostenschatting veiligheidshuis ODVeluwe".

Toelichting:

In het AB van juni 2025 is een presentatie gegeven over de ontwikkeling en bouw van het veiligheidshuis in Apeldoorn waar de VNOG en brandweer hun intrek zullen nemen. ODVeluwe is gevraagd naar interesse om de vierde verdieping in dit nieuw te bouwen pand te huren. In bijgevoegde memo "Kostenschatting Veiligheidshuis ODVeluwe" geven we meer inzicht in de te verwachten kosten en argumenten voor doorontwikkeling in huisvesting.

Verwachting is dat deelname aan het Veiligheidshuis en daarnaast het realiseren van aanlandplekken niet leidt tot extra kosten (kostenneutraal). Zie voor nadere onderbouwing bijgevoegde memo.

Wij hebben besloten de gemeente Apeldoorn te vragen om een conceptovereenkomst voor de huur van de 4e etage van het omgevingshuis op te stellen.

Daarnaast vragen we de gemeente Apeldoorn samen met ODVeluwe een notitie op te stellen waarin de risico's van de ontwikkeling, de bouw en exploitatie van het veiligheidshuis worden benoemd en wie waar verantwoordelijkheid voor draagt. Verder is afgesproken met de gemeenten in de regio Harderwijk gesprekken aan te gaan over de plek van de 'aanlandlocatie' en een voorstelling van invulling voor die locatie.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van de memo "Kostenschatting huisvesting ODVeluwe".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Aan
DB en AB
Van
ODVeluwe, Nicole Scholtes – Manager Bedrijfsvoering

Kostenschatting Veiligheidshuis ODVeluwe

In het AB van juni 2025 is een presentatie gegeven over de ontwikkeling en bouw van het veiligheidshuis in Apeldoorn waar de VNOG en brandweer hun intrek zullen nemen. ODVeluwe is gevraagd naar interesse om de vierde verdieping in dit nieuw te bouwen pand te huren.

ODVeluwe werkt momenteel vanuit twee volwaardige kantoorlocaties in Apeldoorn en Harderwijk. Met de ontwikkeling van het veiligheidshuis ontstaat de mogelijkheid om verder vorm te geven aan de identiteit en cultuur van ODVeluwe door middel van een herkenbare en representatieve hoofdlocatie. Daarnaast wordt de samenwerking op het gebied van omgevingsveiligheid bevorderd door gezamenlijke huisvesting met de VNOG in hetzelfde gebouw. Verder dient de hoofdlocatie voor de kantoorfuncties zoals bijvoorbeeld bedrijfsvoering en advisering als centrale werkplek, dit draagt bij aan een efficiënte inzet van middelen van onze deelnemers.

De huidige kosten voor huisvesting inclusief de belangrijkste faciliterende diensten zoals schoonmaak, toegang en basis-catering (koffievoorzieningen) zijn hieronder weergegeven:

Apeldoorn (1.016 m ²)	- €269.800,-
Harderwijk (860 m ²)	- €196.100,-
Totaal (1.876 m²)	- €465.800,-

In Apeldoorn wordt gewerkt met een all-in overeenkomst, in Harderwijk nemen we faciliterende diensten zelfstandig af. Uit analyse van de kosten van de faciliterende diensten ten opzichte van de kale huur blijkt een kostenopslag van 35% voor de faciliterende diensten.

Voor de nieuwe locatie, het veiligheidshuis, is een kostenschatting afgegeven van:

Kale huur (1.238 m ²)	- €148.400,-
Opslag faciliterende diensten (35%)	- €52.100,-
Servicekosten (1.238 m ²)	- €81.900,-
Totaal (1.238 m²)	- €282.400,-

Ten opzichte van de situatie met twee volwaardige locaties worden in de nieuwe situatie de kosten **€183.400,-** lager voor 1 hoofdlocatie.

In verband met de grootte van het werkgebied van ODVeluwe voor onze toezichthouders en vergunningverleners bestaat de wens om te werken met 'aanlandlocaties' in, of in de omgeving van, Harderwijk.

Memo

Datum
19 augustus 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
-

Uw kenmerk
-

Behandeld door
Nicole Scholtes

Bijlage
-

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Onder 'aanlandlocatie' wordt een ingerichte plug-and-play werkplek verstaan met koffievoorzieningen en een beschikbare vergaderruimte.

Datum
25 augustus 2025

De huidige locaties beslaan samen een oppervlakte 1.876 m². Waarbij de bezetting van locatie Harderwijk ongeveer 50% van de beschikbare ruimte bedraagt op piekdagen. Een 'aanlandlocatie' kan daardoor qua oppervlakte beperkter zijn. Bij een kostenneutrale overgang naar het veiligheidshuis bedraagt de financiële ruimte voor een 'aanlandlocatie', op basis van bovenstaande schatting, maximaal €183.400,-. Verwachting is dat dit bedrag (ruimschoots) voldoende is om dit te faciliteren.

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

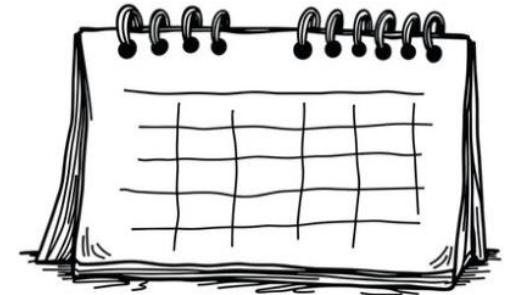
Ontvlechting Omgevingsdienst Veluwe

September 2025

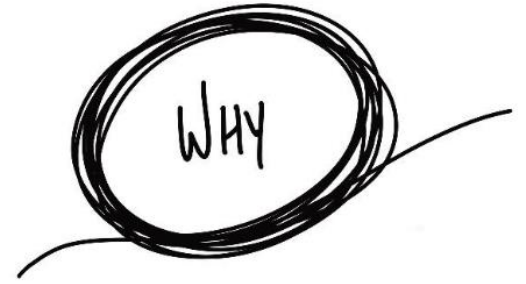

Omgevingsdienst
Veluwe

- 1) **Waarom ontvlechten van IT?**
- 2) **Wat is er in scope?**
- 3) **Wat zijn de tijdslijnen?**
- 4) **Wat zijn de (financiële) effecten?**

Waarom ontvlechten van IT?

Omgevingsdienst Veluwe =>

Eigenaarschap. Handen vrij voor de toekomst.

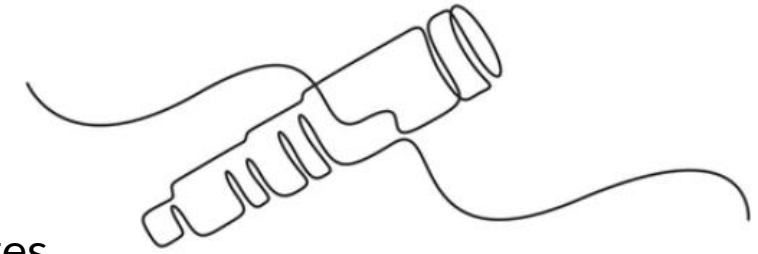
Gemeente Apeldoorn =>

Veiligheid. Kostenreductie door standaardisatie van ICT diensten.

Ofwel: De Omgevingsdienst Veluwe en de Gemeente Apeldoorn hebben jarenlang innig samengewerkt maar staan nu beiden op een punt in hun ontwikkeling dat het goed is om zelfstandig verder te gaan. De goede samenwerking blijft uiteraard, maar krijgt een andere vorm.

Wat is de scope?

Alle ICT behalve internetverbinding, bureaus, beeldschermen en vergaderruimtes

Nieuwe laptops en support
Nieuwe mobiele telefoons en support
Hercontracteren, beheer overdragen

Financiële pakket
HR pakket
aanbesteding

Financiële en HR
werkzaamheden
in eigen beheer

Nieuw SIM-abonnement
GT-mobiel 3

Service balie
Microsoft producten en werkplek
Security
Backup van data
Monitoring
Europese aanbesteding

Archiefpakket
nog te bepalen

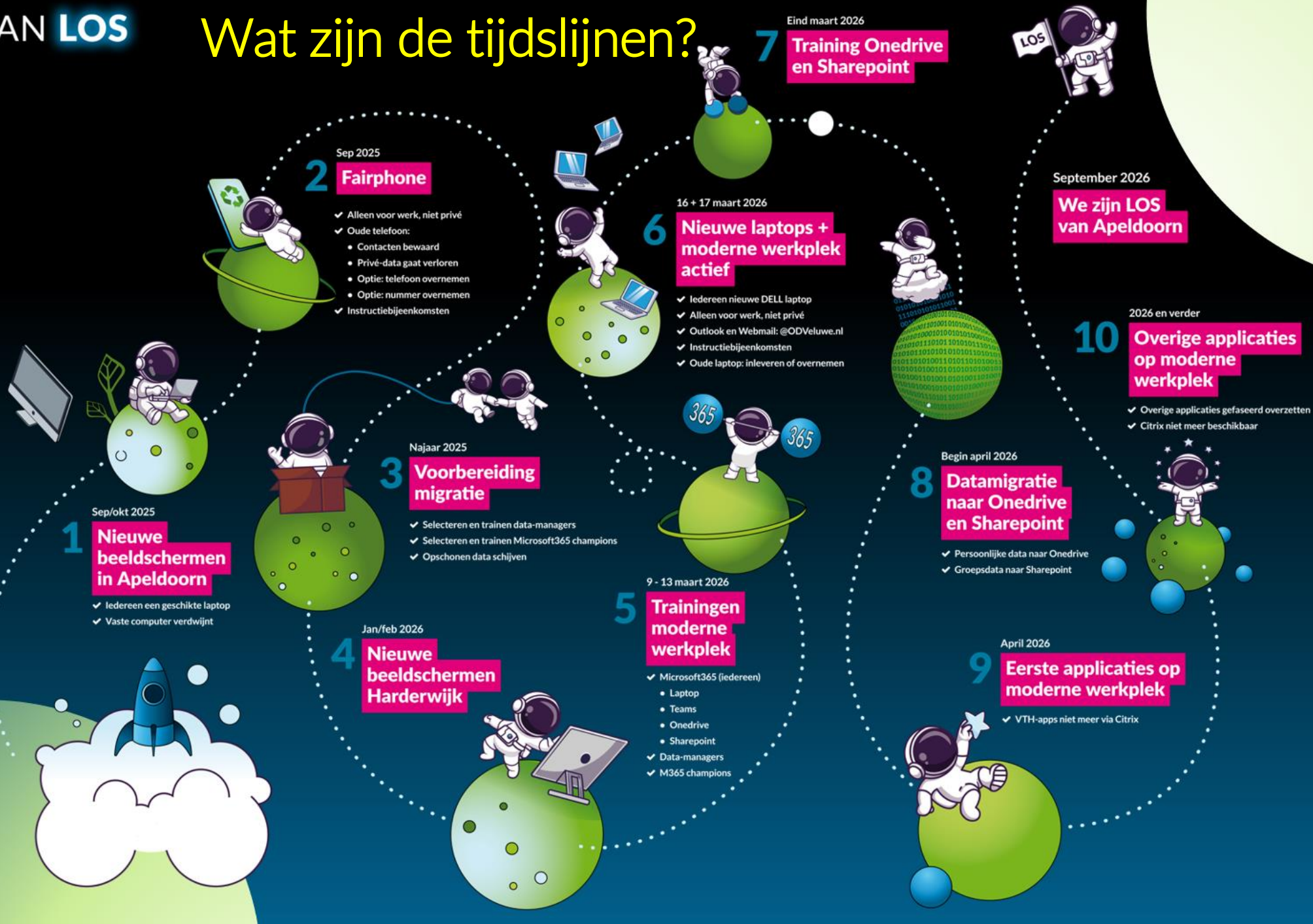
Nieuwe vaste telefonie
nog te bepalen

GEO applicaties
rationaliseren

Managed en secure printing
contract gegund

En nog ruim 40 applicaties
Licenties overzetten, hercontracteren, beheer
overdragen, data ontvlechten

Wat zijn de tijdslijnen?

Financiële en andere effecten

kosten DVO	huidige kosten	kosten na ontvlechting
Service Desk + beheer	€ 382.229	€ -
Licenties	€ 112.297	€ -
werkzaamheden financiën, HR en postkamer	€ 55.676	€ -
Telefonie en overige infrastructuur	€ 101.287	€ -
totaal	€ 651.489	€ -

Nieuwe kosten na ontvlechten (schattingen)		
Service desk en beheer 3rd party	€	360.000
Licenties	€	136.000
werkzaamheden financiën, HR en postkamer	€	52.000
Telefonie en overige infrastructuur	€	6.000
cloudconsumptie	€	80.000
printcontract	€	16.000
backup	€	4.000
totaal	€	654.000
TOTAAL	€ 651.489	€ 654.000

Omgevingsdienst
Veluwe

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 11 september 2025

Agendapunt: 4.1

Onderwerp: Programmabegroting 2026 & Zienswijzen

Datum: 4 september 2025

Bijlagen: 4.1.a.I AB-besluit Vaststelling Programmabegroting 2026
4.1.b Programmabegroting 2026 ODVeluwe & bijlage KPI's ODVeluwe
4.1.c Zienswijzen Gemeente Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst
4.1.d Brief beantwoording Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 Gemeente Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de door gemeenten ingediende zienswijzen;
2. De gemeenten Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst per bijgaande brief informeren over de wijze waarop de betreffende zienswijze is betrokken bij uw besluitvorming;
3. De Programmabegroting 2026 (inclusief het meerjarenperspectief 2026-2029) vast te stellen en te autoriseren;
4. De Programmabegroting 2026 toe te zenden aan de gemeenteraden en provinciale staten.

Toelichting:

In de vergadering van 17 april 2025 heeft u kennisgenomen van de ontwerp-Programmabegroting 2026 (inclusief het Meerjarenperspectief 2026-2029). Deze ontwerp-Programmabegroting 2026 is na bespreking in het Algemeen Bestuur op onderdelen aangepast. Met uw instemming is de aangepaste ontwerp-Programmabegroting op 25 april 2025 toegezonden aan de raden en staten van de partners. De raden en staten hebben vervolgens 12 weken de tijd gehad om bij uw bestuur een zienswijze over de ontwerp-Programmabegroting 2026 naar voren te brengen. De termijn voor het indienen van zienswijzen liep tot en met 18 juli 2025.

De gemeenten Oldebroek, Nunspeet, Putten en Brummen hebben ons schriftelijk geïnformeerd om geen zienswijzen in te dienen bij de ontwerp-Programmabegroting 2026. Binnen de termijn van 12 weken zijn van de Provincie Gelderland, Gemeente Ermelo, Epe en Heerde geen (inhoudelijke) zienswijzen naar voren gebracht.

Van de gemeenten Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst heeft de ODVeluwe wel een zienswijze ontvangen.

De gemeente Apeldoorn geeft in haar reactie aan geen inhoudelijke opmerkingen te hebben en in te stemmen met de ontwerp-Programmabegroting 2026. Wel geeft zij aan dat de effectkengetallen (KPI's) voor de programma's vergunningverlening, toezicht & handhaving en advies in de ontwerp-Programmabegroting worden gemist. Deze zullen wij als aanvullende bijlage toevoegen aan de begroting 2026 (bijlage 4). Deze kengetallen worden toegepast voor alle gemeenten. De gemeenten ontvangen hierover terugkoppeling middels de kwartaalverantwoording.

De gemeentes Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst hebben geen inhoudelijke zienswijzen, maar vragen wel nadrukkelijk aan de ODVeluwe om ook in de komende jaren rekening te houden met de financiële uitdagingen van de deelnemers. In reactie hierop (zie bijgevoegde brieven) stellen wij voor aan te geven bij de begroting 2027 met onze deelnemers in gesprek te gaan om kritisch te kijken naar de uitgangspunten en waar nodig de financiële druk te verlichten voor de deelnemers. Daarbij streven wij naar een robuuste en evenwichtige begroting welke voorziet in de behoeften van onze deelnemers.

Samenvattend zal de ontwerp-Programmabegroting 2026 inhoudelijk ongewijzigd worden vastgesteld en aanvullend is bijlage 4 toegevoegd met daarin opgenomen de effectkengetallen (KPI's) voor de programma's vergunningverlening, toezicht & handhaving.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de door gemeenten ingediende zienswijzen;
2. De gemeenten Apeldoorn, Elburg, Hattem, Harderwijk en Voorst per bijgaande brief informeren over de wijze waarop de betreffende zienswijze is betrokken bij uw besluitvorming;
3. De Programmabegroting 2026 (inclusief het meerjarenperspectief 2026-2029) vast te stellen en te autoriseren;
4. De Programmabegroting 2026 toe te zenden aan de gemeenteraden en provinciale staten.

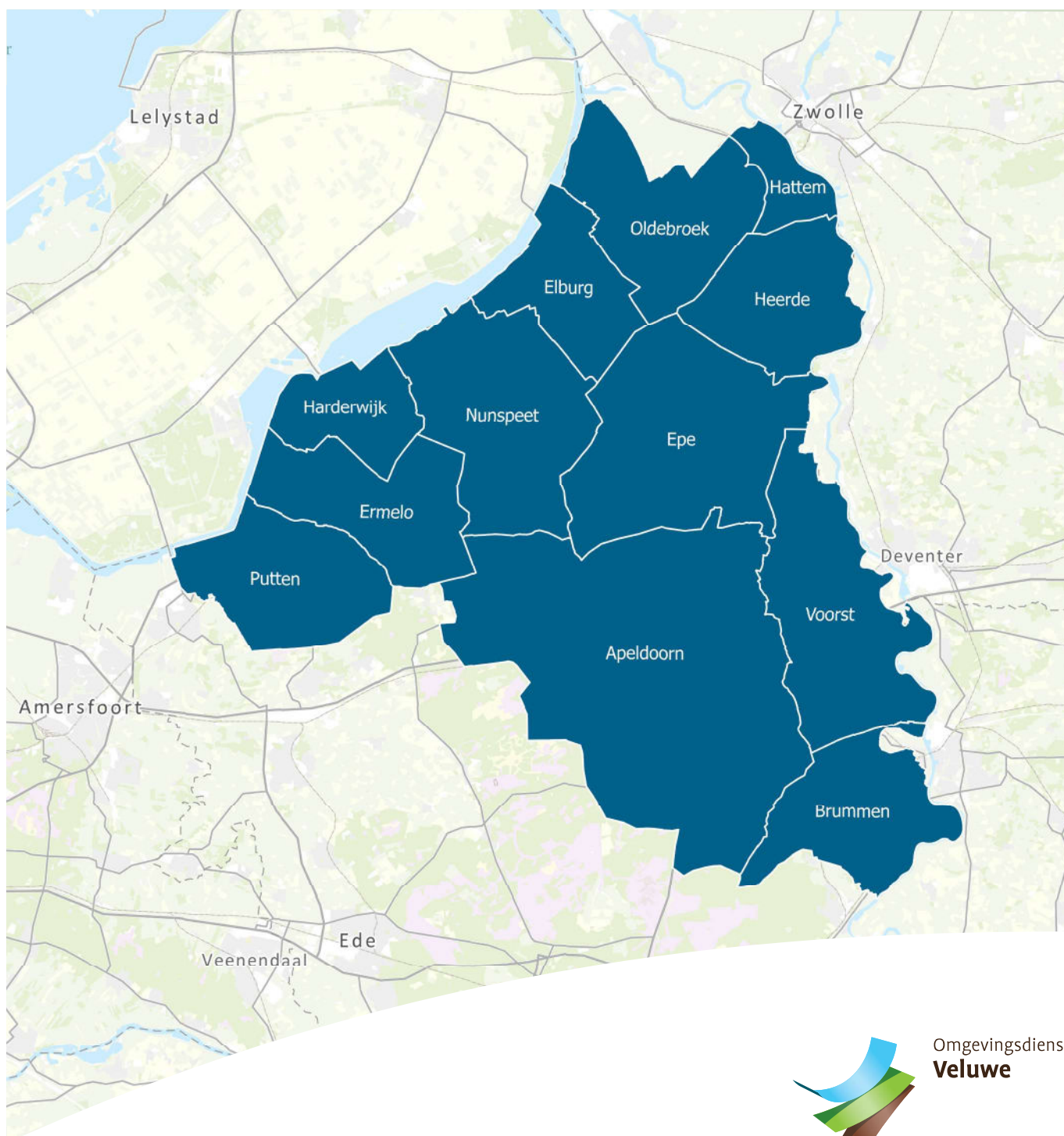
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Begroting 2026

Omgevingsdienst
Veluwe

Colofon

Datum

23-4-2025

Adresgegevens

Omgevingsdienst Veluwe

Postbus 971

7301 BE Apeldoorn

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Programma 1. Vergunningverlening	6
Programma 2. Toezicht & Handhaving	9
Programma 3. Advies	12
Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten	15
Programma 5. Projecten & Programma's	18
Financiële begroting	20
Toelichting op de financiële begroting	22
Overzicht van lasten en baten per taakveld	25
Geprognostiseerde balans	26
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
Paragraaf Financiering	31
Paragraaf Bedrijfsvoering	32
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	34
Paragraaf Verbonden Partijen	34
Paragraaf Openbaarheid	34
Bijlagen	35
Bijlage 1 Productie per partner 2026	36
Bijlage 2 Overzicht overhead	37
Bijlage 3 Meerjarenperspectief 2026-2029	38
Bijlage 4 Effectkengetallen (KPI's)	40

Aanbiedingsbrief

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2026 van Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). ODVeluwe is een samenwerkingsverband, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst en de provincie Gelderland voor de uitvoering van milieutaken. ODVeluwe behandelt voor de deelnemers de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht, toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de milieuaspecten van de Omgevingswet. Daarnaast adviseert ODVeluwe gemeenten en provincie bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten op het gebied van ruimtelijke ordening, circulariteit en duurzaamheid. De dienst werkt binnen de door gemeenten en provincie aangegeven beleidskaders en opdrachten, zoals die in samenwerkingsovereenkomsten zijn vastgelegd. Daarnaast vervult ODVeluwe een belangrijke verbindende en faciliterende rol voor de Gelderse omgevingsdiensten. ODVeluwe levert producten in opdracht van de directeurs van de omgevingsdiensten binnen Gelderland op het terrein van portaal, kenniscentrum en communicatie alsmede de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

Uitgangspunten

De begroting is samengesteld op basis van de notitie planning en uitgangspunten begroting 2026 die op 12 december 2024 door het Algemeen Bestuur van ODVeluwe is vastgesteld. In de notitie zijn de loonkostenindex en materiële kostenindex vastgelegd.

	Begroting 2026	Perspectief 2027	Perspectief 2028-2029
Loonkostenindex	3,8%	4,8%	4,0%
Materiële kostenindex	2,7%	2,2%	2,2%

Voor de opstelling van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van ODVeluwe benoemt de notitie de volgende algemene uitgangspunten:

- De begroting voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) c.q. de eisen die de financieel toezichthouder (Ministerie van BZK) daaraan stelt;
- De basis voor het opstellen van de nieuwe begroting is die van de Meerjarenbegroting 2025-2028, jaarschijf 2026 gecorrigeerd met de structurele effecten van de met deelnemers overeengekomen uitvoeringsplannen 2025;
- De begroting inclusief meerjarenperspectief is structureel sluitend.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht gegaan. Deze wet en bijbehorende AMvB's bevat een fors deel van de onderwerpen die eerder waren beschreven in afzonderlijke wetten voor milieu, ruimtelijke ordening, bouwen, water, natuur en cultuurhistorie. Voorbeelden van dergelijke wetten zijn de Wm, Wabo, Wro en het Activiteitenbesluit.

Wij hebben ons sinds 2021 samen met gemeenten en provincie voorbereid op de implementatie van wijzigingen in de bedrijfsvoering om onder deze nieuwe wetgeving te kunnen werken. De focus lag en ligt hierbij op het kunnen werken in en met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en op de Omgevingswet aangepaste werkprocedures en producten.

Nu het effect van het werken onder de Omgevingswet in 2024 duidelijker is geworden, hebben wij dit vertaald in de begroting 2026. Er worden hogere eisen gesteld aan het werken met data en digitale systemen. Bijvoorbeeld in het toezicht met behulp van een digitale checklist. Binnen

het VTH taakveld zien wij een verschuiving van vergunningen naar meldingen en een focus op externe veiligheid (EV). De effecten hiervan zijn opgenomen in de programma's Toezicht & Handhaven en Vergunningen.

Economie, energie en circulariteit

Het landelijk politiek en economisch klimaat is veranderlijk en binnen de werkzaamheden op de deelgebieden VTH-A zien wij hierdoor een stijgende lijn in adviesproducten, de advisering voor Ruimtelijke Ordening (RO), stikstof, PFAS en bodemgerelateerde adviezen. Hier bovenop komt de woningbouwimpuls en het uitstel van een Actieplan Stikstof. Ten tijde van het opstellen van voorliggende begroting komt de provincie Gelderland met een Actieplan Stikstof, waarvan wij de effecten op deze begroting nog niet kunnen bepalen. ODVeluwe gaat met haar opdrachtgevers in gesprek over de keuze in plannen en advisering, wat mogelijk leidt tot een begrotingswijziging.

Naast het hiervoor genoemde zien we een continuering van projecten op het gebied van duurzaamheid, energiebeleid en circulariteit wat zich vertaalt in vaak aanvullende taken voor ODVeluwe. Of dit zo blijft is op dit moment niet te voorzien, 2026 wordt een financieel ingewikkeld jaar voor onze eigenaren.

Ravijnjaar

In de programma's is aandacht voor de ontwikkeling dat er vanaf 2026 minder middelen vanuit het Gemeentefonds uitgekeerd worden aan de gemeenten. In de begroting zijn de aanvullende bodemtaken, complexe vergunningverlening en handhavingstaken en borging van advisering externe veiligheid opgenomen zoals dat in de betreffende opdrachtverstrekkingen overeengekomen is. Hierdoor zijn de wettelijk uit te voeren taken geborgd en kan ODVeluwe voldoen aan de door het IBP geformuleerde robuustheidscriteria op het gebied van basistaken en financiële middelen.

Het uurtarief stijgt ten opzichte van 2025 met 1,7 procent, dat is minder dan de loonindexering. Dit lukt mede door goed te kijken naar onze organisatiekosten zoals bijvoorbeeld contracten voor vakinhoudelijke applicaties. Door de opschaling naar een grotere organisatie vanwege de fusie kunnen in bepaalde gevallen betere voorwaarden overeengekomen worden. Wij blijven dit waar mogelijk doen.

Programma's

Binnen Gelderland hebben de omgevingsdiensten met elkaar afgesproken dezelfde programma's in de begroting op te nemen. De begroting bestaat uit de volgende programma's:

1. Vergunningverlening
2. Toezicht & Handhaving
3. Advies
4. Samenwerking omgevingsdiensten
5. Projecten & Programma's

Leeswijzer

Vanaf de volgende pagina is een inhoudelijke beschrijving opgenomen van de hiervoor reeds genoemde programma's. Per programma wordt ingegaan op de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

De begroting bevat per programma een raming van de output gebaseerd op ervaringscijfers uit 2024, de begroting 2025 en de samenwerkingsovereenkomsten 2025. In bijlage 1 is de geraamde output per deelnemer opgenomen. Met behulp van periodieke rapportages wordt met de opdrachtgevers afgestemd over de betreffende productie.

Na de programma's treft u vanaf pagina 20 de financiële begroting met daarbij een toelichting op de geraamde lasten en baten. Pagina 28 e.v. bevat de verplichte paragrafen. Tot slot treft u de bijlagen aan.

Wij wensen u veel leesplezier en een goed inzicht in ODVeluwe!

Programma 1. Vergunningverlening

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Vergunningverlening heeft betrekking op het behandelen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen. Op nieuwe of te veranderen bedrijfsactiviteiten kan milieuwet- en regelgeving van toepassing zijn. Afhankelijk van de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten is een milieumelding of -vergunning nodig.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het programma Vergunningverlening draagt bij aan de navolgende doelstellingen:

- Het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Het verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit.
- Het voorkomen van hinder van bedrijven.
- Het adviseren van bedrijven, gericht op een optimale bedrijfsvoering.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Vergunningverlening is grotendeels vraaggestuurd en wordt bepaald door meldingen en vergunningaanvragen van bedrijfsleven en inwoners. Deze meldingen en vergunningaanvragen hebben betrekking op milieubelastende activiteiten bij bedrijven, graafwerkzaamheden in de bodem en sloopactiviteiten. Deze aanvragen zijn afhankelijk van conjunctuur en in werking treden van wetgeving. In 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden, dit leidt onder andere tot een afname van vergunningplicht maar een uitbreiding van algemene regels. De eerste ervaringen met de nieuwe regels (en producten) onder de Omgevingswet uit de jaarstukken 2024 zijn meegenomen bij het opstellen van de voorliggende programmabegroting.

Vanwege de onduidelijkheden rondom het thema stikstof zien we nieuwe activiteiten en uitbreidingsmogelijkheden in de fysieke leefomgeving in aantal teruglopen. De uitspraak van de Raad van State dat voor intern salderen nu ook een vergunningplicht geldt, lijkt dit effect te versterken. Beide ontwikkelingen hebben een dempend effect op het aantal nieuwe vergunningaanvragen dat ingediend wordt. Hierdoor valt capaciteit vrij die we inzetten op de wettelijke taak van het actualiseren van vergunningen. In tegenstelling tot de uitbreiding van €700.000,- die in de uitgangspuntennotitie 2026 vermeld werd, voeren we het actualisatieprogramma uit met de bestaande capaciteit en programmamiddelen.

Recent neemt de aandacht voor de kaderrichtlijn water (KWR) toe. Een belangrijke factor hierin is de kwaliteit van het bedrijfsafvalwater dat op de riolering wordt geloosd, de indirecte lozingen. Betere regulering van deze indirecte lozingen is nodig voor het verbeteren van de waterkwaliteit. ODVeluwe neemt hier vanuit vergunningverlening via het actualisatieprogramma een stevigere rol in.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

1. Vergunningverlening	Aantal
Vooroverleg voeren/Conceptverzoek behandelen	65
Melding milieubelastende activiteit - compact	2.830
Melding milieubelastende activiteit - regulier	350
Melding milieubelastende activiteit - uitgebreid	455
Omgevingsvergunning mba - regulier	212
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid	157
Informatieplicht verwerken	1.245
Advies compact	730
Totaal	6.044

Omzet per partner

Bedragen x € 1

1. Vergunningverlening	Bedrag
Apeldoorn	1.209.096
Brummen	158.889
Epe	313.136
Voorst	193.155
Elburg	255.472
Ermelo	383.306
Harderwijk	537.980
Hattem	84.636
Heerde	159.056
Nunspeet	253.706
Oldebroek	204.790
Putten	427.990
Gelderland	0
Totaal	4.181.215

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 1. Vergunningverlening			
	Lasten	Baten	Saldo
Vergunningverlening	2.541.919	4.181.215	1.639.296
Saldo	2.541.919	4.181.215	1.639.296
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	2.541.919	4.181.215	1.639.296

Programma 2. Toezicht & Handhaving

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Toezicht & Handhaving omvat het houden van toezicht op en het handhaven van de milieu wet- en regelgeving. Het gaat hierbij om:

- Het uitvoeren van controles bij milieubelastende activiteiten.
- Het afhandelen van klachten.
- Het toepassen van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.
- Het beschikbaar zijn bij incidenten.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het realiseren van een adequaat niveau van toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten. ODVeluwe voert haar handhavingstaak uit op basis van een handavingsuitvoeringsprogramma (HUP) dat gebaseerd is op een risico-analyse-model en een level playing field.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Toezicht en Handhaving wordt voor meer dan de helft bepaald door risico gestuurd gepland toezicht. Het andere deel van dit programma is vraaggestuurd. De vraaggestuurde productie betreft onder andere de gevolgen die voortkomen uit het geplande toezicht zoals hercontroles en handavingsproducten. Een ander deel betreft klachten.

De Omgevingswet schrijft voor dat de deelnemers in ODVeluwe een gezamenlijke Regionale Uitvoerings- en handavingsstrategie (RUHS) vaststellen voor de taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. In 2025 wordt deze RUHS opgesteld en binnen de kaders van de begroting wordt daar in 2026 een 1^e uitwerking aan gegeven.

ODVeluwe heeft een belangrijke rol bij ondermijning, waarbij de focus ligt op een goede invulling van de oog- en oorfunctie bij het uitvoeren van de reguliere VTH-taken om gemeente en/of politie tijdig te kunnen informeren over signalen. Toezichthouders worden getraind in het herkennen van ondermijnende activiteiten en vergunningverleners zijn bekend met het Bibob-protocol. Op lokaal niveau kan per gemeente aanvullende inzet worden georganiseerd op basis van projectovereenkomsten (bijvoorbeeld voor deelname aan veiligheidsoverleggen of integrale controles naast het geplande toezicht om). Uitgangspunt blijft dat deelname wel gerelateerd moet zijn aan de kerntaken van ODVeluwe (en het verstrekte mandaat).

In 2025 is gestart met de uitvoering van een nieuwe (basis)taak: het toezicht op de rapportageverplichting voor werkgebonden personenmobiliteit. In 2025 wordt deze taak nog op basis van tijdelijke financiering uitgevoerd, per 2026 is deze taak opgenomen in de begroting voor een totale omvang van ca. € 25.500. Het toezicht is in eerste instantie nog beperkt tot het voldoen aan de rapportageverplichting, maar voor de lange termijn wordt verwacht dat ook gestuurd gaat worden op de verplichting de CO₂-emissie van zakelijke mobiliteit te reduceren. In dat geval vergt het uitvoeren van deze nieuwe taak beduidend meer inzet dan nu voor 2026 is opgenomen.

Onder de omgevingswet is de bevoegdheid van een aantal bodemtaken onder de Omgevingswet van de provincie overgegaan naar de gemeente. Het gaat hierbij voornamelijk over toezichtstaken. In de begroting 2026 zijn deze nieuwe bodemtaken opgenomen, dit in lijn met de eerdere projectovereenkomsten waarbij deze taken door de deelnemers bij ODVeluwe zijn belegd.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

2. Toezicht & Handhaving	Aantal
Geplande integrale controle - normaal	1.409
Geplande integrale controle - groot	362
Geplande aspectcontrole - normaal	718
Geplande aspectcontrole - groot	21
Geplande aspectcontrole - administratief	741
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1.360
Niet geplande aspectcontrole - groot	27
Incidentmelding	405
Besluit tot handhaving	195
Juridisch advies verstrekken	146
Besluit tot handhavingsverzoek	23
Totaal	5.407
Diensten (in uren)	Uren
Bereikbaarheidsregeling (inclusief Piket)	325
BOA inzet (inclusief coördinatie)	2.640
Kennisontwikkeling expertises en thema's (b.v. brancheplannen)	2.400
Totaal	5.365

Omzet per partner

Bedragen x € 1

2. Toezicht & Handhaving	Bedrag
Apeldoorn	2.570.155
Brummen	266.761
Epe	525.729
Voorst	324.291
Elburg	428.917
Ermelo	643.538
Harderwijk	903.223
Hattem	142.097
Heerde	267.042
Nunspeet	425.952

Oldebroek	343.825
Putten	718.559
Gelderland	0
Totaal	7.560.090

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 2. Toezicht & Handhaving			
	Lasten	Baten	Saldo
Toezicht & Handhaving	6.161.125	7.560.090	1.398.965
Saldo	6.161.125	7.560.090	1.398.965
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	6.161.125	7.560.090	1.398.965

Programma 3. Advies

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Binnen het programma Advies worden adviesproducten geleverd op het gebied van diverse milieuspecialismen, zoals bodem, geluid, veiligheid, energie, ecologie en milieuplanologie. Onder dit programma vallen ook het beheer van het bodeminformatiesysteem en het verstrekken van bodeminformatie.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het uitvoeren van wettelijke (advies)taken, dan wel adviseren over thematisch milieubeleid met het oog op een beter leefmilieu (gezondheid, veiligheid en leefbaarheid).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Advies is vraaggestuurd en wordt bepaald door aanvragen van onze opdrachtgevers. Aanvragen zijn conjunctuur gevoelig en afhankelijk van wijzigingen in wet- en regelgeving. Door het van kracht worden van de Omgevingswet zien we op bepaalde thema's het aantal en de complexiteit van de adviesaanvragen toenemen.

Net als bij het programma Vergunningverlening zien we bij het programma Advies het effect van de onduidelijkheid rondom het thema stikstof. Binnen het programma Advies leidt dit tot een toename van vragen, regelmatig in combinatie met vragen op het thema ecologie. De door ODVeluwe ontwikkelde menukaart Ecologie en Stikstof maakt inzichtelijk op welke onderdelen we kunnen ondersteunen.

De overdracht van de bodemtaken zoals genoemd bij het programma Toezicht en Handhaving betreft naast toezichtcontroles een component advies, deze advisering is in lijn met de projectovereenkomsten structureel aan de begroting toegevoegd.

De rijksregistratieprogramma's Central Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) en Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) worden in opdracht van onze partners door ODVeluwe geactualiseerd. Beide programma's maken onderdeel uit van het thema omgevingsveiligheid binnen de Omgevingswet.

In 2026 dienen onze partners de Basis Geluid Emissie (BGE) voor hun gebied vast te stellen. ODVeluwe ziet hier mogelijkheden om te ondersteunen en past dit waar mogelijk binnen de bestaande begroting.

In het kader van de bezuinigingen in 2026 is er behoudend begroot binnen het programma Advies. Constateren wij dat het aantal adviesvragen de geraamde productie overstijgt dan kunnen per deelnemer aanvullende projectovereenkomsten gesloten worden. Hierdoor kan ODVeluwe advies op maat per deelnemer verzorgen.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

3. Advies	Begroot
Advies enkelvoudig	1.290
Advies meervoudig	702
Totaal	1.992
Diensten (in uren)	Begroot
Informatieverstrekking	4.630
Productontwikkeling, uitvoeringsprogramma's VTHA en PDC	660
Accountmanagement partners	660
Kennisontwikkeling expertises en thema's	660
Totaal	5.610

Omzet per partner

Bedragen x € 1

3. Advies	Bedrag
Apeldoorn	1.148.948
Brummen	141.875
Epe	279.606
Voorst	172.472
Elburg	228.117
Ermelo	342.262
Harderwijk	480.374
Hattern	75.574
Heerde	142.025
Nunspeet	226.540
Oldebroek	182.861
Putten	382.161
Gelderland	0
Totaal	3.802.815

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 3. Advies			
	Lasten	Baten	Saldo
Advies	2.890.655	3.802.815	912.161
Saldo	2.890.655	3.802.815	912.161
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	2.890.655	3.802.815	912.161

Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Op basis van de "Notitie stelselwerkzaamheden" van de Gelderse omgevingsdiensten voert ODVeluwe de volgende taken uit voor de Gelderse omgevingsdiensten:

- Portaal, Kennis en Communicatie.
- Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM) en coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's)

Naast de uitvoering van de genoemde taken betaalt ODVeluwe ook een bijdrage aan de taken die mede ten behoeve van ODVeluwe bij de andere Gelderse omgevingsdiensten zijn belegd en de activiteiten die door de Gelderse omgevingsdiensten samen worden georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om Ketentoezicht, Coördinatie & Kwaliteit en P&O.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het Portaal Gelderse omgevingsdiensten draagt bij aan het vergroten van de professionaliteit en samenwerking van de omgevingsdiensten in Gelderland en het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van taken binnen het omgevingsrecht. De focus van Portaal ligt hierdoor op het faciliteren en ondersteunen van het opgavegericht werken en de samenwerking binnen de Gelderse omgevingsdiensten.

ODVeluwe verzorgt ten behoeve van de andere omgevingsdiensten in het Gelders stelsel de coördinatie van de Bijzonder Opsporingsambtenaren (boa's) en het toetsen en doorzetten van de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Portaal

Portaal is de spil in de algemene contacten op strategisch/tactisch niveau tussen de Gelderse OD's en externe partners, waarbij de onderlinge afstemming tussen strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving centraal staat. We zorgen voor verbinding met partijen als politie, OM, veiligheidsregio's, waterschappen en GGD. We stemmen af en brengen partijen bij elkaar en faciliteren het gesprek en de samenwerking.

Kennis

Portaal Kennis faciliteert de ontmoeting en samenwerking van de Gelderse omgevingsdiensten. Enerzijds middels het faciliteren en organiseren van bijeenkomsten en anderzijds door het via communicatiemiddelen stimuleren van kennisuitwisseling. Hiermee wordt invulling gegeven aan kennisontwikkeling en samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten.

Communicatie

Portaal Communicatie onderhoudt en optimaliseert communicatiekanalen en -middelen binnen de Gelderse omgevingsdiensten. In het land hebben de Gelderse omgevingsdiensten inmiddels een herkenbare positie ingenomen. Deze positie danken we mede aan de herkenbare uitstraling dankzij de uniforme huisstijl, website en andere Gelderlandbrede uitingen zoals persberichten en flyers. Portaal Communicatie zal deze uitingen blijven beheren en samen met de collega communicatieadviseurs binnen de Gelderse omgevingsdiensten doorontwikkelen. Bijzondere aandacht is er voor arbeidsmarktcommunicatie en hierin met name de verbinding met onderwijsinstellingen.

Coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's) en Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM)

Dit betreft:

- Advisering aan de Gelderse omgevingsdiensten hoe de BSbM-taak in te richten.

- Coördinatie van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bevorderen van de kwaliteit van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de BSbM.

In onderstaand tabel is de productie (in uren) voor het gehele programma opgenomen, deze productie wordt vanwege het gemeenschappelijke karakter niet uitgesplitst per partner.

4. Samenwerking omgevingsdiensten (uren)	Begroot
Portaal, Kennis en Communicatie	4.131
BSbM en coördinatie BOA's	540
Totaal	4.671

Omzet per partner

Bedragen x € 1

4. Samenwerking OD'en	Bedrag
Apeldoorn	55.386
Brummen	5.512
Epe	10.864
Voorst	6.701
Elburg	8.863
Ermelo	13.298
Harderwijk	18.665
Hattem	2.936
Heerde	5.518
Nunspeet	8.802
Oldebroek	7.105
Putten	14.849
Gelderland	16.800
Totaal	175.300

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

Omzet Gelderse Omgevingsdiensten

Bedragen x € 1

Taak	Bedrag
Kenniscentrum & Portaal	412.843
BSbM	46.585
Totaal	459.428

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten			
	Lasten	Baten	Saldo
Samenwerking omgevingsdiensten	542.741	634.728	91.987
Saldo	542.741	634.728	91.987
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	542.741	634.728	91.987

Programma 5. Projecten & Programma's

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Projecten & Programma's betreft het uitvoeren van projectmatige en programmatische werkzaamheden voor partners en andere opdrachtgevers, die geen onderdeel zijn van het basis-takenpakket. Hierbij valt te denken aan projecten, programma's en adviezen op het gebied van:

- Fysieke leefomgeving en milieuplanologie.
- Bodem- en ondergrond.
- Energie(transitie), klimaat, circulariteit en duurzaamheid.
- Vergunningverlening en handhaving.
- Andere opdrachten die passen binnen de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

In de begroting voor 2026 worden voor deze werkzaamheden middelen geraamd voor Apeldoorn, Provincie Gelderland en RVO. De andere partners hebben deze taken niet (structureel) bij ODVeluwe ondergebracht.

De projectenportefeuille voor Apeldoorn is voor een deel al vooraf ingevuld via meerjarenafspraken en raamovereenkomsten en wordt in de loop van het jaar aangevuld met concrete projectopdrachten. In de begroting voor 2026 is de taakstelling die Apeldoorn ODVeluwe heeft gegeven verwerkt.

Provincie Gelderland heeft een meerjarige opdracht verstrekt aan ODVeluwe en het RVO betreft de aan ODVeluwe toegekende specifieke uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht (SPUK THE).

De overige partners en andere opdrachtgevers verstrekken opdrachten die door middel van een aparte projectovereenkomst aan ODVeluwe in opdracht worden gegeven. Hiervoor worden in de begroting geen middelen geraamd. Deze projecten en opdrachten worden per project c.q. opdracht met de betreffende partner (financieel) afgerekend en worden verantwoord op dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Dit programma levert een inhoudelijke bijdrage aan de wensen en ambities van de partners op het gebied energie- en klimaatdoelstellingen en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Beoogd neveneffect is kennisdeling binnen het werkgebied van ODVeluwe. Zo profiteren meer partners van opgedane kennis en ervaringen en is ODVeluwe steeds vaker een schakel bij regionale samenwerking.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden concrete afspraken gemaakt over de te leveren productie.

5. Projecten & Programma's (uren)	Begroot
Apeldoorn Raamovereenkomsten	6.992
Provincie Gelderland	3.778
RVO SPUK THE	2.870
Totaal	13.640

Omzet per partner

Bedragen x € 1

5. Projecten & Programma's	Bedrag
Apeldoorn	773.994
Brummen	0
Epe	0
Voorst	0
Elburg	0
Ermelo	0
Harderwijk	0
Hattem	0
Heerde	0
Nunspeet	0
Oldebroek	0
Putten	0
Gelderland	386.058
RVO – SPUK THE	225.000
Totaal	1.385.052

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 5. Projecten & Programma's			
	Lasten	Baten	Saldo
Samenwerking omgevingsdiensten	1.037.961	1.385.052	347.091
Saldo	1.037.961	1.385.052	347.091
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	1.037.961	1.385.052	347.091

Financiële begroting

Bedragen x € 1

LASTEN		Begroting 2026
1 PERSONELE LASTEN PRIMAIR PROCES		12.035.900
1.1 Salarissen en sociale lasten	113,45	11.294.600
1.2 Algemene personeelskosten	2,45%	276.700
1.3 Vorming & opleiding	3,00%	338.800
1.4 Inhuur derden in aanvulling op vaste formatie		125.800
2 MATERIËLE LASTEN PRIMAIR PROCES		850.300
2.1 Software en gebruikersrechten		466.800
2.2 Contributie Omgevingsdienst NL		56.200
2.3 Overige materiele lasten primair proces		327.300
3 MATERIËLE LASTEN t.b.v. specifieke deelnemer		112.900
3.1 Directe uitvoeringskosten (Apeldoorn)		112.900
4 SAMENWERKING OMGEVINGSDIENSTEN		175.300
4.1 Bijdrage aan Coördinatie & Kwaliteit (ODDV)		11.500
4.2 Bijdrage aan Ketentoezicht (ODR)		111.200
4.3 Bijdrage aan P&O (ODA)		16.900
4.4 Gelders Ondergrond Overleg (GOO)		35.700
5 PERSONELE LASTEN OVERHEAD		2.219.000
5.1 Salarissen en sociale lasten	17,82	2.104.300
5.2 Algemene personeelskosten	2,45%	51.600
5.3 Vorming & opleiding	3,00%	63.100
6 MATERIËLE LASTEN OVERHEAD		1.943.200
6.1 Huisvesting en facilitaire dienstverlening		591.800
6.2 ICT-voorzieningen		782.400
6.3 Servicepunt, PSA en HR-ondersteuning		107.900
6.4 Financiële administratie		49.600
6.5 Software en gebruikersrechten		41.100
6.6 Centrale personeelsbudgetten		77.900
6.7 Verzekeringen		59.400
6.8 Overige materiële lasten organisatie		21.700
6.9 Ondernemingsraad (OR)		10.400
6.10 Organisatieontwikkeling / innovatie	>1,00%	201.000
7 OVERIGE LASTEN		227.300
7.1 Bestuur		11.800
7.2 Accountancy		41.600
7.3 Onvoorzien	1,00%	173.900
Totaal lasten		17.563.900

BATEN		Begroting 2026
8 BATEN		
8.1 Kenniscentrum & Portaal (samenwerking Gelderse OD'en)		412.843
8.2 BSbM (samenwerking Gelderse OD'en)		46.585
8.3 BOA-loket - vergoeding provincie Gelderland		79.065
8.4 BOA-toezicht recreatiezonering		306.993
8.5 SPUK-THE		225.000
8.6 Bijdrage Provincie Gelderland tbv samenwerkingstaken OD'en		16.800
8.7 Omzet / Bijdragen gemeentelijke deelnemers		16.476.614
Totaal baten		17.563.900

Omzet

Bedragen x € 1

Bijdrage per deelnemer	2026	Aandeel
Apeldoorn	5.757.579	34,91%
Brummen	573.037	3,47%
Epe	1.129.336	6,85%
Voorst	696.620	4,22%
Elburg	921.369	5,59%
Ermelo	1.382.405	8,38%
Harderwijk	1.940.242	11,76%
Hattem	305.224	1,85%
Heerde	573.641	3,48%
Nunspeet	915.000	5,55%
Oldebroek	738.582	4,48%
Putten	1.543.559	9,36%
Gelderland	16.800	0,10%
TOTAAL	16.493.414	100,00%

Toelichting op de financiële begroting

Personele lasten

1.1 en 5.1 Salarissen en sociale lasten

De salarisraming is gebaseerd op het formatieplan ODVeluwe, uitgaande van 124,19 fte. Conform de uitgangspunten en eerdere projectovereenkomsten zijn hieraan toegevoegd de lasten voor de aanvullende bodemtaken en water, complexe vergunningverlening, complex toezicht en handhaving en de salarislasteren voor de projecten van de provincie en RVO. In totaal betreft deze aanvulling 6,10 fte. Verder zijn de lasten opgenomen van de bovenformatieve plaatsing (0,99 fte) als gevolg van het plaatsingsplan ODVeluwe d.d. 12 december 2023.

1.2 en 5.2 Algemene personeelskosten

Onder deze noemer zijn kosten geraamd voor vergoeding woon-werkverkeer, reis - en verblijfkosten (dienstreizen), personele vergoedingen (waaronder thuiswerkvergoeding) en coördinatiemodules.

1.3 en 5.3 Vorming & opleiding

Overeenkomstig het vereiste van de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten is het opleidingsbudget geraamd ter grootte van 3,0% van de loonsom.

1.4 Inhuur derden in aanvulling op vaste formatie

Hier is het inhuurbudget opgenomen waar volgens het formatieplan geen formatie tegenover staat. Deze formatie wordt ingezet in het geval van ziekte e.d.

Materiële lasten primair proces

2.1 Software en gebruiksrechten primair proces

Onder deze noemer zijn alle lasten samengenomen van informatiesystemen die uitsluitend t.b.v. het primaire proces worden gebruikt en nodig zijn voor de uitvoering van de primaire taken van ODVeluwe. Dit betreft o.a. het milieu-zaaksysteem OpenWave, digitale checklisten, I-GO, KiWa-dataportal, lucht- en straatfoto's, juridische informatievoorziening, toegang tot de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF), geluidssoftware, gebruiksrechten van het BRS en de verplichte aansluiting op Inspectieview milieu.

2.2 Omgevingsdienst NL - contributie

Dit betreft de verplichte contributie aan de vereniging van Nederlandse omgevingsdiensten.

2.3 Overige materiële lasten primair proces

Hieronder vallen diverse materiële lasten T&H bestaande uit noodzakelijke uitrusting, hulpmiddelen, advieskosten alsmede lidmaatschap van het NEN, de kosten voor gebruik van dienstvoertuigen (algemene dienst) en onderhoud en gebruik van de geluidmeetapparatuur.

Materiële lasten t.b.v. specifieke deelnemer

3.1 Directe uitvoeringskosten (Apeldoorn)

Gemeente Apeldoorn heeft bij oprichting van OVIJ een uitbestedingsbudget overgeheveld naar OVIJ. Dit budget is geoormerkt en wordt 1-op-1 besteed voor de gemeente Apeldoorn. Eventuele onder- en overschrijdingen worden aan het einde van het boekjaar met Apeldoorn verrekend. De taakstelling van €25.000,- is conform opgave verwerkt in de begroting.

Samenwerking Omgevingsdiensten

4.1 t/m 4.3 Bijdragen aan taken in het kader van samenwerking omgevingsdiensten

Hier zijn de bedragen opgenomen die aan de Gelderse omgevingsdiensten moeten worden betaald voor de uitvoering van de verschillende taken die in gezamenlijkheid voor en door de verschillende Gelderse omgevingsdiensten worden uitgevoerd.

4.4 Gelders Ondergrond Overleg (GOO)

In Gelders verband zijn afspraken gemaakt over de bekostiging van het Gelders Ondergrond Overleg (GOO). De geraamde lasten zijn betreffen de netto bijdrage van de gemeenten in het werkgebied van ODVeluwe.

Materiële lasten overhead

6.1 Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Dit betreft de kosten voor huisvesting van ODVeluwe en bijkomende facilitaire dienstverlening.

6.2 ICT-voorzieningen

Dit betreft de kosten die worden gemaakt om te kunnen voorzien in een digitale omgeving die noodzakelijk is om de van ODVeluwe gevraagde werkzaamheden te kunnen verrichten.

6.3 en 6.4 Financiële en personeels-/salarisadministratie c.a.

Voor de uitvoering van de financiële administratie en de personeels-/salarisadministratie werkt ODVeluwe samen met een gastheer (i.c. gemeente Apeldoorn). De met uitvoering van de betreffende dvo gemoeide lasten worden hier geraamd.

6.5 Software en gebruiksrechten overhead

Onder deze noemer zijn de kosten verzameld die zijn gemoeid met het voorzien in voor de bedrijfsvoering van ODVeluwe noodzakelijke softwaretoepassingen zoals intranet, tijdregistratiesysteem, inkoopsoftware, software voor procesbeschrijving en evaluatie, eHerkenning en eventuele overige ICT-middelen onder eigen contract van ODVeluwe.

6.6 Centrale personeelsbudgetten

Tot deze groep behoren de lasten gemoeid met contributies van werkgeversvereniging WSGO, vakverenigingen alsmede de kosten in het kader van arbo, bedrijfszorg, BHV, werving & selectie, monitoring vaardigheden van medewerkers (VTH / kwaliteitscriteria), advies en onderzoek HRM, abonnementen vakliteratuur en kosten die worden gerekend tot de werkkostenregeling.

6.7 Verzekeringen

Hier wordt de premie geraamd voor verzekeringen in het kader van o.a. aansprakelijkheid, rechtsbijstand, goed werkgeverschap en bedrijfsmiddelen.

6.8 Overige materiële lasten organisatie

Hieronder vallen o.a. kosten voor de aanschaf van kantoorbenodigdheden / materialen organisatie en bankkosten.

6.9 Ondernemingsraad (OR)

Dit betreft een budget voor kosten gemoeid met het faciliteren van de wettelijk verplichte ondernemingsraad.

6.10 Organisatieontwikkeling / innovatie

Overeenkomstig het vereiste van de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten is een budget geraamd voor organisatieontwikkeling en innovatie ter grootte van minimaal 1,0% van de totale omzet.

Overige lasten

7.1 Bestuur

Deze post ziet op kosten die mogelijk moeten worden gemaakt om het bestuur van ODVeluwe op een goede wijze te kunnen inrichten.

7.2 Accountancy

Hier worden de lasten geraamd die zijn gemoeid met controle op het door ODVeluwe gevoerde financiële beheer en beleid.

7.3 Onvoorzien

Overeenkomstig de uitgangspunten voor de begroting is de raming gebaseerd op 1% van het totaal van de overige geraamde lasten. De post dient als eerste buffer in het kader van de benodigde weerstandscapaciteit in het geval zich risico's of andere onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

Baten

8.1 en 8.2 Bijdragen van Gelderse omgevingsdiensten

Dit betreft de vergoeding van de Gelderse omgevingsdiensten voor hun aandeel in de kosten van de uitvoering van de door ODVeluwe t.b.v. de gezamenlijke Gelderse omgevingsdiensten uitgevoerde taken/dienstverlening.

8.3 tm 8.5 Vergoeding specifieke projecten

Dit betreft de overige baten van ODVeluwe die voortvloeien uit specifieke regelingen of projectovereenkomsten.

8.6 en 8.7 Omzet / Bijdragen deelnemers

Dit betreft het deel van de totale omzet van ODVeluwe dat, na aftrek van de overige baten, voor rekening blijft van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Uurtarief

Het uurtarief voor de in deze begroting opgenomen overeengekomen reguliere dienstverlening bedraagt € 110,60 en is op de volgende wijze berekend:

Kosten onderdeel van het uurtarief	€ 17.101.800
Begrote productieve uren	154.471
Uurtarief 2022	€ 110,70

Overzicht van lasten en baten per taakveld

Bedragen x € 1

Overzicht van lasten en baten per taakveld conform BBV 2017				
Programma	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
1. Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.541.919	4.181.215	1.639.296
2. Handhaving	7.4 Milieubeheer	6.161.125	7.560.090	1.398.965
3. Advies	7.4 Milieubeheer	2.890.655	3.802.815	912.161
4. Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	542.741	634.728	91.987
5. Projecten & programma's	7.4 Milieubeheer	1.037.961	1.385.052	347.091
Overzichten				
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury	0	0	0
Bestuur	0.1 Bestuur	53.400	0	-53.400
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie	4.162.200	0	-4.162.200
Heffing Vennootschapsbelasting	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten	173.900	0	-173.900
Saldo van lasten en baten		17.563.900	17.563.900	0
Mutaties reserves		0	0	0
Resultaat		17.563.900	17.563.900	0

Geprognostiseerde balans

(Bedragen x € 1)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
ACTIVA	Werkelijk	Prognose	Prognose
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	0	0	0
Materiële vaste activa	121.500	108.000	94.500
Financiële vaste activa	0	0	0
Totaal vaste activa	121.500	108.000	94.500
Viottende activa			
Voorraden	0	0	0
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2.802.323	2.750.000	2.870.000
- Vorderingen op openbare lichamen	733.775	750.000	770.000
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.068.548	2.000.000	2.100.000
- Overige vorderingen	0	0	0
Liquide middelen	640.238	680.000	690.000
- Bank- en giroaldi	640.238	680.000	690.000
Overlopende activa	872.362	885.000	905.000
- Overige nog te ontvangen bedragen	798.270	800.000	810.000
- Vooruitbetaalde bedragen	74.092	85.000	95.000
Totaal viottende activa	4.314.923	4.315.000	4.465.000
Totaal Activa	4.436.423	4.315.000	4.559.500

(Bedragen x € 1)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
ACTIVA	Werkelijk	Prognose	Prognose
Vaste passiva			
Eigen vermogen	584.178	360.500	347.000
- Algemene reserve	0	252.500	252.500
- Bestemmingsreserves	121.500	108.000	94.500
- Gerealiseerde resultaat	462.678	0	0
Voorzieningen	496.165	225.000	0
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	496.165	225.000	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0
Totaal vaste passiva	1.080.343	585.500	347.000
Viottende passiva			
Schulden met een looptijd < 1 jaar	1.543.898	1.450.000	1.500.000
- Overige schulden	1.543.898	1.450.000	1.500.000
Overlopende passiva	1.812.182	2.387.500	2.712.500
- Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	667.438	1.102.500	1.300.000
- Voorschot bedragen van overheidslichamen	1.144.744	1.285.000	1.412.500
Totaal viottende passiva	3.356.080	3.837.500	4.212.500
Totaal Passiva	4.436.423	4.423.000	4.559.500

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf bevat een omschrijving van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen, de capaciteit van middelen en mogelijkheden die ODVeluwe heeft om niet geraamde kosten op te vangen.

Het weerstandsvermogen om niet geraamde kosten op te vangen, bestaat uit de de post Onvoorzien die jaarlijks in de begroting wordt opgenomen. In begrotingsjaar 2026 bedraagt deze post € 179.500.

Benodigde weerstandscapaciteit

De geïnventariseerde risico's worden jaarlijks geactualiseerd. Bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen zijn de strategische risico's niet meegenomen, omdat de eigenaren van ODVeluwe verantwoordelijk zijn voor de strategische keuzes en de financiering hiervan.

Nr.	Naam risico	Beschrijving	Soort risico	Gevolgen	Beheersingsmaatregel	Rest- risico	Kwantificering risico			Weerstandscapaciteit
							€ x 1000	Kans-klasse	Kans %	
1	Automatisering	Productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen, uitwijkfaciliteit.	Financieel	In de gegeven beschikbaarheid-garantie zit geen garantie bij een calamiteit. Er is geen uitwijk-faciliteit, risico bij calamiteit ligt bij ODVeluwe.	Voor de beschikbaarheid van de service is een garantie afgegeven. Medewerkers kunnen bij uitval van gebouw-voorzieningen thuis inloggen.	Ja	100	Klein	25%	€ 25.000
2	Calamiteit bij bedrijf	ODVeluwe kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd en aansprakelijk worden gesteld.	Niet financieel	Verlies van vertrouwen in ODVeluwe, claims, negatieve publiciteit.	Communicatieplan / protocol afstemmen met bevoegd gezag, simulatie oefenen.	Nee				€ 0
3	Taakuitvoering	Hieronder verstaan wij het risico van aansprakelijkstelling bij de reguliere taakuitvoering.	Financieel	Betalen schade-vergoeding.	ODVeluwe is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid en tegen een aanspraak op vermogensschade.	Ja	2,5 eigen risico per geval	Zeer klein	10%	€ 250
4	Begrotingsrisico	Er is sprake van een kleine post onvoorzien in de begroting.	Financieel	Bij tegenvallers beroep doen op deelnemers.	Interne budgetbewaking, halfjaarrapportage richting deelnemers	Ja	50	Klein	30%	€ 15.000
5	Rechtmatigheid	Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.	Niet financieel	Imagoschade en verlies vertrouwen in ODVeluwe.	Interne controle, controle accountant, bewaking van rechtmatigheid van besluitvorming.	Nee				€ 0
6	Loon- en prijsontwikkelingen	Periodiek wordt met de vakbonden overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO SGO. De begroting wordt circa 1 jaar voor aanvang van het boekjaar opgesteld. Mogelijk worden nadien afspraken gemaakt die leiden tot extra loonstijgingen.	Financieel	Indien in een nieuwe CAO hogere loonstijgingen worden afgesproken, ontstaat een financieel tekort.	Hogere bijdragen van de deelnemers.	Ja	100	Gemiddeld	45%	€ 45.000

Nr.	Naam risico	Beschrijving	Soort risico	Gevolgen	Beheersings-maatregel	Rest- risico	Kwantificering risico			Weerstands- component
							€ x 1000	Kans-klasse	Kans %	
7	Ziekteverzuim	In de kentallen is rekening gehouden met een ziektepercentage van maximaal 5%. Als dit percentage in de praktijk hoger uitvalt, zal de afgesproken productie mogelijk niet worden gerealiseerd.	Financieel	Overschrijding begroting of het niet behalen van het met de deelnemers afgesproken programma.	Kosten voor bovenmatige ziekte worden zover mogelijk gecompenseerd door toerekening aan de posten onvoorzien per programma.	Ja	150	Gemiddeld	30%	€ 45.000
8	Eigen risico voor werknemers-verzekeringen	Eigen risico van ODVeluwe voor ziekte, WW en premie-differentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).	Financieel	Betaling eigen risico.	Geen maatregel. Aanspraken worden gemeld in de jaarrekening.	Ja	80	Gemiddeld	40%	€ 32.000
9	Betaalde opdrachten	Verminderen van (incidentele) betaalde opdrachten door onze partners, waarvoor ODVeluwe vaste medewerkers in dienst heeft genomen.	Financieel	Onvoldoende financiële dekking voor formatie	Medewerkers voor de uitvoering van betaalde opdrachten worden zoveel mogelijk op basis van tijdelijke contracten in dienst genomen.	Ja	200	Gemiddeld	45%	€ 90.000
TOTAAL							€ 252.250			

De gekwantificeerde bedrijfsvoeringsrisico's onder de benodigde weerstandscapaciteit bedragen in totaal € 252.250 (afgerond).

Beschikbare weerstandscapaciteit

Tot het weerstandsvermogen van ODVeluwe kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Reserves
- Post Onvoorzien.

De omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is € 173.900 structureel (i.c. de post onvoorzien).

Hoewel bestemmingsreserves in principe ook tot de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend, wordt er voor gekozen om dergelijke reserves niet in de berekening mee te nemen, aangezien dergelijke reserves veelal niet vrij besteedbaar zijn.

Weerstandsvermogen

In de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe is vastgelegd dat de deelnemers er steeds voor zorgdragen dat ODVeluwe te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.

In het geval één of meer van bovengenoemde risico's werkelijkheid wordt en dit leidt tot financiële problemen bij ODVeluwe, zullen de deelnemers er voor moeten zorgen dat ODVeluwe over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Financiële kengetallen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording moet een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen worden opgenomen. In onderstaande tabel worden deze kengetallen gepresenteerd.

Financiële kengetallen	Begroting 2026
Algemene reserve	€252.500
Netto schuldquote	-1%
Netto schuldquote excl. verstrekte leningen	-1%

Solvabiliteitsratio	8%
Structurele exploitatieruimte	1%
Grondexploitatie	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.

Hieronder worden de verschillende kengetallen kort toegelicht.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatief saldo geeft aan dat de vlottende activa hoger zijn dan de vlottende passiva (schulden).

Netto schuldquote exclusief verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Omdat ODVeluwe geen leningen heeft, is dit getal gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODVeluwe in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in het kantoorgebouw of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van ODVeluwe. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van ODVeluwe.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is flexibeler dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Grondexploitatie

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

Paragraaf Financiering

Het financieringsvraagstuk van ODVeluwe is van een beperkte omvang. Dit heeft te maken met het feit dat de lasten vooral bestaan uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zijn om die reden beperkt.

De paragraaf financiering is – in samenhang met de financiële verordening – een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. ODVeluwe beschikt op dit moment niet over een door het algemeen bestuur vastgestelde financiële verordening, controleverordening en treasurystatuut. Het voornemen is om deze regelingen in de loop van 2025 aan het algemeen bestuur aan te bieden. Zolang deze regelingen niet door het AB van ODVeluwe zijn vastgesteld, zal door ODVeluwe worden gehandeld volgens de regelingen van de voormalige omgevingsdiensten OVIJ en ODNV.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan vooral het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen. ODVeluwe heeft geen leningen uitstaan.

ODVeluwe neemt verplicht deel aan het zogenaamde schatkistbankieren. Dit houdt in dat eventuele positieve banksaldi bij het Rijk worden uitgezet. Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt € 1.000.000.

Risicobeheer

Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Het begrotingstotaal in 2026 is € 17.563.900. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee € 1.440.240.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is ondergebracht bij de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat over de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen van ODVeluwe.

Personeel

De medewerkers van ODVeluwe vormen de stuwende kracht van de organisatie. In hun dagelijkse werk worden ze in meer of mindere mate geconfronteerd met de complexiteit van de leefomgeving, waarbij het werk binnen een politiek-bestuurlijke omgeving voor een extra dimensie zorgt.

Medewerkers zijn productverantwoordelijk. Samenwerken, omgevingsbewustheid, zelf reflecterend vermogen, verantwoordelijkheid, transparantie en veranderingsbereidheid vormen de basis voor de werkhouding van de medewerkers. Het is dan ook van belang dat de taken in een veilige en professionele omgeving uitgevoerd kunnen worden. Voor de uitvoering van het werk wordt van de medewerkers verwacht dat zij dit doen vanuit een hoge mate van betrokkenheid. Hiermee wordt de basis gelegd voor een excellente organisatie. Daarnaast is het van belang te voldoen aan de kwalitatieve eisen die worden gesteld aan zowel organisatie als medewerkers. Hiervoor kunnen passende opleidingen worden gevolgd.

Medezeggenschap

ODVeluwe heeft veel betrokken medewerkers en mede daardoor een actieve Ondernemingsraad. Er wordt regelmatig overleg gevoerd worden tussen de OR en de bestuurder.

Huisvesting en Het Nieuwe Werken

ODVeluwe kent twee kantoorlocaties die elk centraal gelegen zijn in het werkgebied. Deze beide locaties in het werkgebied worden als belangrijk ervaren voor de nabijheid, herkenbaarheid en identiteit van ODVeluwe, door zowel het personeel als de opdrachtgevers en externe partijen. Huisvesting dient een bijdrage te leveren aan het werkproces en méér te zijn dan een kostenpost. De facilitering van bepaalde diensten op het gebied van bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn en is vastgelegd in een DVO Bedrijfsvoering.

De ambitie is om, in lijn met Het Nieuwe Werken, plaats- en tijdonafhankelijk werken zo veel mogelijk te stimuleren en mogelijk te maken. Deze ambitie stelt eisen aan onder andere de aansturingsfilosofie (sturen op prestaties en resultaten), de informatie-infrastructuur (toegang tot informatie, digitalisering, technische hulpmiddelen, virtueel kantoor), de cultuur en heeft effect op de huisvesting (minder vaste werkplekken) en het beschikbaar stellen van mobiele werkapparatuur. Aan medewerkers in dienst van ODVeluwe is derhalve een mobiele telefoon, een laptop en evt. een groot beeldscherm voor thuiswerken in bruikleen gegeven.

ICT

Ontwikkelingen op het vlak van digitaal werken gaan snel en stellen steeds meer eisen aan zowel personeel als software, hardware en veiligheid. Professionalisering op dit vlak blijft een continu punt van aandacht net zoals data-gedreven werken en het verder ontwikkelen van het informatiebeleid en de informatie-strategie. Met het aanstellen van een informatiemanager in eigen dienst per eind 2024 zullen in 2025 belangrijke stappen worden gezet waardoor we in 2026 op dit vlak aan de IBP robuustheidscriteria zullen voldoen. Verder zal in 2026 de ontvlechting uit de digitale omgeving van Apeldoorn gerealiseerd worden, waarmee het mogelijk wordt om meer de eigen koers te bepalen in aansluiting op de ontwikkelingen op landelijk niveau.

Bestuurlijk

Op 1 januari 2025 kende het Algemeen Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid AB	Namens deelnemer
dhr. K. Castelein	gemeente Hattem
dhr. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dhr. J. Groothuis	gemeente Nunspeet
dhr. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dhr. P. Inberg	gemeente Brummen
dhr. E. 't Jong	gemeente Putten
mw. A. van Loon	gemeente Epe
dhr. S. Nienhuis	gemeente Heerde
dhr. M. Pijnenburg	gemeente Harderwijk
dhr. K. Ruitenbergh	provincie Gelderland
dhr. R. van Veen	gemeente Ermelo
dhr. H. van Zeijts	gemeente Voorst
dhr. H. Wessel	gemeente Elburg

Het Algemeen Bestuur heeft dhr. P. Inberg aangesteld tot voorzitter van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Op 1 januari 2025 kende het Dagelijks Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid DB	Namens deelnemer
dhr. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dhr. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dhr. P. Inberg	gemeente Brummen
dhr. E. 't Jong	gemeente Putten
dhr. S. Nienhuis	gemeente Heerde

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel om aan te tonen hoe ODVeluwe de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Investerings in kapitaalgoederen zijn voornamelijk beperkt, mede omdat ODVeluwe de benodigde bedrijfsmiddelen veelal via huur, lease of dienstverleningsovereenkomst afneemt. Kantoorruimte wordt gehuurd en voor het up-to-date houden van de benodigde voorzieningen zijn waar nodig onderhoudscontracten gesloten met leveranciers.

Tot op heden heeft ODVeluwe geen investeringen in kapitaalgoederen gedaan.

Bij oprichting van ODVeluwe zijn vijf (reeds volledig afgeschreven) dienstauto's overgenomen van de rechtsvoorgangers van ODVeluwe. Voor de onderhoudskosten van deze dienstauto's is in de begroting een budget opgenomen.

In deze begroting is geen sprake van geplande investeringen. Er is daarom geen beleid voor onderhoud van kapitaalgoederen nodig totdat ODVeluwe eigen investeringen gaat doen in kapitaalgoederen.

Paragraaf Verbonden Partijen

ODVeluwe heeft geen bestuurlijke en financiële belangen in privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties.

Paragraaf Openbaarheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken. ODVeluwe heeft een website waarop over een aantal zaken actief gecommuniceerd wordt, daarnaast deelt ODVeluwe op verzoek informatie met inwoners en bedrijven

Bij het nemen van beslissingen streeft ODVeluwe er naar, ook met het oog op de Omgevingswet, meer informatiegestuurd en datagedreven te werken. Hierbij sluiten we als dienst ook aan bij één van de eisen die aan robuustheid worden gesteld vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH): *"De dienst kan een relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom."*

We zijn gestart met het in kaart brengen van de informatiebehoefte c.q. verplichting bezien vanuit de Omgevingswet, de Wet open overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer die op 1 januari 2026 in werking zal treden.

Aan de hand hiervan bepalen we welk niveau van datavolwassenheid en dataorganisatie nodig is om in de behoefte te voorzien en om aan de verplichtingen van de Woo en WMEBV te voldoen. Aansluitend bepalen we wat nodig is om op het gewenste niveau te komen.

Onderdeel van dit traject is om met de partners gemaakte afspraken over archivering te beoordelen en daar waar nodig te herzien.

Bijlagen

Als bijlagen zijn de volgende overzichten toegevoegd:

1. Productie per partner 2026
2. Overzicht overhead
3. Meerjarenperspectief 2026-2029
4. Effectkengetallen (KPI's)

Bijlage 1 Productie per partner 2026

1. Vergunningverlening	Aantal	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Vooroverleg voeren/Conceptverzoek behandelen	65	10	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Melding milieubelastende activiteit - compact	2.830	875	105	205	155	180	230	320	35	85	205	205	230
Melding milieubelastende activiteit - regulier	350	90	10	30	35	30	30	35	5	10	15	30	30
Melding milieubelastende activiteit - uitgebreid	455	125	15	40	20	30	40	51	10	15	24	35	50
Omgevingsvergunning mba - regulier	212	50	10	15	10	15	30	30	2	5	10	15	20
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid	157	50	5	11	4	6	15	25	3	5	5	5	23
Informatieplicht verwerken	1.245	375	65	80	80	80	105	180	25	45	80	35	95
Advies compact	730	200	25	70	35	60	70	85	5	25	60	30	65
Totaal	6.044	1.775	240	456	344	406	525	731	90	195	404	360	518
2. Toezicht & Handhaving	Aantal	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Geplande integrale controle - normaal	1.409	450	45	100	80	80	125	175	25	45	80	64	140
Geplande integrale controle - groot	362	125	10	25	18	20	35	45	4	10	20	15	35
Geplande aspectcontrole - normaal	718	235	25	50	33	35	65	90	10	25	40	35	75
Geplande aspectcontrole - groot	21	10	0	1	1	1	1	2	0	1	1	1	2
Geplande aspectcontrole - administratief	741	250	25	50	50	35	61	90	10	20	45	30	75
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1.360	400	65	100	75	80	125	160	30	55	75	65	130
Niet geplande aspectcontrole - groot	27	10	1	1	2	0	3	5	0	1	1	1	2
Incidentmelding	405	150	11	25	30	20	30	50	9	15	20	10	35
Besluit tot handhaving	195	70	7	13	10	15	10	20	5	10	15	5	15
Juridisch advies verstrekken	146	80	5	8	5	5	6	10	2	8	7	5	5
Besluit tot handhavingsverzoek	23	9	1	1	1	0	2	4	0	1	1	1	2
Totaal	5.407	1.789	195	374	305	291	463	651	95	191	305	232	516
Diensten (in uren)	Uren												
Bereikbaarheidsregeling (inclusief Piket)	325	50	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
BOA inzet (inclusief coördinatie)	2.640	300	130	290	155	155	350	320	145	155	200	155	285
Kennisontwikkeling expertises en thema's (b.v. brancheplannen)	2.400	300	85	200	145	145	250	345	135	145	250	135	265
Totaal	5.365	650	240	515	325	325	625	690	305	325	475	315	575
3. Advies	Begroot	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Advies enkelvoudig	1.290	400	50	95	40	75	100	180	25	50	75	65	135
Advies meervoudig	702	225	25	50	2	50	65	90	15	25	45	35	75
Totaal	1.992	625	75	145	42	125	165	270	40	75	120	100	210
Diensten (in uren)	Begroot												
Informatieverstrekking	3.630	1.000	140	300	190	250	370	275	80	185	240	200	400
Productontwikkeling, uitvoeringsprogramma's VTHA en PDC	660	200	25	50	30	40	60	85	15	25	40	30	60
Accountmanagement partners	660	200	25	50	30	40	60	85	15	25	40	30	60
Kennisontwikkeling expertises en thema's	660	200	25	50	30	40	60	85	15	25	40	30	60
Totaal	5.610	1.600	215	450	280	370	550	530	125	260	360	290	580
5. Projecten & Programma's	Uren	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Raamovereenkomsten	6.995	6.995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.995	6.995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 2 Overzicht overhead

Bedragen x € 1

Overhead	Begroting 2026
Salariskosten management en staf	2.104.300
Algemene personeelskosten	51.600
Vorming & opleiding	63.100
Huisvesting c.a.	591.800
dvo ICT-voorzieningen	782.400
dvo Servicepunt, PSA en HR-ondersteuning	107.900
dvo Financiële administratie	49.600
Software en gebruikersrechten	41.100
Centrale personeelsbudgetten	77.900
Verzekeringen	59.400
Overige materiële lasten organisatie	21.700
Ondernemingsraad (OR)	10.400
Organisatieontwikkeling / innovatie	201.000
Totaal baten	4.162.200

Bijlage 3 Meerjarenperspectief 2026-2029

Bedragen x € 1

Begroting		Meerjarenperspectief		
Begroting 2026		Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2026	2027	2028	2029
Personele lasten primair proces	12.035.900	12.517.400	13.018.100	13.538.900
Materiële lasten primair proces	850.300	868.800	887.900	907.400
Materiële lasten t.b.v. specifieke deelnemer	112.900	117.400	122.100	127.000
Samenwerking omgevingsdiensten	175.300	182.300	189.600	197.100
Personele lasten overhead	2.219.000	2.082.500	2.165.800	2.252.500
Materiële lasten overhead	1.943.200	2.003.700	2.069.500	2.137.500
Overige lasten	227.300	233.700	242.500	251.700
TOTAAL	17.563.900	18.005.800	18.695.500	19.412.100
Baten	2026	2027	2028	2029
Bijdragen Gelderse OD'en	459.428	477.800	496.900	516.800
Omzet / Bijdragen deelnemers	16.493.414	17.214.300	17.878.000	18.567.600
Overige baten	611.058	313.700	320.600	327.700
TOTAAL	17.563.900	18.005.800	18.695.500	19.412.100

Bijdrage per deelnemer 2026-2029

Bedragen x € 1

Bijdrage per deelnemer	2026	2027	2028	2029
Apeldoorn	5.757.579	6.009.240	6.240.919	6.681.647
Brummen	573.037	598.085	621.143	645.102
Epe	1.129.336	1.178.699	1.224.142	1.271.360
Voorst	696.620	727.069	755.101	784.227
Elburg	921.369	961.642	998.717	1.037.240
Ermelo	1.382.405	1.442.829	1.498.455	1.556.255
Harderwijk	1.940.242	2.025.049	2.103.122	2.184.245
Hattem	305.244	318.586	330.869	343.631
Heerde	573.641	598.715	621.798	645.782
Nunspeet	915.000	954.994	991.813	1.030.070
Oldebroek	738.582	770.865	800.585	831.465
Putten	1.543.559	1.611.027	1.673.138	1.737.676
Gelderland	16.800	17.500	18.200	18.900
TOTAAL	16.493.414	17.214.300	17.878.000	18.567.600

Bijlage 4 Effectkengetallen (KPI's)

Effectkengetallen (KPI's)	Begroting 2026
Percentage actuele omgevingsvergunningen milieu t.o.v. alle omgevingsvergunningen milieu in het inrichtingenbestand	80%
Percentage vergunningaanvragen dat binnen de wettelijke termijn is afgedaan t.o.v. alle vergunningaanvragen	90%
Percentage volledige naleving na 1e controle	60%
Percentage werkelijk uitgevoerde 1e controles t.o.v. geplande controlebezoeken (Procentuele realisatie HUP)	90%
Percentage klachten dat binnen 2 weken in behandeling is genomen t.o.v. het totaal aantal ingediende klachten	80%
Percentage beëindigde overtredingen binnen hersteltermijn HH-besluit	85%
Percentage externe adviezen dat binnen de afgesproken termijn is behandeld t.o.v. alle externe adviezen	80%

Bovenstaande effectkengetallen zijn gebaseerd op de Gelderse kernset KPI's. Met ingang van 2026 zullen deze KPI's onderdeel uitmaken van de kwartaalrapportages.

Het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Veluwe
Via email: info@odveuwe.nl

Gemeente Apeldoorn

Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn
Bezoekadres
Stadhuis Marktplein 1
www.apeldoorn.nl
KvK 08223882

T 14 055
Doorkiesnummer
(055) 580 2751
E-mailadres
j.vermeij@apeldoorn.nl

Datum: 27 juni 2025
Ons kenmerk: 53-2025
Uw brief d.d.: 25 april 2025
Betreft: Zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2026 van ODVeluwe

Geacht bestuur,

Wij hebben in onze vergadering op 26 juni 2025 uw jaarstukken over 2024 en de ontwerp-programmabegroting 2026 behandeld.

In uw jaarverslag hebben wij kunnen lezen dat 2024 voor uw organisatie een jaar was waarin de fusie tussen Omgevingsdienst Veluwe IJssel en de Omgevingsdienst Noord Veluwe is geëffectueerd en dat dat de nodige impact heeft gehad, ook de invoering van de Omgevingswet vergde veel capaciteit van de medewerkers. Wij hebben daarom begrip voor het feit dat u er niet helemaal in geslaagd bent de afgesproken productie voor 2024 te halen. Wij hebben er vertrouwen in dat dit in 2025 weer wel het geval zal zijn.

De ontwerp-programmabegroting voor 2026 die u heeft overgelegd is in lijn met de door uw algemeen bestuur in december 2024 vastgestelde uitgangspunten opgesteld. U heeft de door ons opgelegde taakstellingen verwerkt en de gemeentelijke bijdrage stemt overeen met hetgeen is afgesproken. In de aanbiedingsbrief geeft u ons tevens een doorkijk naar de door ons gevraagde mogelijkheden tot ombuigingen met een concrete invulling in uw begroting voor 2026. Wij zeggen u hiervoor dank, mogelijk komen wij hier in een later stadium nog op terug.

We merken nog wel op dat de effectkengetallen (KPI's) voor de programma's vergunningverlening, toezicht & handhaving en advies in de ontwerp-programmabegroting worden gemist. Wij verzoeken u deze nog toe te voegen voor de definitieve vaststelling.

Voor het overige hebben wij geen inhoudelijke opmerkingen en stemmen in met uw ontwerp-begroting 2026.

Tot slot vertrouwen wij vanuit de gemeente Apeldoorn op een goede voortzetting van onze samenwerking.

De Raad van de gemeente Apeldoorn,

Digitaal ondertekend door Marit Stam
op 27-06-2025

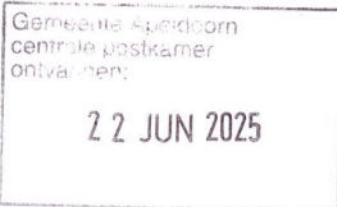
S.M. Stam
Raadsgriffier

Digitaal ondertekend door ton heerts
op 27-06-2025

A.J.M. Heerts
Voorzitter

Behandeld door: J.Vermeij
Bijlage(n):

Als u reageert datum en kenmerk van deze brief vermelden

Omgevingsdienst Noord-Veluwe
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 971
7301 BE APELDOORN

datum: 19 juni 2025
ons kenmerk: 02430000213641 / 02430000743910
uw brief van: 25 april 2025
uw kenmerk:
onderwerp: Zienswijze ontwerp programmabegroting 2026

Geacht bestuur,

U heeft bij ons de (ontwerp)programmabegroting 2026 ingediend. In deze brief informeren wij u over de zienswijze over de programmabegroting 2026.

Zienswijze programmabegroting 2026

De raad heeft op 12 juni 2025 ingestemd met het ontwerp van de programmabegroting 2026 en ziet geen reden voor een zienswijze over het ontwerp van de programmabegroting.

Wel heeft de gemeenteraad besloten om een zienswijze in te dienen over de bijdrage aan de ombuigingen. De gemeenteraad vraagt de ODVeluwe om de mogelijkheden voor ombuigingen in de bedrijfsvoering te inventariseren en deze in de programmabegroting 2027 te verwerken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

de heer J. Joon
burgemeester

organisatie eenheid: Team Ruimtelijk Beleid
behandeld door: R.P.C. van Drunen
telefoonnummer: 0341 411 237
bijlage(n):

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

gemeente harderwijk

0834414132

19-09-25 VBL-ZWO1

2 7301-971

Retouradres
SBPost
Antwoordnr. 2500
6960 ZX Eerbeek

SBPOST
Port Betaald

Postbus 149, 3840 AC Harderwijk

215CC - #X920XDX#00#0000#

Gemeente Apeldoorn
centrale postkamer
ontvangen:

17 JUL 2025

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE APELDOORDN

datum : 14 juli 2025
uw kenmerk :
ons nummer : 314522
Inlichtingen bij : R. Oosterhof
telefoonnr. : 038 44 316 16

onderwerp:

Geacht bestuur,

Op 25 april 2025 ontvingen wij de ontwerp Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe.

In onze brief van 7 februari 2025 hebben wij aandacht gevraagd voor de financiële positie van gemeenten, waaronder onze gemeente. Wij hebben u verzocht na te gaan op welke wijze de ODVeluwe kosten zou kunnen besparen en in de ontwerp Programmabegroting 2026 gehoor te geven aan de breed gedragen wens om de deelnemersbijdragen te verlagen.

Onze raad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2026 op 17 maart 2025 unaniem een amendement vastgesteld, waarbij uw bestuur bij het opstellen van de Begroting 2026 en Meerjarenraming 2026 – 2029 overeenkomstig de normeringssystematiek 'samen de trap op, samen de trap af' haar aandeel moet nemen in de bezuinigen.

Onze raad heeft op 9 juli 2025 besloten tot het indienen van de volgende zienswijze op de Ontwerp Begroting 2026 ODVeluwe.

Wij zijn verheugd in de Programmabegroting 2026 te lezen dat u een besparing realiseert van in totaal € 872.092 ten opzichte van een eerder ontwerp van de Programmabegroting 2026. Voor Hattem leidt dit tot een deelnemersbijdrage die € 34.168 lager uitvalt.

Ondanks dit mooie resultaat maken wij ons blijvend zorgen over de ontwikkelingen en de gevolgen voor de deelnemersbijdrage. Wij willen u met klem vragen om ook in de komende jaren rekening te houden met de financiële uitdagingen van de deelnemers en uiterst terughoudend te zijn met het doorvoeren van structurele verhogingen in de begroting. Ook vragen wij u om continue kritisch naar uw begroting te kijken om de stijging van de gemeentelijke bijdrage verder te beperken en de financiële druk voor onze gemeente te verlichten.

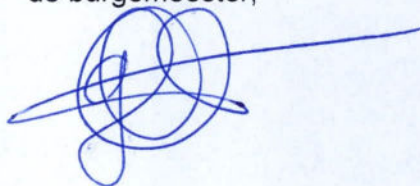
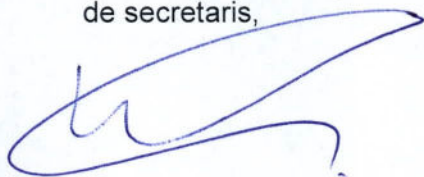
15 JULI 2025

bezoekadres Markt 1, Hattem
postadres Postbus 93
8050 AB Hattem
telefoon (038) 443 16 16
fax (038) 444 68 39
email gemeente@hattem.nl
internet www.hattem.nl

Wij constateren dat een deel van de gerealiseerde besparingen voortkomt uit een verlaging van 50% op de uitvoering van de provinciale bodemtaken die met de invoering van de Omgevingswet zijn overgekomen. Wij gaan er vanuit dat ondanks het doorvoeren van deze significante kostenverlaging de taakuitvoering van bodemtaken op minimaal wettelijk niveau geborgd blijft worden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris,

de burgemeester,

gemeente

Hattem

Postbus 93 8050 AB Hattem

0834886556

15-07-25 VBL-ZWO1

2 7301-971

Z1100 - #X920X0X#00#0000#

Datum
30 mei 2025

Bijlage

Inlichtingen
Waldo Ogg
0571-27 93 46
w.ogg@voorst.nl

Uw kenmerk

Onderwerp
zienswijze op de Ontwerpbegroting 2026 van Omgevingsdienst Veluwe

Zaaknummer
772366

Beste voorzitter en leden van het Algemeen Bestuur,

Graag complimenteren wij u eerst met het feit dat u al op eigen initiatief een besparing realiseert van in totaal € 872.092 (waarvan € 41.354 voor de gemeente Voorst).

Door de financiële uitdagingen vanaf 2026 van de gemeente Voorst hebben wij ervoor gekozen om op uw ontwerpbegroting een zienswijze in te dienen. Wij zien gemeenschappelijke regelingen als verlengd lokaal bestuur. Daarom verwachten wij dat u meebeweegt met de financiële ruimte van de gemeente. In deze brief leest u wat wij van u vragen.

Wat vragen wij van u

Wij vragen u om rekening te houden met onze financiële uitdagingen en geen structurele verhogingen in de begroting op te nemen. Ook vragen wij u om kritisch naar uw begroting te kijken om de stijging van de gemeentelijke bijdrage verder te beperken en de financiële druk te verlichten.

Met vriendelijke groet,
de raad

Ita Joosten
griffier

ValidSigned door Ita Joosten
op 27-05-2025

Paula Jorritsma-Verkade
burgemeester

ValidSigned door Paula Jorritsma-Verkade
op 27-05-2025

14 0571
0571-27 9911
gemeente@voorst.nl
www.voorst.nl

Omgevingsdienst Veluwe
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

Inlichtingen:	W. Rouffaer	Uw kenmerk:	Ontwerp Programmabegroting 2026
Telefoonnummer:	0525-688688	Zaaknummer:	456854
Onderwerp:	Zienswijze Ontwerp Programmabegroting 2026 ODVeluwe	Datum	7 juli 2025
		Pagina:	1

Geacht bestuur,

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe heeft de Ontwerp Programmabegroting 2026 ter zienswijze aan de deelnemers voorgelegd. Gemeente Elburg dankt u voor het toesturen hiervan. De raad van de gemeente Elburg heeft op 7 juli 2025 besloten de volgende zienswijze in te dienen.

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor de inspanningen die zijn geleverd om de begroting te dempen. In een tijd van toenemende financiële druk, onder meer als gevolg van het aankomende zogenaamde 'ravijnjaar', is het van groot belang dat er oog is voor betaalbaarheid en lastenbeheersing voor de deelnemende gemeenten. Deze demping – voor Elburg komt dit jaarlijks neer op ongeveer 30.000 euro - biedt enige verlichting.

Tegelijkertijd vragen wij het bestuur van de omgevingsdienst om in de komende periode actief te blijven zoeken naar aanvullende mogelijkheden voor besparing of efficiencyverbetering. Met het oog op de financiële uitdagingen waar gemeenten vanaf 2026 mee te maken krijgen, achten wij het van groot belang dat ook de omgevingsdienst haar bijdrage levert aan het beheersen van de totale publieke uitgaven.

Tot slot willen wij onze steun uitspreken voor de toekomstvisie van de Omgevingsdienst Veluwe in de Gelderse opschalingsdiscussie. En daarmee voor de uitnodiging aan ODAchterhoek voor een gezamenlijke verkenning. Mogelijk liggen hier ook kansen voor inhoudelijke versterking tussen de Gelderse omgevingsdiensten en daaruit vloeiende financiële efficiency. Wij moedigen het bestuur dan ook aan de potentiële voordelen hiervan inzichtelijk te maken voor de deelnemende gemeenten.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

De burgemeester

de secretaris,

ir. J.N. Rozendaal

Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

De raad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Apeldoorn

Onderwerp:
Zienswijze Ontwerp-Programmabegroting 2026

Datum
4 september 2025

Pagina

Ons kenmerk
5536663

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlage

Geacht college, geachte raad,
geachte heer, mevrouw,

Op 27 juni 2025 heeft u ons een zienswijze toegestuurd op de ontwerp-Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe. Daarin merkt u op dat de effectkengetallen (KPI's) voor de programma's vergunningverlening, toezicht & handhaving en advies in de ontwerp-Programmabegroting worden gemist. Aangezien wij met meerdere deelnemende gemeenten specifieke afspraken hebben, vinden wij het een passende oplossing om de effectkengetallen terug te laten komen in de samenwerkingsovereenkomst welke wij als ODVeluwe met u aan zullen gaan. De uitgangspunten vanuit de ontwerp-Programmabegroting 2026 zijn geldend voor deze samenwerkingsovereenkomst. Via kwartaal verantwoording zal dan worden toegezien op de naleving van de samenwerking en de daarbij afgesproken effectkengetallen.

Ten opzichte van de eerder vastgestelde ontwerp-Programmabegroting 2026 zal op uw verzoek een bijlage worden toegevoegd met de effectkengetallen (KPI's) voor de programma's vergunningverlening, toezicht & handhaving en advies.

Hopende u hiermee afdoende te hebben geïnformeerd.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

P. Inberg,
Voorzitter

W.M. van Dam,
Secretaris

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Omgevingsdienst
Veluwe

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

De raad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Harderwijk

Onderwerp:
Zienswijze Ontwerp-Programmabegroting 2026

Datum
4 september 2025

Pagina

Ons kenmerk
5536663

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlage

Geacht college, geachte raad,
geachte heer, mevrouw,

Op 19 juni 2025 heeft u ons geïnformeerd over de zienswijze op de ontwerp-Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe. Het doet ons genoegen dat u geen reden ziet voor een zienswijze over het ontwerp van de programmabegroting.

In uw schrijven vraagt u om de mogelijkheden voor ombuigingen in de bedrijfsvoering te inventariseren en deze in de programmabegroting 2027 te verwerken. Uiteraard zullen wij dit meenemen in het opstellen van de uitgangspunten en de ontwerp-Programmabegroting 2027. Daarbij streven wij naar een robuuste en evenwichtige begroting welke voorziet in de behoeften van onze deelnemer.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

P. Inberg,
Voorzitter

W.M. van Dam,
Secretaris

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

De raad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Hattem

Onderwerp:
Zienswijze Ontwerp-Programmabegroting 2026

Datum
4 september 2025

Pagina

Ons kenmerk
5536663

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlage

Geacht college, geachte raad,
geachte heer, mevrouw,

Op 14 juli 2025 heeft u ons een zienswijze toegestuurd op de ontwerp-Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe. In deze zienswijze deelt u uw zorgen over de ontwikkelingen en de gevolgen voor de deelnemersbijdrage.

Deze zorgen delen wij en zien wij ook bij onze andere deelnemers. Bij het opstellen dan de ontwerp-Programmabegroting hebben wij balans gezocht tussen enerzijds de financiële uitdagingen waar onze deelnemers voor staan en anderzijds te zorgen voor het zijn en blijven een robuuste omgevingsdienst. Dit heeft geleid tot de evenwichtige ontwerp-Programmabegroting 2026, welke gebaseerd is op de vastgestelde uitgangspunten en opdrachtverstrekkingen, waaronder de (loon)indexeringen, effecten van werken onder de Omgevingswet zoals aanvullende bodemtaken, focus op water, toezicht en meldingen.

In het meerjarenperspectief 2027 e.v. zijn structurele verhogingen doorgevoerd op basis van de uitgangspunten die het Algemeen Bestuur hiervoor heeft vastgesteld in de AB-vergadering van 12 december 2024. Deze uitgangspunten geven een reëel perspectief van onze geldende afspraken met u als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Uiteraard zullen wij bij de begroting 2027 met u in gesprek gaan om kritisch te kijken naar de uitgangspunten en waar nodig de financieel druk te verlichten voor de Gemeente Hattem. Daarbij streven wij naar een robuuste en evenwichtige begroting welke voorziet in de behoeften van onze deelnemer.

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Omgevingsdienst Veluwe

Dit laat onverlet dat uw zienswijze niet heeft geleid tot een aanpassingen van de ontwerp-Programmabegroting 2026.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

Datum
4 september 2025

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

P. Inberg,
Voorzitter

W.M. van Dam,
Secretaris

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

De raad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Voorst

Onderwerp:
Zienswijze Ontwerp-Programmabegroting 2026

Datum
4 september 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
5536663

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlage
1

Geacht college, geachte raad,
geachte heer, mevrouw,

Op 30 mei 2025 heeft u ons een zienswijze toegestuurd op de ontwerp-Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe. In deze zienswijze ontvangen wij van u complimenten, waarvoor wij u willen bedanken.

Ook geeft u aan dat de gemeente Voorst vanaf 2026 voor een financiële uitdaging komt te staan en verzoekt u ons om mee te bewegen met de financiële ruimte van de gemeente.

Bij het opstellen dan de ontwerp-Programmabegroting hebben wij balans gezocht tussen enerzijds de financiële uitdagingen waar onze deelnemers voor staan en anderzijds te zorgen voor het zijn en blijven een robuuste omgevingsdienst. Dit heeft geleid tot de evenwichtige ontwerp-Programmabegroting 2026, welke gebaseerd is op de vastgestelde uitgangspunten en opdrachtverstrekkingen, waaronder de (loon)indexeringen, effecten van werken onder de Omgevingswet zoals aanvullende bodemtaken, focus op water, toezicht en meldingen.

In het meerjarenperspectief 2027 e.v. zijn structurele verhogingen doorgevoerd op basis van de uitgangspunten die het Algemeen Bestuur hiervoor heeft vastgesteld in de AB-vergadering van 12 december 2024. Deze uitgangspunten geven een reëel perspectief van onze geldende afspraken met u als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Omgevingsdienst Veluwe

Uiteraard zullen wij bij de begroting 2027 met u in gesprek gaan om kritisch te kijken naar de uitgangspunten en waar nodig de financieel druk te verlichten voor de Gemeente Voorst.

Dit laat onverlet dat uw zienswijze niet heeft geleid tot een aanpassingen van de ontwerp-Programmabegroting 2026.

Wij vertrouwen er hiermee op u afdoende te hebben geïnformeerd.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

Datum
4 september 2025

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

P. Inberg,
Voorzitter

W.M. van Dam,
Secretaris

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

De raad en het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Elburg

Onderwerp:
Zienswijze ontwerp-Programmabegroting 2026

Datum
4 september 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlage
1

Geacht college, geachte raad,
geachte heer, mevrouw,

Op 26 augustus 2025 heeft u ons een zienswijze toegestuurd op de ontwerp-Programmabegroting 2026 Omgevingsdienst Veluwe. Daarin merkt u op dat de gemeente Elburg vanaf 2026 voor een financiële uitdaging komt te staan en vraagt u ons om een bijdrage te leveren aan het beheersen van de totale publieke uitgaven.

Bij het opstellen van de ontwerp-Programmabegroting 2026 hebben wij balans gezocht tussen enerzijds de financiële uitdagingen waar onze deelnemers voor staan en anderzijds te zorgen voor het zijn en blijven van een robuuste omgevingsdienst. Dit heeft geleid tot de evenwichtige ontwerp-Programmabegroting 2026, welke gebaseerd is op de vastgestelde uitgangspunten en opdrachtverstrekkingen, waaronder de (loon)indexeringen, effecten van werken onder de Omgevingswet zoals aanvullende bodemtaken, focus op water, toezicht en meldingen.

In het meerjarenperspectief 2027 e.v. zijn structurele verhogingen doorgevoerd op basis van de uitgangspunten die het Algemeen Bestuur hiervoor heeft vastgesteld in de AB-vergadering van 12 december 2024. Deze uitgangspunten geven een reëel perspectief van onze geldende afspraken met u als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Uiteraard zullen wij bij de begroting 2027 met u in gesprek gaan om kritisch te kijken naar de uitgangspunten en naar aanvullende mogelijkheden voor besparing of efficiencyverbetering.

Wij vertrouwen er hiermee op u afdoende te hebben geïnformeerd.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

P. Inberg,
Voorzitter

W.M. van Dam,
Secretaris

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Datum
25 april 2025

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.:	11 september 2025
Agendapunt:	4.2.a
Onderwerp:	Verzoek openbaar maken accountantsverslag 2024
Datum:	DB-vergadering 4 september 2025
Bijlagen:	Accountantsverslag 2024 (let op: vertrouwelijk)

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

Het Accountantsverslag 2024 openbaar te maken en derhalve te publiceren op de website van ODVeluwe.

Toelichting:

Bij de vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODVeluwe (agendaonderdeel 4.1, d.d. 26-6-2025) is door de dhr. Oosterloo (Gemeente Elburg) aangegeven dat 2 raadsleden verzocht hebben tot het openbaar maken van de door de accountant opgestelde Management Letter 2024. De secretaris heeft in reactie hierop aangegeven hierop terug te komen, middels een adviesmemo, in de volgende vergadering van het Algemeen Bestuur ODVeluwe (d.d. 11-09-2025). Dit behandelvoorstel voorziet hierin.

Toelichtende reactie:

Er is geen afzonderlijke management letter opgesteld door onze controlerend accountant Jong & Laan. De bevindingen met betrekking tot de gecontroleerde processen/jaarrekening zijn meegenomen in het accountantsverslag (zie bijlage).

"In overeenstemming met de Gemeentewet, de Provinciewet en de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur. Voorafgaand hieraan legt de accountant het verslag voor aan het Dagelijks Bestuur en krijgt het Dagelijks Bestuur de gelegenheid op het verslag te reageren. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouwe verantwoording daarover waarborgt" (art. 6 Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening ODVeluwe).

De verantwoording aan het Algemeen Bestuur maakt dat het verslag valt onder de Wet openbaarheid van bestuur. Het openbaar maken brengt met zich mee dat, bevindingen waarover wordt gerapporteerd, mogelijk herleidbaar zijn naar functies en personen binnen ODVeluwe. Dit wordt door het bestuur van ODVeluwe als onwenselijk beschouwd.

Kijken we naar andere omgevingsdiensten dan is van een deel wel het accountantsverslag online terug te vinden, maar van een groot deel ook niet.

De accountant van ODVeluwe heeft aangegeven dat er geen reikwijdte is aan publicatie van het accountantsverslag. Waar nodig kan door de Jong & Laan het accountantsverslag 2024 worden herschreven in een verkorte versie. Het accountantsverslag 2024, als bijgevoegd, is goed leesbaar en niet herleidbaar tot individuele personen (medewerkers van de ODVeluwe). Het verslag volstaat om online te publiceren op de website van ODVeluwe, waarmee het toegankelijk is voor alle belanghebbenden.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

- 1) Het Accountantsverslag 2024 openbaar te maken en te publiceren op de website van ODVeluwe;
- 2) Het verslag toe te zenden aan de gemeenteraad van Elburg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 11 september 2025

Agendapunt: 4.3

Onderwerp: Halfjaarrapportage 2025

Datum: 4 september 2025

Bijlagen: 4.3.a.I AB-besluit Halfjaarrapportage 2025

4.3.b Halfjaarrapportage 2025 ODVeluwe

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

1. Vaststellen van de Halfjaarrapportage 2025;
2. In te stemmen met de daarin vermelde uitgangspunten en budgettaire afwijkingen als zodanig te autoriseren bij de vaststelling van de Jaarrekening 2025.

Toelichting:

Op grond van de 'Financiële verordening Omgevingsdienst Veluwe 2024' wordt u jaarlijks n.a.v. de eerste zes maanden van het lopende boekjaar geïnformeerd over de realisatie van de begroting. De halfjaarrapportage als zodanig is in algemene zin informerend van karakter; er vloeien geen directe budgettaire consequenties uit voort. Indien en voor zover er noodzaak zou bestaan tot het voorstellen van begrotingswijzigingen, dan worden deze tussentijds afzonderlijk voorgelegd. Dit is op basis van de huidige rapportage niet het geval.

Wij wijzen er overigens op dat gelet op het moment van opstelling, aanbidding en behandeling van deze tussentijdse rapportage en de doorlooptijd van een eventuele begrotingswijziging (minimaal 16 weken) het in praktische zin veelal niet realistisch is om n.a.v. de halfjaarrapportage een begrotingswijziging voor te stellen. Vaststelling van een dergelijke wijziging zou immers op zijn vroegst in de decembervergadering van het Algemeen bestuur kunnen plaatsvinden, waarna er feitelijk weinig tot geen gelegenheid meer is om gericht te sturen op de daarin vermelde financiële realisatie.

Met het oog op de financiële rechtmatigheid wordt u gevraagd kennis te nemen van vermelde budgettaire afwijkingen en verzocht om de betreffende afwijkingen te autoriseren bij de vaststelling van de jaarrekening. De afwijkingen staan toegelicht in hoofdstuk 3 en 4 van de in de bijlage opgenomen halfjaarrapportage 2025. Indien zich vóór het einde van het verslaggevingsjaar situaties voordien die in dit opzicht de financiële rechtmatigheid van ons handelen raken, zullen wij u hierover uiteraard zoveel mogelijk actief informeren.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

1. Vaststellen van de Halfjaarrapportage 2025;
2. In te stemmen met de daarin vermelde uitgangspunten en budgettaire afwijkingen als zodanig te autoriseren bij de vaststelling van de Jaarrekening 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Omgevingsdienst
Veluwe

Halfjaarrapportage 2025

Inhoudsopgave

1. Aanbieding	3
2. Inleiding / leeswijzer	4
3. Stand van zaken financiële begroting 2025	5
4. Stand van zaken programma's	6
Programma 1. Vergunningverlening	8
Programma 2. Toezicht & Handhaving.....	10
Programma 3. Advies	12
Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten	14
Programma 5. Projecten & Programma's	15

1. Aanbieding

15 augustus 2025

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Op grond van de Financiële Verordening Omgevingsdienst Veluwe wordt u jaarlijks door middel van één tussentijdse rapportage geïnformeerd over de geprognoseerde realisatie van de programma-begroting 2025 gebaseerd op de eerste zes maanden van het begrotingsjaar. Deze tussentijdse rapportage bieden wij u hierbij aan.

De Halfjaarrapportage als zodanig is in algemene zin informerend van karakter; er vloeien geen directe budgettaire consequenties uit voort. Indien en voor zover er noodzaak zou bestaan tot het voorstellen van begrotingswijzigingen, dan worden deze tussentijds afzonderlijk aan u voorgelegd.

Wij wijzen er overigens op dat gelet op het moment van opstelling, aanbieding en behandeling van deze tussentijdse rapportage en de doorlooptijd van een eventuele begrotingswijziging (minimaal 16 weken) het in praktische zin veelal niet realistisch is om n.a.v. de halfjaarrapportage een begrotingswijziging voor te stellen. Vaststelling van een dergelijke wijziging zou immers op zijn vroegst in de decembervergadering van het Algemeen Bestuur kunnen plaatsvinden, waarna er feitelijk weinig tot geen gelegenheid meer is om gericht te sturen op de daarin vermelde financiële realisatie. Wij stellen u daarom voor om in geval van vermelde budgettaire afwijkingen hiervan kennis te nemen en te besluiten om de betreffende afwijkingen te autoriseren bij de vaststelling van de jaarrekening 2025. Uiteraard zullen wij u zoveel mogelijk actief informeren indien zich vóór het einde van het verslaggevingsjaar situaties voordoen die in dit opzicht de financiële rechtmatigheid van ons handelen raken.

Wij adviseren u kennis te nemen van de Halfjaarrapportage 2025 en deze vast te stellen.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

P. Inberg
Voorzitter

W.M. van Dam
Secretaris

2. Inleiding / leeswijzer

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst en de provincie Gelderland.

ODVeluwe wil een betrouwbare partner zijn, die haar eigenaren en opdrachtgevers kwalitatief hoogwaardige producten levert, tegen overeengekomen kosten. Door het aangaan van verbindingen met onze partners en leveren wat wij afspreken, bouwt ODVeluwe aan een vertrouwensrelatie die de basis vormt voor het gezamenlijke succes.

In dit document presenteert ODVeluwe haar (financiële) rapportage over de eerste zes maanden van 2025. Het uitgangspunt voor deze tussentijdse rapportage is de programma-begroting 2025, die op 12 september 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

Financiële realisatie

Voor de totstandkoming van deze halfjaarrapportage is de volledige exploitatie doorgelicht en per onderdeel voorzien van een actuele prognose.

Conform de 'Financiële verordening Omgevingsdienst Veluwe 2024' vindt toelichting plaats op afwijkingen tussen prognose en begroting van meer dan 0,5% bij de baten en lasten. De uitkomsten hiervan zijn vertaald naar de afzonderlijk te onderscheiden begrotingsprogramma's. In [hoofdstuk 3](#) van deze rapportage wordt ingegaan op de voor dit uitvoeringsjaar cumulatieve verwachte financiële situatie. Deze financiële opstelling vormt de basis voor de financiële realisatie per programma zoals dat is weergegeven in [hoofdstuk 4](#) van deze rapportage. In beide genoemde hoofdstukken wordt tevens ingegaan op de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Programmaverantwoording

Met de partners zijn op basis van de vastgestelde begroting 2025 samenwerkingsovereenkomsten opgesteld, waarin de te realiseren producten en diensten zijn vastgelegd. In de Halfjaarrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang van de voorgenomen productie en de (financiële) verwachtingen in relatie tot de begroting 2025. Mede om deze reden volgt de opzet van deze rapportage de programma-indeling van de begroting en jaarstukken.

Productie

Per programma zijn de cumulatieve productiecijfers tot en met het tweede kwartaal (Q2) weergegeven. De weergegeven geplande productiecijfers zijn ontleend aan de met de deelnemers voor 2025 gesloten SWO's. Verschillen tussen planning en realisatie worden op hoofdlijnen toegelicht.

Na afloop van elk kwartaal biedt ODVeluwe de deelnemers een rapportage aan over de gerealiseerde resultaten, inclusief een analyse van de verschillen. ODVeluwe voert periodiek gesprekken met haar partners over de resultaten en eventueel noodzakelijke maatregelen om bij te sturen. Voor specifieke informatie per deelnemer wordt verwezen naar de afzonderlijke kwartaalrapportages die alle deelnemers na afloop van elke kwartaal ontvangen. De uitvoering van de reguliere dienstverlening ten behoeve van de deelnemers is ondergebracht in de programma's [1. Vergunningverlening](#), [2. Toezicht & Handhaving](#) en [3. Advies](#). In programma [4. Samenwerking omgevingsdiensten](#) treft u een verslag aan over de activiteiten waar ODVeluwe samen met de andere Gelderse omgevingsdiensten invulling aan geeft. ODVeluwe wordt regelmatig door haar partners gevraagd uitvoering te geven aan diverse projecten die een relatie hebben met de reguliere werkzaamheden van de ODVeluwe. Rapportage over dit onderdeel treft u aan in programma [5. Projecten & Programma's](#).

3. Stand van zaken financiële begroting 2025

Exploitatie

	Begroting	Prognose	Vershil	
BATEN	€ 16.824.000	€ 18.323.000	€ 1.498.000	8,9%
LASTEN				
PERSONELE LASTEN PRIMAIR PROCES	€ 11.319.000	€ 12.432.000	€ 1.113.000	
MATERIËLE LASTEN PRIMAIR PROCES	€ 516.000	€ 653.000	€ 136.000	
MATERIËLE LASTEN t.b.v. specifieke deelnemer	€ 157.000	€ 148.000	€ -9.000	
SAMENWERKING OMGEVINGSDIENSTEN	€ 316.000	€ 479.000	€ 163.000	
PERSONELE LASTEN OVERHEAD	€ 2.415.000	€ 2.354.000	€ -61.000	
MATERIËLE LASTEN OVERHEAD	€ 1.883.000	€ 2.001.000	€ 117.000	
OVERIGE LASTEN	€ 218.000	€ 77.000	€ -141.000	
Totaal lasten	€ 16.824.000	€ 18.143.000	€ 1.318.000	7,8%
SALDO BATEN & LASTEN	€ -	€ 180.000	€ 180.000	
MUTATIE RESERVES	€ -	€ 99.000	€ 99.000	
SALDO NA MUTATIE RESERVES	€ -	€ 279.000	€ 279.000	

Toelichting

Algemeen beeld

Op basis van de realisatiecijfers over het eerste halfjaar en de financiële prognose voor het tweede halfjaar, is de verwachting dat zowel de baten als de lasten de begroting zullen overschrijden. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door de vraag vanuit onze deelnemers naar aanvullende bodemtaken en adviesaanvragen met betrekking tot duurzaamheid, die wij op projectbasis uitvoeren en voor 2025 niet zijn begroot.

Hieronder zullen wij nader in gaan op de ontwikkeling van de baten en lasten. Nadrukkelijk merken we hierbij op, dat deze verwachting gebaseerd is op de informatie zoals die op het moment van opstellen van deze rapportage beschikbaar is. Het daadwerkelijke resultaat zal o.a. worden beïnvloed door onvoorziene omstandigheden in het tweede halfjaar van 2025. Hierdoor kan het vanzelfsprekend voorkomen dat er op jaareinde sprake blijkt van een nadeliger dan wel voordeliger eindsituatie. Indien zich tussentijds situaties voordoen waaruit voortijdig blijkt dat op onderdelen sprake is van relevante afwijkingen, dan zullen wij hierover afzonderlijk informatie verstrekken.

Baten:

Kijken we naar de baten dan is de verwachting voor 2025 dat deze de begroting zullen overschrijden met circa € 1,5 miljoen (8,9%). Dit wordt verklaard door extern verrekenbare projecten en overige baten die bij het opstellen van de begroting niet voorzien konden worden.

Voor de extern verrekenbare projecten betreft dit projecten op het gebied van advisering duurzaamheid (€ 581.000), aanvullende bodemtaken (€ 542.000) en sloop/asbest (€ 96.000).

Bij de overige baten wordt het voordeel ten opzichte van de begroting onder andere verklaard door ontvangen subsidies voor organisatieontwikkelingen ten behoeve van de robuustheid (circa € 90.000). Daarnaast heeft de ODVeluwe, vanwege een positieve liquiditeitspositie, een rentevergoeding ontvangen op de bij het agentschap Schatkistbankieren uitstaande middelen. Na verwachting geeft dit een voordeel van circa € 85.000.

Lasten:

Voor de totale lasten is er op basis van de financiële prognose voor 2025 sprake van een overschrijding van circa € 1,3 miljoen (7,8%). Grotendeels hangt deze overschrijding samen met de extra personele inzet die nodig is voor het realiseren van de extern verrekenbare projecten. Zie hiervoor ook de toelichting bij de baten. Binnen de lasten zien we zowel over- als onderschrijdingen. Hieronder wordt een toelichting gegeven op de significante verschillen tussen de financiële prognose en de begroting.

Personele Lasten Primair proces

Hier geldt dat het voor bovenop de begroting gecontracteerde aanvullende projectwerkzaamheden logisch is te werken met inzet van flexibele arbeidskrachten, omdat bij projectwerkzaamheden sprake is van een meer incidenteel karakter. Dit is mede de oorzaak voor het verschil tussen de prognoses en de begroting op de onderdelen inhuur- en salariskosten. Doordat projecten veelal gedurende het jaar worden gecontracteerd en daardoor geen onderdeel vormen van de primaire begroting, leiden deze tot aanvullende personeelslasten, die gefinancierd worden uit de extra opbrengsten van deze projecten. De hierboven vermelde afwijkingen op de baten zijn hiervan een reflectie.

Materiele lasten primair proces

De financiële prognose valt hier hoger uit mede als gevolg van de aanpassingen en aanvullingen in het wagenpark (€ 38.000). Een deel van deze kosten wordt gecompenseerd door lagere kosten van gedeclareerde kilometers. Deze vallen onder Overige personeelskosten. Daarnaast is zijn er aanvullende kosten gemaakt voor geluidsaneringsprojecten (€ 36.000), WPG audit (€ 25.000) en nieuwe bedrijfskleding (€21.000).

Samenwerking Omgevingsdiensten

Voor het 2de halfjaar verwachten wij een hogere bijdrage aan de stelseltaak 'Kenniscentrum & Portaal' en een bijdrage aan de ODNL-academie (circa € 100.000). Deze verplichte bijdrage was ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend.

Personele lasten overhead

De onderschrijding bij de 'personele lasten overhead' wordt grotendeels verklaard doordat sprake is van een vrijval van de voorziening welke ultimo 2024 is getroffen voor afgesloten VSO's. Deze vrijval dekt de gemaakte kosten in 2025 voor € 110.000. Voor € 30.000 hebben we een overschrijding op inhuurkosten, doordat we voor de eerste helft van 2025 diensten hebben ingehuurd voor de samenwerking met en het samenbrengen van onze externe en interne relaties. Bijvoorbeeld: het faciliteren van verbetering van ons kwaliteitsteam en de samenwerking met OD's, politie en OM. In de tweede helft van 2025 worden deze werkzaamheden door onze vaste formatie uitgevoerd.

Overige lasten

Bij het opstellen van de financiële prognose is als uitgangspunt genomen dat de post onvoorzien vrijvalt ter dekking van bijgestelde verwachtingen op de verschillende begrotingsonderdelen. Voor de algemene dekkingsmiddelen vertaalt zich dat in een voordeel van ruim € 160.000.

Saldo:

De overschrijdingen op de totale baten en lasten resulteren in een voordelig saldo van € 180.000. Aanvullend wordt er € 99.000 onttrokken aan de bestemmingsreserves welke niet waren begroot, omdat ten tijde van het opstellen van de begroting 2025 de reserves nog niet waren vastgesteld. Deze onttrekking bestaat uit € 14.000 ter dekking van de afschrijving van de kantoorinventaris van de (voormalige) ODNV en € 85.000 t.b.v. Datakwaliteit. Het geprognostiseerde saldo komt daardoor uit op € 279.000 (voordelig).

4. Stand van zaken programma's

Op de volgende pagina's wordt achtereenvolgens gerapporteerd over:

- [Programma 1 Vergunningverlening;](#)
- [Programma 2 Toezicht en Handhaving;](#)
- [Programma 3 Advies;](#)
- [Programma 4 Samenwerking omgevingsdiensten;](#)
- [Programma 5 Projecten & Programma's;](#)

Programma 1. Vergunningverlening

Productie

In onderstaande tabel zijn de productiecijfers tot en met het tweede kwartaal (Q2) weergegeven. De weergave betreft de gecumuleerde weergave van de in de SWO met deelnemers afgesproken productie, alsmede de totale realisatie voor de gezamenlijke deelnemers. Voor specifieke informatie per deelnemer wordt verwezen naar de afzonderlijke kwartaalrapportages.

Programma Vergunningverlening	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Vooroverleg voeren	0	0	6
Melding milieubelastende activiteit - com	2251	1126	1184
Melding milieubelastende activiteit - regu	273	137	208
Melding milieubelastende activiteit - uitg	402	201	173
Omgevingsvergunning mba - regulier	157	79	50
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid (	103	52	11
Informatieplicht verwerken	1058	529	805
Conceptverzoek behandelen	0	0	1
Advies compact	608	304	359
Totaal	4852	2426	2797

Toelichting

Het programma Vergunningverlening heeft betrekking op het behandelen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen. Op nieuwe of te veranderen bedrijfsactiviteiten kan milieuwet- en regelgeving van toepassing zijn. Afhankelijk van de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten is een milieumelding of -vergunning nodig. In zijn algemeenheid gezien loopt het programma vergunningverlening voor op de planning en is de verwachting dat de productie als afgesproken op de samenwerkingsovereenkomsten behaald gaat worden.

Een groot deel van de productie op het gebied van vergunningverlening heeft betrekking op de meldingen bij milieubelastende activiteiten. Daarbinnen maken wij onderscheid in compacte, reguliere en uitgebreide meldingen. Tussen deze soorten meldingen zit geen correlatie. Omdat bij milieubelastende activiteiten veelal zowel een meldingsplicht als een informatieplicht geldt, zien we in de productiecijfers wel een sterker verband tussen het aantal meldingen en de daarbij horende informatieplicht.

De 'compacte' meldingen zijn hoofdzakelijk sloop- en asbest gerelateerde meldingen, waarvan de realisatie in lijn ligt met de planning van het aantal meldingen. De verwachting is dat het aantal compacte meldingen rond de zomermaanden wat af zal nemen maar in het najaar weer zal aantrekken tot de aantallen als afgesproken in de SWO.

De 'reguliere' meldingen betreffen meldingen op het gebied van grondverzet en graafwerkzaamheden (bodemmeldingen). Meldingen zijn vraag gestuurd. Ten opzichte van de begroting zien we in het eerste half jaar een toename in het aantal reguliere meldingen. Deze toename in Bodem-meldingen zien wij landelijk ook terug. De verklaring ligt in toegenomen kennis van de Omgevingswet en intensivering van bodemtoezicht.

In tegenstelling tot de 'compacte' en 'reguliere' meldingen zien we bij de 'uitgebreide' meldingen dat we in de realisatie licht achterblijven bij de SWO. Dit volgt uit de voortdurende problematiek en uitblijvende wet- en regelgeving omtrent stikstof. Bedrijven hebben daardoor weinig tot geen uitbreidingsmogelijkheden. Op 3 juli heeft Provincie Gelderland nieuwe beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen met als doel om ruimte te creëren voor ondernemers in afwachting van aanvullende mogelijkheden die vanuit het Rijk moeten komen. Naar verwachting zal dit ook het

geval zijn voor de tweede helft van 2025, waardoor de productiecijfers van de 'uitgebreide' meldingen bij zullen trekken tot het niveau als afgesproken in de SWO.

Bij de verlening van de omgevingsvergunningen werkt de 'stikstofproblematiek' ook door in de behaalde productiecijfers. Sinds de 'stikstofuitspraken' van de Raad van State in december 2024, zijn nieuwe vergunningaanvragen teruggelopen in aantal. De vrijgekomen capaciteit is ingezet op het actualiseren van bestaande vergunningen. Gestart is met de meest risicovolle bedrijven. Het afgelopen half jaar is gebleken dat de benodigde inzet groter is en de doorlooptijd van deze procedures langer is dan verwacht. Dit heeft in hoofdzaak twee redenen:

- het vergunningensysteem is met de komst van de Omgevingswet radicaal gewijzigd
- vanwege de achterstand met actualiseren die afgelopen jaren is opgebouwd, zijn de bestaande vergunningen zeer sterk verouderd waardoor vaak aanvullende informatie van de bedrijven zelf nodig is om de vergunning te actualiseren.

Dit maakt dat er in totaal 47 dossiers onderhanden zijn en slechts enkele actualisaties zijn afgerond. Om te zorgen dat de voor 2025 begrote aantallen gerealiseerd worden, is inmiddels gestart met het actualiseren van vergunningen waarvan verwacht wordt dat de doorlooptijd korter zal zijn.

Baten & Lasten (incl. mutatie reserves)

Programma Vergunningverlening			
	Begroting	Prognose	Vershil
Baten	€ 3.379.000	€ 3.352.000	€ -27.000
Lasten			
Direct	€ 2.139.000	€ 2.156.000	€ 17.000
Indirect (overhead)	€ 799.000	€ 623.000	€ -176.000
Totaal Lasten	€ 2.938.000	€ 2.779.000	€ -159.000
Saldo	€ 441.000	€ 573.000	€ 132.000

Verschillenanalyse

In lijn met de productiecijfers; zien we dat de financiële prognose voor het programma Vergunningverlening niet veel afwijkt van de begroting. Doordat de verwachting is dat de productieaantallen worden behaald, zijn de baten en directe lasten nagenoeg gelijk aan de begroting. Wel zien we een voordelig verschil op de indirecte lasten. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de extern verrekenbare opdrachten. Doordat deze er wel zijn in de prognose, kunnen de indirecte lasten ook worden toegewezen aan het programma Projecten en Programma's. Dit geeft een lasten verlichting voor het programma Vergunningverlening en daardoor een verbetering van het saldo.

Binnen vergunningverlening zien we voor milieumeldingen dat we door middel van trainees minder kosten hebben aan inhuur. Daarbij is er wel behoefte aan senioriteit om op basis van expertise de trainees te kunnen begeleiden en de achterstand in actualisaties en langer lopende vergunningaanvragen weg te kunnen werken.

Programma 2. Toezicht & Handhaving

Productie

In onderstaande tabel zijn de productiecijfers tot en met het tweede kwartaal (Q2) weergegeven. De weergave betreft de gecumuleerde weergave van de in de SWO met deelnemers afgesproken productie, alsmede de totale realisatie voor de gezamenlijke deelnemers. Voor specifieke informatie per deelnemer wordt verwezen naar de afzonderlijke kwartaalrapportages.

Programma Toezicht & Handhaving	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Geplande integrale controle - normaal	1436	718	855
Geplande integrale controle - groot	390	195	108
Geplande aspectcontrole - normaal	786	393	129
Geplande aspectcontrole - groot	16	8	18
Niet geplande aspectcontrole - compact	675	338	271
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1132	566	626
Niet geplande aspectcontrole - groot	20	10	49
Incidentmelding	336	168	402
Handhavingsbesluit	412	206	111
Juridisch advies verstrekken	260	130	62
Handhavingsverzoek	20	10	10
Totaal	5483	2741	2641

Uren			
Diensten	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Bereikbaarheidsregeling (Piket)	535	268	29
BOA inzet (grijs)	4075	2038	1193
Kennisontwikkeling expertises en thema's	2580	1290	18
Totaal	7190	3595	1239

Toelichting

Het programma Toezicht & Handhaving omvat het houden van toezicht op en het handhaven van de milieu wet- en regelgeving. De kern van de werkzaamheden voor het programma Toezicht & Handhaving ziet toe op de geplande integrale- en aspect controles. Veel van de geplande controles zijn al wel onderhanden dan wel ingepland voor 2025. Daarbij dient te worden opgemerkt dat in de tweede helft van 2024 10 trainees zijn ingehuurd die opgeleid worden tot toezichthouder. Medio tweede helft 2025 komen deze medewerkers in vast dienstverband. De vruchten van het opleiden van deze medewerkers kunnen worden 'geplukt' in de tweede helft van 2025. Wij zijn daardoor minder afhankelijk geworden van externe adviesbureaus.

Enige zorg zit er wel bij de 'geplande integrale controle groot'. Doordat de senior toezichthouders veel zijn ingezet voor de begeleiding van de trainees en een tekort aan ervaren toezichthouders zijn de geplande aantallen nog niet behaald voor de eerste helft van 2025. In de tweede helft van 2025 worden de senioren vrijgemaakt voor de productie. Dat moet er voor zorgen dat dan de productieaantallen alsnog worden behaald.

Wat enigszins achterblijft ten opzichte van de planning betreft de 'Niet geplande aspect controle compact'. Dit zijn de controles die in het kader van de asbesttaken moeten worden uitgevoerd. De oorzaak hiervan zit hem in de correlatie met meldingen, welke moeten worden afgehandeld. Daardoor zien we dat de focus komt te liggen op het eerst afhandelen van de meldingen en er minder tijd overblijft voor controle. Voor de tweede helft van 2025 zal middels de inzet van extra arbeidskrachten ingezet worden op het intensiveren van het behalen van de afgesproken productieaantallen.

Kijken we naar de afname van diensten in uren, dan zien we dat de realisatie achterloopt ten opzichte van de planning tot en met het tweede kwartaal. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door onderbezetting en langdurige ziekte bij de BOA inzet in de eerste helft van 2025. Inmiddels is effectieve inzet op peil en is de verwachting dat er circa 2250 uur zal worden gerealiseerd. Ook de uren van kennisontwikkeling blijven achter. De verwachting is dat hiervan circa 2000 uur zal worden gerealiseerd.

Baten & Lasten (incl. mutatie reserves)

Programma Toezicht & Handhaving

	Begroting	Prognose	Vershil
Baten	€ 7.524.000	€ 7.511.000	€ -13.000
Lasten			
Direct	€ 5.862.000	€ 5.663.000	€ -199.000
Indirect (overhead)	€ 2.159.000	€ 1.820.000	€ -339.000
Totaal Lasten	€ 8.021.000	€ 7.483.000	€ -538.000
Saldo	€ -497.000	€ 28.000	€ 525.000

Verschillenanalyse

De verwachting is dat de geplande productieaantallen worden gehaald voor Toezicht en Handhaving en waarschijnlijk iets hoger zullen zijn dan begroot. De uren ten behoeve van dienstverlening zullen wat achter blijven ten opzichten van de begroting. Per saldo zullen de begrote baten nagenoeg in lijn liggen met de verwachting over 2025.

De directe lasten nemen iets af door enerzijds minder ureninzet op de diensten en anderzijds minder inhuur. Dit laatste is het resultaat van de investering in de trainees die bij ODVeluwe in dienst gekomen zijn.

Voor de indirecte lasten zien we een voordelig verschil ten opzicht van de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de extern verrekenbare opdrachten. Doordat deze er wel zijn in de prognose, kunnen de indirecte lasten ook worden toegewezen aan het programma Projecten en Porgramma's. Dit geeft een lasten verlichting voor het programma Toezicht en Handhaving en daardoor een verbetering van het saldo.

Programma 3. Advies

Productie

In onderstaande tabel zijn de productiecijfers tot en met het tweede kwartaal (Q2) weergegeven. De weergave betreft de gecumuleerde weergave van de in de SWO met deelnemers afgesproken productie, alsmede de totale realisatie voor de gezamenlijke deelnemers. Voor specifieke informatie per deelnemer wordt verwezen naar de afzonderlijke kwartaalrapportages.

Programma Advies	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Advies enkelvoudig	1260	571	833
Advies meervoudig	679	312	396
Totaal	1939	883	1229
Uren			
Diensten	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Informatieverstrekking	4195	2005	1361
Productontwikkeling, uitvoeringsprogramma's VTHA en pdc	680	325	30
Accountmanagement partners	680	325	284
Kennisontwikkeling expertises en thema's	680	325	81
Totaal	6235	2980	1757

Toelichting

Binnen het programma Advies worden adviesproducten geleverd op het gebied van diverse milieuspecialismen, zoals bodem, geluid, veiligheid, energie, ecologie en milieuplanologie. Onder dit programma vallen ook de diensten voor het beheer van het bodeminformatiesysteem en het verstrekken van bodeminformatie.

We zien dat er in de eerste helft van 2025 aanzienlijk meer adviezen zijn verstrekt in vergelijking met de planning tot en met het tweede kwartaal. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door de 'Tijdelijke Alternatieve Maatregel Omgevingsplan via IMRO' (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening). Deze tijdelijke regeling biedt gemeenten de mogelijkheid om via de bestaande IMRO-standaard het omgevingsplan te wijzigen voor dringende gebiedsontwikkelingen, zolang de volledige overgang naar het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog niet is gerealiseerd.

Voor de 'kleine' bodemloket vragen worden geen afspraken gemaakt met de gemeente, dit betreft dienstverlening onder het kopje informatieverstrekking. Vragen gaan met name over bodemverontreinigingen.

Voor de dienst informatieverstrekking blijft het aantal uren achter bij de SWO. Voor bodemvragen liggen het aantal uren in lijn, maar voor andere specialismen blijft dit achter. Hierbij kan gedacht worden aan Ecologie, Geluid en WOO-verzoeken.

De uren van kennisontwikkeling blijven achter. De verwachting is dat dit zal bijtrekken in de tweede helft van 2025 en hiervan circa 500 uur zal worden gerealiseerd.

Baten & Lasten (incl. mutatie reserves)

Programma Advies

	Begroting	Prognose	Vershil
Baten	€ 3.847.000	€ 3.854.000	€ 7.000
Lasten			
Direct	€ 3.273.000	€ 3.001.000	€ -272.000
Indirect (overhead)	€ 1.193.000	€ 1.059.000	€ -134.000
Totaal Lasten	€ 4.466.000	€ 4.060.000	€ -406.000
Saldo	€ -619.000	€ -206.000	€ 413.000

Verschillenanalyse

In het programma Advies verwachten we de productieaantallen voor 2025 te overschrijden maar uit te komen op minder geleverde diensten. Per saldo resulteert dit in minder ureninzet op het programma Advies, waardoor directe lasten lager zijn dan begroot.

Voor de indirecte lasten zien we een voordelig verschil ten opzicht van de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de extern verrekenbare opdrachten. Doordat deze er wel zijn in de prognose, kunnen de indirecte lasten ook worden toegewezen aan het programma Projecten en Porgramma's.

Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten

Op basis van de "Notitie stelselwerkzaamheden" van de Gelderse omgevingsdiensten voert ODVeluwe de volgende taken uit voor de Gelderse omgevingsdiensten:

- Portaal, Kennis en Communicatie.
- Coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's).
- Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

In 2025 wordt gewerkt aan de nieuwe Gelderse arbeidsmarktcampagne, het verbeteren van de toegankelijkheid van de Gelderse websites en via dit programma wordt vanuit de Gelderse Omgevingsdiensten bijgedragen aan het opstarten en bekender maken van het opleidingsaanbod van ODNL academie.

Verder wordt een extra impuls gegeven aan de kwaliteit van de samenwerking met interne en externe relaties zoals politie en OM door middel van het vormen van een programmaraad Strafrecht.

Naast de uitvoering van de genoemde taken betaalt ODVeluwe ook een bijdrage aan de taken die mede ten behoeve van ODVeluwe bij de andere Gelderse omgevingsdiensten zijn belegd en de activiteiten die door de Gelderse omgevingsdiensten samen worden georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om Ketentoezicht, Coördinatie & Kwaliteit en P&O.

Baten & Lasten (incl. mutatie reserves)

Programma Samenwerking omgevingsdiensten

	Begroting	Prognose	Vershil
Baten	€ 867.000	€ 828.000	€ -39.000
Lasten			
Direct	€ 670.000	€ 717.000	€ 47.000
Indirect (overhead)	€ 237.000	€ 86.000	€ -151.000
Totaal Lasten	€ 907.000	€ 803.000	€ -104.000
Saldo	€ -40.000	€ 25.000	€ 65.000

Verschillenanalyse

De realisatie van de baten van dit programma ligt in lijn met de begroting. De overschrijding bij de directe lasten wordt verklaard door de niet begrote bijdrage aan ODNL academie.

Voor de indirecte lasten zien we een voordelig verschil ten opzicht van de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de extern verrekenbare opdrachten. Doordat deze er wel zijn in de prognose, kunnen de indirecte lasten ook worden toegewezen aan het programma Projecten en Programma's.

Programma 5. Projecten & Programma's

Productie

In onderstaande tabel zijn de productiecijfers tot en met het tweede kwartaal (Q2) weergegeven. De weergave betreft de gecumuleerde weergave van de in de SWO met deelnemers afgesproken productie, alsmede de totale realisatie voor de gezamenlijke deelnemers. Voor specifieke informatie per deelnemer zij verwezen naar de afzonderlijke kwartaalrapportages.

Programma Projecten en programma's (uren)	SWO 2025	Planning tm Q2	Realisatie tm Q2
Projecten intern verrekenbaar	1600	800	717
Projecten fysieke leefomgeving	4170	2005	1776
Projecten energie, klimaat en duurzaamheid	3200	1600	1193
Totaal	8970	4405	3686

De hierboven weergegeven afspraken en productie hebben betrekking op raamcontracten van de gemeente Apeldoorn en gemeente Ermelo. Met overige deelnemers zijn in de SWO geen specifieke projecten of programma's afgesproken.

Toelichting

Het programma P&P betreft het uitvoeren van projectmatige en programmatische werkzaamheden. Daarin wordt onderscheidt gemaakt tussen de hierboven weergegeven afgesproken projectmatige productie en productie welke geen onderdeel is van reguliere taakuitoefening zoals overeengekomen in de SWO.

Voor de intern verrekenbare projecten zien we dat de uren iets achter blijven ten opzichte van de planning. De verwachting is dat dit in het tweede halfjaar van 2025 wordt ingehaald.

Bij de projecten onder de SWO Fysieke Leefomgeving zien we dat de realisatie wat achterblijft bij de planning. Dit komt doordat in het tweede halfjaar nog invulling gegeven zal worden aan een aantal projecten. De realisatie van de aanvullende bodemtaken is in lijn met de verwachting over het eerste halfjaar. Per saldo verwachten we de afgesproken uren te leveren.

De projecten met betrekking tot energie, klimaat en duurzaamheid lopen wat achter op de planning. We gaan met de opdrachtgever in gesprek om een aantal extern verrekenbare opdrachten verder uit te laten voeren onder de SWO raamovereenkomst zodat we de overeengekomen uren realiseren.

Baten & Lasten (incl. mutatie reserves)

Programma Projecten & Programma's

	Begroting	Prognose	Verschil
Baten	€ 1.207.000	€ 2.777.000	€ 1.570.000
Lasten			
Direct	€ 364.000	€ 2.175.000	€ 1.811.000
Indirect (overhead)	€ 128.000	€ 745.000	€ 617.000
Totaal Lasten	€ 492.000	€ 2.920.000	€ 2.428.000
Saldo	€ 715.000	€ -143.000	€ -858.000

Verschillenanalyse

De financiële weergave beschouwt de raamcontracten vanuit de SWO als opgenomen in de begroting en de extern verrekenbare opdrachten die niet zijn opgenomen in de begroting.

De verwachting is dat we zowel de raamovereenkomsten en de extern verrekenbare opdrachten binnen dit programma in 2025 realiseren zoals in de prognose is opgenomen.

De afwijkingen op de directe en indirecte lasten hangen samen met de extern verrekenbare opdrachten. Ook zien we meer indirecte lasten toegewezen worden, omdat bij de begroting de extern verrekenbare opdrachten niet zijn begroot.

De extern verrekenbare opdrachten betreffen ondermeer aanvullende bodemtaken. Door de Omgevingswet zijn deze taken van de provincie naar de gemeenten verschoven. Daarnaast zien we een behoefte aan extern verrekenbare opdrachten op het gebied van advisering duurzaamheid en sloop/asbest.

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.:	11 september 2025
Agendapunt:	4.4
Onderwerp:	Wijziging Controleprotocol
Datum:	4 september 2025
Bijlagen:	4.4.a.I AB-besluit Controleprotocol 2025 4.4.b Controleprotocol ODVeluwe 2025

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Het Controleprotocol ODVeluwe 2024 per 1 januari 2025 in te trekken;
- 2) Het Controleprotocol ODVeluwe 2025 met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast te stellen.

Toelichting:

ODVeluwe beschikt over een Controleprotocol (2024). In verband met het verder uitwerken van de rechtmatigheidsverantwoording, vanuit de Wet versterking decentrale rekenkamers, zijn er wijzigingen doorgevoerd in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Dit raakt het Controleprotocol van de ODVeluwe. Nieuw is dat de goedkeuringstolerantie wijzigt. De goedkeuringstolerantie, die door de accountant in de controle van de jaarrekening wordt geaccepteerd, is in overeenstemming met het Besluit van 21 maart 2025 aangepast en vastgesteld op 2% (exclusief de toevoegingen aan de reserves). Voorheen was dit 1% (inclusief de toevoegingen aan de reserves). De wijziging is doorgevoerd in het bijgevoegde controleprotocol.

In overeenstemming met artikel 2 van de Controleverordening ODVeluwe (d.d. 27-6-2024) is bijgevoegd Controleprotocol ODVeluwe 2025 opgesteld. Dit controleprotocol bevat nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeuringstolerantie voor de controle van de jaarrekening van ODVeluwe. De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening en/of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

Bij de opstelling van het controleprotocol is rekening gehouden met het Besluit van 21 maart 2025 tot wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, het Waterschapsbesluit en het Besluit van 29 oktober 2021 tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001.

De vaststelling van het controleprotocol is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Het voorstel is dan ook om het Algemeen Bestuur voor te stellen het Controleprotocol gewijzigd vast te stellen. Het huidige protocol dient daarbij ingetrokken te worden. Dit protocol treedt in werking op het moment van bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. Het protocol is van toepassing op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2025 en later.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

- 1) Het Controleprotocol ODVeluwe 2024 per 1 januari 2025 in te trekken;
- 2) Het Controleprotocol ODVeluwe 2025 met terugwerkende kracht per 1 januari 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

CONTROLEPROTOCOL OMGEVINGSDIENST VELUWE 2025

1. Inleiding

Op 27 juni 2024 is de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In deze verordening zijn bepalingen opgenomen over de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van Omgevingsdienst Veluwe.

In artikel 2 van de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 staat, dat de accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het Algemeen Bestuur te benoemen accountant en het Algemeen Bestuur het programma van eisen voor de accountantscontrole vaststelt.

Object van controle is de jaarrekening en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Veluwe.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel invulling te geven aan het bepaalde in artikel 2 van de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024. Concreet betekent dit het geven van nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeuringstolerantie voor de controle van de jaarrekening van Omgevingsdienst Veluwe.

1.2 Wettelijk kader

In artikel 213 van de Gemeentewet staat dat het Algemeen Bestuur één of meer accountants aanwijst voor het controleren van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening, het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeuringstolerantie. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de controle is.

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 juni 2024 de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 vastgesteld. Met dit controleprotocol stelt het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen vast voor de controle van de jaarrekening 2025 en later.

Procedure

In de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 is vastgelegd op welke wijze de communicatie over de controle van de jaarrekening moet worden georganiseerd. Ter bevordering van een efficiënte en effectieve accountantscontrole vindt periodiek afstemmingsoverleg plaats tussen de accountant en medewerkers van Omgevingsdienst Veluwe.

Na de controle van de jaarrekening vindt ook overleg plaats tussen de accountant en een vertegenwoordiging van het Algemeen Bestuur.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 1, lid e van de Controleverordening Veluwe 2024 is de controle van de door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant gericht op het afgeven van een oordeel over:

- a. Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen en de opgenomen rechtmatigheidsverklaring door het Dagelijks Bestuur.
- b. Het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels als bedoeld in artikel 186 Gemeentewet c.q. artikel 190 Provinciewet.
- c. De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken.
- d. Het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet en artikel 217, lid 6 Provinciewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden), alsmede de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Rechtmatigheid

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden dat de in de jaarrekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen". Met ingang van het verslagjaar 2023 wordt de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het Dagelijks Bestuur (in plaats van de accountant) een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven. Deze wijziging komt voort uit het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten' van de commissie Depla. De accountant geeft vanaf boekjaar 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening (waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt). Het afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant is daarmee vervallen. Als gevolg van deze wetswijziging zijn in de geactualiseerde 'Kadernota Rechtmatigheid 2023' van augustus 2021 van de commissie BBV diverse stellige uitspraken en aanbevelingen gedaan over de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

In dit controleprotocol worden zowel de controle van de accountant op de getrouwheid, als de controle van het Dagelijks Bestuur op de rechtmatigheid toegelicht.

3. Goedkeuringstolerantie

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

1) Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Vooral door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

In het hierna opgenomen schema is de goedkeuringstolerantie opgenomen.

	Strekking accountantsverklaring		
Materialiteit	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	$\leq 2\%$	$> 2\% - \leq 4\%$	$> 4\%$

Als basis voor het berekenen van de goedkeuringstolerantie wordt uitgegaan van de gehele jaarrekening, inclusief de bijlagen. De goedkeuringstolerantie is de som van de afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle. De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten **exclusief** de toevoegingen aan de reserves.

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De definitie van de goedkeuringstolerantie luidt als volgt: De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening en/of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de verantwoordingsgrens onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd: "De verantwoordingsgrens is een door het Algemeen Bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 2% van de totale lasten van de dienst, exclusief dotaties aan reserves."

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag, zodat alleen de van (materieel) belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Het Algemeen Bestuur is vrij om binnen de eerdergenoemde bandbreedte de grens te bepalen. Hierbij is van belang om op te merken dat voor fouten en onduidelijkheden hetzelfde percentage geldt. Fouten en onduidelijkheden mogen daarbij niet bij elkaar opgeteld te worden. De verantwoordingsgrens wordt vastgesteld op 1% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Het Dagelijks Bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering als de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt. Het Dagelijks Bestuur hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het Dagelijks Bestuur zich niet tot het geven van een toelichting bij alleen het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Om tegemoet te komen aan de behoefte aan inzicht van het Algemeen Bestuur, rapporteert het Dagelijks Bestuur alle bevindingen over de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de

paragraaf Bedrijfsvoering met een toelichting richting het Algemeen Bestuur. De rapportagegrens wordt vastgesteld op 0,5% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves.

4. Criteria rechtmatigheidscontrole door het Dagelijks Bestuur

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Met betrekking tot de rechtmatigheid is de verantwoordingsgrens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen, bepaald op 1% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves. Onder afwijkingen wordt verstaan: fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en/of posten waarvan bij het Dagelijks Bestuur onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid (omdat juristen bijvoorbeeld van mening verschillen over een aanbesteding).

Hieronder worden de drie criteria voor de rechtmatigheidscontrole door het Dagelijks Bestuur toegelicht:

4.1 Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door de Omgevingsdienst zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving (Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, formele wetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, raadsbesluiten, verordeningen, richtlijnen, protocollen en dergelijke met een wettelijke grondslag en jurisprudentie). De gestelde voorwaarden hebben over het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project.
- De heffing- en/of declaratiegrondslag.
- Normbedragen.
- De bevoegdheden.
- Het voeren van een administratie.
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken.
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.
- Recht, hoogte en duur.

De precieze invulling verschilt per wet, regeling of verordening. Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden van toepassing zijn.

4.2 Begrotingscriterium

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het Algemeen Bestuur zoals geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur. In de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is vastgelegd in welke gevallen begrotingsafwijkingen als onrechtmatig moeten worden bestempeld.

4.3 M&O-criterium

Het Algemeen bestuur heeft middels vaststelling van de Financiële verordening en de Controleverordening de mogelijkheid gecreëerd om kaders te stellen aangaande het M&O-beleid. Binnen ODVeluwe wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen zijn genomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Toch kan het voorkomen dat er, ondanks het toereikende M&O-beleid, onzekerheid blijft bestaan over de rechtmatigheid. Het kan dan gaan om een onzekerheid die inherent is aan de regeling die onderwerp is van de toetsing.

Indien bij een toereikend M&O-beleid, dat in voldoende mate is uitgevoerd, toch een belangrijke (materiële) onzekerheid - die inherent is aan de regeling - blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven. De accountant dient te overwegen of hij in zijn verklaring, naar zijn oordeel, een toelichtende paragraaf opneemt waarin hij de gebruikers van de verantwoording nog eens nadrukkelijk op de bestaande onzekerheid wijst en of dit gevolgen heeft voor het goedkeurende getrouwheidsoordeel van de accountant.

5. Reikwijdte rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur

De controle op rechtmatigheid maakt gebruik van het normenkader. Dit normenkader wordt jaarlijks vastgesteld. Het normenkader omvat de voor de rechtmatigheidscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van Omgevingsdienst Veluwe zelf en is limitatief gericht op:

5.1 De naleving van wettelijke kaders

Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Voorbeelden van deze zogenaamde externe wetgeving zijn:

- Algemene verbindende voorschriften van de EU, zoals de Europese Aanbestedingsrichtlijnen.
- Wet- en regelgeving waarin nadere voorschriften zijn opgenomen inzake specifieke uitkeringen en subsidies vanuit de EU, het Rijk en andere subsidieverstrekkende instanties.
- Fiscale en sociale wet- en regelgeving.
- Overige algemene wet- en regelgeving, zoals de Awb en Bezoldigingswetten en -besluiten.
- Gemeente- en Provinciewet.
- Wet Normering Topinkomens.
- Wetgeving en regelgeving die inrichtingsvereisten voorschrijven (b.v. BBV).
- Specifieke wet- en regelgeving ten behoeve van de eigen taakuitvoering.

5.2 De naleving van de volgende kaders

Voorbeelden van deze zogenaamde interne wetgeving zijn:

- Begroting.
- Financiële verordening.
- Controleverordening.
- Overige kaders zoals opgenomen in het Normenkader rechtmatigheidscontrole.

6. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant in het kort als volgt.

Interimcontrole

Jaarlijks wordt een interimcontrole gehouden, gericht op de werking van de administratieve organisatie en interne beheersing. De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking maakt onderdeel uit van de administratieve organisatie. Onderdeel van de interimcontrole is een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening. De interimcontrole vindt plaats in het najaar. De bestuurlijk relevante uitkomsten van de interimcontrole worden opgenomen in het verslag van bevindingen aan het Algemeen Bestuur.

Verslag van bevindingen

In overeenstemming met de Gemeentewet, de Provinciewet en de Controleverordening Omgevingsdienst Veluwe 2024 wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur. Voorafgaand hieraan legt de accountant het verslag voor aan Dagelijks Bestuur en krijgt het Dagelijks Bestuur de gelegenheid op het verslag te reageren. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouwe verantwoording daarover waarborgt.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit Controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de Omgevingsdienst gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Accountantsverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Deze accountantsverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen. De accountantsverklaring wordt gevoegd bij de jaarrekening die aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

7. Slotbepalingen

7.1 Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking op het moment van bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. Het protocol is van toepassing op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2025 en later.

7.2 Citeertitel

Dit protocol wordt aangehaald als "Controleprotocol Omgevingsdienst Veluwe 2025".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Veluwe op 11 december 2025.

Het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 11 september 2025

Agendapunt: 4.5

Onderwerp: Benoeming Accountant

Datum: 4 september 2025

Bijlagen: 4.5.a.I AB-besluit Benoeming accountant

4.5.b Offerte De Jong & Laan B.V.

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

De Jong & Laan Controle B.V. als accountant te benoemen voor de controle van de jaarrekening 2025 van de ODVeluwe.

Toelichting:

In artikel 2, lid 1 van de Controleverordening Veluwe is vastgelegd, dat de accountantscontrole van de jaarrekening wordt opgedragen aan een door het Algemeen Bestuur te benoemen accountant.

In 2024 heeft de Jong & Laan de accountantsdiensten voor ODVeluwe verricht. De samenwerking is naar volle tevredenheid van beide partijen verlopen. De Jong & Laan is alleen benoemd voor de controle van jaarrekening 2024.

Bij de aanbesteding van de accountantsdiensten bij de voormalige Omgevingsdienst Veluwe IJssel in 2016 en 2019, is gebleken dat de grote accountantskantoren niet geïnteresseerd zijn om accountantsdiensten voor kleinere partijen, zoals omgevingsdiensten, uit te voeren. Zij beschouwen kleine gemeentes en samenwerkingsverbanden niet meer tot hun doelgroep. Hierdoor blijven veel minder partijen over die dit wel zouden kunnen en willen doen. Vanwege gebrek aan voldoende personeel hebben deze partijen vaak onvoldoende capaciteit om nieuwe klanten aan te nemen. Ook speelt de specifieke kennis die nodig is voor het uitvoeren van de accountantsdiensten bij een omgevingsdienst, een rol. Niet alle accountantskantoren hebben kennis op het gebied van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in huis.

Aan de Jong & Laan Controle B.V. is gevraagd een aanbieding te doen voor de controle van de jaarrekening 2025 van ODVeluwe. De ontvangen aanbieding is bijgevoegd. De Jong & Laan heeft een prijs geoffreerd van € 36.383 exclusief BTW.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

De Jong & Laan Controle B.V. als accountant te benoemen voor de controle van de jaarrekening 2025 van de ODVeluwe.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 11 september 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Samen gaan!

Omgevingsdienst Veluwe

Offerte 14 augustus 2025

deJong&Laan

Aanleiding

- Met ingang van 1 januari 2024 zijn Omgevingsdienst Veluwe IJssel en Omgevingsdienst Noord-Veluwe gefuseerd tot Omgevingsdienst Veluwe
- De Jong & Laan heeft de jaarrekeningen 2023 van beide gefuseerde organisaties gecontroleerd evenals de jaarrekening 2024 van de fusieorganisatie.
- Naar verwachting zult u voor de jaren 2026 en verder een tender uitschrijven voor de controle van de jaarrekening van Omgevingsdienst Veluwe, waardoor u ons verzocht heeft of wij de controle van de jaarrekening 2025 wensen uit te voeren.

Jullie vraag in het kort

- U heeft verzocht om een prijs voor de controle van de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst Veluwe.
- Deze opdracht houdt in dat wij een oordeel geven omtrent de getrouwheid van de jaarrekening, die bestaat uit de balans en staat van baten en lasten met toelichting, de rechtmatigheidsverantwoording, de SiSa-verantwoording en de WNT-verantwoording. Tevens beoordelen wij de andere informatie die gelijktijdig openbaar wordt gemaakt, zoals de programmaverantwoording en verplichte paragrafen vanuit het BBV.

Jullie organisatie

- Omgevingsdienst Veluwe is één van de 28 Nederlandse en één van de 6 Gelderse omgevingsdiensten.
- Naast het takenpakket voor de eigen regio verricht Omgevingsdienst Veluwe binnen het stelsel van Gelderse omgevingsdiensten de taken Bestuurlijke strafbeschikking milieu en Portaal-, kennis- en communicatiefunctie.
- De fusie tot Omgevingsdienst Veluwe heeft geleid tot een robuustere organisatie met een omvang van maximaal € 20 mln. aan baten. De robuustheid van de organisatie blijft een aandachtspunt in de verdere ontwikkeling naar de toekomst.

Onze aanpak

Onze controles kenmerken zich door:

- Kwaliteit – in opzet en getoetst door externe reviews
- Innovatie – vergaande data-analysetechnieken
- Pragmatisme – praktische keuzes die voldoen aan wet- en regelgeving
- Een plezierige samenwerking
- Onafhankelijkheid en transparantie

Wij gaan voor je aan de slag

Niels
Externe accountant

Leidinggevende op de vestiging Elst en eindverantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van zowel profit- als non-profitklanten.

Pieter
Manager controle

Manager op de controleafdeling in Elst en betrokken bij de aansturing van de controleteams en coördinatie van controleopdrachten.

Craig
Controleleider

Uw directe contactpersoon en teamleider bij de uitvoering van de opdracht.

Fenna
Sr. assistent controle

In teamverband verantwoordelijk voor de uitvoering van controleopdrachten.

Uitgangspunten

- Uitvoering interim-controle in de periode september – november 2025. Afhankelijk van de bevindingen met betrekking tot de administratieve organisatie en interne beheersing brengen wij een tussentijdse rapportage uit.
- Aanlevering van concept-jaarstukken 2025, inclusief rechtmatigheidsverantwoording en bijbehorende controle-informatie voorafgaande aan de eindejaarscontrole.
- Aanlevering en bespreking van concept-accountantsverslag voor 31 maart 2026. Uiterlijke datum afgifte controleverklaring is 15 april 2026.

Prijsopgaaf

Omgevingsdienst Veluwe

Soort werkzaamheden

Bedrag excl. BTW

Accountantscontrole jaarrekening 2025 Omgevingsdienst Veluwe	€ 34.650
--	----------

Uitgaande van de aan ons ter beschikking gestelde informatie hebben we een prijsaanbieding voor onze dienstverlening samengesteld. Bovenvermeld bedrag is exclusief BTW en exclusief een opslag van 5% voor kantoorkosten.

Meerwerk en overige aanvullende werkzaamheden (steeds vooraf in overleg met u) door ons uitgevoerd, brengen we u afzonderlijk in rekening tegen het daarvoor geldend uurtarief, dat afhankelijk is van de aard en complexiteit van de werkzaamheden. De hierna volgende uurtarieven zijn hiervoor van toepassing.

Onze tarieven

(€ per uur exclusief btw, prijspeil 2025)

(senior) assistent controlepraktijk	€ 100 – 130
Controleleider	€ 140 – 190
Manager controlepraktijk	€ 190 – 250
Externe accountant	€ 295

Wij zijn aangesloten bij:

deJong&Laan

Over ons

24 vestigingen

10.000+ klanten

975 medewerkers

Onze diensten

Accountancy

administratie,
jaarrekening en advies

Accountants controle

Cijferzekerheid voor
de juiste beslissingen

Belastingadvies

Optimalisatie van
de (internationale)
fiscale positie.

Personeel

Operationele en
strategische ondersteuning
bij uw personeelszaken.

Corporate finance

Voor alle mijlpalen in
uw ondernemersbestaan

Subsidieadvies

Aanvraag en afwikkeling
van innovatie- en
subsidietrajecten

Familieadvies

Familiebelang,
bedrijfsbelang en
bedrijfsopvolging

IT advies

Data slim omzetten in
praktische informatie.

Strategisch advies

Strategie als basis voor een
duurzame toekomst

Goed om te weten

Als je ons de opdracht geeft tot het uitvoeren van de genoemde werkzaamheden, aanvaarden wij een opdracht definitief wanneer deze formeel door de directie van de Jong & Laan is goedgekeurd. Wanneer dat verplicht is op grond van wet- en regelgeving, gaat hier collegiaal overleg aan vooraf met de vorige adviseur (accountant of belastingadviseur) over het aanvaarden van de opdracht.

Vervolgens ontvang je van ons een formele opdrachtbevestiging met het verzoek deze voor akkoord te ondertekenen. Onze algemene voorwaarden zijn op deze opdracht van toepassing.

We staan naast je
als mens en
specialist

deJong&Laan